

NOUVEAU DICTIONNAIRE
ROUMAIN-FRANÇAIS

LEXIQUE
ROUMAIN-FRANÇAIS ET FRANÇAIS-ROUMAIN
DE LA
TERMINOLOGIE PAYSANNE

NOUVEAU
DICTIONNAIRE
ROUMAIN-FRANÇAIS

Ve VOLUME

COMPRENANT

LE LEXIQUE
ROUMAIN-FRANÇAIS ET FRANÇAIS-ROUMAIN

DE LA

TERMINOLOGIE PAYSANNE

PAR

FRÉDÉRIC DAMÉ

DOCTEUR ÈS-LETTRES.

BUCAREST
LIBRAIRIE SOCECU & CIE

21, — CALEA VICTORIEI, — 21

1900

Domnului B. P. HAȘDEÛ.

Domnia-ta, care ai așezat temelia filologiei române, știi cu câtă greutate se culeg cuvinte și cu câtă trudă apoi se tălmăcesc într'o limbă străină, mai ales când e vorbă de cuvinte tehnice.

Când am început această lucrare de culegere și de tălmăcire a cuvintelor întrebuițate în terminologia poporană, nădăjduiam că va fi o slabă contribuțiune la uriașul D-tale *Magnum Etimologicum*.

Deși acest monument, care va rămânea fala D-tale și a țarei, va sta nedesăvârșit ca multe din capetele d'operă ce bietul om le începe în astă lume, totuși este pentru mine o fericire și o mândrie de a'ți închina D-tale această încercare.

Paris, 15 Marte 1900.

Frédéric Damé.

NOUVEAU DICTIONNAIRE

ROUMAIN-FRANÇAIS

Le chiffres arabes qui suivent les mots renvoient aux pages du texte: *Încercare de terminologie poporană română.*

- Aba**, *s. f.* aba, drap très commun, 167.
Abătătoare, *s. f.* batardeau.
Abate (a), *v.* dévier, dériver, détourner de son cours.
Aboală, *s. f.* [M.] mal caduc, haut mal, épilepsie.
Abraş, *adj.* ladre, qui a une tache blanche sous la queue, 48. || qui porte malheur, 48.
fém. s. abraşă; — m. pl. abraşi; — f. pl. abraşe.
Abur, *s. m.* vapeur, buée. || âme des animaux.
Plur. aburi.
Ac, *s. n.* aiguille. || aiguillon, 120. || *Ac cu gămălie*, épingle.
Plur. ace.
Acarniță, *s. f.* étui à aiguilles.
Plur. acarnițe.
Acoperi (a), *va.* couvrir, 173.
Acoperimînt et Acoperiș, *s. n.* couverture, toit, toiture.
Acov, *s. n.* tonneau, 85.
Plur. acoave.
Acri (a), *vn.* aigrir, sùrir, 69.
Adăpa (a), *va.* abreuver, donner à boire.
Adăpătoare, *s. f.* abreuvoir, auge.
Plur. adăpători.
Afin, *s. m.* airelle, myrtille, 184.
Plur. afini.
Afină, *s. f.* baie d'airelle.
Plur. afine.
Afuma (a), *va.* enfumer. || fumer, boucaner, saurer. || fumiger, faire des fumigations.
Afumat, *s. n.* enfumage. || boucanage. || fumigation.
Afumat, *adj.* gris fumée, 68.
Afumătură, *s. f.* fumigation.
Agliciù, *s. n.* primevère.
Agriș, *s. m.* groseiller à maquereau.
Plur. agriși.
Agrișă, *s. f.* groseille à maquereau.
Plur. agrișe.
Agud, *s. m.* [M.] mùrier, 183.
Plur. aguzi.
Agudă, *s. f.* [M.] mûre.
Plur. agude.
Aguridă, *s. f.* verjus.
Agurizar, *s. m.* = lăurușcă, 184.
Aho! *interj.* ho! holà! 30.
Aior, *s. m.* épurge.
Aișor, *s. m.* lis martagon, 188.
Aiù; *s. m.* *Aiù de pădure*, 188 = aișor.
Alac, *s. m.* épeautre, 183.
Alamă, *s. f.* laiton, cuivre jaune.
Alămar, *s. m.* dinandier.
Plur. alămari.
Alămărie, *s. f.* dinanderie.
Alămăiù, *s. m.* [M.] citronnier, 183.
Alămuri, *s. n. pl.* ustensiles en cuivre.
Alăpta (a), *va.* allaiter, donner le sein, nourrir, donner à têter.
Alăptare, *s. f.* allaitement.

- Alaû**, *s. n.* carré et carrelet, 124.
- Alb**, *adj.* blanc, *passim.* || *Alb sadea*, tout blanc.
- Albastrea**, *s. f.* bluet.
Plur. albastrele.
- Albastru**, *adj.* bleu. || *Albastru deschis*, bleu clair. || *Albastru închis*, bleu foncé.
fém. s. albastră; — *m. pl.* albaștri; — *f. pl.* albastre.
- Albeață**, *s. f.* taie de l'œil, leucome, 30, 52.
- Albie**, *s. f.* auge en bois, 82.
Plur. albiî.
- Albină**, *s. f.* abeille, mouche à miel, 120.
Plur. albine.
- Albinărit**, *s. n.* élevage des abeilles, apiculture, 117 *et suiv.*
- Albineț**, *adj.* blanchâtre.
- Albișor**, *adj.* blanc, 29, 11. || *s. m.* ablette, 127.
- Albiță**, *s. f.* alysson calicinal, 185.
- Albumeală**, *s. f.* edelweiss, gnaphale pied de lion.
- Albuș**, *s. m.* blanc. || *Albuș de ouă*, blanc d'œuf. || *Albușul ochiului*, le blanc de l'œil.
-Plur. albușuri.
- Aldan**, *s. n.* chanvre d'été, 187.
- Alege (a)**, *va.* choisir. || **A se alege**, *vr.* se séparer, 31.
- Alegătoare**, *adj. f.* courante, 159.
- Alesătură**, *s. f.* brochage (des tissus).
Plur. alesături.
- Altoi (a)**, *va.* enter, greffer.
- Altoiû**, *s. n.* ente, greffe.
- Alun**, *s. m.* coudrier, noisetier, 183.
Plur. alunî.
- Alună**, *s. f.* noisette.
Plur. alune.
- Aluneca (a)**, *vn.* glisser, 12, 176.
- Aluniû**, *adj.* couleur noisette.
fém. s. alunie; — *m. et f. pl.* alunî.
- Amănăr**, *s. n.* 99 = bașlic.
- Amăruță**, *s. f.* picride fausse épervière.
- Amesteca (a)**, *va.* remuer.
- Amiază**, *adv.* midi, 69.
- Amnar**, *s. n.* briquet. || [*M.*] poteau cornier, 95. || 136 = zăvor.
- Amurg**, *s. n.* crépuscule. || *Intr'amurg*, entre chien et loup.
- An**, *s. m.* an, année.
Plur. ani.
- Anghinare**, *s. f.* artichaut, 188.
- Anin**, *s. m.* aune, verne, 183. || *Anin olog*, aune nain.
Plur. aninî.
- Aniniș**, *s. n.* aunaie.
- Antereû**, *s. n.* vêtement ouaté et piqué, 169.
Plur. anteree.
- Apă**, *s. f.* eau. || cours d'eau, ruisseau, rivière, fleuve. || *Apă sălcie*, eau crue. || *A lua apă*, avoir les eaux aux jambes, 52.
- Apăra (a)**, *va.* protéger, 173.
- Apleca (a)**, *va.* allaiter, 68.
- Aplecare**, *s. f.* allaitement.
- Aplecătoare**, *s. f.* brebis qui allaite, brebis nourrice, 68.
Plur. aplecători.
- Aprindere**, *s. f.* mal de feu, 52.
- Apucătoare**, *s. f.* mâchoire, 113.
- Apus**, *s. n.* ouest, couchant, occident.
- Ara (a)**, *va.* labourer.
- Arac**, *s. m.* V. harac.
- Aramă**, *s. f.* cuivre rouge.
- Arămar**, *s. m.* chaudronnier.
Plur. arămari.
- Arămarie**, *s. m.* chaudronnerie.
- Arămiu**, *adj.* couleur du cuivre rouge, cuivré, bronzé, basané.
fém. s. arămie; — *m. et f. pl.* arămiî.
- Arămuri**, *s. n. pl.* ustensiles en cuivre rouge.
- Arat**, *s. n.* labour, labourage.
- Arător**, *adj.* labourable.
- Arătură**, *s. f.* 1. labour, labourage. || 2. champ labouré, guéret.
Plur. arături.
- Ardeiû**, *s. m.* piment, poivre rouge.
Plur. ardei.
- Arendă**, *s. f.* fermage.
- Arenda (a)**, *va.* affermer, amodier.
- Arendare**, *s. f.* affermage, amodiation.
- Arendaș**, *s. m.* fermier, amodiateur.
Plur. arendași.
- Aricit**, *s. n.* grappe, 51.
- Ariciû**, *s. n.* hérisson. || grappe, 30, 51.
Plur. ariciî.
- Arie**, *s. f.* aire, 36, 56.
Plur. ariî.
- Arin**, *s. m.* [*M.*] = anin.

Aripă, *s. f.* aile (de l'oiseau). || nageoire. || aile (de moulin), 159. || pan (d'un vêtement). || garde-crotte d'une voiture. || chanteau, 89.

Aripăriță, *s. f.* brebis qui marche en marge du troupeau, 68.

Arm, *s. n.* épaule, 32, 49.
Plur. armuri.

Arman, *s. n.* [Dobr.] aire, 56.

Armănit, *s. n.* [Dobr.] 56 = treerat.

Armăsar, *s. m.* étalon, cheval entier, 47.
Plur. armăsari.

Arminden, *s. n.* [M.] 1er mai.

Armurar, *s. n.* tumeur à l'épaule, 30.

Armurăriță, *s. f.* 30 = armurar.

Arnăut, *adj.* albanais. || *Grău arnăut*, froment dur, blé d'Albanie, 57.

Arțar, *s. m.* érable.

Plur. arțari.

Aruncate (în —), *loc. adv.* au galop, 47.

Ascuți (a), *va.* aiguiser, affûter.

Așeza (a), *va.* établir, installer, 173.

Astăzi, *adv.* aujourd'hui, 52.

Așternut, *s. n.* litière, 62.

Plur. așternuturi.

Astupa (a), *va.* boucher.

Ață, *s. f.* fil, 140. || cordeau.

Atîrnați, *s. pl.* poteaux, 95.

Atlaz, *s. n.* satin.

August, *s. m.* août.

Auriu, *adj.* doré, blond. || isabelle, 48.

Azi, *adv.* aujourd'hui.

B

Baargic, *s. n.* 9 = baingic.

Babă, *s. f.* vieille femme. || *Babă meșteră*, bonne femme, guérisseuse. || épi de maïs qui a peu de grains. || pivot, grosse poutre verticale qui supporte la charpente d'un moulin à vent, 162.
Plur. babe.

Băbăică, *s. f.* rame, 126.

Plur. băbăice.

Babalic, *s. n.* 162 = babă, 162.

Băbană, *s. f.* brebis qui n'a plus de dents, 68.

Băbut, *s. n.* 9 = vîrtej.

Baciū, *s. m.* fromager, 69.

Plur. bacii.

Badana, *s. f.* [M.] 104 = bidinea.

Bagea et bageacă, *s. f.* lucarne, trou de fumée, 98.

Baidir, *s. n.* cache-nez, 169.

Baie, *s. f.* bain. || mine.

Baieră, *s. f.* attache, cordon, 50.

Plur. baiere.

Baingic, *s. n.* sellette, 9.

Balama, *s. f.* gond, (*spéc.*) penture, 96.

Bălan, *adj.* blanc, 27. || froment clair, épeautre, 48.

fém. s. bălană; — *m. pl.* bălani; — *f. pl.* bălane.

Balbisă, *s. f.* grande épière, 187.

Bâlcîu, *s. n.* foire, marché.

Plur. bâlcîuri.

Balercă, *s. f.* baril, 85.

Plur. balerce.

Balercuță, *s. f. dim. de balercă.*

Plur. balercuțe.

Bâlfeu, *s. n.* 13 = bulfeu.

Baligă, *s. f.* excrément, fiente, braise. || *Baligă de cal*, crottin. || *Baligă de vacă*, bouse.

Băliga (a se), *vr.* fienter.

Băligar, *s. n.* fumier.

Baltă, *s. f.* étang, 125, 127.

Plur. bălți.

Bălțat, *adj.* tacheté, 28, 67. || pie, 48.

fém. s. bălțată; — *m. pl.* bălțați; — *f. pl.* bălțate.

Bălțatură, *s. f.* tache de la robe.

Bălvan, *s. n.* semelle, 98.

Banat, *V. grîu.*

Băneață, *s. f.* petit pot à deux anses, 74.

Bănicior, *s. n.* 154 = baniță.

Baniță, *s. f.* boisseau, *passim.*

Bănuței et bănuți, *s. m. pl.* paquerette, 185.

Bărăboiū, *s. m.* cerfeuil sauvage, persil d'âne.

- Barabule**, *s. f. pl.* pommes de terre, 188.
- Barba boerului**, *s. f.* 186 = *chica voinicului*.
- Barba împăratului**, *s. f.* nielle des blés, 185.
- Barba ursului**, *s. f.* pied de griffon, 186.
- Bărbie**, *s. f.* menton, *passim*. || mentonnet, 86.
- Bărburătură**, *s. f.* entaille à l'oreille d'une brebis, 68.
- Bardă**, *s. f.* erminette, doloire, 41, 86, 111.
- Bardacă**, *s. f.* broc en terre, 74.
- Bărdan**, *s. n.* panse, ventre, 32.
- Burduhan**, *s. n.* panse, ventre, 32.
- Burdui (a)**, *va.* dégrossir avec l'ermi-
nette.
- Bărnă**, *s. f.* poutre, solive, *passim*.
Plur. bărne.
- Baros**, *s. n.* marteau de forgeron, masse, 107.
- Bărsană**, *adj. f.* *Lână bărsană*, laine seconde, 67.
- Bărsă et bărtă**, *s. f.* = *bîrsă*.
- Barză**, *s. f.* cigogne.
Plur. berzi.
- Başchie**, *s. f.* sorte de marteau, 87.
- Băşică**, *s. f.* vessie.
Plur. băşici.
- Başlic**, *s. n.* 95, 99.
Plur. başlicuri.
- Basma**, *s. f.* mouchoir, fichu.
Plur. basmale.
- Băţ**, *s. n.* bâton. || baguette. || égrenoir, 62.
Plur. beţe.
- Bată**, *s. f.* lisière (d'une étoffe).
Plur. bete.
- Bătăiuş**, *s. n.* traquet, claquet ou cli-
quet, 153.
- Batal**, *s. m.* bélier châtré, mouton, 68.
- Bătător**, *s. n.* couteau, 139.
- Bătătură**, *s. f.* cour.
- Batcă**, *s. f.* enclumette, 37.
- Bate (a)**, *va.* battre, *passim*. || châtrer. || *A bate în negru*, tirer sur le noir. || *A bate smântâna în putineii*, baratter. || *A bate porumbul*, égrener.
- Bâteală**, *s. f.* trame.
- Băţic**, *s. n.* chasse ou chassoir, 87.
- Bătriniş**, *s. m.* vergerolle, vergerette, queue de renard, 187.
- Băţuleţ**, *s. n.* bâtonnet, 13.
- Bătut**, *part. pas.* enfoncé, 147. || *Berbec bătut*, bélier châtré, mouton. || *Bătut bine*, bien battu, bien nivelé, 56.
- Bătut**, *s. n.* battage. || *Bătutul porumbului*, égrenage du maïs.
- Bea (a)**, *va.* boire.
- Beciü**, *s. n.* caveau, cellier, sous-sol.
- Bedreag**, *s. n.* billot, 111.
- Behlit**, *s. m.* sorte de poisson, 127.
- Bel**, *adj.* qui a le museau blanc.
- Belatru**, *adj.* *Cal belatru*, cheval dont la robe est claire.
- Belciug**, *s. n.* anneau, 50.
Plur. belciuge.
- Belciugat**, *adj.* recourbé en forme d'anneau.
- Beldie**, *s. f.* gaule.
Plur. beldii.
- Belfeü**, *s. n.* = *bulfeü*.
- Berbătură**, *s. f.* 62 = *bărbătură*.
- Berbec**, *s. m.* bélier, 68. || *Berbec bătut*, bélier châtré.
Plur. berbeci.
- Berbece**, *s. m.* = *berbec*.
- Berbecel**, *s. m. dim. de berbec*.
- Berbinţă**, *s. f.* gerle, 69.
Plur. berbinţe.
- Berc**, *adj.* anoure, sans queue.
- Beschie**, *s. f.* [M.] harpon, 112.
- Beşicuţă**, *s. f.* alkekenge, coqueret, 184.
- Bestie**, *s. f.* 89, 112 = *beschie*.
- Bete**, *s. f. pl.* étroite ceinture de laine.
- Beteag**, *adj.* faible. || *Beteag de un corn*, qui a une corne cassée, 29.
- Betişor**, *s. n.* baguette, 31.
- Bëutură**, *s. f.* boisson, breuvage.
Plur. bëuturi.
- Biban**, *s. m.* perche (poisson), 127.
Plur. bibani.
- Biciü**, *s. n.* fouet.
Plur. bice.
- Bidinea**, *s. f.* brosse à badigeonner, 104.
Plur. bidinele.
- Bîrnă**, *s. f.* V. *bărnă*.
- Bîrneaşă**, *s. f.* [Bot.] = *peleş*.
- Bîrsă**, *s. f.* étançon, 35, 36.

Bîrță, *s. f.* = bîrsă.

Bivol, *s. f.* buffle.

Plur. bivoli.

Bivolită, *s. f.* buffle et bufflonne.

Plur. bivolițe.

Blăbornic, *s. m.* 184 = **Condurul Doamnei**.

Blană, *s. f.* fourrure. || pelisse de fourrure, manteau fourré. || ais, planche, 11, 176. || table, 114. || traverse, 134.

Plur. blâni.

Blănuță, *s. f.* petite planche, 99.

Plur. blănuțe.

Bleah, *s. n.* 8 = bleaü.

Plur. bleahuri.

Bleaü, *s. n.* frette, 8.

Plur. bleauri.

Bleav, *s. n.* 8 = bleah.

Plur. bleavuri.

Blegit, *adj.* pendant.

fem. s. blegită; — *m. pl.* blegiți; — *f. pl.* blegite.

Blid, *s. n.* [M.] vase, vaisselle, 94. || écuelle, plat. || auget, 150.

Plur. blide.

Blidar, *s. n.* étagère, 97.

Blojdină, *s. f.* petite planche, 99.

Boabă, *s. f.* baie. || grain (de raisin, etc.).

Boală, *s. f.* maladie, *passim.* || *Boală de sânge*, congestion sanguine, 30.

Plur. boale et [M.] boli.

Boancă, *s. f.* brebis qui n'a plus de dents, 68.

Boar, *s. m.* bouvier.

Plur. boari.

Boareasă, *s. f.* gardeuse de vaches.

Plur. boarese.

Bob, *s. m. et n.* grain, 41, 55. || fève, 188.

Plur. bobî et boabe.

Bobînic et bobîrnic, *s. m.* bécabunga, cresson de cheval, 186.

Boboc, *s. m.* bouton de fleur. || oison, caneton.

Plur. boboci.

Bobocel, *s. m. dim. de boboc.*

Bobușor, *s. m.* vesce, vesce sauvage, 185.

Boc, *s. n.* escabeau sur lequel le maréchal ferrant appuie le pied du cheval quand il lime les clous. || 176.

Bogdan, *s. m.* pilot, 147.

Plur. bogdani.

Boi (a), *va.* teindre, colorier.

Boia, *s. f.* teinture, couleur.

Boială, *s. f.* teinture.

Plur. boieli.

Boiangerie, *s. f.* teinturerie.

Plur. boiangerii.

Boiangiü, *s. n.* teinturier.

Plur. boiangii.

Boiastră, *s. f.* vache vicieuse qui ne se laisse pas traire.

Boit, *adj.* teint. || *Lână boită*, laine teinte.

fem. s. boită; — *m. pl.* boiți; — *f. pl.* boite.

Bojoci, *s. m. pl.* poumons (des animaux) mou, 32.

Bojogî, *s. m. pl.* 32 = bojoci.

Bolboacă, *s. f.* canal de fuite, 148.

Bold, *s. n.* pointe. || épi de faîte, 93.

Plur. bolduri.

Bolfëü, *s. n.* 13 = bulfeü.

Bolnav, *adj. et s. m.* malade.

Boloboc, *s. n.* muid, 81, 85.

Plur. boloboace.

Bolohoneală, *s. f.* météorisation, tympanite, 30.

Bolonică, *s. f.* persil des marais, 187.

Bolovan, *s. m.* grosse pierre, 179.

Bondar, *s. m.* [M.] = trântor.

Plur. bondari.

Bondiță, *s. f.* vêtement de femme.

Bontorog, *adj.* pied-bot.

fem. s. bontoroagă; — *m. pl.* bontorogi; — *f. pl.* bontoroage.

Borangic, *s. n.* grande cuscute, cheveux du diable, bourreau du lin, 185.

Borcan, *s. n.* pot à confiture, 75. || pot, 75.

Plur. boreane.

Bordeiü, *s. n.* hutte.

Plur. bordeie.

Borhan, *s. n.* panse, 32.

Boron, *s. n.* 36. V. **boroană**.

Boroană *s. f.* [M.] 36, 61 = **grapă**.

Boronit, *s. n.* [M.] 61 = **grăpat**.

Bortă, *s. f.* [M.] 9 = **gaură**.

Borună, *s. f.* [M.] 36 = **boroană**.

Boscă, *s. f.* marc de raisin, 81.

Bostan, *s. m.* [M.] 62 = **dovleac**.

Bot, *s. n.* museau, muffle, *passim.* || 11.

22. || nez, proue.

Plur. boturi.

Boț, *s. n.* motte. || *Boț de lut*, balle de terre 73.

Botă, *s. f.* barillet, 85.

Botar, *s. n.* 50 = botniță.

Botaș, *s. n.* houlette.

Botcă, *s. f.* alvéole, 120.

Botelnic, *s. n.* 50 = botniță

Botelniță, *s. f.* 50 = botniță.

Botișor, *s. n. dim. de bot.*

Botniță, *s. f.* || 22. || muserolle, cache-nez, 50. || nez, proue, 126.

Boș, *s. m.* bœuf, 26 et suiv. || *Boș de un vițel*, bœuf de trois ans, 24. || *Boș de doi vițel*, bœuf de quatre ans, 24. || *Boș de muncă*, bœuf de labour.

Plur. boși.

Boulean, *s. m.* bouvillon.

Plur. bouleni.

Bour, *s. m.* 22. || nez, proue, 126.

Bourat, *adj.* haut encorné, qui a de grandes cornes.

Boușor, *s. m. dim. de boș.*

Bozie, *s. f.* hièble.

Plur. bozii.

Brăbănoc, *s. m.* petite pervenche, 185.

Brăcinar, *s. n.* tirant, 9. || tige métallique qui relie les mancherons de la charrue, 35. || lacet qui retient à la ceinture les chausses des paysans, 169.

Plur. brăcinare.

Brăciră, *s. pl.* 11 = bete.

Brad, *s. m.* sapin, 183.

Plur. brazi.

Brâglă, *s. f.* 135 = briglă.

Brâncă, *s. f.* patte. || *Brâncă ursului*, berce, 186. || *Brâncă porcului*, grande scrofulaire, 188.

Branciog, *s. n.* [Prah.] terrain pierreux.

Brâncuță, *s. f.* herbe aux chantres, 185.

Brândușă, *s. f.* safran printanier, 184. || *Brândușă de toamnă*, colchique d'automne, safran des prés, vieillotte, tue-chien.

Brandușei, *s. m. pl.* safran bâtard, 184.

Brănișor, *s. n.* 9 = brăcinar.

Brânză, *s. f.* = brinză.

Braț, *s. n.* bras. || bras, montant, 86. traverse, 162.

Plur. brațe.

Brătară, *s. f.* douille, 37. || virole. || *Brățele ferestreului*, les montants de la scie, 79, 112. || collet, 87.

Plur. brățare.

Brăzdă, *s. f.* sillon, raie, *passim.*

Plur. brazde.

Brăzda (a se), *vr.* tracer le premier sillon. || *Din brazdă*, à droite, 30.

Brăzdar, *s. n.* soc, 35.

Plur. brăzdare.

Brăzdui (a), *vr.* tracer, creuser un sillon, labourer.

Breaz, *adj.* liste en tête belle face, pelote prolongée, 48.

Brebenei, *s. m. pl.* corydale creuse, 187.

Briceag, *s. n.* canif.

Plur. bricege.

Briciș, *s. n.* rasoir.

Plur. brice.

Brighidaș, *s. n.* bat-beurre ou ribot, 69.

Briglă, *s. f.* battant du métier, 135.

Plur. brigle.

Brinet, *s. n.* ceinture étroite et longue.

Brinișor, *s. n.* [Arg., Meh.] = peș.

Brinză, *s. f.* fromage, 31. || *A se face brinză*, se cailler, 31.

Plur. brinze.

Brinzar, *s. m.* fromager.

Plur. brinzari.

Brinzărie, *s. f.* fromagerie.

Brîu, *s. n.* ceinture de laine, 37. || cordon en couleur, 73.

Broajbă, *s. f.* navet, 187.

Plur. broajbe.

Broască, *s. f.* grenouille. || grenouillette, 30. || serrure, 98. || tête, 87. || 99 = bașlic. || coussinet, 150.

Plur. broasce.

Broboadă, *s. f.* fichu, voile de tête.

Plur. broboade.

Brociș, *s. m.* 186 = roibă.

Broscăriță, *s. f.* potamot nageant.

Brotac, *s. n.* coussinet, 150.

Bruftui (a), *va.* ravalier, 103.

Brumă, *s. f.* gelée blanche.

Brumăriș, *adj.* gris fumée, 67.

fém. *s.* brumărie; — *m. et f. pl.* brumăriș.

Brusture, *s. m.* bardane, glouteron, 186.

Bubă, *s. f.* tumeur, 30. || *Buba mánzului*, gourme, 51.

Bucă, *s. f.* fesse, 49.

Plur. bucl.

Bucar, *s. n.* avaloire, 50.

Bucea, *s. f.* boîte, 8. || virole, 113.

Bucălaŭ, *adj.* se dit d'une brebis blanche qui a le museau noir, 76.

Buciniș, *s. n.* ciguë tachetée, grande ciguë, 186.

Buciŭ, *adj.* se dit d'un cheval qui a la partie antérieure grise et la partie postérieure isabelle, 48.

Buciŭm, *s. n.* trompe des bergers, 69.

|| moyeu, 8.

Budacă, *s. f.* [M.] baquet pour la mise en présure, 69. || baratte, 85.

Plur. budace.

Budaiŭ, *s. n.* baratte, 85.

Plur. budaie.

Budălaŭ, *s. n.* [M.] 31 = putineiu.

Plur. budălaie.

Buestraș, *s. m.* cheval qui va l'amble.

Buestru, *s. n.* amble, 47.

Buhă, *s. f.* panse, 32.

Buhaiŭ, *s. m.* [M.] taureau, 112. || varlope, 115. || épée de trempure, 151.

Plur. buhaŭ.

Bujor, *s. m.* pivoine, 187.

Plur. bujori.

Bulamac, *s. m.* poteau.

Plur. bulamacŭ.

Bulat, *s. n.* couteau de tonnelier, 88.

Bulfeŭ, *s. n.* planchette perpendiculaire qui relie les deux bois horizontaux du joug, 13. || *Bulfeul cărceei*, barrette, 13.

Plur. bulfee et bulfei.

Bulgăre, *s. m.* motte de terre, 36.

Plur. buigări.

Bulvan *s. m.* bille (pièce de bois destinée à être débitée en planches), 173.

Bumbac, *s. n.* coton.

Bun, *adj.* bon. || *Bună de lapte*, bonne laitière, 27. || *Bun de carne*, bon à manger, 68.

fém. s. bună; — m. pl. bunŭ; — f. pl. bune.

Bumbăcit, *adj.* [M.] ouaté, 169.

fém. s. bumbăcită; — m. pl. bumbăciți; — f. pl. bumbăcite.

Bunciag, *s. m.* lycopode à massue.

Bundă, *s. f.* vêtement.

Plur. bunde.

Burcă, *s. f.* long manteau de peau de mouton, 169.

Burduf, *s. n.* outre.

Burete, *s. m.* tête du moyeu. || 8. || éponge.

|| [M.] champignon, 188. || *Burete de boală*, champignon vénéneux, 188.

Plur. bureți.

Burfui (a), *va.* biner, sarcler, 61.

Burfuială, *s. f.* binage, sarclage, 61.

Buriană, *s. f.* mauvaise herbe, simple.

Plur. buriene.

Burias, *s. n.* baril, 85.

Plur. buriage.

Buric, *s. n.* nombril. || œillard, 153. || *Buricul apeŭ*, écuelle d'eau, 186.

Buricel, *s. n.* cheville ouvrière, 10.

Burienos, *adj.* envahi par les mauvaises herbes, 55.

Buriŭ, *s. n.* feuillette, 85.

Plur. buriŭ.

Buruiană, *s. f.* [M.] = buriană.

Bursoacă, *s. f.* millet des oiseaux, 186.

Burtă, *s. f.* ventre, panse, *passim.* || *Burta butoiului*, ventre ou bouge.

Plur. burți.

Buștean, *s. m.* moyeu, 8. || bille (pièce de bois destinée à être débitée en planches), 173.

Plur. bușteni.

Busuioc, *s. n.* basilic, 185. || *Busuioc de câmp*, brunelle, 188. || *Busuiocul cerbilor*, menthe pouliot, 188.

But, *s. n.* cuissot, gigot.

Plur. buturi.

Butac, *adj.* court et gros, 28.

fém. s. butacă; — m. pl. butaci; — f. pl. butace.

Butaș, *s. n.* marcotte, provin.

Butăși (a), *va.* marcotter, repiquer, pro-vigner.

Bute, *s. f.* tonne, foudre, 85. || moyeu, 8.

Plur. buti.

Butie, *s. f.* 85 = bute.

Plur. butii.

Butnar, *s. m.* [M.] tonnelier, boisselier, 83 *et suiv.*

Plur. butnari.

Butnărie, *s. f.* [*M.*] tonnellerie, boissellerie, 83 *et suiv.*

Butoiaș, *s. n.* feuillette, 85.
Plur. butoiașe.

Butoiū, *s. n.* tonneau, 85.
Plur. butoiaie.

Butuc, *s. m.* tronc, 119. || billot, harpi, buchoir *ou* tronchet, 41, 89. || moyeu, 8. || partie supérieure du joug, 13. || bille,

173. || *Butuc cu gavanele*, auge, 168.
Plur. butuci.

Buturug, *s. m.* souche, 38, 179.

Buză, *s. f.* lèvres. || entrée de bonde, 81.
Plur. buze.

Buzat, *adj.* lippu. || qui a le museau noir et les lèvres blanches, 67.

fém. s. buzată; — *m. pl.* buzați; — *f. pl.* buzate.

Buzdugan, *s. m.* rubanier, 186.

C

Căchițeală, *s. f.* 50 = căpățeală.

Căciulă, *s. f.* tête, 11. || bonnet de fourrure, 169. || 99 = bașlic.
Plur. căciule.

Căciur, *adj.* se dit d'une brebis dont la toison est roussâtre et qui a des taches autour des yeux.

fém. s. căciură; — *m. pl.* căciuri; — *f. pl.* căciure.

Cadă, *s. f.* cuveau, 80.

Cădere, *s. f.* chute, 47, 152. || chute d'eau, 147.

Căduliță, *s. f.* baquet, 82.

Caie, *s. f.* clou de fer à cheval.

Caier, *s. n.* quenouillée, 149.

Plur. caiere.

Caierel, *s. n. dim. de caier.*

Căine, *s. m.* chien. || colombe (de tonnelier), 87.

Plur. căini.

Căiū, *s. n.* établi, 114.

Cais, *s. m.* abricotier, 183.

Plur. caiși.

Caisă, *s. f.* abricot.

Plur. caise.

Cal, *s. m.* cheval, 146 *et suiv.* || chevalet, support, 152, 162. || *Cal desăvirșit*, cheval fait, cheval de cinq ans, 47.

Plur. cal.

Calafat, *s. n.* traversin, 89.

Calapăr, *s. m.* balsamine.

Călca (a), *va.* fouler, 80. || *A călca pământ*, faire une marchée, 73.

Călcăiū, *s. n.* talon, 22, 61, 111. || tendon, 93.

Călcan, *s. n.* pignon.

Călcan, *s. m.* turbot.

Călcare, *s. f.* foulage, 80.

Călcat, *s. n.* foulage.

Călcătoare, *s. f.* planche sur laquelle le potier fait la marchée, 73.

Călcător, *s. n.* pédale, marche, 41. || appareil en bois pour fouler le raisin, 80. || palonnier, 88. || rainette, 115.

Cald, *adj.* chaud.

fém. s. caldă; — *m. pl.* calzi; — *f. pl.* calde.

Căldare, *s. f.* chaudron de cuivre, *passim.*

Plur. căldări.

Căldărușe, *s. f.* ancolie, cornette, gants de Notre-Dame, 184.

Căldicel, *adj.* tiède.

fém. s. căldică; — *m. pl.* căldiceși; — *f. pl.* căldicele.

Căldură, *s. f.* chaleur.

Plur. călduri.

Cale, *s. f.* route, chemin, voie, chaussée.

Plur. căi.

Călep, *s. n.* [*M.*] écheveau.

Călin, *s. m.* viorne obier, boule de neige.

Calonfir, *s. m.* balsamine, 186.

Călți, *s. f. pl.* bourre de laine, étoupe.

Călțun, *s. m.* [*M.*] = ciorap.

Plur. călțuni.

Călțunaș, *s. m.* capucine, 185.

Călup, *s. n.* 99 = bașlic.

Plur. călupuri.

Călușel, *s. m.* support, 162.

Plur. călușei.

Căluț, *s. m. dim. de cal.*

Camară, *s. f.* chambre, 99.

Plur. camere.

Cămașă, *s. f.* chemise. || glumelle, 57.
Plur. cămăși.

Câmp, *s. n.* plaine, 93.
Plur. câmpuri.

Campadură, *s. f.* lucarne, trou de fumée, 98.

Câmpean, *s. m.* habitant de la plaine.
Plur. câmpeni.

Campean, *adj.* né dans un pays de plaine, 29.

Câmpie, *s. f.* plaine.
Plur. câmpii.

Câmpină, *s. f.* plateau (entre des collines).

Cană, *s. f.* broc en terre, 74.
Plur. cane.

Canaf, *s. n.* gland.
Plur. canafuri.

Canat, *s. n.* battant, vantail, 98.
Plur. canaturî.

Cânciog, *s. n.* poche à mortier, 104.

Cânepă, *s. f.* chanvre, 187. || *Cânepă de vară*, chanvre d'été, 62. || *Cânepă netopită*, chanvre cru. || *Cânepa codrului*, chanvre sauvage, 186. || *Semință de cănepă*, chénevis. || *Uleiul de cănepă*, huile de chénevis.

Cânepioară, *s. f.* 188 = dumbravnic.

Cânepiște, *s. f.* chénevière.

Cânepiu, *adj.* gris, couleur du chanvre.
fém. s. cănepie; — *m. et f. pl.* cănepii.

Cântar, *s. n.* romaine, balance romaine, 151.
Plur. cântare.

Cântări (a), *va.* peser.

Canură, *s. f.* [M.] bourre de laine, 68.

Cănuță, *s. f.* *dim. de cană*.
Plur. cănuțe.

Cap, *s. n.* tête. || tête, 88. || mâchoire, 113.
Plur. capete.

Capac, *s. n.* couvercle, 31, 75.
Plur. capace.

Căpăstru, *s. n.* licou, 50.

Capăt, *s. n.* tête, bout, extrémité, 8, 9, 86.
Plur. apete.

Căpătăiū, *s. n.* bout, extrémité, 10.
Plur. căpătaie.

Căpățea, *s. f.* licou, 50.

Căpățeală, *s. f.* 50 = căpățea.

Căpățină, *s. f.* tête, 88. || moyeu, 8, 14, 42. || *Căpățină la fus* ou *spre leucă*, partie antérieure du moyeu. || *Căpățină la val* ou *spre umăr*, partie postérieure du moyeu.
Plur. căpăține.

Căpcană, *s. f.* piège.

Căpia (a), *v. n.* avoir le tournis.

Căpială, *s. f.* tournis.

Căpiat, *adj.* pris de tournis.

Căpiciū, *s. n.* 50 = căpățea.

Căpiere, *s. f.* tournis, 69. || vertigo, 52.

Căpistere, *s. f.* huche.

Căpiță, *s. f.* meulette.
Plur. căpițe.

Căpițel, *s. n.* = căpețel.

Căpiū, *adj.* pris de tournis.

Căplăug, *adj.* blêche, pendant.

Capră, *s. f.* chèvre, bique, 65 *et suiv.* || chevalet. || chèvre (à soulever des fardeaux). || ferme (*t. de charp.*) || compas. || siège (d'une voiture). || compas, 87. || tige (de la sauterelle), 113.
Plur. capre.

Căprioară, *s. f.* chevreuil.
Plur. căprioare.

Căprior, *s. m.* chevron, 93.
Plur. căpriori.

Căpriță, *s. f.* *dim. de capră*.

Căpriū, *adj.* brun (en parlant des yeux).
fém. s. căprrie; — *m. et f. pl.* căprii.

Căpșună, *s. f.* capron ou caperon.
Plur. căpșune.

Căptălan, *s. n.* toit, manteau ou capot (d'une ruche), 119.
Plur. căptălane.

Captar, *s. n.* 75, 119 = căptălan.

Căptușit, *adj.* doublé, 169. || *Căptușit cu blandă*, fourré, 169.
fém. s. căptușit; — *m. pl.* căptușiți; *f. pl.* căptușite.

Căpușă, *s. f.* écaille de bourgeon.
Plur. căpușe.

Căpută, *s. f.* empeigne.

Car, *s. n.* char, chariot, 6 *et suiv.*, 173, 175.
Plur. care.

Căra (a), *va.* charrier, charroyer. || transporter, 8.

Cărăbuș, *s. m.* hanneton.
Plur. cărăbuși.

Caracatiță, *s. f.* poulpe.

Plur. caracatițe.

Caracudă, *s. f.* [M] 127 = **caras**.

Plur. caracude.

Caraman, *adj.* noir, 28.

Cărămb, *s. m.* = **cărîmb**.

Cărămidă, *s. f.* brique.

Plur. cărămizi.

Cărămidar, *s. m.* briquetier.

Plur. cărămidari.

Cărămidărie, *s. f.* briqueterie.

Plur. cărămidării.

Cărămiziū, *adj.* couleur brique.

fém. s. cărămizie; — *m. et f. pl.* cărămizii.

Cărare, *s. f.* sentier.

Plur. cărări.

Caras, *s. m.* carrassin ou carouche noire, 127.

Plur. carași.

Cărat, *s. n.* charroi. || transport.

Cărătură, *s. f.* charroi. || transport.

Plur. cărături.

Carboș, *s. m.* rable ou liure, 126.

Plur. carboși.

Cărbune, *s. m.* charbon. || *Cărbune de piatră*, charbon de terre, houille.

Plur. cărbuni.

Cârcea, *s. f.* = 13, 36.

Cârcel, *s. m.* tique (pour des brebis).

Plur. cărceli.

Cărcioară, *adj. f.* *Oaie cărcioară*, brebis à laine frisée, 67.

Cărd, *s. n.* troupeau de moutons, bande.

Plur. cărduri.

Carîmb, *s. m.* *Carîmb de sus*, limon de rancher ou limon de traverse, 7, 10, 11, 13. || *Carîmb de jos*, roulon de ridelle, 7, 10, 11, 13. || tige de botte.

Plur. carîmbi.

Carîng, *s. m.* 10 = **carîmb**.

Cărjă, *s. f.* rable ou liure, 126.

Cârlan, *s. m.* poulain de deux ans, 47.

|| agneau de six mois à un an, agneau sevré, 68, 69. || 99 = **bașlic**.

Plur. cârlani.

Cârlană, *s. f.* pouliche de deux ans, 47.

|| agnelle de six mois à un an, agnelle sevrée, 68.

Plur. cârlane.

Cârlănar, *s. m.* berger qui conduit les agneaux sevrés, 69.

Plur. cârlănari.

Cârlănaș, *s. m. dim. de cârlan*.

Cârlig, *s. n.* crochet, 37, 81. || crochet du tiretoir, 88. || valet, 114. || hameçon, 123.

Plur. cârlige.

Cârmă, *s. f.* gouvernail. || levier, 162.

Plur. cârme.

Cârmaciū, *s. n.* corde, 123.

Plur. cârmace.

Cârnaū, *adj.* camus. || *Grâū cârnaū*, ble dont le grain est aplati.

Carne, *s. f.* chair, viande, 69.

Cârnice, *adj. f.* brebis qui s'éloigne du troupeau, 68.

Cârpă, *s. f.* chiffon, loque, 13.

Plur. cârpe.

Cârpător, *s. m.* rondeau (*t. de boulangerie*).

Carpen et carpin, *s. m.* charme, 183.

Plur. carpeni et carpinii.

Cârpi (a), *va.* rapiécer. || semer là où le grain n'a pas germé, 61.

Carpină, *s. f.* fruit du charme.

Plur. carpine.

Carpinet et carpinis, *s. n.* charmoie.

Cârpit, *s. n.* ensemencement dans les parties qui n'ont pas germé, 61.

Cârsnic, *s. n.* carré et carrelet, 124.

Carstace, *s. n. pl.* meules de foin, de blé.

Cartof, *s. m.* pomme de terre, 187.

Plur. cartofi.

Căruț, *s. n.* chariot, 175.

Căruță, *s. f.* charrette, 21. || chariot, 173.

Plur. căruțe.

Căruțaș, *s. m.* charretier.

Plur. căruțași.

Caș, *s. n.* fromage frais, 69, 70. || *Cașul popei*, fromageron, 187.

Casă, *s. f.* maison, 91—160 et *passim*. || placenta, 31. || caisse, 82.

Plur. case.

Cașărie, *s. f.* fromagerie.

Câscăciuri, *s. pl.* frein, 162.

Câșlărie, *s. f.* [M.] fromagerie, 31.

Casma, *s. f.* bêche, 38. || [M.] pic, 38, 104.

Căsoaie, *s. f.* [M.] = **cramă**.

Castan, *s. m.* châtaignier, marronnier, 183.

Plur. castani.

Castană, *s. f.* châtaigne, marron.
Plur. castane.

Castanet, *s. n.* châtaigneraie.

Castaniū, *adj.* châtain.
fém. s. castanie; — *m. et f. pl.* castaniū.

Castravete, *s. m.* concombre.
Plur. castraveți.

Castron, *s. n.* soupière, 75.
Plur. castroane.

Castronaș, *s. n. dim. de castron.*

Căsuță, *s. f.* maisonnette.
Plur. căsuțe.

Cațaveică, *s. f. [M.]* vêtement de femme fourré à larges manches, 97.
Plur. cațaveice.

Cătea, *s. f.* chienne.
Plur. cățele.

Cățel, *s. m.* petit chien. || larve d'abeille, 120.
Plur. cățeli.

Cătină, *s. f.* *Cătina albă*, argousier, 185.

Catir, *s. m.* mulet, mule.
Plur. catiri.

Catirgiū, *s. m.* muletier.
Plur. catirgiū.

Catrință, *s. f. [M.]* tablier du costume des paysannes.

Cătușnică, *s. f.* herbe aux chats, 184.
|| *Cătușnică sêlbatică*, marrube vulgaire.

Căuș, *s. n.* casse, 81. || poche à mortier, 104. || écope, 126. || auget, 150.

Cazan, *s. n.* chaudron, *passim.* || chaudière.
Plur. cazane.

Cazan, *adj.* roux.
fém. s. cazană; — *m. pl.* cazani; — *f. pl.* cazane.

Cea! *interj.* dia! à gauche! 30.

Ceacir, *adj.* vairon, 48.

Ceafă, *s. f.* nuque, *passim.* || mentonnet, 11. || partie supérieure du joug 13. || têtiera, 50.
Plur. cefe.

Ceală! *int.* 30=cea!

Ceanac, *s. n.* jatte, 74.
Plur. ceanacuri.

Ceon, *s. n.* 104=ceaun.

Ceapă, *s. f.* oignon, 187. || bulbe. || *Ceapa cioarei* = brândușă de toamnă.
Plur. cepe.

Ceapraz, *s. n.* rainette, 115.

Ceară, *s. f.* cire, 120.

Ceașcă, *s. f.* tasse, 75.
Plur. ceșci.

Ceasornic, *s. n.* fleur de la Passion, 184.

Ceață, *s. f.* brouillard, brume.
Plur. cețe.

Ceatlaū, *s. n.* corde, 69.

Ceaun, *s. n.* chaudron de fonte, *passim.*
|| niveau de maçon, 104.
Plur. ceaune.

Ceauș, *s. m.* variété de raisins blancs.

Cecleie, *s. f. [M.]* perche (pour conduire un bateau).

Cegă, *s. f.* sterlet, 123.
Plur. cegī.

Cenușă, *s. f.* cendre.
Plur. cenușe.

Cenușiū, *adj.* gris de fer, 48.
fém. s. cenușie; — *m. et f. pl.* cenușiū.

Cenușlie, *s. f.* 186 = lânăriță.

Cep, *s. m.* broche (de tonneau). || goujon, 8, 43. || tourillon, 150.
Plur. cepī.

Cepaū, *s. n.* tourillon, 176.

Cepreag, *s. n. [M.]* frange.

Cer, *s. n.* ciel.
Plur. ceruri.

Cer, *s. m.* chêne cerris, 183. || *Lemn de cer*, bois de chêne.
Plur. cerī.

Cerbice, *s. m. [M.]* nuque, *passim.* || partie supérieure du joug, 13.

Cerbăluță, *s. f.* alpiste roseau, 187.

Cerc, *s. n.* cercle, *passim.*
Plur. cercuri.

Cercel, *s. m.* barrette en fer qui est au milieu de la ridelle, 10. || *Cercelul Doamnei*, sabot de Vénus, 184.
Plur. cercelī.

Cercevea, *s. f.* = giurgiuvea.
Plur. cercevele.

Cercui (a), *va.* cercler.

Cercuit, *s. n.* cerclage.

Cerculeț, *s. n.* petit cercle, disque.

Cerdac, *s. n.* sorte de véranda, 99, 162.
Plur. cerdacuri.

Cerențel, *s. m.* benoite, 186.

Cereviș, *s. n.* graisse de bœuf fondue.

Cergă, *s. f.* sorte de tapis paysan.

Cerghice, *s. f.* 13 = cerbice.

Cerghiș, *s. n.* 13 = **cerbice**.
Cerghișă, *s. f.* 13 = **cerbice**.
Cerne (a), *va.* bluter, sasser, cribler.
Cernut, *s. n.* blutage, sassage, criblage.
Ceroaică, *s. f.* yeuse, 183.
Cervană, *s. f.* marrube aquatique, 184.
Cescuță, *s. f. dim. de ceașcă*.
Certat, *adj.* 28 = **ciutac**.
Cetărnă, *s. f. [Olt.] cuveau*.
Plur. cetărne.
Cetluit, *s. n.* suspension, 69.
Chedică, *s. f. [M.] = pîedică*.
Chefal, *s. m.* muge *ou* mulet.
Plur. chefall.
Cheie, *s. f.* clef *ou* clé.
Plur. chei.
Chelărel, *s. m.* 186 = **ochelăriță**.
Chelnă, *s. f.* corne du chariot, 11.
Chepeneag, *s. n.* sorte de capuchon, 169.
Cheptar, *s. n.* = **pieptar**.
Cheptene, *s. m. [M.] = pieptene*.
Cheptenei, *s. m. pl. [M.] droussette*, 139.
Chesnec, *s. n. [Dobr.] 56 = codină*.
Cheutoare, *s. f. [M.] boutonnière*.
Chiabur, *s. n.* 75 = **castron**.
Chiag, *s. n.* présure, 69. || *caillette*, 32. ||
A da la chiag, mettre en présure, 69.
Chică, *s. f.* chignon || *Chica Voinicului*,
nigelle de Damas, araignée, cheveux de
Vénus, barbe de capucin, 186.
Chichiță, *s. f.* coffre *ou* tille, 126.
Chiegorniță, *s. f.* baquet pour la mise
en présure, 69.
Chiepten, *s. m. [M.] 139 = piepten*.
1. **Chilă**, *s. f.* mesure de capacité (en Va-
lachie = 679 litres 268 et en Moldavie
= 430 litres).
Plur. chile.
2. **Chilă**, *s. f. [M.] 112 = pilă*.
Chilărel, *s. m.* biscutelle, 186.
Chiler, *s. n.* cellier en appentis, 98.
Chilim, *s. n.* tapis (avec dessins de fleurs).
Chilimie, *s. f.* barrette de la ridelle à
laquelle est rattachée la *leucă*, 11.
Chilnă, *s. f.* 11 = **chelnă**.
Chilnar, *s. n.* 126 = **chichiță**.
Chimilioară, *s. f.* scie à main, 86.
Chimir, *s. n.* large ceinture de cuir brodé.

Chimiță, *s. f.* paille dans le fer.
Chi 'napoi! *interj.* en arrière! 30.
Chindii, *s. f. pl.* tombée du jour, 69.
Chingă, *s. f.* sangle, sous-ventrière. || tra-
verse, 11, 12, 86, 134, 162. || traversin,
89. || râble *ou* liure, 126. || tringle, 141.
Plur. chingi.
Chior, *adj.* borgne.
f. s. chioară; — m. pl. chiori; — f. pl. chioare.
Chiori (a), *va.* éborgner, rendre borgne.
|| *vn.* devenir borgne.
Chioțoare, *s. f.* poteau de cloison, 99.
Chipotă, *s. f.* 32 = **pipotă**.
Chir, *s. n. [M.] = pir*.
Chirca, *s. f. [Dobr.] houe*, 55.
Chișaiū, *s. n.* couche sablonneuse et pier-
reuse traversée par une nappe d'eau.
Chisc, *s. n. [M.] 9. || 22 = pisc*.
Chișcar, *s. m.* 127 = **pișcar**.
Chișca (a), *va. [M.] = pișca (a)*.
Chișcătură, *s. f. [M.] = pișcătură*.
Chiscoaie, *s. f.* 162 = **piscoaie**.
Chiser, *s. n.* 111 = **tezlă**.
Plur. chisere.
Chișiță, *s. f.* boulet, 33, 49.
Plur. chișițe.
Chișleag, *s. n. [M.] lait caillé*, 31.
Chit, *s. n.* mastic.
Chită, *s. f. [M.] = pită*.
Chitonog, *s. n.* plantoir, 38.
Plur. chitonoage.
Chițoran, *s. m. [M.] rat des champs*, 63.
Chiuă, *s. f.* 167 = **piuă**.
Chiup, *s. n.* jarre, 74.
Plur. chiupuri.
Cia! *int.* = **cea!**
Ciacăie, *s. f.* tête, 88.
Ciaprăzar, *s. n.* rainette, 115.
Cicâric, *s. n.* rouet à devider, devidoir, 140.
Cicoare, *s. f.* chicorée sauvage, 185.
Cigă, *s. f.* = **cegă**.
Cimbru, *s. m.* thym, 187. || *Cimbru de*
câmp, serpolet, 187.
Cimbrușor, *s. m.* serpolet, 187.
Cin, *s. n.* barque, 126.
Cincantin, *adj.* cinquantain, 64.
Cincar et cincărel, *s. m.* cheval de cinq
ans.
Cinsteț, *s. m.* sauge, 188.

Cintaură, *s. f.* bluet, bleuet, barbeau, casse-lunettes, 186.

Cioacă, *s. f.* tête, 86.

Plur. ciocl.

Ciob, *s. n.* tesson, 75.

Plur. cioburi.

Ciobacă, *s. f.* barque, 126.

Cioban, *s. m.* berger, *passim*.

Plur. ciobanî.

Ciobănaş *s. m.* petit berger.

Plur. clobănaşi.

Ciobancă, *s. f.* bergère,

Plur. ciobance.

Ciobăncuţă, *s. f.* petite bergère.

Plur. ciobăncuţe.

Ciobănel *s. m.* = **ciobănaş**.

Plur. ciobăneli.

Ciobănesc, *adj.* bucolique, pastoral, de berger.

fém. s. ciobăneasă; — *m. et f. pl.* ciobănesci.

Ciobăni (a), *vn.* garder les moutons, faire le métier de berger.

Ciobănie, *s. f.* métier de berger.

Ciobotă, *s. f.* [M.] botte.

Plur. ciobote.

Cioc, *s. n.* bec. || mentonnet, 11. || tête, 88.

|| mâchoire, 113.

Plur. ciocuri.

Ciocălăişte, *s. f.* [M.] 63 = **porumbişte**.

Ciocălău, *s. m.* tige séchée de maïs, 63.

|| épi de maïs, 63.

Plur. ciocălăi.

Ciocâlteu, *s. n.* cheville, 12.

Plur. ciocăltăi.

1. **Ciocan**, *s. n.* marteau, *passim*. || utinet, 113. || came, 168, 169. || *Ciocan de potcovit*, brochoir.

Plur. ciocane.

2. **Ciocan**, *s. m.* tige de maïs restée sur le champ, 63. || épi de maïs, 63.

Ciocănaş, *s. n. dim. de ciocan*.

Ciocăni (a), *va.* frapper à coup de marteau, travailler au marteau, marteler.

Ciocănit, *s. n.* martelage.

Ciocănitură, *s. f.* coup de marteau.

Plur. ciocănituri.

Ciocărlie, *s. f.* alouette.

Plur. ciocărlii.

Ciochie, *s. f.* chasse ou chassoir, 87. || tête, 9, 88.

Plur. ciocchil.

Ciochină, *s. f.* arçon, 50.

Plur. ciochine.

Ciochinar, *s. m.* 50 = **ciochină**.

Plur. ciochinari.

Cioculeţ, *s. n.* mentonnet, 11.

Ciolan, *s. n.* os. || jante, 8.

Ciomag, *s. m.* rougeole, mélampyre des prés; blé de vache, 187.

Cionc, *adj.* = **ciutac**.

fém. s. cioancă; — *m. pl.* cionci; — *f. pl.* cioance.

Cionică, *s. f.* variété de raisins blancs.

Ciopârţac, *adj.* 29 = **ciumpav de coadă**.

Ciopli (a), *va.* dégrossir.

Ciorchin, *s. m.* grappe.

Plur. ciorchini.

Ciorobăriţă, *s. f.* fourche d'armons, 9.

Plur. ciorobăriţe.

Ciorpac, *s. n.* épuisette, 124.

Ciortan, *s. m.* [Ial.] sorte de carpe.

Ciot, *s. n.* chicot, 80.

Plur. cioturi.

Cioturos, *adj.* noueux.

f. s. cioturoasă; — *m. pl.* cioturoşi; — *f. s.* cioturose.

Cireadă, *s. f.* troupeau de grand bétail.

Plur. cirezî.

Cireş, *s. m.* cerisier, 183.

Plur. cireşi.

Cireaşă, *s. f.* cerise. || *Cireaşa ovreiiului*, alkekenge, coqueret, 184.

Plur. cireşe.

Cireşeu, *s. n.* [M.] 86 = **ferestreu**.

Cireşiu, *adj.* cerise, couleur cerise.

fém. s. cireşie; — *m. et f. pl.* cireşil.

Cirmişir, *s. m.* buis, 186.

Ciubăr, *s. n.* [M.] tinette, 80, 85. || baquet, 104.

Plur. ciubere.

Ciubăraş, *s. n.* baquet, 82, 85.

Plur. ciubăraşe.

Ciuboţică, *s. f.* *Ciuboţica cucului*, primevère commune, coucou, coqueluchon, brayette, 184.

Ciubuc, *s. n.* moulure. || gabarit, 104.

Plur. ciubuce.

Ciubucar, *s. n.* gabarit, 104.

Ciucleag, *s. m.* tige séchée de maïs, 63.

Plur. ciuclegi.

Ciucuşoare, *s. f. pl.* 185 = **albiţă**.

Ciuha, *s. f.* poignée d'herbe ou de blé

- nouée pour marquer le travail fait dans les champs, 56.
- Ciul**, *adj.* 28 = **ciutac**.
- Ciuli (a)**, *va.* *A ciuli urechile*, chauvir de l'oreille, 51.
- Ciulină**, *s. f.* châtaigne d'eau, 185.
- Ciună**, *s. f.* peste. || *Ciună vitelor*, peste bovine, 30. || *Ciună faie*, *ciună fetei* = laur.
- Ciunărea**, *s. f.* rue de chèvre, 185.
- Ciumpav**, *adj.* *Ciumpav de coadă*, dont la queue est écourtée, 29.
fém. s. *ciumpavă*; — *m. pl.* *ciumpavi*; — *f. pl.* *ciumpave*.
- Ciumpעיּוּ**, *s. n.* fendoir, 88.
- Ciupercă**, *s. f.* champignon, 188. || *Ciupercă bună*, champignon de couche, 188. || *Ciuperca porcului*, boviste verruqueux, 188.
Plur. *ciuperci*.
- Ciur**, *s. n.* crible, 80. || réseau, 32.
Plur. *ciururi*.
- Ciurar**, *s. m.* fabricant et marchand de cribles.
Plur. *ciurari*.
- Ciurui (a)**, *va.* passer au crible.
- Ciut**, *adj.* qui n'a qu'une corne, 28.
fém. s. *ciută*; — *m. pl.* *ciuți*. — *f. pl.* *ciute*.
- Ciutac**, *adj.* privé d'une corne, 28.
f. s. *ciutacă*; — *m. pl.* *ciutace*; — *f. pl.* *ciutace*.
- Ciutură**, *s. f.* seau, 179. || turbine, 148. || auget, 150.
Plur. *ciuturi*.
- Ciuturei**, *s. m. pl.* (*Gorj*) moyeu de roue à axe vertical.
- Civit**, *adj.* couleur indigo.
- Cizmă**, *s. f.* botte.
Plur. *cizme*.
- Cizmar**, *s. m.* bottier.
Plur. *cizmari*.
- Cizmărie**, *s. f.* métier de bottier.
- Clacă**, *s. f.* corvée. || travail que les paysans font gratis les uns chez les autres.
- Clăcaș**, *s. m.* corvéable.
Plur. *clăcași*.
- Claie**, *s. f.* meule de foin, meulon, 37. || meule de blé, 56.
Plur. *clăi*.
- Clăiță**, *s. f. dim. de claie*.
Plur. *claițe*.
- Clampă**, *s. f.* clanche, loquet, 96.
Plur. *clampe*.
- Clapă**, *s. f.* couvercle à charnière, 85. || soupape, 99.
Plur. *clape*.
- Clean**, *s. m.* sorte de poisson, 127.
- Clecî**, *s. pl.* bâtons, 123.
- Clefetea**, *s. f.* chassoir.
- Cleiță**, *s. f.* = **lemn câinesc**.
- Clempuș**, *s. n.* mentonnet, 96.
- Clenciū**, *s. n.* mentonnet, 11.
- Cleştar**, *s. n.* tiretoir ou tire à barrer, 88.
- Cleşte**, *s. f.* tenailles, pince, 103, 183. || pincette. || incisive médiane ou pince de lait, 47. || pincé ou serré, 88. || tiretoir, 88. || tige (de la sauterelle), 113. || *Cleşte de strîns*, valet, 114. || frein, 162.
Plur. *clești*.
- Cleştiță**, *s. f. dim. de clește*.
- Cloambă**, *s. f.* fer recourbé, 173.
- Clobanț**, *s. n.* tête, 88.
- Cloci (a)**, *va.* couvrir.
- Clocimp**, *s. n.* axe vertical du devidoir, 140.
- Clocire**, *s. f.* incubation.
- Clocit**, *s. n.* couvaion.
- Clocitură**, *s. f.* incubation.
- Clococior**, *s. m.* laitue vireuse, 187.
- Clocoțel**, *s. m.* clématite, 187.
- Clocotici**, *s. m. pl.* croquette, rougette blanche, 185.
- Clonț**, *s. m.* bec.
Plur. *clonțuri*.
- Clopoței**, *s. m.* 184 = **căldărușă**.
- Cloșcă**, *s. f.* couveuse.
- Coacă**, *s. f.* manivelle, 176.
- Coacăz**, *s. m.* groseiller à grappes, 188.
Plur. *coacăzi*.
- Coacăză**, *s. f.* groseille à grappes.
Plur. *coacăze*.
- Coace (a)**, *va.* cuire au four. || mûrir. || *A se coace*, *vr.* mûrir, arriver à maturité, 55.
- Coacăzar**, *s. m.* abret rouge, 187.
- Coacere**, *s. f.* cuisson.
- Coadă**, *s. f.* queue, 49. || déchets de grange, balayures, criblure, 56. || manche, 79, 86, 111, 125. || branche, 113. || *Coadă smeu-*

- luă*, serpentine commune, 186. || *Coadă mănzului*, queue de rat, 187. || *Coadă cocoșului*, grenouillet, sceau de Salomon, 187. || *Coadă șoarecelului*, millefeuille, herbe au charpentier. || *Coadă de găină*, mouton, 187. || *Coadă vacii*, bouillon blanc, 187.
- Coajă**, *s. f.* écorce, 12. || pelure. || écale, coque.
Plur. coji.
- Coamă**, *s. f.* crinière, 49. || faitage, 93.
Plur. coame.
- Coapcă**, *s. f.* jantille.
- Coapsă**, *s. f.* jambe, cuisse, 49.
- Coarbă**, *s. f.* manivelle, 113, 140.
- Coardă**, *s. f.* corde, 86. || traverse, 162.
|| *Coarda ieielor*, petite pervenche, 185.
Plur. coarde et corzi.
- Coarnă**, *s. f.* cornouille ou courgelle. || variété de raisins (blancs, noirs et roses).
Plur. coarne.
- Coasă**, *s. f.* faux, 37. || *Coasa cu crivea*, cu hreapcă, faux armée, engerai, 37.
Plur. coase.
- Coase (a)**, *va.* coudre. || broder. || *A coase pe muchie*, faire un surjet.
- Coastă**, *s. f.* flanc, 30.
Plur. coaste.
- Cobilă**, *s. f.* traînoir, 36. || selle de char-ron, 42.
- Cobiliță**, *s. f.* gorge, palanche.
Plur. cobilițe.
- Cocean**, *s. m.* *Cocean al firului*, tige de maïs, 62. || *Cocean al ștulețului*, râpe du maïs, 36, 72. || *Cocean căpresc*, sauge, 188.
Plur. coceni.
- Cochileți**, *s. m. pl.* 62 = copileți.
- Cocină**, *s. f.* soue (à porcs).
Plur. cocine.
- Cociorbă**, *s. f.* rouable (*t. de boulangerie*).
- Cocirlă**, *s. f.* rable ou liure, 126. || manivelle, 176.
Plur. cocirle.
- Cocleți**, *s. pl.* anneaux ou mailles des lisses, 135.
- Coconară**, *s. f.* pignon doux.
Plur. coconare.
- Coconei**, *s. m. pl.* perce-neige, 184.
- Coconiță**, *s. f.* variété de raisins blancs.
- Cocor**, *s. m.* grue.
Plur. cocori.
- Cocorei**, *s. m. pl.* adonide printanier, 185.
- Cocoș**, *s. m.* coq.
Plur. cocoși.
- Cocoșoaică**, *s. f.* 188 = ungreancă.
- Cocoșat**, *adj.* bossu, 29.
fém. s. cocoșată; — *m. pl.* cocoșați; — *f. pl.* cocoșate.
- Cocoșel**, *s. m.* jeune coq. || esse, 8.
Plur. cocoșei.
- Cocoșei**, *s. m. pl.* coquelourde, 186.
- Codalb**, *adj.* qui a la queue blanche, 28.
- Codăriște**, *s. f.* manche.
- Codărlă**, *s. f.* = codirlă.
- Codină**, *s. f.* coaille. || déchets de grange, balayures, criblure, 56, 62.
- Codirlă**, *s. f.* corne 11, 12.
Plur. codirle.
- Codițe**, *s. f. dim. de coadă*.
Plur. codițe.
- Codru**, *s. m.* forêt.
Plur. codri.
- Cofă**, *s. f. [M.]* seille, 79, 81, 85.
Plur. cofe.
- Cofeiū**, *s. n. [M.]* 85 = cofiță.
Plur. cofeie.
- Cofer**, *s. m.* 85 = șitar.
Plur. cofere.
- Cofiță**, *s. f. [M.]* 85, *dim. de cofă*.
Plur. cofițe.
- Coinghios**, *s. m.* variété de raisins blancs.
- Cojean**, *s. n.* habitant de la plaine.
Plur. cojeni.
- Coji (a)**, *va.* écorcer. || peler. || écaler. || décortiquer. || écosser.
- Cojoc**, *s. n.* peau de mouton que l'on porte en guise de manteau, 169.
Plur. cojoace.
- Colac**, *s. m.* jante, 150.
Plur. colaci.
- Colăcel**, *s. m. dim. de colac*.
Plur. colăcel.
- Colaștră**, *s. f.* colastrum, 31.
- Colătaū**, *s. n.* manivelle, 140.
- Colibă**, *s. f.* chaumière, 69.
Plur. colibe.
- Colilie**, *s. f.* stipe plumeuse, 187.
Plur. colilii.
- Coliliū**, *adj.* blanc.
fém. s. colilie; — *m. et f. pl.* colilii.

Colț, *s. m.* croc. || incisive ou coin, 47. || crochet, 47. || dent, 86.
Plur. colți.

Colț, *s. n.* coin, *passim*.
Plur. colțuri.

Colțar, *s. n.* équerre ou triangle, 104, 112. || *Colțar cu limbă*, sauterelle ou fausse équerre, 113.
Plur. colțare.

Colțișor, *s. n. dim. de colț*.

Colur, *s. n.* bras, 162.

Comană, *s. f.* faitage, 93.

Comanac, *s. n.* bonnet de paysan tricoté, 169.

Comar, *s. n.* têtîere, 50.

Comarnic, *s. n.* clisse, 70. || toit d'un apprentis, 70.

Condac, *s. n.* bras, montant, 86.
Plur. condace.

Condur, *s. m.* escarpin. || *Condurul Doamnei*, grande capucine, 184.

Copac, *s. m.* arbre, 12 et *passim*.
Plur. copaci.

Copăcel, *s. m.* arbrisseau.
Plur. copăcei.

Copaie, *s. f.* huche, 153.
Plur. copăi.

Copăit, *s. n.* 62 = moșoroit.

Copăiță, *s. f.* auget, 151.

Copcă, *s. f.* grand trou fait dans la glace pour pêcher, 126.
Plur. copcăi.

Copce (în —), *loc. adv.* au pas relevé, 47.

Copchileț, *s. m.* [M.] 62, 63 = copileț.

Coperiș, *s. n.* 98 = acoperiș.

Copil, *s. m.* enfant, garçon. || tête, 11.
Plur. copii.

Copilă, *s. f.* enfant, fille.
Plur. copii.

Copilași, *s. m. dim. de copil*.
Plur. copilași.

Copileț, *s. m.* rejeon, jet, talle, 62, 63. || [M.] sorte de chevrons, 94.
Plur. copileți.

Copiliță, *s. f. dim. de copilă*.
Plur. copilițe.

Copită, *s. f.* sabot (du cheval), 49.
Plur. copite.

Copoiu, *s. m.* limier, chien courant.
Plur. copoi.

Coporie, *s. f.* manche de la faux, 37.

Copsar, *s. n.* 50 = șoldar.

Copt, *part. pas. cuit*. || mûr.
fém. s. coaptă; — *m. pl.* copti; — *f. pl.* coapte.

Copt, *s. n.* maturité. || *A da în copt*, commencer à murir.

Coraslă, *s. f.* [M.] 31 = colastră.

Corăsli (a se), *vr.* [M.] se cailler, 31.

Corb, *s. m.* corbeau. || *Negru corb*, moreau.
Plur. corbi.

Corbească, *s. f.* variété de raisins noirs.

Cordar, *s. n.* garrot, 86.

Cordenciū, *s. n.* pièce d'arrêt, 136.

Corduc, *s. n.* langue de bois, 30.

Corfă, *s. f.* montant, 168, 175.
Plur. corfe.

Coroană, *s. f.* faitage, 93.

Corman, *s. n.* 35 = cormană.

Cormană, *s. f.* versoir, 35, 36, 37. || *Cormană mică*, oreille du versoir, 35, 36.

1. **Corn**, *s. n.* corne. || *Coarnele plugului* mancherons ou manches, 35.
Plur. coarne.

2. **Corn**, *s. m.* cornouiller ou courgellier, 183.
Plur. corni.

Cornaciū, *adj.* qui a de longues cornes, 27.
fém. s. cornacie; — *m. pl.* cornaci; — *f. pl.* cornace.

Corniță, *s. f.* selle de charron, 42. || variété de raisins blancs et rosés.

Cornuți, *s. m. pl.* 184 = căldărușă.

Corobățică, *s. f.* *Corobățică albastră*, bleuet et bluet, 186.

Coromislă, *s. f.* [M.] = cobiliță.

Cortel, *s. n.* caban de drap blanc avec manches, 169.

Corună, *s. f.* beffroi, 153.

Corzar, *s. n.* scie à main, 86.

Coș, *s. n.* panier, corbeille, banne. || caisse 82. || sorte de nasse, 124. || trémie, 151, 159, 162.
Plur. coșuri.

Cosac, *s. m.* brême, 127.
Plur. cosaci.

Coșar, *s. n.* hangar à claire-voie où l'on fait sécher le maïs, séchoir, 62.
Plur. coșare.

Coșer, *s. n.* [M.] 62 = coșar.
Plur. coșere.

Cosi (a), *va.* faucher. || **A se cosi**, *vr.* se couper, forger, 51.
Cosit, *s. n.* fauchaison, coupe, 37.
Cosiță, *s. f.* 1. *dim. de coasă.* || 2. tresse.
Plur. costițe.
Cosor, *s. n.* serpe, 38, 79.
Plur. cosoare.
Cosoraș, *s. n.* serpette, serpillon.
Cosoroabă, *s. f.* sablière, 94.
Plur. cosoroabe.
Costoroabă, *s. f.* [M.] 94 = **cosoroabă**.
Costreiu, *s. n.* moha de Hongrie, 187.
Costiș, *s. n.* 9, 10 = **lambă**.
Plur. costișuri.
Costrîș et costruș, *s. m.* sorte de perche, 127. || (*adj.*) *Cal costruș*, cheval zébré, 127.
Costrușare, *s. f.* zébrure, 127.
Coșuleț, *s. n.* corbillon, petite corbeille, petit panier, bannette.
Plur. coșulețe.
Cot, *s. n.* coude. || jarret, 49.
Plur. coturi.
Coțet, *s. m.* manne d'osier, 62. || bcrdigue, 124.
Cotigă, *s. f.* avant-train, 36.
Cotiuă, *s. f.* 36 = **cotigă**.
Cotilețe, *s. pl.* 135 = **cocleți**.
Cotlon, *s. n.* hotte, 69. || trou dans les berges, 125.
Plur. cotloane.
Cotoc, *s. m.* bras, montant, 11, 141.
Plur. cotoci.
Coțofană et coțofeană, *s. f.* pie. || tête des fourches d'armes, 10.
Plur. coțofene.
Cotog, *s. m.* 11 = **cotoc**.
1. **Cotoiū**, *s. m.* mâtou.
Plur. cotoi.
2. **Cotoiū**, *s. n.* bras, montant, 11.
Plur. cotoaie.
Cotolan, *s. m.* épi du maïs, 63.
Cotonoagă, *s. f.* plantoir, 61.
Plur. cotonoage.
Cotonogea, *s. f.* piétin, 68.
Cotor, *s. n.* tronçon, 49.
Plur. cotoare.
Cotun, *s. n.* [M.] = **cătun**.
Covăsea, *s. f.* écuelle en bois.
Plur. covăsele.

Covăseală, *s. f.* présure, caille.
Covăsi (a se), *vr.* se cailler, 31.
Covată, *s. f.* huche, 153. || auge, 168.
Covățică, *s. f.* auget ou sabot, 152.
Plur. covățele.
Coviltir, *s. n.* bâche.
Plur. coviltire.
Covor, *s. n.* tapis.
Plur. covoare.
Covrug, *s. n.* tige du maïs, 63.
Covoraș, *s. n.* *dim. de covor*.
Crac, *s. m.* bras, montant, 86. || branche, 87, 113.
Plur. craci.
Cracă, *s. f.* branche d'arbre.
Plur. crăci.
Crăcan, *s. n.* trépied.
Crăcănă, *s. f.* variété de raisins blancs.
Crăcănat, *adj.* écarté, 29.
Crainic, *s. n.* levier, 151.
Craiță, *s. f.* variété de raisins blancs.
Crăliciū, *s. m.* 188 = **verigel**.
Cramă, *s. f.* cellier, cuvrie, vinée, halle, vendangeoir, 80.
Crămpoșie, *s. f.* variété de raisins blancs.
Crâng, *s. n.* lanterne, 151, 162.
Crap, *s. m.* carpe, 127.
Plur. crapl.
Crăpat, *s. n.* crevassement du pis, 30.
Crăpătură, *s. f.* fente, fissuré, crevasse.
Plur. crăpături.
Crăpușnic, *s. n.* cirse des marais, 186.
Crâsnic, *s. n.* 124 = **cârsnic**.
Crăstăvul, *s. n.* 186 = **crăpușnic**.
Crașcă, *s. f.* [Ital.] branloire (longue perche sur laquelle les teinturiers étendent les fils teints pour les faire sécher).
Crățiță, *s. f.* poëlon.
Plur. crățițe.
Creastă, *s. f.* crête. || tête, 11.
Creată, *s. f.* variété de raisins blancs.
Cremene, *s. m.* silex, pierre à fusil.
Cresce (a), *vn.* croître.
Creșcut, *s. n.* croissance, pousse, 47.
Cresta (a), *va.* entailler.
Crestătea, *s. f.* 187 = **susaiū de munte**.
Crestătură, *s. f.* coche, encoche, entaille, taise, *passim*.
Plur. crestături.

- Creste**, *s. f. pl.* entailles, encoches, mortaises, 9.
- Crestuș**, *s. n.* mortaise, 9. || entaille, 11.
- Creț**, *adj.* frisé, 67.
f. s. creață; — *m. pl.* creți; — *f. pl.* crețe.
- Crețșoară**, *s. f.* alchimille commune, 186.
- Crețușcă**, *s. f.* ulmaire, reine des prés, 188.
- Crighele**, *s. f. pl.* presse, 114.
- Crin**, *s. m.* lis, 187. || *Crîn de ballă*, jonc fleuri, 188.
- Crîng**, *s. n.* 51 = crâng.
- Crintă**, *s. f.* toile qui sert à égoutter le fromage, 69.
Plur. crinte.
- Cripalcă**, *s. f.* pièce d'arrêt, 136.
- Crivac**, *s. n.* râble ou liure, 126.
Plur. crivace.
- Crivală**, *s. f.* [M.] presse, 114.
- Crivală**, *s. f.* manivelle, 173.
- Crivat**, *s. n.* [M.] lit.
- Crivea**, *s. f.* rafle, 37. || moulinet, 87. || 136. || *Coadă cu crivea*, faux armée, engeraï, 37.
Plur. crivele.
- Crivăț**, *s. m.* vent du nord, aquilon.
- Crucea**, *s. f.* croix. || volée, 9, 10. || 22 = obăd. || *Crucea hamutuluî*, croupière, batcul, 50. || *Crucea șalelor*, croupè, 32. || *Crucea pămîntuluî*, berce, 186.
Plur. cruci.
- Cruciuliță**, *s. f.* variété de raisins blancs.
- Cruciș**, *adv.* en travers.
- Crumpi**, *s. m. pl.* 188 = crumpeni.
- Crumpeni**, *s. m. pl.* pommes de terre, 188.
- Crusățea**, *s. f.* girarde jaune, herbe de Sainte Barbe, 185.
- Cruseiû**, *s. m.* nerprun, 186. || *Cruseiû pucîos*, bourgène.
- Cuc**, *s. m.* couçou.
Plur. cucî.
- Cucoș (de mare)**, *s. m.* raie.
- Cucumea**, *s. f.* lucarne, trou de fumée, 98.
- Cucură**, *s. f.* versoir, 36.
- Cucută**, *s. f.* ciguë officinale, grande ciguë tachetée, 184.
- Cucuvaie**, *s. f.* chouette. || lucarne, trou de fumée, 98.
- Cudalb**, *adj.* 28 = codalb.
- Cuib**, *s. n.* nid. || mortaise, 93.
Plur. cuiburî.
- Cuibar**, *s. n.* pondoir.
Plur. cuibare.
- Cuibări (a)**, *vn.* nicher.
- Cubea**, *s. f.* lucarne, trou de fumée, 98.
- Cuișoare**, *s. n. pl.* *Cuișoare selbatice*, œillet des chartreux, 184.
- Cuișoriță**, *s. f.* holostée en ombelle, 186.
- Cuiu**, *s. n.* clou. || cheville, *passim.* || *Cuiu din inimă*, *cuiu prin dric*, chevrille ouvrière, 10.
Plur. cuie.
- Culcuș**, *s. n.* litière. || *Culcușul vacêi*, piloselle, 188.
- Culegător**, *s. m.* vendangeur, 79.
Plur. culegători.
- Culege (a)**, *va.* cueillir. || récolter. || vendanger.
- Cules**, *s. n.* cueillette. || récolte. || *Culesul viilor*, vendange, 77 et suiv.
- Culme**, *s. f.* faitage, 93. || porte-manteau, 97.
- Cumar**, *s. n.* [M.] 74 = țucal.
Plur. cumare.
- Cumpănă**, *s. f.* faitage, 93. || fil à plomb, 104, 113. || levier, 175. || brimbale ou bringuebale, 179.
Plur. cumpeni.
- Cununiță**, *s. f.* petite pervenche, 185.
- Cupă**, *s. f.* auget 150. || *Cupa vacêi*, grand liseron des haies, 186.
Plur. cupe.
- Cuptor**, *s. n.* four. || fournée. || Juillet.
Plur. cuptoare.
- Cuptoraș**, *s. n. dim. de cuptor.*
- Cur**, *s. m.* derrière, cul, 49.
Plur. curî.
- Cură**, *s. f.* [M.] ceinture de cuir étroite.
- Curar**, *s. n.* avaloire, 50.
Plur. curare.
- Curăți (a)**, *va.* nettoyer. || châtrer, 120.
- Curățit**, *s. n.* châtrage, 120.
- Curătoare**, *s. f.* baquet, 80, 85.
- Curbină**, *s. f.* 113 = coarbă.
- Curcă**, *s. f.* dinde.
Plur. curcî.
- Curcan**, *s. m.* dindon.
Plur. curcanî.
- Curcănaș**, *s. m.* dindonneau.
Plur. curcănași.

Curduc, *s. n.* 30 = corduc.
Curea, *s. f.* courroie, *passim.* || *Curea*oa vinăreă, croupière, batcul, 50. || ceinture de cuir.
Curge (a), *vn.* couler, *passim.*
Curmeiū *s. n.* lien d'osier ou d'écorce de tilleul, 11.
 Plur. curmeie.
Curmeziș, *s. n.* traverse, 11. || sommier, 86. || traversin, 89. || *În curmeziș*, en travers.
 Plur. curmezișuri.
Curpen, *s. m.* sarment. || *Curpen de pădure*, viorne, vigne blanche, herbe aux gueux, 187.
 Plur. curpeni.
Cușbă, *s. f.* 126 = crivac.
Cușcă, *s. f.* manne d'osier, 62.

Cușmă, *s. f.* [M.] = căciulă.
Cușniță, *s. f.* selle de charron, 42. || forge, 108.
 Plur. cușnițe.
Custură, *s. f.* fer, 87. || lame d'une faux, 37. || fer (du rabot), 114. || fer de scie, 175, 176. || *Custură de cizmar*, tranchet.
 Plur. custuri.
Cute, *s. f.* queux, affiloir, 37.
Cutie, *s. f.* tiroir. || caisse du pressoir, 82. || boîte, 152.
 Plur. cutii.
Cuțit, *s. n.* couteau, 77, 139.
 Plur. cuțite.
Cuțitaș, *s. n. dim. de cuțit.*
 Plur. cuțitașe.
Cuțitoiū, *s. n.* planne, 43, 112. || batoioir, 108.
 Plur. cuțitoaie.

D

Da (a), *va.* donner. || *A da înapoi*, a da îndărăt, reculer, 51.
Dafin, *s. m.* laurier commun, laurier-sauce, laurier noble, 183.
 Plur. dafini.
Dalac, *s. n.* splénite gangreneuse, fièvre charbonneuse, 30, 51, 68.
Dalie, *s. f.* dahlia, 186.
Daltă, *s. f.* ciseau, gouge, 43, 87, 108, 113.
 Plur. dălți.
Dăltuitură, *s. f.* mortaise, 9, 12.
 Plur. dăltuituri.
Dăltuță, *s. f. dim. de daltă.*
Darac, *s. n.* sérans, 139.
 Plur. darace.
Dărăci (a), *va.* sérancer.
Dârlog, *s. n.* = dirlog.
Dârmon, *s. n.* = dirmon.
Deal, *s. n.* colline.
 Plur. dealuri.
Dediței, *s. m. pl.* coquelourde, 185. || *Dediței de pădure*, fleur de vendredi-saint, paquette.
Dedețiū, *adj.* gris ardoise, 48.
Deget, *s. n.* doigt.
 Plur. degete.
Dejă, *s. f.* baquet, 80, 82, 85.
 Plur. deje.

Dejeriū, *s. n.* baquet, 82.
 Plur. dejerie.
Deochia (a), *va.* jeter le mauvais œil, maléficier. || *A se deochia*, *vr.* être frappé par le mauvais œil.
Deochiat, *adj.* à qui on a jeté le mauvais œil, maléficié, 30.
fém. s. deochiată; — *m. pl.* deochiați; — *f. pl.* deochiate.
Deochiū, *s. n.* mauvais œil, maléfice.
Deosebi (a), *va.* distinguer. || différencier. || *A se deosebi*, *vr.* se distinguer. || se différencier. || *A se deosebi berbecii de oi*, séparer les béliers des brebis, 68.
Depăna (a), *va.* devider.
Depănat, *s. n.* devidage.
Depănătoare, *s. f.* devidoir.
Dereș et deriș, *adj.* fleur de pêcher, aubère clair, aubère foncé, 48.
Des, *adj.* épais.
fém. s. deasă; — *m. pl.* deși; — *f. pl.* dese.
Descântec, *s. n.* incantation, 30.
Descărca (a), *va.* décharger, 62.
Deschis, *adj.* ouvert. || clair.
fém. s. deschisă; — *m. pl.* deschiși; — *f. pl.* deschise.
Deschizătură, *s. f.* baie, ouverture.
Desculț, *s. n.* psoriasis, 30.

- Deşelare, *s. f.* tour de reins, 52.
 Deşert *s. n.* flanc, 32.
 Desfăca (a), *va. [M.]* débarrasser l'épi du maïs des bractées qui l'enveloppent, 62.
 Desface (a), *va. A desface boabele, égrener, 62.*
 Desghioca (a), *va. = a desfăca.*
 Difan, *s. n.* carré et carrelet, 123.
 Dijmă, *s. f.* dîme.
 Dimie, *s. f.* drap ordinaire, 167, 168.
 Dimineaţă, *s. f.* matin. || matinée. || *Bună dimineaţă*, volubilis, 184.
 Plur. dimineţi.
 Diminichiū, *s. m.* variété de raisins blancs et noirs.
 Dinainte, *adv.* de devant.
 Dinapoi, *adv.* de derrière.
 Dinţar, *s. n.* rainette, 115. || grille, 148.
fém s. dinţată; — m. pl. dinţai; — f. pl. dinţate.
 Dinţat, *adj.* denté, dentelé, *passim.*
 Dinte, *s. n.* dent, *passim.* || *Dinţi de lapte*, dents de lait, 47. || *Dinţi de cal*, dents de remplacement, 47.
 Plur. dinţi.
 Dinţişor, *s. m.* *dim. de dinţi.*
 Diregi, *s. pl.* 95 = dregi.
 Dirjă, *s. f. [M.]* perche, 125.
 Plur. dirje.
 Dirlogi, *s. m. pl.* rênes, 50.
 Dirmon, *s. n.* crible.
 Dirmoz, *s. m.* viorne flexible, viorne mancienne, 187.
 Disculeţ, *s. n.* petit disque, 73. || 185 = albită.
 Doagă, *s. f.* douve. || *Lemn de doage*, longaille, douelle, merrain. || *Doagă mică*, chanteau, 89. || *Doagă din aripă*, aisselle et aisselière, 89. || *Doagă din mijloc*, maîtresse pièce, 89. || *Doagele fundului*, douves d'enfonçure.
 Plur. doage.
 Dobronic, *s. n.* 183 = dumbravnic.
 Dogar, *s. m.* tonnelier, boisselier, 43, 83 et suiv.
 Plur. dogari.
 Dogar, *s. n.* cochoire, 89.
 Plur. dogare.
 Dogărie, *s. f.* tonnellerie, 83 et suiv.
 Dohot, *s. n.* cambouis, 13.
- Doi dinţi, *s. comp.* chanvre d'eau, 186.
 Doniţă, *s. f.* seau à traire, 30. || seau à anse, seille, 79, 81, 85.
 Plur. doniţe.
 Dop, *s. n.* bouchon.
 Plur. dopuri.
 Dovleac, *s. m.* citrouille, potiron, 62, 188.
 Plur. dovleci.
 Drăcilă, *s. f.* épine-vinette, 187.
 Drăgaică, *s. f.* caille-lait blanc, 186.
 Draghină, *s. f. [M.]* 10 = loitră. || variété de raisins roses.
 Drăghinar, *s. m.* limon de rancher, 10.
 Plur. drăghinari.
 Draniţă, *s. f. [M.]* aisseau, bardeau, échandole, 93.
 Plur. draniţe.
 Draniţit, *s. n.* pose de bardeaux.
 Dregi, *s. pl.* poteaux, 95.
 Drele, *s. pl.* helvelle alimentaire, 188.
 Dreptar, *s. n.* équerre, 112.
 Plur. dreptare.
 Dreve, *s. pl.* baguettes, 141. || barres de bois, 161, 175.
 Dric, *s. n.* cheville ouvrière, 10.
 Plur. dricuri.
 Drişcă, *s. f.* outil de maçon, 103.
 Drob, *s. n.* caisse du pressoir, 82.
 Drobuşor, *s. n.* genestrolle, 187.
 Druc, *s. m.* 10, 123 = drug. || *Drucul de sus*, limon de rancher, 10.
 Drug, *s. m.* barre, 12. || tige, 112. || *Drugul morăi*, levier, 162. || *Drugul jugului*, partie supérieure du joug, 13.
 Plur. drugi.
 Drugă, *s. f.* épi du maïs, 63. || gros fuseau, 140.
 Drum, *s. n.* chemin, route. || feullure dans laquelle glisse le chariot, 175.
 Plur. drumuri.
 Dubas, *s. n.* barque, 126.
 Duce (a), *va.* mener, conduire.
 Dud, *s. m.* mûrier, 183.
 Plur. duzi.
 Dudă, *s. f.* mûre.
 Plur. dude.
 Dulap, *s. n.* madrier, 176.
 Plur. dulapuri.
 Dulceaţă, *s. f.* confiture, 74.
 Plur. dulceţi.

Dulgher, *s. m.* charpentier, 87, 109 *et suiv.*

Plur. dulgheri.

Dulgherie, *s. f.* charpenterie.

Dulvuri, *s. m.* pantalons larges de fond, 169.

Duman, *adj.* né le dimanche, 29.

fém. s. dumană.

Dumbravnic, *s. m.* mélisse des bois, 188.

Dungă, *s. f.* bande, raie, strie.

Plur. dungă.

Dură, *s. f.* roulette à gorge, 135, 140. ||
petite roue, 175.

Plur. dură.

Durbacă, *s. f.* caisse du pressoir, 82.

Durigă, *s. f.* 140 = **duriță**.

Duriță, *s. f.* roulette à gorge, 135.

Plur. durițe.

Dușlag, *s. n.* mandrin, 87.

E

Edec, *s. n.* corde de halage, cincenelle. ||

A trage la edec, haler.

Ehel, *s. n.* drège, 139.

Erită, *s. f.* [*Meh.*] blé de printemps.

Etere, *s. n.* verveux, 125.

F

Făcăleț, *s. n.* bâton qui sert à remuer
la *mamaliga*.

Plur. făcălețe.

Făcău, *s. n.* turbine, 148.

Plur. făcăi.

Fachie, *s. f.* [*M.*] torche, 126.

Plur. fachii.

Făcut, *s. n.* sort, sortilège. || *Făcutul*
vinului, fabrication du vin.

Făfălug, *s. m.* rouleau, 153.

Plur. făfălugi.

Fag, *s. m.* hêtre, 183.

Plur. fagi.

Făgaș, *s. n.* ornière.

Plur. făgașe.

Fagur, *s. m.* rayon de miel, 120.

Plur. faguri.

Făină, *s. f.* farine, 159.

Făinos, *adj.* farineux.

fém. s. făinoasă; — *m. pl.* făinoși; — *f. pl.*
făinoase.

Falcă, *s. f.* mâchoire, 30. || joue. || branche
des armons, 9. || mâchoire des tenailles,
113.

Plur. fălci.

Falce, *s. f.* [*M.*] mesure, de superficie =
14.321 m.c. 952.

Plur. fălci.

Fălcea, *s. f.* bras, montant, 9, 11, 12,
13. || patin, 21.

Plur. fălcele.

Fanar, *s. n.* 162 = **prîsnel**.

Fărfurie, *s. f.* assiette, 74. || assiettée.

Plur. fărfurii.

Fărfurioară, *s. f.* soucoupe, 74.

Plur. fărfurioare.

Fasole, *s. f. pl.* haricots, 62, 188.

Făta (a), *va.* mettre bas. || *A făta vișel*,
véler. || *A făta miel*, agneler.

Față, *s. f.* endroit. || partie antérieure. ||
couleur. || table, 114. || *Fața unei monezi*,
anvers.

Plur. fețe.

Fătăciune, *s. f.* partie génitale de la
vache, 32.

Fățare, *s. f.* surface de l'aire, 96.

Fătat, *s. n.* agnelage.

Fătătoare, *s. f.* partie génitale de
la vache, 32. || portière. || *Fătătoare ân-*
tăiă, primiparre, 68.

Feciorie, *s. f.* herniole, 187.

Fedeleş, *s. n.* barillet, bidon, 85.

Plur. fedeleșe.

Felegean, *s. n.* = **feligean**.

Felezeu, *s. n.* balai, 56.

Feleștiuc, *s. n.* sorte de pinceau pour
enduire les roues de cambouis, 13.

Felie, *s. f.* tranche.

Plur. felii.

Feligean, *s. n.* [*M.*] tasse sans anse, 75.

Femeie, *s. f.* femme.

Plur. femeii.

Fèn, *s. n.* V. fin.
Fer, *s. n.* V. fier.
Fener, *s. n.* 162 = prisnel.
Fereca (a), *va.* ferrer. || rhabiller, 153.
Ferecat, *s. n.* rhabillage.
Ferecat, *adj.* ferré, 7. || rhabillé, 153.
Fereastră, *s. f.* fenêtre, *passim.*
 Plur. ferestre.
Fereastrea, *s. f.* [M.] bois scié.
Ferestreu, *s. n.* scie, *passim.* || *Ferestreu*
de mână, scie à main, passe-partout
ou scie à guichet, 85. || *Ferestreu* *de munte*,
 scierie mécanique.
 Plur. ferestraie.
Ferestruie, *s. f.* petite fenêtre, guichet.
Ferestruică, *s. f. dim.* de fereastră.
Ferestru (a), *va.* scier, débiter.
Fermece, *s. n. pl.* sorts, charmes, sor-
 tiléges.
Fetească, *s. f.* variété de raisins blancs
 et noirs.
Fetică, *s. f.* mâche, 188.
Fėtųitoare, *s. f.* 103 = drișcă.
Ficat, *s. m.* foie.
 Plur. ficatî.
Fichieș, *s. n.* outil de potier, 73.
Fier, *s. n.* fer. || *Fier lat*, *fier mare*, soc,
 35. || *Fier lung*, coutre, 35. || *Fierul coa-*
seș, la lame de la faux, 37.
Fierar, *s. m.* ferronnier, forgeron, taillan-
 dier, 105 *et suiv.*
 Plur. fierari.
Fierărie, *s. f.* ferronnerie, taillanderie.
Fierbe (a), *va.* 1. faire bouillir. || 2. *vn.*
 bouillir. || fermenter.
Fierbinte, *adj.* bouillant.
Fiere, *s. f.* fiel, bile. || *Fierea pământului*,
 grande gentiane, 185.
Fiert, *adj.* bouilli.
fém. s. fiartă; — *m. pl.* fiertî; — *f. pl.* fierte.
Fiertură, *s. f.* tout mets bouilli.
Fin, *s. n.* foin, 37.
Finăț, *s. n.* pré, prairie.
Fir, *s. n.* fil, brin, fétu, chaume, 57. ||
 fil, 140. || *Firul de bătaie*, druite, 136.
Firicea, *s. f.* 186 = lânăriță.
Firiseu, *s. n.* scie, 112.
Firig, *s. n.* scie à main, 86.

Fitul, *s. n.* mèche.
 Plur. fitiluri.
Fiular, *s. n.* 13 = bulfeu.
Flencheș, *adj.* qui a une corne dont
 l'extrémité se recourbe vers l'œil, 28.
fém. s. flencheașă; — *m. pl.* flencheși; — *f.*
pl. flencheșe.
Floare, *s. f.* fleur. || mèche, 112. || *Floare*
mocle, vipérine commune, 184. || *Floarea*
rainului, tanaisie, sent-bon, 184. || *Floa-*
rea credința bărbatului, pervenche, 135.
 Plur. flori.
Flocoșică, *s. f.* houque laineuse, 188.
Floean, *adj.* gris moucheté. || né le jour
 des Rameaux, 29.
Florică, *adj. f.* née le jour des Rameaux,
 29.
Fluer, *s. n.* chalumeau, flûte des ber-
 gers, 69. || sifflet. || tibia, canon, 32, 49.
 Plur. fluere.
Fluera (a), *vn.* siffler.
Flueraș, *s. n. dim.* de fluer.
Fluerătoare, *s. f.* vigne noire, sceau de
 la Vierge, herbe aux femmes battues,
 186.
Fluture, *s. n.* 1. papillon. || 2. paillette.
 Plur. fluturi.
Fluturaș et fluturel, *s. n. dim.* de flu-
 ture.
Foaie, *s. f.* feuille, 63.
 Plur. foi.
Foale, *s. f.* panse.
Foame, *s. f.* faim.
Foc, *s. n.* feu.
 Plur. focuri.
Focșaneancă, *s. f.* variété de raisins
 noirs.
Fofează, *s. f.* bras, montant, 13, 140.
 Plur. foleze.
Fofelniță, *s. f.* traverse, 140.
 Plur. fofelnițe.
Foi, *s. f. pl.* feuilles, 63.
Foi (a), *va.* grouiller.
Foișor, *s. n.* sorte de véranda, 99.
Foiu, *s. n.* souffet, 107.
Fontăna, *s. f.* puits, 179. || lucarne, trou
 de fumée, 98.
 Plur. fontăni.
Fornăi (a), *vn.* renacler, 51.
Fornăit, *s. n.* renaclement.

Fotă, *s. f.* tablier du costume des payannes.
Frag, *s. m.* fraisier, 188.
 Plur. fragi.
Fragă, *s. f.* fraise. || *Fragă tătarească*, arroche fraise, 185.
 Plur. fragi.
Frăguliță, *s. f.* fumeterre musquée, moscatelline, 187.
Frământa (a), *va.* pétrir, manier, corroyer.
Frâncușă, *s. f.* variété de raisins noirs.
Frasin, *s. m.* frêne, 183.
 Plur. frasin.
Frate, *s. f.* frère. || (*pl.*) talles, 61. || *4 scoate frați*, taller.
 Plur. frați.
Frig, *s. n.* froid, froidure.
Frige (a), *va.* rôtir.
Friguri, *s. n. pl.* fièvre.
Fringhie, *s. f.* corde, 13.
 Plur. fringhi.
Friü, *s. n.* frein.
 Plur. frine.
Fruntar, *s. n.* fronteau et frontail (courroie qui passe sur le front du cheval), p. 50. || plancher des meules, 153.
Frunte, *s. m.* front.
 Plur. frunți.
Frunză, *s. f.* feuille, *passim.* || pampe. || *Frunza voinicului*, cresson de fontaine, 187. || *Frunză de bubă rea*, grande scrofulaire, 188.
 Plur. frunze.
Fuciü, *s. n.* barillet, 85.
 Plur. fuci.
Fugă, *s. f.* fuite. || course. || galop, 37.
Fuior, *s. n.* filasse, 139.

Fulg, *s. m.* duvet. || flocon.
 Plur. fulgi.
Fulger, *s. m.* éclair, foudre.
 Plur. fulgeri.
Fulgerătură, *s. f.* élancement
Fum, *s. n.* fumée.
Fumar, *s. n.* lucarne, trou de fumée, 98.
Fumuriü, *adj.* gris fumée, 67.
fém. s. fumurie; — m. et f. pl. fumuriü.
Fund, *s. n.* fond de tonneau, 11. || fonçaille ou traversin, 85.
 Plur. funduri.
Funie, *s. f.* corde, câble.
 Plur. funii.
Funier, *s. m.* cordier.
 Plur. funieri.
Funingine, *s. f.* suie.
Furcă, *s. f.* armons, 9. || fourche, 37. || quenouille, 140. || poteau, 173.
 Plur. furci.
Furculiță, *s. f.* fourche d'arrière, 7, 9, 10. || coche (à l'oreille d'un mouton), 68.
Furnica, *s. f.* fourmi.
 Plur. furnici.
Furnicar, *s. n.* fourmillière.
Furnicătură, *s. f.* fourmillement.
Fus, *s. n.* fuseau, 140. || arbre, fer de moyeu, 168. || *Fusul osiei*, essieu, 9. || *Fusul de fier*, *fusul prisnelului*, gros fer, 152, 162. || *Fus de lemn*, arbre de couche, 152, 176.
 Plur. fuse.
Fușălaü, *s. n.* [*M.*] peigne, sérans, 139.
 Plur. fușălaie.
Fuscel, *s. n.* réglette, 135.
Fustă, *s. f.* jupon.
 Plur. fuste.

G

Găina, *s. f.* poule.
 Plur. găine.
Găinat, *s. n.* fiente.
Găiță, *s. f.* manche, 88.
Gălbează, *s. f.* claveau, clavelée ou picotte, 68.
Galben, *adj.* jaune.
fém. s. galbenă; — m. pl. galbeni; — f. pl. galbene.

Gălbenare, *s. f.* jaunisse.
Gălbenele, *s. f. pl.* chasse-bosse, 186.
Gălbenușa inului, *s. comp.* 186 = lubiță.
Galbin, *adj.* [*M.*] = galben.
Găleată, *s. f.* seau, 85, 179. || [*Mold.*] seau à traire, 31, 69. || baquet, 104.
 Plur. găleți.
Gălie, *s. f.* roulette à gorge, 135.
 Plur. gălii.

Gândac, *s. m.* insecte. || *Gândac de măi*, hanneton, 69.
Plur. gândaci.

Gânj, *s. n.* anneau d'osier ou d'écorce de tilleul, 11, 21, 36.

Gânjeiü, *s. n.* nille et anille, 153.

Gânsac, *s. m.* jars.
Plur. gânsaci.

Găoace, *s. f.* [M.] coquille d'œuf.

Garafă, *s. f.* [M.] broc.

Garbiță, *s. f.* 32 = grumaz.

Gard, *s. n.* haie, clôture, 37. || *Gard viü*, haie vive. || *Gard de nuiele*, haie sèche.
Plur. garduri.

Garden, *s. n.* jable, 88

Gărdinar, *s. n.* jabloir, 88.
Plur. gardinare.

Gărgăriță, *s. f.* charançon, calandre, 58.
Plur. gărgărițe.

Gărigă, *s. f.* roulette à gorge, 135.

Gărliciü, *s. n.* 82 = șar. || entrée de cave, 99. || œillard, 153.

Garoafă, *s. f.* œillet, 185.
Plur. garoafe.

Găscă, *s. f.* oie. || vis, 82.
Plur. găsce.

Găscan, *s. n.* jars.
Plur. găscanı.

Găt, *s. n.* cou. || *Găt de leocă*, mentonnet, 11.

Gătar, *s. n.* bricole, 50.
Plur. gătare.

Găteje, *s. pl.* brindilles de bois sec.

Gaură, *s. f.* trou, 9, 10. || mortaise, 9, 12. || rollet.

Găuri (a), *va.* forer, tarauder.

Găurică, *s. f. dim. de gaură.*

Gavan, *s. n.* creux (d'une cuiller etc.). || *Butuc cu gavane*, tronc évidé, 168.

Gavanos, *s. n.* [M.] pot à confiture, 74.

Gealaü, *s. n.* rabot, 87, 115.

Geam, *s. n.* carreau, vitre, 98.
Plur. geamuri.

Geamgiü, *s. m.* vitrier.
Plur. geamgiü.

Gemănare, *s. f.* fourches d'armes, 9.
Plur. gemănări.

Gemănăriță, *s. f.* orchis mâle, 187.

Genuchiü, *s. n.* genou, *passim*.
Plur. genuchie.

Genunchiü, *s. n.* [M.] = genuchiü.

Ger, *s. n.* froid glacial. || crevasse, 30.

Gerar, *s. n.* Janvier.

1. **Ghebe**, *s. f.* long vêtement de drap blanc, 169.

2. **Ghebe**, *s. f.* chanterelle, girole, bouche de lièvre, 188.

Ghebos, *adj.* bossu, 29.
fém. s. gheboasă; — *m. pl.* gheboși; — *f. pl.* gheboase.

Gherghef, *s. n.* métier à broder.
Plur. gherghefuri.

Gherghin, *s. m.* aubépine, 183.
Plur. gherghini.

Gherghină, *s. f.* cenelle.
Plur. gherghine.

Gheran, *s. n.* manche, 28.

Ghermec, *s. n.* barrette de milieu qui soutient la ridelle, 10.

Ghiară, *s. f.* griffe.
Plur. ghiare.

Ghiată, *s. f.* glace.

Ghiem, *s. n.* peloton. || feuillet, 32.
Plur. ghiemuri.

Ghierbă, *s. f.* petit écheveau (quatre *ghierbe* font un écheveau).

Ghilan, *adj.* rayé de blanc (la robe étant foncée), 28.

Ghilaü, *s. n.* [M.] = gealaü.

Ghimirlie, *s. f.* feuillet, scie à lame étroite, 112.

Ghimpe, *s. m.* épine.
Plur. ghimpı.

Ghimpos, *adj.* épineux.
fém. s. ghimpoasă; — *m. pl.* ghimpoși; — *f. pl.* ghimpoase.

Ghin, *s. n.* outil de charron, 41. || sorte de pioche, 123.

Ghindă, *s. f.* gland du chêne, 183.
Plur. ghinde.

Ghint, *s. n.* filet de vis, pas de vis.

Ghintui (a), *va.* tarauder.

Ghioacă, *s. f.* enveloppe, écale, coque. || glumelle, 57.
Plur. ghioace.

Ghiociü, *s. n.* sorte de camion, 7.
Plur. ghiociuri.

Ghiocei, *s. m. pl.* perce-neige, 184. || *Ghiocei albi de grădină*, narcisse, 184. || *Ghiocei bogați*, nivéole, 184.

Ghionoiu, *s. n.* pic, 38.
Plur. ghionoaië.

Ghioaşă, *adj. f.* dont la corne est blanche, 28.
Plur. ghioaşe.

Ghiunie, *s. f.* équerre à chapeau, équerre à onolet (équerre de maçon, de charpentier, etc.) 104, 112. || *Zidul e la ghiunie*, le mur est d'aplomb.
Plur. ghiunie.

Ghiveciû, *s. n.* pot de fleurs, 75.

Ghizdui (a), *va.* cuveler.

Ghizdeiu, *s. m.* pied de poule, 184.

Giam, *s. n.* = *geam*.

Gingie, *s. f.* gencive.
Plur. gingii.

Gireadă, *s. f.* [M.] barge, meule, 56.
Plur. girezii.

Girlă, *s. f.* rivière.
Plur. girle.

Gîrliciû, *s. n.* = *gârliciû*.

Giubea, *s. f.* long vêtement fourré, 169.

Giurgiuvea, *s. f.* cadre, chassis, 98.
Plur. giurgiuvele.

Gleznă, *s. f.* jarret, 32.
Plur. glezne.

Glod, *s. n.* boue, *passim*. || épi de maïs, 63.
Plur. gloduri.

Glugă, *s. f.* 1. [M.] meulette, 62. || 2. ca-puchon, 169.
Plur. glugii.

Gniţă, *s. f. pl.* 67 = *miţă*.

Goană, *s. f.* monte, saillie. || galop, 47.

Goază, *s. f.* déchets de grange, balayures, criblure, 56, 62.
Plur. goaze.

Gogoaşă, *s. f.* cocon.
Plur. gogoşii.

Golaş, *adj.* nu. || *Griû golaş*, blé nu.

Goni (a), *va.* saillir, 29.

Gonitor, *s. m.* taureau de monte, 29.
Plur. gonitori.

Gorun, *s. m.* chêne à grappes, 183.
Plur. goruni.

Goz, *s. n.* 57, 62 = *goază*.
Plur. gozuri.

Grăbi (a), *v.* hâter, *va.*

Grădină, *s. f.* jardin.
Plur. grădini.

Grămadă, *s. f.* tas.
Plur. grămezi.

Grapă, *s. f.* herse, 36.
Plur. grăpi et grape.

Grăpa (a), *va.* herser, *passim*.

Grapat, *s. n.* hersage, 61.

Grăsimë, *s. f.* graisse.

Grăţar, *s. n.* grille, 148. || *Grăţar de nucele*, claie, 62.
Plur. grătare.

Grăţii, *s. f. pl.* grillage, treillis, 96.

Grăû, *s. n.* = *griû*.

Grăunte, *s. m.* [M.] grain, 38, 55.
Plur. grăunţii.

Greabăn, *s. n.* garrot, 32, 49.

Grebăn, *s. n.* 32 = *greabăn*.

Grebănar, *s. n.* bricole, 50.

Grebănos, *adj.* bossu, 29.
fém. s. grebănoasă; — *m. pl.* grebănoşi; — *f. pl.* grebănoase.

Greblă, *s. f.* rateau, fauchet, 36, 37.
Plur. greble.

Grebleş, *adj.* arqué en avant, 28.
fém. s. grebleşă; — *m. pl.* grebleşi; — *f. pl.* grebleşe.

Greer, *s. m.* grillon.
Plur. greeri.

Gresie, *s. f.* sellette 9. || queux, pierre à aiguiser, 37.

Greutate, *s. f.* poids, 179.
Plur. greutatei.

Grinar, *s. m.* blattier.
Plur. grănarii.

Grindă, *s. f.* poutre.
Plur. grinzi.

Grindeiu, *s. n.* âge, 36 || *Grindeiul juguluû*, partie supérieure du joug, 13. || arbre de couche, 152, 162. || axé des ailes, 162.

Gripcă, *s. f.* outil de charron, 41. || racloir, 88.
Plur. gripci.

Griû, *s. n.* blé, froment, 54 et suiv. 183. || *Griû arnăut*, froment dur, blé d'Albanie. *Griû cârnaû*, blé dont le grain est aplati. *Griû cu ţepi*, *griû cu mustăţi*, blé barbu. || *A da oi în griû*, pacager. || *Griul potirnichei*, pariétaire, 188.

Groapă, *s. f.* fosse.
Plur. gropii.

Gros, *s. m.* bille, pièce de bois destinée, à être débitée en planches, 173.
Plur. groşi.

Gruiu, *s. n.* armons, 9.
Grumaz, *s. m.* cou, 32. || encolure, 49.
 Plur. grumazi.
Gugiü, *s. n.* sorte de capuchon, 169.
Gujbă, *s. f.* 11 = gânj.
Gulie, *s. f.* chou-rave, 187.
 Plur. gulii.
Gunoios, *adj.* mêlé d'ordures.
fém. s. gunoioasă; — *m. pl.* gunoioși; — *f. pl.* gunoioase.
Gunoïü, *s. f.* ordure. || fumier.
Gură, *s. f.* bouche. || gueule. || ouverture.
 || gueule d'un tonneau, 85. || tranchant, 79. || mâchoire, 113. || *Gura leului*, gueule

de loup, 184.
 Plur. guri.
Guriță, *s. f.* anche, 162.
Gurură, *s. f.* avaloire, 50.
Gușă, *s. f.* jabot. || goître. || fanon, 32.
 Plur. gușe.
Gușat, *adj.* goîtreux.
fém. s. gușată; — *m. pl.* gușați; — *f. pl.* gușate.
Gușbă, *s. f.* sorte de chenet formé d'un fer recourbé, 169.
 Plur. gușbe.
Gutuie, *s. f.* coing.
 Plur. gutui.
Gutuiü, *s. m.* cognassier, 183.
 Plur. gutui.

H

Hadarag et hadarg, *s. m.* bâton, 123.
 || traquet, claquet ou cliquet, 153.
 Plur. hadaragi et hadargi.
Haină, *s. f.* vêtement, habit, 133.
 Plur. haine.
Hâis! *interj.* hue! huhau! 30.
Hâisa! *interj.* 30 = hais.
Hăițiș, *adj.* cagneux, 29.
Halat, *s. n.* [*Meh.*] câble.
Halaü, *s. n.* carré et carret, 124.
Haldan, *s. m.* = aldan.
Ham, *s. n.* harnais.
 Plur. hamuri.
Hambar, *s. n.* grenier, 56. || [*Gorj, Meh., Vâlç.*] huche.
 Plur. hambare.
Hameiü, *s. n.* houblon, 185.
Hamurar, *s. m.* bourrelier.
 Plur. hamurari.
Hamut, *s. n.* avaloire, 50.
Han, *s. n.* auberge, 50.
 Plur. hanuri.
Hangaș, *s. n.* rigole, 82.
Hangioaică, *s. f.* aubergiste.
 Plur. hangioaice.
Hangiü, *s. m.* aubergiste.
 Plur. hangii.
Hânțau, *s. n.* 43 = scaun de spițe.
Hapsină, *adj. f.* se dit d'une brebis qui se laisse difficilement traire, 68.
Harac, *s. m.* paisseau.
 Plur. haraci.

Haraci (a), *va.* paisseler.
Haracit, *s. n.* paisselage.
Hârb, *s. n.* = hîrb.
Harbuz, *s. m.* [*M.*] melon d'eau, pastèque, 188.
 Plur. harbuzi.
Harca, *s. f.* soubassement en pierre d'une maison, 99.
Hârdăiaș, *s. n.* baquet, 82, 85.
 Plur. hârdăiașe.
Hârdaü, *s. n.* tincture, 80, 85.
 Plur. hârdaie.
Hârgaü, *s. n.* [*M.*] jatte.
Haripă, *s. f.* = aripă.
Hârleț, *s. n.* [*M.*] bêche, 38. || *Hârleț mic*, petite pelle, 36.
Harm, *s. n.* 32 = arm.
Harmăsar, *s. n.* partie de la flèche du chariot, 12.
Harmăsărel, *s. n.* cheville, 12.
Hat, *s. n.* *Hatul ogorului*, bord du champ où l'on commence à labourer, 61.
Hațmațuchiü, *s. m.* cerfeuil, 187.
Hazman, *s. m.* bélier châtré, mouton, 68.
Heihel, *s. n.* 139 = ehel.
Hel, *s. m.* anguille.
Heljea, *s. f.* fouine, 30.
Hemeiü, *s. m.* [*M.*] 185 = hameiü.
Hindichiü, *s. n.* 82 = hangaș.
Hiră, *s. f.* maladie des oreilles chez les moutons, 68.

Hîrb, *s. n.* [M.] tesson, 75. || vase en général, 75.

Plur. hîrburi.

Hîrleț, *s. n.* [M.] = hârleț.

Hîrușor, *s. m.* [M.] paturin, 188.

Hîrzob, *s. n.* clisse (claie pour égoutter les fromages), 69. || lacet de cuir.

Plur. hîrzoabe.

Hluj, *s. m.* tige de maïs, 63.

Plur. hlujî.

Ho! *interj.* ho! holà! 30.

Hobidrag, *s. m.* capucine, 185.

Hobot, *s. n.* pièce du traineau, 22.

Hogeac, *s. n.* lucarne, trou de fumée, 98.

Holbură, *s. f.* 184 = volbură.

Holdan, *s. m.* [M.] 62 = aldan.

Horeț et horez, *s. m.* engin de pêche, 125.

Hoștină, *s. f.* = boștină.

Hrănaciū, *adj.* qui mange beaucoup, 29.

fém. s. hrănace; — *m. pl.* hrănaci; — *f. pl.* hrănace.

Hrașpă, *s. f.* 108, 112 = rașpă.

Hrean, *s. m.* raifort, 187.

Hreapcă, *s. f.* rafle, 37. || *Coasă cu hreapcă*, faux armée, engerei, 37.

Hreniță, *s. f.* cresson de fontaine, 188.

Hrubă, *s. f.* [M.] caveau.

Plur. hrube.

Hulchi (a), *vn.* = a hulpi.

Hulchit, *adj.* = hulpit.

Hulpi (a), *vn.* couler, 58.

Hulpit, *adj.* coulé, 55, 58.

fém. s. hulpită; — *m. pl.* hulpiți; — *f. pl.* hulpite.

Hulub, *s. m.* [M.] pigeon.

Plur. hulubi.

Hulub, *adj.* gris, gorge de pigeon, 28.

fém. s. hulubă; — *m. pl.* hulubi; — *f. pl.* hulube.

Huludeț, *s. n.* cheville, 9. || chevillette, 136.

Hultenioară, *s. f.* 189 = vulturică.

Humă, *s. f.* terre glaise.

Hunie *s. f.* entonnoir, 85.

Plur. hunii.

Huruială, *s. f.* grains concassés, 154.

I

Iabașa, *s. f.* morailles.

Plur. iabașale.

Iadă, *s. f.* chevrette, 68.

Plur. iede.

Iapă, *s. f.* jument. || bielle, 176.

Plur. iepe.

Iarbă, *s. f.* herbe. || *Iarba boierului*, ricin, 185. || *Iarba cailor*, houque laineuse, 188. || *Iarba ciumei*, galige. || *Iarba codrului*, mandragore, 185. || *Iarbă de curcă*, fumeterre. || *Iarba fiarelor*, dompte-venin, 187. || *Iarba iepurelui*, amourette, 186. || *Iarbă grasă*, pourpier, 185. || *Iarbă de leac*, vulnéraire. || *Iarbă de lungoare*, chasse-bosse, 186. || *Iarbă mare*, aunée, eunule, 186. || *Iarbă neagră*, grande scrofulaire. || *Iarba omului*, soleil annuel, 184. || *Iarba pîrului*, bardane, glouteron, 186. || *Iarba pîricelului* = **puricăriță**, 186. || *Iarba raiului*, tanaïsie, sent-bon, 187. || *Iarbă de rană*, bétouine, 186. || *Iarbă roșie*, bident penché, 185.

|| *Iarba șarpelui*, fougère mâle, 187. || *Iarba lui Sf. Ioan*, herbe de la Saint-Jean, 185. || *Iarbă de găișă*, lampsane, 185. || *Iarba de șoaldină*, vermiculaire, 188. || *Iarba stupului*, mélisse, 187. || *Iarba surpătorei*, *iarbă de surpătură*, herniole, 187. || *Iarba tăieturei*, *iarbă de tăietură* = **iarbă de rană**, 186. || *Iarbă de toate boalele*, sisymbre, 188. || *Iarba untului*, orobanche du Gaillet, 189. || *Iarba de urechi*, grande joubarde, 187. || *Iarba vîntului*, marrube vulgaire.

Plur. ierburî.

Iarmaroc, *s. n.* [M.] = bâlciū.

Iarnă, *s. f.* hiver.

° Plur. iernî.

Iască, *s. f.* amadou.

Iasomie, *s. f.* jasmin, 184.

Iaurt, *s. n.* lait caillé, 31.

Ibâncă, *s. f.* 50 = pocladă.

Ibric, *s. n.* bouillotte.

Plur. ibrice.

- Ie et iie**, *s. f.* chemise de femme. || fanon, 32, 49.
Plur. îi.
- Ied**, *s. m.* chevreau, cabri, 68.
Plur. Iezi.
- Iedera**, *s. f.* lierre, 184. || *Iedera zinelor*, lierre terrestre, 185.
- Iele**, *s. f. pl.* génies malfaisants.
- Ienupere**, *s. m.* genièvre, 187.
- Iepure**, *s. m.* lièvre.
Plur. Iepuri.
- Iepurească**, *s. f.* variété de raisins roses.
- Iepuroaică**, *s. f.* hase, femelle du lièvre.
Plur. Iepuroaice.
- Ierbar**, *s. n.* rumen ou panse, 52.
- Ierna (a)**, *vn.* hiverner.
- Iernat**, *s. n.* hivernage.
- Iernatec**, *adj.* hivernal.
fem. s. iernatică; — *m. pl.* iernateci; — *f. pl.* iernatice.
- Ieruncă**, *s. f.* gelinotte.
Plur. ierunci.
- Iesle**, *s. f.* mangeoire.
- Iezătură**, *s. f.* bief, 147.
- Igliță**, *s. f.* navette, 126.
Plur. iglițe.
- Iiță**, *s. f. dim. de ie.*
- Iiac**, *adj.* écarté, 28.
fem. s. ilacă; — *m. pl.* ilaci; — *f. pl.* ilace.
- Iiău**, *s. n.* [M.] 107 = *nicovală*.
Plur. ilăi.
- Imbăla (a se)**, *vr.* saliver, 31.
- Imbelciugat**, *adj.* recourbé vers l'intérieur, 28.
fem. s. imbelciugată; — *m. pl.* imbelciugați; — *f. pl.* imbelciugate.
- Imblaciū**, *s. n.* fléau.
- Imineî**, *s. m. pl.* souliers paysans, 169.
- Impleti (a)**, *va.* tresser. || tricoter.
- Impletitură**, *s. f.* tresse. || clayonnage. || treillis. || tricot.
Plur. impletituri.
- Imprăștiare**, *s. f.* *A semăna prin imprăștiare*, semer à la volée, 36.
- Impungaș**, *adj.* qui donne des coups de tête, des coups de corne, 63.
fem. s. impungașă; — *m. pl.* impungași; — *f. pl.* impungașe.
- Impunge (a)**, *v.* donner des coups de cornes. || faire une ponction.
- Impungere**, *s. f.* coup de corne, 30.
- Impunsătură**, *s. f.* ponction, 30.
Plur. impunsături.
- Imurluc**, *s. m.* sorte de vêtement, 169.
- In**, *s. m.* lin, 187.
- Incăla (a se)**, *vr.* engraisser, 52.
- Incărca (a)**, *va.* charger, 62.
- Inchîegat**, *adj.* caillé, coagulé, pris, 69.
fem. s. inchîegată; — *m. pl.* inchîegați; — *f. pl.* inchîegate.
- Inchis**, *adj.* fermé, clos. || foncé.
fem. s. închisă; — *m. pl.* închiși, — *f. pl.* închise.
- Inchisorî**, *s. f. pl.* = *cotețe închise*.
- Incordător**, *s. n.* garrot, 66.
- Increțitură**, *s. f. pl.* plis, rides, 47.
- Incurcătură**, *s. f.* constipation, 30.
- Indilat**, *adj.* [M.] piqué, 169.
- Indoi (a se)**, *vr.* se tordre, se fausser, 37.
- Indrepta (a)**, *va.* guérir, remettre sur pied, 30. || redresser, 37.
- Indrugătură**, *s. f.* gros fil, 140.
- Inel**, *s. n.* anneau.
Plur. inele.
- Infige (a se)**, *vr.* enfoncer, 37.
- Inflori (a)**, *vn.* fleurir, 55.
- Infrăți (a)**, *vn.* taller.
- Infunda (a)**, *va.* fonder.
- Infundat**, *adj.* gras, 27. || foncé, 85.
- Infundător**, *s. n.* planches assemblées qui ferment le chariot, à l'arrière, 11.
Plur. infundători.
- Infundătură**, *s. f.* impasse, cul de sac.
- Ingliță**, *s. f.* 126 = *igliță*.
- Inhăma (a)**, *va.* atteler, 7, 13.
- Ingrijire**, *s. f.* soin, 27.
- Ingropa (a)**, *va.* butter, *passim*.
- Ingropat**, *vn.* buttage, 61.
- Inimă**, *s. f.* cœur. || longe, 7, 9, 10.
- Inimoiū**, *s. n.* 9 = *inimă*.
- Inită**, *s. f.* grande cuscute, cheveux du diable, bourreau du lin, 188.
- Innegri (a)**, *va.* noircir, devenir noir.
- Inroși (a se)**, *vr.* rougir.
- Inscorțoare**, *s. f.* langue de bois, 30.
- Inseilat**, *adj.* piqué, 169.
- Inspica (a)**, *vn.* enrayer, 42.
- Inspicat**, *adj.* rubican, 48.
- Insplinat**, *s. n.* maladie de la rate, 30.

Înțerca (a), *va.* server.
Înțercat, *s. n.* sevrage.
Intăritoare, *s. f.* barre, traverse, 168.
Intinzător, *s. n.* 9, 10, 11. || garrot, 86, 136.
Intoarce (a), *va.* bistournier, 29.
Intoarcere, *s. f.* bistournage.
Intorcător, *s. n.* garrot, 136.
Intors, *adj. m.* bistourné.
m. pl. întorși.
Întors, *s. n.* bistournage, 29.
Intorsătură, *s. f.* courbure, 28. || tour, 24.
Intorsătură, *s. f.* champ labouré à l'automne, 61.
Intrebuintă (a), *va.* employer, *passim*.
Intură, *s. f.* fiel de terre.
Inuță, *s. f.* mouron des champs, 184.
Invîrți (a), *va.* faire tourner, 159.
Invălătucit, *adj.* entortillé, 13.
fém. s. învălătucită; — *m. pl.* învălătuciți; —
f. pl. învălătucite.
Ipingea, *s. f.* caban de drap noir sans manches, 169.

Iruncă, *s. f.* 188 = ieruncă.
Iriță, *s. f.* = iniță.
Islaz, *s. n.* pâtis, pâturage.
Plur. islazuri.
Ismă, *s. f.* V. izmă.
Ispol, *s. n.* écope, 126.
Iță, *s. f.* fil.
Plur. ițe.
Ițari, *s. m. pl.* pantalons étroits que portent les paysans, 169.
Iț, *s. n.* lice ou lisse, 135.
Plur. ițe.
Iute, *adj.* vif, 22.
fém. s. iute; — *m. et f.* iuți.
Ivâr, *s. n.* loquet.
Plur. ivere.
Izmă, *s. f.* menthe. || *Izmă bună*, menthe crépue, 184. || *Izmă neagră*, menthe poivrée, 184.
Izmușoară, *s. f.* calamenthe, 186.
Izvor, *s. n.* source.
Plur. izvoare.

J

Jabă, *s. f.* charbon symptomatique, 69.
Jampiță, *s. f.* partie de la flèche, 12.
Janchiță, *s. f.* 12 = jampiță.
Janghiță, *s. f.* 12 = jampiță.
Japiță, *s. f.* 12 = jampiță.
Jegsnită, *s. f.* 123 = năvod.
Jghiab, *s. n.* auge, 179. || appareil en bois pour fouler le raisin, 80. || rainure, 95.
Plur. jghiaburi.
Jigajnie, *s. f.* 123 = năvod.
Jiglă, *s. f.* 13 = bulfeu.
Jirbiuță, *s. f.* écheveau.
Plur. jirbiuțe.
Jignea, *s. f.* forge, 108.
Jirghiută, *s. f.* *Jirghiutele ițelor*, anneaux ou mailles des lisses, 135.
Jimbiță, *s. f.* 12 = jampiță.
Jintiță, *s. f.* sorte de fromage, 69.
Jir, *s. n.* faîne, 183.

Jneapân, *s. m.* pin de montagne rampant, 184.
Joagăr, *s. n.* scierie mécanique, 172 et suiv.
Plur. joagăre.
Joapiță, *s. f.* 12 = jampiță.
Joardă, *s. f.* baguette, 135.
Jocan, *adj.* né le jeudi, 29.
fém. s. jocană.
Jug, *s. n.* joug, *passim*. || collier, 56. || cadre, 168 et 175.
Jugastru, *s. n.* érable champêtre, 183.
Jugăni (a), *va.* castrer, châtrer.
Jugănit, *adj.* castré, châtré, 68.
Jugănit, *s. n.* castration.
Jujeu, *s. n.* tribart à porcs.
Juncan, *s. m.* jeune taureau, 29.
Plur. juncani.
Juvăț et juvêt, nœud coulant, 50.
Juvelnic, *s. m.* engin de pêche, 125.

L

- Labă**, *s. f.* patte. || came, 169.
Plur. labe.
- Lac**, *s. n.* étang, lac.
Plur. lacuri.
- Lacăt**, *ș. n.* cadenas.
Plur. lacăte.
- Lăcrimioare**, *s. f. pl. [M.]* muguet, 186.
- Lăcustă**, *s. f.* sauterelle.
Plur. lăcuste.
- Ladă**, *s. f.* coffre, 97. || caisse du pressoir, 82.
Plur. lăzi.
- Laicer**, *s. n.* tapis étroit et long, sans dessins.
Plur. laicere.
- Laiță**, *s. f. [M.]* banc.
Plur. laițe.
- Laiü**, *adj.* noirâtre.
fém. s. laie; — *m. et f. pl.* lăi.
- Lalea**, *s. f.* tulipe, 184.
Plur. lalele.
- Lămâiu**, *s. m.* citronnier.
- Lambă**, *s. f.* attache, 9, 10, 11. || feuillure.
Plur. lămbi.
- Lambar**, *s. m.* bouvet, 115.
- Langoare**, *s. f.* V. lungoare.
- Lan**, *s. n. [M.]* grande étendue de terre labourée et ensemencée, 61. || *[Out.]* corde.
- Lână**, *s. f.* laine, toison, 67. || *Lâna apeli*, flanelle d'eau, 186.
- Lânăriță**, *s. f.* filago, 186.
- Lânos**, *adj.* riche en laine, 167.
fém. s. lănoasă; — *m. pl.* lănoși; — *f. pl.* lănoase.
- Lanț**, *s. n.* chaîne, 9, 10, 11.
Plur. lanțuri.
- Lanțuș**, *s. n.* chaînette, 9, 10, 11.
Plur. lanțușuri.
- Lapte**, *s. m.* lait, *passim.* || latex, suc. || *Puțină de lapte*, qui donne peu de lait, 29. || *Lapte prins*, lait écrémé, 31. || *Lapte gros*, lait crémeux. || *Lapte bătut*, lait de beurre, 31. || *Lapte fierț*, lait bouilli, 31. || *Lapte acru*, lait caillé, 31. || *Laptele câinelui*, tithymale commun, 188.
- Lăptoasă**, *adj. f.* bonne laitière, 29.
- Lăptoc**, *s. n.* abée, bée, 148.
Plur. lăptoace.
- Lăptuci**, *s. f. pl.* laitue, 188.
- Lăptucul oaiei**, *s. comp.* laitue vireuse, 187.
- Lapuș**, *s. m.* *Lapușul oaiei*, 187 = lăptucul oaiei.
- Lăscăiață**, *s. f.* pot à deux anses, 74.
- Lăstar**, *s. m.* rejeton.
Plur. lăstari.
- Laț**, *s. m.* latte, volige, 93.
Plur. lați.
- Laț**, *s. n.* nœud coulant, 50.
Plur. lațuri.
- Lătăreț**, *adj. plat*, 127.
fém. s. lătăreată; — *m. pl.* lătăreți; — *f. pl.* lătărețe.
- Lateș**, *adj.* écarté et recourbé en arrière, 28.
fém. s. lateșă; — *m. pl.* lateși; — *f. pl.* lateșe.
- Lătoc**, *s. n.* 148 = lăptoc.
Plur. lătoace.
- Lătra (a)**, *vn.* aboyer.
- Lătrat**, *s. n.* aboiement.
- Lăturași**, *s. m. pl.* incisives mitoyennes, 47.
- Laur**, *s. m.* datura stramonium, pomme épineuse, herbe aux magiciens, herbe du Diable, 184.
  - Laur**, *s. m.* fil de chanvre ou de lin, 139.
- Lăurușcă**, *s. f.* lambrusque, vigne sauvage, 184.
- Laviță**, *s. f.* banc.
Plur. lavițe.
- Laz**, *s. n.* essart.
Plur. lazuri.
- Lăzui (a)**, *va.* essarter.
- Leac**, *s. n.* remède, spécifique, 30.
Plur. leacuri.
- Leafă**, *s. f.* tranchant, coupant, 86, 111, 112.
- Leandru**, *s. m.* laurier rose, laurier cerise, 183.
Plur. leandri.
- Leasă**, *s. f.* claie, 12, 125. || manne d'osier, 62.
Plur. lese et lesuri.
- Leaț**, *s. n.* latte, volige, 93.
Plur. leațuri.
- Lecui (a)**, *va.* guérir.

Lega (a), *va.* attacher, botteler, lier, *passim*. || *vn.* nouer, 55. || *A nu lega bine*, couler, 55. || *A lega un butoiu*, relier un tonneau.

Legători, *s. pl.* liens, 93.

Legătură, *s. f.* attache, lien. || reliure (d'un tonneau). || *Legătură de nuiele*, motte, botte, bourrée ou torche.

Plur. legături.

Leică, *s. f.* entonnoir, 81, 85.

Plur. leice.

Lemn, *s. n.* bois. || *Lemn căinesc*, bois-gentil, garou, morillon, 183. || *Lemn galben*, 87 = **drăcilă**. || *Lemn dulce*, réglisse, 186.

Plur. lemne.

Lemnărie, *s. f.* charpente.

Lemnos, *adj.* ligneux.

f. s. lemnoasă; — *m. pl.* lemnoși; — *f. pl.* lemnoase.

Lemnuș, *s. n.* garrot, 86.

Leneș, *adj.* paresseux, 22.

fém. s. leneșă; — *m. pl.* leneși; — *f. pl.* leneșe.

Leocă, *s. f.* pièce de bois courbé qui soutient la ridelle, 11.

Lergătoare, *s. f.* ourdissoir, 141.

Lesnicioară, *s. f.* douce-amère, 187.

Leșoiu, *s. n.* manne-ou banne d'osier, 62.

Plur. leșoaie.

Lesuri, *s. n. pl.* bordigue, 124.

Letcă, *s. f.* bobinoir, 141.

Leucă, *s. f.* 7, 10, 11 = **leocă**.

1. **Liliac**, *s. m.* lilas, 184.

2. **Liliac**, *s. m.* chauve-souris.

Plur. liliaci.

Limbă, *s. f.* langue, 22. || lame, 79. || garrot, 86. || crochet, 88. || conteau, 139. ||

Limba broascei, flûteau, plantain d'eau, 188. || *Limba vecinei*, pas d'âne, tussilage, 186. || *Limba bouluș*, orcanette, buglosse, 186.

Plur. limbi.

Limbăriță, *s. f.* flûteau, plantain d'eau, 188.

Lin, *s. m.* tanche, 127.

Plur. lini.

Lin, *s. n.* pressoir, 81.

Plur. linuri.

Lingură, *s. f.* cuiller, 31.

Plur. linguri.

Linguroiu, *s. n.* pouget (grande cuiller des fromagers).

Linte, *s. f.* lentille, 188.

Liocă, *s. f.* 11 = **leocă**.

Liotcă, *s. f.* barque, 126.

Lipaci, *s. pl.* sorte de chevrons, 94

Lipan, *s. m.* ombre, 127. || bardane, glouteron, 186.

Lipi (a), *va.* bouser.

Lipicioasă, *s. f.* rapette couchée, 185.

Lipiciu, *s. m.* 185 = **iniță**.

Lipit, *s. n.* bousage.

Lipitoare, *s. f.* sangsue.

Plur. lipitori.

Lișițe, *s. f.* fourches d'armes, 9, 10.

Lobodă, *s. f.* arroche, 184.

Loc, *s. n.* place, endroit.

Plur. locuri.

Locaș, *s. n.* tige (de la sauterelle), 113.

Locustă, *s. f.* 63 = **lăcustă**.

Loitră, *s. f.* ridelle, 7, 10, 11, 12.

Plur. loitre.

Loitret, *s. n.* limon de rancher, 10.

Lojniță, *s. f.* claie.

Plur. lojnițe.

Lopată, *s. f.* pelle, 36, 104. || rame, aviron, 126.

Plur. lopeți.

Lopătea, *s. f.* herbe aux lunettes, 187.

Lopățică, *s. f.* planchette. || traverse inférieure du joug, 13. || garrot, 86. || planchette trouée, 136.

Lozie, *s. f.* brin d'osier, 124.

Lua (a), *va.* prendre. || *Nu ia din loc*, il ne bouge pas de place, il refuse d'avancer, 51.

Luătură, *s. f.* le fait d'avancer, 51.

Lubeniță, *s. f.* [Ott.] melon d'eau, pastèque, 188.

Plur. lubenițe.

Lubiț, *s. n.* cameline, 186.

Lucafar, *s. m.* *Lucafarul de zioă*, Vénus, 69. || *Când resare lucafarul de ziuă*, à l'aube, 69.

Lucra (a), *va.* travailler.

Lucru, *s. n.* travail. || *Trei zile de lucru*, trois journées de travail.

Lujer, *s. m.* tige du maïs, 63.

Lumină, *s. f.* lumière. || *Lumina casei*,
façade, 98.
Luminărică, *s. f.* bouillon blanc, 185.
Luminiță, *s. f.* onagre, 185.
Luminoasă, *s. f.* viorne, herbe aux, gueux,
187.
Luncă, *s. f.* prairie.
Lunea, *adj.* né le lundi.
Lungoare, *s. f.* typhus. || *Floure de lungoare*,
țarbă de lungoare, *rădăcină de lungoare*,
chassebosse, 186.
Luntre, *s. f.* barque.
Plur. luntri.

Luntriță, *s. f. dim. de luntre.*

Lup, *s. m.* loup.

Plur. lupi.

Lupan, *adj.* louvet, 27.

Lupesce, *adv.* au galop, 47.

Lupoaică, *s. f.* louve.

Plur. lupoaiice.

Luptaciū, *s. n.* filet, 123.

Plur. luptace.

Lut, *s. n.* argile plastique, glaise des potiers, 73.

M

Mac, *s. m.* pavot, 187.

Macara, *s. f.* moufle.

Măcieș, *s. m.* églantier, 184.

Plur. măcieși.

Măcieșă, *s. f.* fruit de l'églantier, grat-tecul.

Plur. măcieșe.

Măcina (a), *va.* moudre.

Măcinat, *s. n.* moulage.

Măciucă, *s. f.* tête, pomme, pommeau.

|| *Măciuca ciobanului*, échinops à grosse tête, 188.

Iur. măciuci.

Măciulie, *s. f.* tête, pommeau.

Iur. măciulii.

Măcriș, *s. m.* oseille, 188. || *Măcriș țepurese*,
surelle, pain de coucou, alléluia, 187.

Măduvă, *s. f.* moëlle.

Măestrie, *s. f.* 103 = mistrie.

Măgar, *s. m.* âne, baudet.

Plur. măgari.

Măgălie, *s. f.* [M.] = gămălie.

Măgăriță, *s. f.* traverse de la fourche d'armons, 10. || 99 = bașlic.

Iur. măgărițe.

Maghieran, *s. m.* marjolaine, 185.

Mahala, *s. f.* 103 = mala.

Mai, *s. m.* Mai.

Maia, *s. f.* présure, 31.

Măiag, *s. n.* balize.

Maiū, *s. m.* maillet, 41, 87, 115.

Plur. maiurile.

Mal, *s. n.* berge.

Plur. maluri.

Mala, *s. f.* taloche, 103.

Malac, *s. m.* buffletin.

Plur. malaci.

Mălag, *s. n.* battoir.

Mălăieț, *adj.* farineux.

fém. *s.* mălăieață; — *m. pl.* mălăieți; — *f. pl.* mălăiețe.

Mălăoiū, *s. n.* soleil annuel, 184.

Mălăiū, *s. n.* farine de maïs. || [M. et. Ott.]
galette de farine de maïs cuite au four.

Maldur, *s. n.* [M.] gerbe, 62.

Iur. malduri.

Mălduri (a), *va.* [M.] gerber.

Mălin, *s. m.* tréne, 184. || *Mălin negru*,
aunenoir. || *Mălin roșii* = salbă moale.

Iur. mălini.

Mălură, *s. f.* charbon, 58.

Măluri (a se), *vr.* biser, charbonner.

Mălurit, *adj.* bisé, charbonné.

fém. *s.* mălurită; — *m. pl.* măluriți; — *f. pl.* mălurite.

Maluros, *adj.* escarpé.

fém. *s.* maluroasă; — *m. pl.* maluroși; — *f. pl.* maluroase.

Măluros, *adj.* charbouillé.

fém. *s.* măluroasă; — *m. pl.* măluroși; — *f. pl.* măluroase.

Mămăligă, *s. f.* polenta consistante,
gaude très épaisse, milliase.

Mană, *s. f.* Lapte cu mană, lait crémeux.
|| *Mană de apă*, herbe à la massue, 185.

- Mână**, *s. f.* bras. || main. || bras, montant, 11, 86.
Plur. mâini.
- Mânaciū**, *s. m.* conducteur de bestiaux, toucheur.
- Mănătircă**, *s. f.* bolet comestible, 188.
Plur. mănătirci.
- Mânca (a)**, *va.* manger.
- Mâncare**, *s. f.* mets.
Plur. mâncări.
- Mâncărime**, *s. f.* démangeaison.
Plur. mâncărimi.
- Mâncă**, *s. f.* manche.
Plur. mâncei.
- Mâner**, *s. n.* manche, poignée, *passim.* || bras, montant, 86. || pomme, 113. || manivelle, 140.
Plur. mânere.
- Mănos**, *adj.* *Vacă mănoasă*, vache bonne laitière, 31.
f. s. mănoasă; — *m. pl.* mănoși; — *f. pl.* mănoase.
- Mănunchiū**, *s. n.* javelle, 56. || manche, 79. || pomme, 113. || branche des tenailles, 113.
- Mănușă**, *s. f.* bras, montant, 11. || anse, 79, 85. || manivelle, 140.
Plur. mănuși.
- Mânz**, *s. m.* poulain d'un an, 47.
Plur. mânzi et mânji.
- Mânză**, *s. f.* pouliche d'un an.
Plur. mânze.
- Mânzat**, *s. m.* veau d'un an, 29.
Plur. mânzați.
- Măr**, *s. m.* pommier, 183.
Plur. meri.
- Măr**, *s. n.* pomme. || tête, 86.
Plur. mere.
- Mărăcine**, *s. m.* ronce.
Plur. mărăcini.
- Mărăciniș**, *s. n.* ronceraie.
- Mânjeală**, *s. f.* colle, 135.
- Maramă**, *s. f.* voile dont les paysannes se couvrent la tête.
Plur. marame.
- Mărar**, *s. m.* aneth odorant, fenouil bâtard, 187. || *Mărarul căinelui*, maroule, 188.
- Marchioță**, *s. f.* lucarne, trou de fumée, 98.
- Mărcușă**, *adj. f.* se dit d'une brebis blanche qui a le museau noir, 67.
- Mărgăritărele**, *s. f. pl.* muguet, 186.
- Mărgică**, *s. f.* mélisque, 187.
- Mărginași**, *s. m. pl.* coins, crochets, 47.
- Mariuță**, *s. f.* sorte de goujon, 127.
- Mărli (a se)**, *ver.* couvrir, lutter, béliner, 68.
- Mărlit**, *s. n.* lutte.
- Martac**, *s. n.* pieu.
- Mărtoagă**, *s. f.* haridelle, rosse, 112. || bœuf faible, 28.
- Mărtolea**, *adj.* né le mardi.
- Mărunt**, *adj.* menu.
fém. s. măruntă; — *m. pl.* mărunți; — *f. pl.* mărunte.
- Masă**, *s. f.* table, *passim.* || girelle, 73. || maie, 82. || *Masă de tras doage*, colombe, 87. || *Masă de dulgher, de tâmplar*, établi, 114.
Plur. mese.
- Măsălarită**, *s. f.* jusquiame noire, herbe des chevaux, 184.
- Măsea**, *s. f.* molaire. || mentonnet, 11. || cheville, 22. || *Roată cu măsele*, roue dentée, 151, 152, 159, 162.
Plur. măsele.
- Măsuță**, *s. f.* 88. *dim. de masă.*
Plur. măsuțe.
- Maț**, *s. n.* intestin, boyau.
Plur. mațe.
- Măță**, *s. f.* chatte. || *Mățele mari*, crémaille, 175.
Plur. mățe.
- Mătăciune**, *s. f.* = roiniță, 120, 186.
- Mătasă et mătase**, *s. f.* soie. || stigmaté du maïs, 63.
- Mătăsică**, *s. f.* stigmaté du maïs, 63.
- Mătăsos**, *adj.* soyeux, 63.
f. s. mătăsoasă; — *m. pl.* mătăsoși; — *f. pl.* mătăsoase.
- Matcă**, *s. f.* abeille mère, reine, 120. || tige (de la sauterelle), 113. || poche (d'un filet), 123.
- Mațe negre**, *s. comp.* sorte de poisson, 128.
- Matită**, *s. f.* fond en pointe d'un filet, 124.
- Mătrăgună**, *s. f.* belladone, 184.
- Mătrice**, *s. f.* coliques, 30.

- Mătură**, *s. f.* balai.
Plur. măturî.
- Măturat**, *s. n.* balayage.
- Măturatură**, *s. f.* balayure.
Plur. măturături.
- Măturice**, *s. f.* petit balai.
- Mazere**, *s. f.* pois, 188.
- Măzeriche**, *s. f.* gesse hérissée, 55, 185.
- Meiü**, *s. m.* mil, millet, 183. || *Meiü selbatic*, millet étalé, 184. || *Meiü păsăresc*, grémil des champs, millet desoiseaux, 185.
- Melc**, *s. m.* escargot.
Plur. melci.
- Melcit**, *adj.* 28 = **cîutac**.
fem. s. melcită; — *m. pl.* melciți; — *f. pl.* melcite.
- Melciu**, *s. n.* partie creuse de la corne.
- Melesteü**, *s. n.* = **făcăleț**.
- Meliță**, *s. f.* écangue, broie, braye, bri-soir ou macque, 139.
Plur. melițe.
- Melița (a)**, *va.* teiller ou tiller.
- Melițat**, *s. n.* teillage ou tillage.
- Melițoiü**, *s. n.* 139 = **meliță**.
- Melițuică**, *s. f.* 139 = **meliță**.
- Meredeü**, *s. n.* frénial (bâton, crénelé à une extrémité qui sert à remuer le coagulum), 69. || *épuisette*, 124.
- Merge (a)**, *vn.* aller.
- Merisor**, *s. m.* petite pervenche, 185. || *Merisor turcesc*, buis, 186.
- Mers**, *s. n.* allure.
- Mertic**, *s. n.* boisseau.
- Mescioară**, *s. f.* petite table, *dim. de masă*.
- Mesteacăn**, *s. m.* bouleau, 189.
- Mesteca (a)**, *va.* mâcher.
- Meșter**, *s. m.* maître ouvrier.
Plur. meșteri.
- Meșteșug**, *s. n.* métier.
Plur. meșteșuguri.
- Meșteșugar**, *s. m.* artisan.
Plur. meșteșugari.
- Mială**, *s. f.* agnelle qui tête, 68.
Plur. miele.
- Mialț**, *s. m.* 127 = **mihalț**.
- Mic**, *adj.* petit.
f. s. mică; — *m. et f. pl.* mici.
- Micsandră**, *s. f.* giroflée, 186.
Plur. micsandre.
- Micșunea**, *s. f.* violette, 184. || *Micșuneaoa apeî*, jonc fleuri, 188.
Plur. micșunele.
- Mied**, *s. n.* hydromel.
- Miel**, *s. m.* agneau qui tête, 68.
Plur. miel.
- Miere**, *s. f.* miel, 120. || *Mierea ursului*, pulmonaire, herbe au lait de Notre-Dame, herbe aux poumons, 181.
- Mierlă**, *s. f.* merle.
Plur. mierle.
- Miez**, *s. n.* mie, miton (du pain). || amande (d'une noix).
- Migdal**, *s. m.* amandier, 183.
Plur. migdali.
- Migdală**, *s. f.* amande, 183.
Plur. migdale.
- Mihalț**, *s. m.* mustelle de rivière ou lotte vulgaire, 127.
- Mijlocar**, *s. n.* traverse, 86.
- Milostivă**, *s. f.* gratiole, herbe à pauvre homme, 188.
- Mincioc et minciog**, *s. n.* épuisette, 124.
- Minghinea**, *s. f.* étai de feronnier.
- Mintuș**, *s. m.* sorte de poisson, 127.
- Mioară**, *s. f.* brebis primipare, 68.
Plur. mioare.
- Mior**, *s. m.* mouton de trois ans, 68.
Plur. miori.
- Mioriță**, *s. f. dim. de mioară*.
- Miriște**, *s. f.* chaume, éteule ou éteuble, 56.
- Mișină**, *s.* germe de fève, 47.
Plur. mișine.
- Mistrie**, *s. f.* truëlle, 103.
Plur. mistrii.
- Miță**, *s. f.* brin, mèche, 67.
Plur. mițe.
- Mithaiü**, *s. m.* 127 = **mihalț**.
- Mișos**, *adj.* à longs poils.
fem. s. mișoasă; — *m. pl.* mișoși; — *f. pl.* mișoase.
- Mlăciu**, *s. n.* 56 = **umblăciu**.
- Mladă**, *s. f.* brin d'osier, 12.
- Mlădiță**, *s. f.* 12 = *dim. de mladă*.
- Mhajā**, *s. f.* brin d'osier.
- Moale**, *adj.* mou, 29.
f. s. moale; — *m. et f. pl.* moi.
- Moară**, *s. f.* moulin, 145 et suiv. || *Moară*

- de vint*, moulin à vent, 157 *et suiv.*
 || *Moara are vad*, le moulin est achalandé, 148.
- Moarte**, *s. f.* mort. || *Moartea puricelului*,
 herbe aux puces, 186.
- Mocănesc**, *adj.* Car *mocănesc*, chariot
 paysan, 7.
- Mohor**, *s. m.* millet des oiseaux, 185.
- Moldă**, *s. f.* auget, 80.
- Moină**, *s. f.* temps mou.
- Mojdrean**, *s. m.* frêne à fleurs, 187.
- Moldova**, *s. pr.* Moldavie.
- Moldovenesc**, *adj.* moldave.
fem. s. moldovenească; — *m. et f. pl.* moldo-
 venesci.
- Molimă**, *s. f.* épidémie. || peste bovine, 30.
- Molotru**, *s. n.* 84 = sulfină.
- Morcov**, *s. m.* carotte, 187.
Plur. morcovî.
- Moringlav**, *adj.* *Porumb moringlav*, variété
 de maïs, 64.
- Morișcă**, *s. f.* moulin qui n'a qu'une
 paire de meules, 148.
Plur. morișci.
- Mornoriță**, *s. f.* maroule, 188.
- Morun**, *s. m.* houson, 128.
Plur. morunî.
- Moș**, *s. m.* aïeul.
Plur. moși.
- Moșie**, *s. f.* propriété, terre, domaine, 35.
Plur. moșii.
- Moșioară**, *s. f.* petite propriété, petite
 terre, petit domaine, 35.
Plur. moșioare.
- Moșmol**, *s. m.* néflier, 183.
Plur. moșmoli.
- Moșmoală**, *s. f.* nêfle.
Plur. moșmoale.
- Mosor**, *s. n.* bobine.
Plur. mosoare.
- Mosoraș**, *s. n. dim. de mosor.*
- Moșoroi (a)**, *va.* butter.
- Moșoroiț**, *s. n.* buttage, 37, 62.
- Moșoroiu**, *s. n.* butte de terre.
Plur. moșoroaie.
- Moț**, *s. n.* fleur à étamine du maïs, 63.
 || toupet, 48. || 124 = **matită**.
- Moțat**, *adj.* huppé.
fem. s. moțată; — *m. pl.* moțai; — *f. pl.*
 moțate.
- Motoșar**, *s. f.* grenouillette, 30.
- Motrun**, *s. m.* [*M.*] variété de prunier, 183.
Plur. motrunî.
- Motrună**, *s. f.* [*M.*] sorte de reine claudé.
Plur. motrone.
- Mreajă**, *s. f.* bordigue, 124.
Plur. mreji.
- Mreană**, *s. f.* barbeau, 127.
- Muced**, *adj.* moisi. || gris sale, 48.
fem. s. mucedă; — *m. pl.* mucezi; — *f. pl.*
 mucedé.
- Mucezeală**, *s. f.* moisissure.
- Mucezică**, *s. f.* 186 = lânăriță.
- Mucheriü**, *adj.* *Griü mucheriü*, variété
 de blé, 57.
- Muchie**, *s. f.* tranche, dos, 86, 111.
- Mugur**, *s. m.* bourgeon.
Plur. muguri.
- Muhurel**, *adj.* dont la partie antérieure
 du corps est noir, 28.
fem. s. muhurelă; — *m. pl.* muhurei; — *f. pl.*
 muhurele.
- Mulgare**, *s. f.* brebis laitière, 63.
- Mulgător**, *s. m.* berger chargé de traire
 les brebis, 69.
Plur. mulgători.
- Mulge (a)**, *va.* traire.
- Muls**, *adj.* trait.
- Muls**, *s. n.* traite, 31. || *A sta la muls*, se
 laisser traire, 30.
- Mumă**, *s. f.* mère. || *Muma pădurci*, lathrée
 écailleuse, 186.
- Muncă**, *s. f.* travail. || *Munca câmpului*,
 travail des champs, travaux agricoles,
 labour, 36.
- Mur**, *s. m.* ronce, mûrier des bois, 184.
Plur. muri.
- Mură**, *s. f.* mûron, mûre des bois. || fraise,
 mésentère, 32.
Plur. mure.
- Murg**, *adj.* rouan, 48. || *Murg deschis*,
 rouan clair, 48. || *Murg închis*, rouan
 foncé, 48. || *Murg neînspicat*, zain.
- Murgoiü**, *adj.* = murg.
- Murgoiü**, *s. m.* brème, 127.
- Mursă**, *s. f.* germe de fève, 47.
- Mușețel**, *s. m.* camomille, 185.
- Muscă**, *s. f.* mouche.
Plur. musci.

Muşca (a), *va.* mordre, 51.
Muşcătură, *s. f.* morsure, 30.
 Plur. muşcătură.
Muşchiu, *s. m.* mousse.
Must, *s. n.* moult.
Mustaţă, *s. f.* moustache. || barbe, 56.
 Plur. mustăţi.
Muştea, *s. f.* marteau de cordonnier.
Mustui (a), *va.* écraser le raisin, 80.

Mustuit, *s. n.* écrasage du raisin.
Mustuitor, *s. n.* instrument pour écraser le raisin, 80.
Muşnoiū, *s. n.* = moşoroiū.
Muşuroiū, *s. n.* = moşoroiū.
Muştar, *s. m.* moutarde, 184.
Mutelcă, *s. f.* écrou.
Mutătoare, *s. f.* bryone, couleuvrée ou navette, 186.

N

Nădragi, *s. m. pl.* chausses, 169.
Naframă, *s. f.* mouchoir.
Nagură, *s. f.* [*Mch.*] blé de printemps, 56 = colilie.
Nalbă, *s. f.* mauve. || *Nalbă mare*, guimauve. || *Nalbă de grădină*, rose trémière, 184.
Nălucă, *s. f.* *A-şi face nălucă*, *a prinde nălucă*, prendre peur, 51.
Năluci (a se), *vr.* prendre peur.
Năpârleală, *s. f.* mue.
Năpârli (a), *vn.* muer.
Năpaste, *s. f.* épervier 125.
Năplaţ, *s. n.* jante, 7.
 Plur. năplăte.
Nărav, *s. n.* vice rhédebatoire, 51.
 Plur. năravuri.
Nare, *s. f.* naseau, 48.
 Plur. nări.
Nas, *s. n.* nez.
Năsturel, *s. m.* cresson de fontaine, 188.
Natră, *s. f.* portion de la trame qui se trouve en arrière du ros, 135.
Năut, *s. m.* pois chiche, 188.
Năvădi (a), *vn.* passer les fils de la trame dans le ros, 136.
Năvalnic, *s. m.* fougère mâle, 186.
Năvod, *s. n.* grand filet, 123.
Năzuros, *adj.* *Cal năzuros*, cheval ombrageux, 51.
fém. s. năzuroasă; — m. pl. năzuroşi; — f. pl. năzuroase.
Nechieza (a), *vn.* hennir.
Nechiezat, *s. n.* hennissement.
Necuratul, *s. m.* avec l'art. le Diable, le Malin, 96.

Neferecat, *adj.* non ferré, 7. || non rhabillé.
fém. s. neferecată; — m. pl. neferecaţi; — f. pl. neferecate.
Neg, *s. m. et Negel*, *s. m.* verrue.
 Plur. negi et negoi.
Neghină, *s. f.* ivraie, nielle des blés, 55, 185.
Negriū, *adj.* noirâtre.
fém. s. negrie; — m. et f. pl. negrii.
Negru, *adj.* noir. || *Negru corb*, moreau, 48.
 || *Negru sadca*, tout noir.
fém. s. neagră; — m. pl. negri; — f. pl. negre.
Negură, *s. f.* brouillard.
Neleapcă, *s. f.* *A fătu de neleapcă*, véler avant l'âge, 29.
Nemţesc, *adj.* allemand.
fém. s. nemţească; — m. et f. pl. nemţesci.
Nemţişori, *s. m. pl.* *Nemţişori de câmp*, 186 = taponişi.
Nemţoaică, *s. f.* capucine.
Netezitoare, *s. f.* taloche, 103.
Nevăstuică, *s. f.* belette, 70.
 Plur. nevăstuici.
Nicovală, *s. f.* enclume, 87, 107.
Nicovea, *s. f.* 87, 107 = nicovală.
Nigeluţă, *s. f.* araignée (*bot.*); 186.
Ningaū, *s. n.* Décembre.
Ninge (a), *v. imp.* neiger.
Nisetru, *s. m.* esturgeon, 128.
 Plur. nisetri.
Nisip, *s. n.* sable.
 Plur. nisipurî.
Nisipos, *adj.* sablonneux.
fém. s. nisipoasă; — m. pl. nisipoşi; — f. pl. nisipoase.

Nisipariță, *s. f.* loche de rivière, 127.

Nit, *s. n.* rivet, 87.

Plur. nituri.

Nitui (a), *va.* river, 87.

Noadă, *s. f.* croupion.

Noapte, *s. f.* nuit.

Plur. nopți.

Noatin, *s. m.* poulain de deux ans. || antenais, agneau d'un an à deux ans, 68.

Plur. noatinî.

Noatină, *s. f.* antenaise, agnelle d'un an à deux ans.

Plur. noatine.

Nod, *s. n.* nœud, *passim*.

Plur. noduri.

Noduros, *adj.* nouveaux.

f. s. noduroasă; — *m. pl.* noduroși; — *f. pl.* noduroase.

Nohot, *s. m.* 188 = năut.

Nojiță, *s. f.* lacet de crin ou de poil de chèvre.

Plur. nojițe.

Nopticoasă, *s. f.* violette des serpents, 185.

Nor, *s. m.* nuage.

Plur. nori.

Nuc, *s. m.* noyer, 183.

Plur. nucî.

Nucă, *s. f.* noix.

Plur. nucî.

Nufăr, *s. n.* nénuphar, 184.

Nuia, *s. f.* brin de taillis, baguette, *passim*.

Plur. nuiele.

Nuielușă, *s. f.* brin, baguette.

Plur. nuielușe.

Nutreț, *s. n.* fourrage, 62.

O

Oacheș, *adj.* qui a un cercle noir autour des yeux, 67.

— *fém. s.* oacheșă; — *m. pl.* oacheși; — *f. pl.* oacheșe.

Oaie, *s. f.* brebis, 65 *et suiv.* || *pl.* oi, moutons. || *Oaie de un mîel*, brebis de quatre ans, 68.

Plur. oi.

Oală, *s. f.* pot, 31, 74. || auge, 168.

Plur. oale.

Obod, *s. n.* 22 = obot.

Oboda (a), *va.* janter, 42.

Obor, *s. n.* 125 = opor.

Obeadă, *s. f.* jante, 8, 156.

Plur. obezi.

Oblânc et obînc, *s. n.* arçon, 50.

Plur. oblâncuri et obîncuri.

Oblijeănă, *s. f.* souchet, 185.

Oblon, *s. n.* volet.

Plur. obloane.

Obod, *s. n.* [Meh.] 153 = ocol.

Obor, *s. n.* corde qui est passée dans les mailles supérieures et inférieures d'un filet et qui retiennent les flotteurs ou les plomb, 123 et 125.

Oboroc, *s. n.* boisseau, *passim*.

Plur. oboroace.

Obot, *s. n.* traverse de l'avant d'un traineau, 22.

Obraț, *s. n.* ancienne mesure de longueur en Moldavie (= 26^m, 76^c).

Plur. obrațe.

Obroc, *s. n.* = oboroc.

Oca, *s. f.* ancienne mesure pour les solides (en Valachie = 1^k271; en Moldavie = 1^k201). || ancienne mesure pour les liquides (en Valachie = 1^l520; en Moldavie = 1^l288).

Plur. ocale.

Ocăi (a), *vn.* coasser.

Ochelar, *s. m.* œillère, 50.

Plur. ochelari.

Ochelăriță, *s. f.* biscutelle, 186.

Ochiană, *s. f.* sorte de poisson, 127.

Ochiu, *s. m.* œil, *passim*. || nœud coulant, 50. || *Ochiul podului*, lucarne, trou de fumée, 98. || *Ochiul boulu*, 1. œil de bœuf; 2. grande marguerite, canesson, 184. || *Ochiul șarpelui*, œil de perdrix, myosotis, 187.

Ocleiū, *s. m.* sorte de poisson, 127.

Ocol, *s. n.* enciente, enclos. || [Meh.] archure, serche, 153.

Plur. ocoluri.

- Odaie**, *s. f.* chambre, 93.
Plur. odăi.
- Odgon**, *s. n.* 126 = otgon.
Plur. odgoane.
- Odganciũ**, *s. m.* saponaire officinale, 187.
- Odoleană**, *s. f.* valériane officinale, 186.
- Odos**, *s. m.* folle avoine, haveron, 186.
- Odraslă**, *s. f.* pousse, jet, surjeon.
Plur. odrasle.
- Odrăslî (a)**, *v. n.* pousser de la racine, 63.
- Oftică**, *s. f.* phtisie, consommation.
- Oftigă**, *s. f.* = oftică.
- Ofticos**, *adj.* phtisique.
fém. s. ofticoasă; — *m. pl.* ofticoși; — *f. pl.* ofticoase.
- Ogar**, *s. m.* levrier.
Plur. ogari.
- Ogarnic**, *adj.* *Cal ogarnic*, cheval levretté.
- Ogeac**, *s. n.* V. hodgeac.
- Ogea**, *s. n.* petit champ cultivé, guéret, 61. || [*Dobr.*] anguille (poisson).
Plur. ogoare.
- Ogori (a)**, *vn.* déchaumer.
- Ogorit**, *s. n.* déchaumage.
- Ogradă**, *s. f.* enclos.
- Oi**, *s. f. pl.* V. oaie.
- Oiem**, *s. n.* mouture, salaire du meunier, 154.
- Oier**, *s. m.* pasteur, pâtre.
Plur. oieri.
- Oieșea**, *s. f.* 88 = verigel.
- Oiște**, *s. f.* timon. || levier, 162.
- Olan**, *s. n.* tuile.
Plur. olane.
- Olar**, *s. m.* potier, 73.
Plur. olari.
- Olărie**, *s. f.* poterie, art du potier, 71 *et suiv.*
- Oltean**, *s. m.* habitant de l'Olténie.
Plur. olteni.
- Oltenia**, *s. pr.* Olténie, Petite-Valachie.
- Olum**, *s. n.* abri pour les moutons dans le Baragan.
- Om**, *s. m.* homme. || *De câtre om*, à gauche, 29.
Plur. oamenî.
- Oman**, *s. n.* aunée, inule, 186.
- Omăt et omăt**, *s. n.* [*M.*] neige.
- Omidă**, *s. f.* chenille.
Plur. omizi.
- Opac**, *s. n.* pièce sur laquelle s'appuie la rame, 126.
- Opacină**, *s. f.* rame, aviron, 126.
Plur. opăcine.
- Opăit**, *s. n.* torche, 126.
- Opări (a)**, *vu.* passer à l'eau bouillante, 31.
- Opincă**, *s. f.* sandale des paysans.
Plur. opincl.
- Opincar**, *s. m.* paysan.
Plur. opincari.
- Opintea**, *s. f.* épaulée, cou de collier.
- Opinti (a se)**, *vr.* donner un cou de collier, donner à plein collier.
- Opintic**, *s. m.* cèpe franc, escumelle ou bruquet, 188.
- Opintitor**, *s. n.* perche, 126.
- Opîrlan**, *s. n.* traverse qui relie les patins d'un traîneau, 21, 22.
Plur. oplene et opleni.
- Opor**, *s. n.* taion de l'essieu, 8. || *Pină la opor*, jusqu'au moyeu, jusqu'à l'essieu, 8.
- Oporniță**, *s. f.* bande métallique qui relie le corps d'essieu à la sellette, 9.
- Opri (a)**, *va.* arrêter.
- Orb**, *adj. et s.* aveugle.
fém. s. oarbă; — *m. pl.* orbî; — *f. pl.* oarbe.
- Orcică**, *s. n.* [*M.*] palonnier.
- Orcicar**, *s. n.* nœud coulant, 50.
- Orie**, *s. f.* filet de pêche, 123.
Plur. oriî.
- Orz**, *s. m.* orge, 38, 55, 183. || *Orz mucher*, orge carrée, 183.
- Orzar**, *s. m.* blatier.
Plur. orzari.
- Orzișor**, *s. m.* fétuque des blés, 184.
- Orzoaică**, *s. f.* orge barbue, 183.
- Os**, *s. m.* os. || *Osul țepurelui*, salicot, passe-pierre, 184.
- Oschigă**, *s. f.* canche flexueuse, 184.
- Osie**, *s. f.* essieu, 8, 9, 42.
Plur. osiî.
- Osinză**, *s. f.* panne de porc.
- Osișor et osușor**, *s. n.* maladie du cheval, 52.
- Ostiă**, *s. f.* fichure, 126.
Plur. ostiî.
- Ostreț**, *s. n.* claie, clayonnage. || sorte

- de nasse d'osier, 124. || anneaux ou mailles des lisses, 135.
 Plur. ostrețe.
- Otavă, *s. f.* regain.
- Oțel, *s. n.* acier.
- Oțet, *s. n.* vinaigre.
- Otgon, *s. m.* [*M.*] cable, cincenelle, 126.
 Plur. otgoane.
- Otic, *s. n.* petite pelle pour nettoyer le soc et le versoir de la charrue, 36.
- Otrățel, *s. m.* Otrățel de apă, utriculaire, 184.
- Oû, *s. n.* œuf. || Oul inului, cameline, 186.
 Plur. ouș.
- Oua (a se), *vr.* pondre.
- Ovescior, *s. m.* fromental.
- Ovêz, *s. m.* avoine, 38, 55, 183. || Ovêzul verde, fromental, 184. || Ovêz dulce, 188 = flocoșică.

P

- Paceșă, *s. f.* déchets de chanvre.
- Pacornită, *s. f.* boîte à cambouis, 13.
- Păcură, *s. f.* goudron, cambouis, 13.
- Păducel, *s. m.* aubépine, 183.
 Plur. păducei.
- Păduche, *s. m.* pou.
 Plur. păduchi.
- Păduchelniță, *s. f.* tribule terrestre, 188.
- Pădure, *s. f.* bois, forêt.
 Plur. păduri.
- Pădurean, *adj.* né dans un pays boisé, 29.
- Pădureț, *adj.* sauvage. || Pere pădurețe, poires sauvages.
fém. s. pădureață; — *m. pl.* pădureți; — *f. pl.* pădurețe.
- Pahar, *s. n.* verre à boire, gobelet.
 Plur. pahare.
- Paiantă, *s. f.* palançon, contre-fiche, décharge, 95.
- Pâne, *s. f.* pain. || [*M.*] céréales.
- Paioș, *adj.* monté en paille.
fém. s. paioasă; — *m. pl.* paioși; — *f. pl.* paioase.
- Păioși (a), *va.* pailler.
- Păiște, *s. f.* pailler.
- Paiu, *s. n.* chaume, 36, 57.
 Plur. paie.
- Pală, *s. f.* andain, fauchée.
- Pălăină, *s. f.* autoxantum odoratum.
- Palamidă, *s. f.* cirse des champs, 184.
- Palancă, *s. f.* [*M.*] galette de farine de maïs cuite sous la cendre.
- Păli (a), *va.* frapper, 51.
- Pălimar, *s. n.* [*Dolj*] grosse corde. || po-teau, 99. || balustrade.
 Plur. pălimare.
- Palmă, *s. f.* paume.
 Plur. palme.
- Palmac, *s. n.* mesure de longueur ($\frac{1}{2}$ d'empan).
- Palmaș, *s. m.* paysan pauvre.
 Plur. palmași.
- Pâlnie, *s. f.* entonnoir, 81, 85.
 Plur. pâlnii.
- Paltin, *s. m.* faux platane, érable sycomore, 183.
 Plur. paltini.
- Pămînt, *s. n.* sol, terrain, *passim*.
 Plur. pămînturi.
- Pămîntos, *adj.* terreux.
- Pană, *s. f.* bractée de l'épis du maïs, 62. || coin, 87. || cale. || Pana căpăstrului, longe, 49. || Pană de răsucit sfoara, garrot, 61.
 Plur. pene.
- Pâne, *s. f.* = pâine.
- Panglică, *s. f.* ruban.
 Plur. panglice.
- Pântecărie, *s. f.* coliques, 30.
- Pântece, *s. m.* ventre. || panse, 32.
- Pântecos, *adj.* pansu, 31.
fém. s. pântecoasă; — *m. pl.* pântecoși; — *f. pl.* pântecoase.
- Panură, *s. f.* serge.
- Păpușă, *s. f.* bractée de l'épi du maïs 62.
 Plur. păpuși.
- Pânză, *s. f.* toile. || fer d'une scie, 86. || hârpon, 112. || trame, 135.
- Pânzeturî, *s. f. pl.* lingerie, 133.
- Păpălaū, *s. n.* 186 = beșicuță.
- Păpădie, *s. f.* pissenlit, 189.

Păpăroane et **păpărună**, *s. f.* pavot, 187.

Papuc, *s. n.* 99 = **bașlic**.

Papură, *s. f.* massette, masse d'eau. || quenouille, 124.

Păpușă, *s. f.* chasse ou chassoir, 87.

Păpușoiu, *s. m.* 61 = **popușoiu**.

Par, *s. m.* pieu, pilot, palis.

Plur. pari.

Păr, *s. m.* poirier, 183.

Plur. perî.

Pară, *s. f.* poire.

Plur. pere.

Părăluțe, *s. f. pl.* pâquerette, 185.

Părăngă, *s. f.* palanche, gorje, 80.

Parangină, *s. f.* flouve odorante, 188.

Părăsită, *s. f.* *Părăsita găinilor*, pissen-lit, 188.

Paracherniță, *s. f.* pariétaire, 189.

Părău, *s. n.* = **pîrău**.

Părete, *s. m.* = **perete**.

Părghie, *s. f.* levier, 162, 175.

Plur. pârghii.

Pârlează, *s. f.* échalier.

Parmac, *s. m.* pieu.

Parmaclic, *s. n.* grillage, garde-fou.

Pârnaie, *s. f.* [Arg.] vase en terre, large d'embouchure et de la capacité de 4 à 5 litres.

Paroi (a), *vn.* essaimer.

Paroit, *s. n.* essaimagé.

Paroiu, *s. n.* jetée (essaim issu de la ruche seconde).

Părpăliță et **părpăliță**, *s. f.* nille ou anille, 153.

Plur. părpăliță et părpăliță.

Părtie, *s. f.* sentier dans la neige.

Plur. părții.

Părvă, *adj. fém.* *Oaie părvă*, brebis qui a peu de laine, 67.

Părvac, *s. n.* ruche seconde (formée par un essaim issu de la ruche mère), 120.

Pas, *s. m.* pas, 47. || compas, 87, 115.

Păsat, *s. n.* maïs moulu gros, 154.

Pasce (a), *vn.* paître.

Pascele calului, *s. comp.* cardamine, cresson des prés, 186.

Păscut, *s. n.* pâturage.

Pasere, *s. f.* oiseau. || *Pasere de curte*, volaille. || membre, 32, 49.

Plur. păseri.

Păslă, *s. f.* feutre.

Pasnic, *s. n.* compas, 87, 115.

Păstaie, *s. f.* gousse, cosse.

Păstărnac, *s. n.* panais, 187.

Plur. păstărnaci.

Pastramă, *s. f.* viande salée et séchée à l'air.

Păstrar, *s. n.* propolis, 120.

Păstrăv, *s. m.* truite, 127.

Plur. păstrăvi.

Păstură, *s. f.* propolis, 120.

Pat, *s. n.* lit, 98. || fût, 87, 134.

Plur. paturî.

Pată, *s. f.* tache, *passim*.

Plur. pete.

Pațachină, *s. f.* 186 = **roibă**.

Pătat, *adj.* tacheté, 48.

fém. s. pătată; — *m. pl.* pătați; — *f. pl.* pătate.

Pătlăgea, *s. f.* *Pătlăgea roșie*, tomate, pomme d'amour, 188. || *Pătlăgea vinătă*, aubergine, 188.

Plur. pătlăgele.

Pătrat, *s. m.* cheval de quatre ans, 47.

Pătrunjel, *s. m.* persil, 187. || *Pătrunjelul căinchiu*, petite ciguë, 186. || *Pătrunjel de câmp*, boucage, 186.

Pațul, *s. n.* magasin en claies pour céréales, 62.

Plur. pătule.

Păun, *s. m.* paon.

Plur. păuni.

Păună, *s. f.* paonne.

Plur. păune.

Păunaș, *s. m.* paonneau.

Plur. păunași.

Peleş, *s. n.* œillet de la ceinture des chausses dans lequel on passe le lacet qui les retient, 169.

Peletic, *s. n.* pinceau de potier, 73.

Pelin, *s. n.* absinthe, 184. || *Pelin negru*, 186 = **peliniță**.

Peliniță, *s. f.* armoise, 186.

Pepene, *s. m.* melon. || *Pepene galben*, melon, 188. || *Pepene verde*, melon d'eau, pastèque, 188.

Plur. pepeni.

Pept, *s. n.* = **piept**.

Peptene, *s. m.* = **pieptene**.

Për, *s. m.* cheveu. || poil. || laine cor-dée, 68. || robe d'un animal, pelage. || *In doî perî*, gris, 48. || *Përul porcuhî*, nard raide, 184. || *Përul Sf. Mariçî*, 185 = **borangic**.

Plur. perî.

Percet, *adj.* tacheté, 67.

fém. s. perceată; — *m. pl.* perceţî; — *f. pl.* percete.

Percică, *s. f.* toupet; 48.

Perdea, *s. f.* abri de claies pour les mou-tons pendant l'hiver, 69.

Plur. perdele.

Perechie, *s. f.* paire, 149.

Plur. perechi.

Perete, *s. m.* cloison.

Plur. peretî.

Peria (a), *va.* brosser.

Perie, *s. f.* brosse.

Plur. perii.

Perină, *s. f.* [M.] 97 = **pernă**.

Perinoc, *s. n.* corps d'essieu, 9, 10. || *Pe-rinocul dinapoi*, entretoise, 9. || coussinet, 150.

Perj, *s. m.* [M.] prunier.

Plur. perji.

Perjă, *s. f.* [M.] prune.

Plur. perje.

Pernă, *s. f.* coussin, oreiller, 97. || coussin, 50. || coussinet, 150.

Plur. perne.

Perniță, *s. f. dim. de pernă*.

Perpeliță, *s. f.* nille ou anille, 153.

Përul ciutei, *s. f.* nerprun, burg épine, épine de bœuf, 186.

Pervaz, *s. n.* plinthe. || bras montant, 86.

Plur. pervazuri.

Pescar, *s. m.* pêcheur, 125.

Plur. pescari.

Pescărie, *s. f.* pêcherie. || poissonnerie. || métier de pêcheur.

Pescărit, *s. n.* pêche.

Pesce, *s. m.* poisson, 127.

Plur. pesci.

Pescior, *s. m. dim. de pesce*.

Pescui (a), *va.* pêcher.

Pescuit, *s. n.* pêche, 121 et suiv.

Pestelcă, *s. f.* [M.] tablier.

Petec et petic, *s. n.* pièce, lambeau, fragment d'étoffe ou de linge.

Plur. petece et petice.

Petecar, *s. f.* lien d'osier, 11.

Petiucă, *s. f.* 11 = **peteucă**.

Piatră, *s. f.* pierre. || grêle, 43. || meule, 151, 159. || *Piatră alergătoare*, meule courante, 153. || *Piatră stătătoare ou zăcătoare* meule gisante, 153. || *Piatră de ascuțit*, affiloir, 37.

Plur. pietri.

Picior, *s. n.* pied, *passim*. || branche, 113.

|| support, 135.

Plur. picioare.

Pidosnic, *s. m.* grand mélinet, 187.

Piedică, *s. f.* pièce d'arrêt, 136.

Piele, *s. f.* peau.

Plur. piei.

Pielm et piemn, *s. n.* farine de maïs, 154.

Piept, *s. n.* poitrine, 11. || poitrail, 48.

Plur. piepturi.

Piepten, *s. n.* poitrail, 50.

Pieptena (a), *va.* carder, 68.

Pieptene, *s. m.* peigne, sérans, 139. || *Piep-ten lat* droussette, grande carde, 139.

Plur. piepteni.

Pieptenei, *s. m. pl.* droussette, 139.

Peptenuși, *s. m. pl.* droussette, grande carde, 139.

Pieri (a), *vn.* disparaître.

Piersic, *s. m.* pêcher, 183.

Plur. piersici.

Piersică, *s. f.* pêche.

Plur. piersice.

Pietrar, *s. m.* [M.] mășon, 101 et suiv.

Plur. pietrari.

Pietros, *adj.* pierreux.

fém. s. pietroasă; — *m. pl.* pietroși; — *f. pl.* pietroase.

Pietricică, *s. f.* caillou.

Plur. pietricele.

Pij, *s. n.* tenon, 8, 95.

Plur. pijuri.

Pilă, *s. f.* lime, 41, 104, 112.

Plur. pile.

Pili (a), *va.* limer.

Pilugă, *s. f.* maillet ou pilon, 168.

Plur. pilugi.

Pingea, *s. f.* demi-semelle.

Pintănog, *adj.* 48 = **pintenog**.

Pinten, *s. m.* éperon.

Plur. pinteni.

Pintenog, *adj.* chaussé, balzan, 48.

Pipăi (a), *va.* palper, tâter.

Pipăit, *s. n.* palpation, toucher, 31.

Pipăruș, *s. m.* assaret, oreille d'homme, 186.

Piper, *s. n.* poivre.

Pipotă, *s. f.* gésier. || organe sexuel de la vache, 32.

Plur. pipote.

Pir, *s. m.* chiendent, 185.

Pirău, *s. n.* ruisseau de montagne. || rai-
nure, 82.

Plur. piraie.

Piron, *s. n.* gros clou.

Plur. piroane.

Pirostii, *s. f. pl.* trépied.

Piș, *s. m.* tenon, goujon, 8. || V. pij.

Plur. pișuri.

Pisa (a), *va.* piler.

Pișa (a se), *vr.* pisser, uriner.

Pisc, *s. n.* armon, 9, 10. || partie du traie-
neau, 22. || nez, proue, 126.

Pișca (a), *va. et vn.* piquer.

Pișcat, *s. m.* 127 = țipar.

Plur. pișcari.

Pișcătură, *s. f.* piqûre. || marque à l'em-
porte-pièce, 29, 68.

Plur. pișcături.

Piscoaie, *s. f.* anche, 162.

Piscoiû, *s. n.* 162 = piscoaie.

Pisică, *s. f.* chat, chatte.

Plur. pisici.

Pișită, *s. f.* 32 = chișită.

Pișlegi, *s. m. pl.* goujons, 8. || V. pij et piș.

Pisoiû, *s. m.* mâtou.

Plur. pisoi.

Pită, *s. f.* [M.] pain.

Plur. pite.

Pitar, *s. m.* [M.] boulanger.

Plur. pitarî.

Pițigoii, *s. m.* mésange noire.

Pitrociu, *s. m.* sorte de poisson, 128.

Pitrucă, *s. f.* base du bobinoir, 140.

Piuă, *s. f.* mortier. || moulin à foulon, 165
et suiv. || crapaudine.

Pivă, *s. f.* 167 = piuă.

Pivniță, *s. f.* cave.

Plur. pivnițe.

Plăpând, *adj.* débile, 29.

fém. s. plăpândă; — *m. pl.* plăpânzi; — *f. pl.*
plăpânde.

Plapomă, *s. f.* couvrepied, 169.

Plur. plapome.

Plasă, *s. f.* patin, 21. || filet, 123. || *Plasa*
îțelor, anneaux ou mailles des lisses,
135.

Plur. plăși.

Plăsea, *s. f.* côte, 79. || (*pl.*) *Plăsele*, manche
de couteau à côtes. || tige (de la sau-
terelle), 113.

Plur. plăsele.

Plătăgină, *s. f.* plantain, 184.

Plătică, *s. f.* brême, 127.

Plur. plătici.

Plăvală, *s. f.* grand filet, 123.

Plăvan, *adj.* blond, 27.

fém. s. plăvană; — *m. pl.* plăvanî; — *f. pl.*
plăvane.

Plăviț, *adj.* blond, 27.

fém. s. plăviță; — *m. pl.* plăviți; — *f. pl.* plăvițe.

Plaz, *s. n.* sep, 35, 36.

Plur. plazuri.

Pleavă, *s. f.* glumelle, balle, 56, 57.

Pleftură, *s. f.* 108 = prafură.

Pleopă, *s. f.* paupière. || couvercle, 85.

Pleș, *adj.* qui a une corne relevée et
l'autre pendante, 28.

fém. s. pleșă; — *m. pl.* pleși; — *f. pl.* pleșe.

Pleviță, *s. f.* garniture de fer de la *leocă*,
11.

Plisc, *s. n.* *Plisc păsereșe*, ornithogalon,
grenouillet, churleau, 186.

Pliveală, *s. f.* sarclage.

Plivi (a), *va.* sarcler, 55.

Plivit, *s. n.* sarclage.

Ploa (a), *v. imp.* pleuvoir.

Ploaie, *s. f.* pluie.

Plur. ploî.

Ploios, *adj.* pluvieux, 55.

fém. s. ploioasă; — *m. pl.* ploioși; — *f. pl.* ploioase.

Plop, *s. m.* peuplier, 183. || *Plop de munte*,
tremble, 183.

Plur. plopi.

Ploscă, *s. f.* gourde.

Plur. plosci.

Plug, *s. n.* araire, charrue, 33 *et suiv.*

Plur. pluguri.

Plugar, *s. n.* laboureur, paysan.

Plur. plugari.

Plugări (a), *vn.* labourer, travailler la terre

Plugărie, *s. f.* agriculture.

Plugărit, *s. n.* labourage.

Plută, *s. f.* radeau. || flotte, nageotte, 123.

Plur. plute.

Pluteț, *adj.* navigable.

Poală, *s. f.* giron || pan (d'habit).

Poamă, *s. f.* fruit, 12. || [M.] raisin.

Plur. poame.

Poarcă, *s. f.* bonde, 85.

Pocănea, *s. f.* levier, 175.

Poartă, *s. f.* grande porte, porte cochère, porte charretière.

Plur. porți.

Pociump, *s. n.* axe du devidoir, 140.

Pocladă, *s. f.* forme ou coussin de la selle, 50.

Pocriș, *s. n.* [M.] 31, 75 = **capac**. || partie de la nasse qui forme entonnoir et empêche le poisson de sortir, 124.

Plur. pocrișe.

Pod, *s. n.* pont, 31. || grenier, *passim*. || table, 88. || *Podul osiței*, corps d'essien, 8.

Podbeal, *s. m.* pas d'âne, tussilage, 186. || *Podbeal de munte*, arnica, 186. || *Podbeal de apă*, flûteau, plantain d'eau, 188.

Podeală, *s. f.* plancher, 99.

Podgorie, *s. f.* cru, vignoble.

Podhorniță, *s. f.* 13 = **lopățică**.

Podi (a), *va.* planchéier.

Podină, *s. f.* planche du plancher, 99.

Podiș, *s. n.* ponceau.

Podișor, *s. n.* *dim* de **pod**.

Podval, *s. n.* butoir, 175.

Pofil, *s. n.* culeron, 51.

Pohil, *s. n.* 51 = **profil**.

Pogon *s. n.* mesure de superficie (=501 m. c.)

Pohoială, *s. f.* taie sur l'œil, 30.

Pohodnicioară, *s. f.* 13 = **lopățică**.

Poiană, *s. f.* clairière.

Plur. poiene.

Poiată, *s. f.* [M.] poulailler.

Poieniță, *s. f.* *dim.* de **poiană**.

Pojarniță, *s. f.* 184 = **sunătoare**.

Pojghiță, *s. f.* pellicule, 30.

Polată, *s. f.* cellier en apprentis, 97.

Poleiū, *s. n.* verglas.

Policioară, *s. f.* 13 = **lopățică**.

Poligni (a se), *vr.* verser.

Polignit, *adj.* versé, 55.

Poliță, *s. f.* tablette, planchette.

Plur. polițe.

Poloboc, *s. n.* 81, 85 = **boloboc**.

Polog, *s. n.* javelle, 37, 56.

Plur. poloage.

Pologi (a), *va.* mettre en javelle, javeler.

Polonic, *s. n.* poche, grande cuiller, 70.

Pom, *s. m.* arbre fruitier.

Plur. pomi.

Pomoștină, *s. f.* burette, 10.

Plur. pomoștine.

Pomușoară, *s. f.* [M.] groseille à grappe, 188.

Ponogi, *s. pl.* 135 = **potnogi**.

Pop, *s. n.* étancon, || meule, 62. || traversin, 89, 140. || *Popul carceei*, traverse, 13.

Plur. popuri.

Popiciū, *s. m.* pied à trois branches, 140.

Popilnic, *s. m.* asaret, 186.

Popușoiū, *s. n.* [M.] 59—64 et *passim*. = **porumb**.

Popușoiște, *s. f.* [M.] = **porumbiște**.

Poranic, *s. m.* 187 = **poroinic**.

Porc, *s. m.* porc, cochon.

Plur. porci.

Porcoiū, *s. n.* tas de foin.

Porcușor, *s. m.* goujon, 127.

Plur. porcușori.

Poroinic, *s. m.* orchis mâle, 187.

Porșori, *s. m. pl.* tas de foin.

Porumb, *s. m.* maïs, blé de Turquie, 59—64 et *passim*.

Plur. porumbi.

Porumb, *adj.* gris, 27.

fém. sing. porumbă; — *m. pl.* porumbi; — *f. pl.* porumbe.

Porumbar, *adj.* rouan clair, 48.

Porumbar, *s. n.* 62 = **pățul**.

Plur. porumbare.

Porumbea, *s. f.* prunelle.

Plur. porumbele.

Porumbel, *s. m.* pigeon.

Plur. porumbei.

Porumbiște, *s. f.* éteule de maïs.

Posadă, *s. f.* levier du moulin, 151.

Posfat, *s. n.* carré et carrelet, 124.

- Pospaiü**, *s. n.* poudre de farine qui se dépose partout dans le moulin.
- Post**, *s. n.* Carême, maigre.
- Postată**, *s. f.* étendue de terrain que l'on ensemence en même temps, 58.
- Postav**, *s. n.* drap, 169.
Plur. *postavuri*.
- Postavă**, *s. f.* auget, 80. || huche, 153.
- Postăviță**, *s. f.* auget, 152.
- Posteucă**, *s. f.* bâton avec lequel on oint l'essieu, 13.
- Posti (a)**, *vn.* faire maigre.
- Postoruncă**, *s. f.* partie de la *leocă*, 11.
- Postrungă**, *s. f.* coche faite à l'oreille, 29.
- Potcoavă**, *s. f.* fer à cheval.
Plur. *potcoave*.
- Potcovar**, *s. m.* maréchal-ferrant.
Plur. *potcovari*.
- Potcovi (a)**, *va.* ferrer.
- Potcovit**, *s. n.* ferrure.
- Potecă**, *s. f.* sentier.
Plur. *poteci*.
- Potecuță**, *s. f. dim. de potecă*.
- Potereaș**, *s. n.* piquet, 49.
- Poticni (a se)**, *vr.* broncher, 51.
- Potîng**, *s. n.* anneau d'osier, 36.
- Potnogi**, *s. pl.* pédales, 135.
- Potricală**, *s. f.* emporte-pièce, 29, 68. || trou fait à l'emporte-pièce, 68.
- Potricăli (a)**, *va.* marquer à l'emporte-pièce, percer.
- Potroacă**, *s. f.* = *fierea pământului*.
- Praf**, *s. n.* poussière.
- Praftură**, *s. f.* égouvette ou goupillon.
- Prag**, *s. n.* seuil, 97.
Plur. *prăguri*.
- Praj**, *s. m.* [M.] 188 = **praz**.
Plur. *praji*.
- Prăjină**, *s. f.* échelas, gaule, perche, *pas-sim*. || perche qui sert à descendre les seaux dans le puits, en guise de corde, 179. || mesure de longueur = 6^m,69 en Moldavie et 5^m,90 en Valachie. || *Prăjină pătrată* 22^m,30 en Moldavie et 19^m,3 en Valachie.
Plur. *prăjini*.
- Prânz**, *s. n.* *Prânz mic*, du 8 h. 9 h. du matin. || *Prânz mare*, entre 11 h. et midi.
- Prăsele**, *s. f. pl.* = *plăsea*.
- Prăși (a)**, *vn.* biner, sarcler.
- Prășire**, *s. f.* binage, sarclage, 37.
- Prășitură**, *s. f.* binage, sarclage, 61.
- Prăștină**, *s. f.* ridelle, 95.
Plur. *prăștini*.
- Praz**, *s. m.* poireau, 188.
Plur. *prazi*.
- Preatcă**, *s. f.* croisée de ruche, 120.
Plur. *pretece*.
- Preduce**, *s. n.* trou fait à l'emporte-pièce, 68.
- Preduci (a)**, *va.* percer, trouser.
- Preduf**, *s. n.* bonde, 85. || trou fait dans la glace, 126.
Plur. *predufuri*.
- Prefăcut**, *s. n.* triage, 62.
- Prefuste**, *s. m.* longerin, 148.
Plur. *prefuști*.
- Preghită**, *s. f.* 13 = *lopătică*.
- Prepeleac et Prepeleag**, *s. n.* pieu garni de ranches, 31, 37.
Plur. *prepeleci et prepelegi*.
- Prepeliță**, *s. f.* caille. || *nille ou anille*, 153.
Plur. *prepelițe*.
- Pretcar**, *s. n.* vrille, laceret, 112.
Plur. *pretcare*.
- Prian**, *adj.* tacheté de blanc (la robe étant grise), 28.
fém. s. priană; — m. pl. priană; — f. pl. priane.
- Priboiü**, *s. n.* mandrin, 87, 108.
- Pribolnic**, *s. m.* bécabunga, cresson de cheval, 186.
- Pricht**, *adj.* [M.] 55 = **pripit**.
- Primăvară**, *s. f.* printemps.
Plur. *primăveri*.
- Primăvăratec**, *adj.* printanier.
- Prinde (a)**, *va.* prendre. || **A se prinde**, *vr.* se prendre.
- Pripas**, *s. m.* 48 = **mânz**.
Plur. *Pripași*.
- Pripit**, *adj.* hâtif, 55.
fém. s. pripită; — m. pl. pripiti; — f. pl. pripite.
- Pripon**, *s. n.* longe. || piquet, 49. || manche, 125.
- Prisacă**, *s. f.* rucher d'été, 120.
- Prisăcar**, *s. m.* celui qui s'occupe du rucher, 120.
- Prisnel**, *s. n.* lanterne, 151, 152, 162. || *myriophylle*, 187.

Prispă, *s. f.* vérandah de la maison pay-
sanne, 93.

Plur. prispe.

Pristelnic, *s. n.* 151 = prisnel.

Prită, *s. f.* tablette au bas d'une fenêtre.

Pritoacă, *s. f.* petit cuveau, Si.

Plur. pritoace.

Prităci (a), *va.* soutirer.

Priü, *adj.* 28 = prian.

fém. s. prie; — *m. et f. pl.* prii.

Privdor, *s. n.* sorte de balcon, 99.

Priviți, *s. pl.* baguettes en croix du carré,
124.

Prochiheci, *s. pl.* 136 = zetcă.

Producică, *s. f.* trou fait à l'emporte-
pièce, 68.

Produf et Produh, *s. m.* trou fait dans
la glace, 126.

Plur. produsuri et produhuri.

Prohar, *s. m.* aide berger, 69.

Plur. prohari.

Proțap, *s. m.* flèche du chariot, 9, 13, 22,
36. || levier, 164.

Proptar, *s. m.* pièce d'arrêt, 136.

Proptea, *s. f.* étai, étançon.

Plur. proptele.

Propti (a), *va.* étayer, étançonner.

Prosie, *s. f.* jachère, 61.

Prostovol, *s. m.* épervier, 125.

Prun, *s. m.* prunier, 183.

Plur. pruni.

Prună, *s. f.* prune.

Plur. prune.

Puhoială, *s. f.* 30 = pohoială.

Pui (a), *va.* taller.

Puit, *s. n.* tallement, 62.

Puiü, *s. m.* petit d'un animal. || pousse,
talle, 62, 63.

Plur. puü.

Pulpă, *s. f.* cuisse, 31.

Plur. pulpe.

Pulpoasă, *adj. f.* qui a un gros pis, 31.

Pumn, *s. m.* poing. || poignée.

Plur. pumni.

Pungă, *s. f.* bourse. || *Punga babeș*, carline
acanthé, 186.

Plur. pungi.

Punte, *s. f.* table, 88. || traversin, 89. ||

Puntea ferestreului, sommier, 86.

Purcea, *s. f.* truie.

Purcel, *s. m.* cochon de lait.

Plur. purceli.

Purece et purice, *s. m.* puce. || puceron.

Plur. pureci et purici.

Puricăriță, *s. f.* inule pulcaire, 186

Pușculiță, *s. f.* tire-lire, 75.

Plur. pușculițe.

Puț, *s. n.* puits, 179.

Plur. puțuri.

Putere, *s. f.* force, puissance.

Puternic, *adj.* puissant. || qui a un large
frontal, 28.

fém. s. puternică; — *m. pl.* puternici; — *f. pl.*
puternice.

Puțin, *adj.* *Puțină de lapte*, qui donne
peu de lait, mauvaise laitière, 29.

Putină, *s. f.* bée, tine, cuveau en tinette,
70, 85. -

Plur. putine.

Putineiu, *s. n.* baratte, 31.

Plur. putineie.

Putinică, *s. f.* tinette.

Puzderie, *s. f.* chénevote brisée.

R

Răboj, *s. n.* taille, 70.

Plur. răboaje.

Răboș, *s. n.* [M.] 70 = răboj.

Rac, *s. m.* écrevisse, 125.

Plur. raci.

Rachitane, *s. m.* salicaire, 185.

Răchițică, *s. f.* brin d'osier, 12.

Răcoină, *s. f.* = rocoină.

Rădăcină, *s. f.* racine, 37. || tronçon,
49. || 2. base, 39. || *Rădăcină dulce*, ré-
glisse, 186.

Plur. rădăcine.

Rădașcă, *s. f.* cerf-volant, lucarne, 28.

Rădașcat, *adj.* dont les cornes sont re-
courbées et penchées en avant comme
celles du cerf-volant, 28.

Rădiche, *s. f.* [M.] 188 = ridiche.
 Rădichioară, *s. f.* [M.] 188 = ridichioară.
 Raghilă, *s. f.* 136 = ragilă.
 Ragilă, *s. f.* drège, 136.
 Plur. ragile.
 Rahel, *s. n.* 136 = ragilă.
 Râie, *s. f.* gale, 52, 69.
 Râios, *adj.* galeux.
fém. s. râioasă; — m. pl. râioși; — f. pl. râioase.
 Raliță, *s. f.* = rariță.
 Ramă, *s. f.* cadre.
 Rămasuri, *s. f. pl.* déchets, 56.
 Rănă, *s. f.* plaie, blessure.
 Plur. rănî.
 Râncă, *s. f.* testicule.
 Râncaiu, *s. m.* bœuf qui n'a qu'un testicule, 29.
 Plur. râncăi.
 Râncaciū et râncaș, *adj.* monochirde.
 Rândunea, *s. f.* = rândunică.
 Rândunică, *s. f.* hirondelle, 30.
 Plur. rânduice.
 Rânduniță, *s. f.* 187 = iarba fiarelor.
 Rânză, *s. f.* [M.] châton (du noyer, du noisetier, etc.).
 Rapăn, *s. n.* rogne, 52.
 Răpănos, *adj.* rogneux.
fém. s. răpănoasă; — m. pl. răpănoși; — f. pl. răpănoase.
 Răpciugă, *s. f.* morve, 51.
 Răpciugos, *adj.* morveux, atteint de la morve.
 Rapiță, *s. f.* colza. || *Rapițu scibatică*, navette d'été, 187.
 Rariță, *s. f.* buttoir, 37.
 Plur. rarițe.
 Rășchitor, *s. n.* instrument pour former les écheveaux, 140.
 Răscoage, *s. f.* laurier de Saint Antoine, 187.
 Răscol, *s. n.* pommelle, 11, 12. || chambrière, écope, 126.
 Plur. răscoale.
 Răsfug, *s. m.* chondrille effilée, 186. V. resfug.
 Rășni (a), *va.* moudre.
 Rășniță, *s. f.* moulin à bras.
 Plur. rășnițe.

Rășnitoară, *s. f.* meule, 153.
 Plur. rășnitoare.
 Rașpă, *s. f.* râpe, 41, 108, 112.
 Plur. rașpe.
 Rașpălui (a), *va.* râper, 112.
 Rașpel, *s. n.* 112 = rașpă.
 Raștilă, *s. f.* 139 = ragilă.
 Rasură, *s. f.* = măcieșă.
 Rață, *s. f.* cane.
 Plur. rațe.
 Restău, *s. n.* = resteu.
 Rățoiu, *s. m.* canard.
 Ravac, *s. n.* miel vierge.
 Ravor, *s. n.* 69 = meredeu.
 Raz, *s. n.* pince, 113.
 Răzor, *s. n.* bord du champ où l'on termine le labour, 61.
 Răzuș, *s. n.* bédane, 113. || pièce d'arrêt, 136.
 Rece, *adj.* froid.
 Refec, *s. n.* couture rabattue.
 Refeca (a), *va.* rabattre (une couture).
 Rēmasuri, *s. f. pl.* 56 = rămasuri.
 Rēsad, *s. n.* plant.
 Rēsădi (a), *va.* planter.
 Rēsări (a), *vn.* sortir de terre.
 Rēsărit, *s. n.* levant, orient, est.
 Rēscol, *s. n.* 126 = răscol.
 Rēsboiū, *s. n.* = rēzboiū.
 Rescruce, *s. f.* palonnier, 13. || croissillon, 98.
 Resfug, *s. n.* inflammation du pis, 68.
Resfulg-sec, maladie du mouton, 68.
 Resfulgit, *adj.* enflammé, 30.
 Resteū, *s. n.* cheville latérale du joug, 13.
 Plur. restee.
 Rēsucitoare, *s. f.* garrot, 86.
 Rețea, *s. f.* réseau.
 Plur. rețele.
 Reteza (a), *va.* châtrer (une ruche).
 Retezat, *s. n.* châtrage (d'une ruche), 170.
 Rēū, *adj.* mauvais. || *Rea de lapte*, mauvaise laitière.
fém. s. rea; — m. pl. rei; — f. pl. rele.
 Rēzboiū, *s. n.* métier à tisser, 131 et suiv. || bâti d'une scie, 86.
 Plur. rēzboaiē.
 Ridiche, *s. f.* radis noir, 188. || *Ridiche*

de lună, radis rouge, 188. || *Ridiche sêlbatică*, ravenelle, raveluche, 188.
 Plur. ridichi.

Richită, *s. f.* osier, 124, 183.

Ridica (a), *va.* soulever, 169.

Ridichioară, *s. f.* benoite, 185.

Rîie, *s. f. et rîios, adj.* = *râie et raios.*

Rîmă, *s. f.* ver de terre, 123.
 Plur. rîme.

Rîncă, *s. f.* V. **râncă.**

Rindea, *s. f.* rabot, 43.
 Plur. rindele.

Rît, *s. n.* groin.
 Plur. rituri.

Riû, *s. n.* rivière.
 Plur. riuri.

Roabă, *s. f.* brouette, 104.
 Plur. roabe.

Roată, *s. f.* 1. roue, *passim.* || 2. bat-beure ou ribot. || *Roata otarului*, roue ou tour, 73. || *Roată de câtre om, roată din cea*, roue de gauche, 7. || *Roată de câtre brazdă, roată din hais*, roue de droite, 7. || *Roată cu căușe*, roue à augets, 148. || *Roată cu măscle*, roue dentée, roue d'engrenage, 151, 159. || *Roată de apă*, roue hydraulique, 160, 171—175. || *Roată zimțată*, roue dentée, 175.
 Plur. roate et roți.

Rociû, *s. n.* époussette, 124.

Rochiță, *s. f.* *Rochița păsericeș*, *Rochița rândunelei*, liseron, petit liset, 184.

Rocoină, *s. f.* 187 = **rocoțel.**

Rocoțel, *s. m.* mouron, 187.

Rocovină, *s. f.* 187 = **rocoțel.**

Rod, *s. n.* fruit. || *Rodul pământului*, marcet gouet, pied de veau.
 Plur. roade.

Rodan, *s. n.* rouet à divider, devoir, 140.
 Plur. rodane.

Rogojină, *s. f.* natte.
 Plur. rogojine.

Rogoz, *s. m.* laîche, 95, 184.

Roi (a), *vn.* essaimer, 120.

Roib, *adj.* alezan. || *Roib deschis*, alezan doré, bai clair, bai lavé, bai cerise, 48. || *Roib închis*, alezan brûlé, bai marron, bai brun, 48. || *Roib înspicat*, rubican. || *Roib neînspicat*, zain.

Roibă, *s. f.* garance, 186.

Roibie, *s. f.* [M.] 186 = **roibă.**

Roiniță, *s. f.* vase dans lequel on recueille un essaim, 120. || mélisse officinale 120, 186.

Roire, *s. f. et Roit*, *s. n.* essaimage.

Roiû, *s. n.* essaim, 120.

Romaniță, *s. f.* *Romaniță mare*, grande marguerite, canesson, 184.

Ros, *adj.* rasé, 47.
fém. s. roasă; — *m. pl.* roși; — *f. pl.* roase.

Roș, *adj.* = **roșiû.**

Rosațea, *s. f.* jonc fleuri, 188.

Rosătură, *s. f.* rasement, 47. || érosion, 47.

Roșcat, *adj.* roux, 27.
fém. s. roșcată; — *m. pl.* roșcați; — *f. pl.* roșcate.

Roșcovan, *adj.* rousseau, 27.
fém. s. roșcovană; — *m. pl.* roșcovani; — *f. pl.* roșcovane.

Rosetă, *s. f.* réséda, 184.

Roșiatec, *adj.* rougeâtre.
fém. s. roșiatecă; — *m. pl.* roșiateci; — *f. pl.* roșiatece.

Roșietic, *adj.* = **roșiatec.**

Roșioară, *s. f.* rotengle.

Roșiû, *adj.* rouge. || roux, 27.
fém. s. roșie; — *m. et f. pl.* roși.

Rost, *s. n.* partie de la trame qui est en avant du rôl, 153.

Rostogol, *s. m.* échinops à grosse tête, 188.

Rostopască, *s. f.* grande éclair, herbe aux verrues, 186.

Rotar, *s. m.* charron, 39 *et suiv.*
 Plur. rotari.

Rotărie, *s. f.* charronnage, métier du charron.

Rotat, *adj.* pommelé.
fém. s. rotată; — *m. pl.* rotați; — *f. pl.* rotate.

Rotiță, *s. f.* roulette à gorge, 135.
 Plur. rotițe.

Rotund, *adj.* rond.
fém. s. rotundă; — *m. pl.* rotunzi; — *f. pl.* rotunde.

Rotunji (a), *va.* arrondir.

Rotunjoară, *s. f.* lierre terrestre, 185.

Rouă, *s. f.* rosée. || *Roua cerului*, herbe à la massue, 185.

1. **Rudă**, *s. f.* *Oaie de rudă*, brebis qui a déjà mis bas, 68.
2. **Rudă**, *s. f.* [*M.*] porte manteau, 97.
- Rug**, *s. m.* *Rug de munte*, framboisier, 187.
- Rugină**, *s. f.* rouille (des métaux). || rouille (des céréales), 58.
- Ruginiū**, *adj.* couleur de rouille.
fém. s. ruginie; — *m. et f. pl.* ruginiū.
- Rujă**, *s. f.* églantier, 184. || *Ruja soarechii*, soleil annuel, 184.
- Rujan**, *adj.* roux, 28.
- Runc**, *s. n.* partie de la leocă, 11.
- Rușă**, *s. f.* *Rușă de toamnă*, reine marguerite, 186.
- Rusalie**, *s. f.* 123 = *rîmă*.
- Rusalii**, *s. f.* Rogations.
- Rușcută**, *s. f.* adonide, 186. || *Rușcuta văratică*, adonide d'été.
- Rusciū**, *adj.* qui a les paupières rouges, 67.
- Rușine**, *s. f.* honte. || *Rușinea fetecii*, carotte sauvage, 184.

S

- Săbioară**, *s. f.* ablette, 127.
- Săbiuță**, *s. f.* glaieul commun, 187.
- Sac**, *s. m.* sac.
Plur. saci.
- Săculeț**, *s. n.* sac scrotal, 29. || sac dans lequel on met du fromage blanc, 70.
- Sacără**, *s. f.* [*M.*] = *secară*.
- Sad**, *s. n.* plant.
- Sadea**, *adj.* uni, d'une seule nuance.
- Sădi (a)**, *va.* planter.
- Sădilă**, *s. f.* sac dans lequel on transporte le fromage blanc, 70.
- Săgeată**, *s. f.* garrot, 86.
- Săgetătură**, *s. f.* élancement.
- Săgnă**, *s. f.* taupe, mal de nuque, mal de garrot et toute plaie produite par le frottement du joug, du bât ou d'un harnais, 52.
- Săgni (a se)**, *vr.* se faire une plaie (en parlant des animaux).
- Sahnă**, *s. f.* 52 = *sagnă*.
- Săi (a se)**, *vr.* prendre peur, 51.
- Săială**, *s. f.* peur.
- Săin**, *adj.* beige, 67.
- Șal**, *s. n.* fichu de laine avec fleurs.
Plur. șaluri.
- Salată**, *s. f.* salade. || *Salata mielului*, mâche, 188.
- Șalaū**, *s. m.* sandre, 127.
- Salbă**, *s. f.* collier fait de pièces de monnaie. || fanon, 32. || *Salbă moale*, fusain, bonnet de prêtre, caprenotier, 183.
Plur. salbe.
- Salcâm**, *s. m.* acacia, 183.
Plur. salcâmi.
- Sălcie**, *s. f.* saule, 183.
Plur. sălcii.
- Salciū**, *adj.* *Apă salcie*, eau crue.
- Șale**, *s. f. pl.* reins, 29, 49. || *Crucea șalelor*, croupe.
- Saltă (în —)**, *loc. adv.* en çaracolant.
- Șalvari**, *s. m. pl.* pantalons larges dans le fond.
- Samar**, *s. n.* bât.
- Samară**, *s. f.* faitage, 93.
- Sâmboțică**, *adj.* né le samedi, 29.
- Sânge**, *s. m.* sang, 30.
- Sânger**, *s. m.* cornouiller femelle, bois sanguin, 183.
- Sângerat**, *s. n.* congestion sanguine, 30, 69.
- Sanie**, *s. f.* traîneau, 19 et suiv.
Plur. sănii.
- San Medru**, *s. m.* 68 = *Sf. Dumitru*.
- Șanț**, *s. n.* fossé. || rainure, 88. || *Șanțul doagei*, jable.
Plur. șanțuri.
- Sanziană**, *s. f.* *Sanziană de pădure*, petit muguet, reine des bois, hépatite étoilée, 187.
- Sapă**, *s. f.* houe, binette, 37. || pioche, 104. || cuisse, 49. || *Sapă et Sapa casei*, arétier, 94.
- Săpa (a)**, *va.* biner. || piocher.
- Săpălugă**, *s. f.* binette.
- Săpat**, *s. n.* binage. || piochage, 62.
- Șar**, *s. n.* rainure, 82.

Sărăriu, *s. n.* 75 = solniță.

Sare, *s. f.* sel.

Sarg, *adj.* isabelle, café au lait.

Sărită (în—), *loc. adv.* en caracolant.

Sărmă, *s. f.* = sîrm.

Șarpe, *s. m.* serpent, couleuvre, 30.

Plur. șerpî.

Sat, *s. n.* village.

Plur. sate.

Sătean, *s. m.* villageois.

Plur. sătenî.

Șatră, *s. f.* appentis.

Sbîrciog, *s. n.* morille, 188.

Sborș, *s. m.* [M.] épinoche.

Sburătoare, *s. f.* 87 = răscoage.

Scafă, *s. f.* voussure. || toit, manteau ou capot, 119.

Scaiu, *s. m.* chardon. || *Scaiu* *voimicesc*, chardon à foulon, 184. || *Scaiu* *dracului*, panicaut, chardon Roland, 186. || *Scaiu* *voimicului*, 186 = *varga ciocanului*. || *Scaiu* *vîntului*, 186 = *scaiu* *dracului*. || *Scaiu* *măgăresc*, chardon acanthe, 186.

Scăluș, *s. n.* traverse, 13.

Plur. scălușe.

Scândură, *s. f.* planche, 11. || traverse, 134.

Plur. scândurî.

Scânteie, *s. f.* étincelle.

Plur. scântei.

Scânteiuță, *s. f.* gagée des champs, 184.

Scăpăta (a se), *vr.* *A se scăpăta din genunchi*, broncher, 50.

Scară, *s. f.* échelle, 10, 136, 151. || pièce d'arrêt. || étrier. || *Scara Domnului*, valériane grecque, 186.

Plur. scări.

Scărilă, *s. f.* corne, 11.

Scărmăna (a), *va.* étirer..

Scaun, *s. n.* chaise ou selle, 88. || corps d'essieu, 9. || traverse qui relie les patins d'un traîneau, 21. || caisse ou mâchoire inférieure, 139. || *Scaun de cioplît*, billot, 41. || *Scaun de inspițat*, *scaun de spițe*, *de inspițat*, selle à enrayer, 43. || établi, 114. || *Scaun de cepi*, *scaun de cuțitoit*, *scaun de doage*, selle à tailler, 66, 42, 88.

Plur. scaune.

Scăunaș, *s. n.* escabeau.

Scăunoaie, *s. f.* chevallet, selle, chaise à tailler, 88.

Schic, *s. n.* 63 = spic.

Schijă, *s. f.* [M.] fonte.

Schimbături, *s. pl.* pédales, 135.

Schimburi, *s. n. pl.* vêtements, 97.

Schiop, *adj.* boiteux.

fém. s. schioapă; — *m. pl.* schiopî; — *f. pl.* schioape.

Schiopăta (a), *vn.* boîter.

Sclipeț, *s. m.* tormentille, 185.

Scoabă, *s. f.* rancher métallique, 10. || plane à queue, 87. || crampon, crochet d'attache, 115.

Plur. scoabe.

Scoace (a), *va.* faire chauffer près du feu, 31.

Scoarță, *s. f.* tapis, 133. || ridelle faite d'une claie, 7, 12.

Plur. scoarțe.

Scoate (a), *va.* arracher. || **A se scoate**, *vr.* tirer, retirer, 31.

Scobitură, *s. f.* mortaise, 9.

Plur. scobiturî.

Scoc, *s. n.* abée, canal d'amener, 148. || canal de fuite, 148.

Plur. scocurî.

Scofiță, *s. f.* écope, 126.

Plur. scofițe.

Scopi (a), *va.* châtrer, émasculer.

Scopire, *s. f.* castration.

Scopit, *s. n.* castration.

Scopt, *part. pas. de a scoace*, 31.

Scoruș, *s. m.* *Scoruș de munte*, cormier, 184.

Plur. scoruși.

Scorușă, *s. f.* corme, 184.

Plur. scorușe.

Scos, *s. n.* arrachage, 38.

Scrab, *s. m.* rougeole des bois, 185.

Scrîntitoare, *s. f.* *Scrîntitoare de baltă*, ansérine, argentine, herbe aux oies, 185.

Scripete, *s. m.* poulie, 135.

Plur. scripeți.

Script, *s. m.* 135 = scripete.

Scroafă, *s. f.* truie.

Plur. scroafe.

Scuipat, *s. n.* *Scuipatul cucului*, cardamine des prés, 186.

Scul, *s. n.* écheveau.
Plur. sculuri.

Sculă, *s. f.* outil.
Plur. scule.

Sculeț, *s. n.* écheveau.

Scurge (a), *va.* faire égoutter.

Scutar, *s. m.* chef berger, 69.
Plur. scutari.

Scuturătoare, *s. f.* auget, 152.

Șea, *s. f.* selle. || *Șeuoa calului*, reins, 49.
Plur. șele.

Seară, *s. f.* soir.
Plur. seri.

Sec, *adj.* vide.
fém. s. seacă; — *m. et f. pl.* seci.

Secar, *s. f.* seigle, 55, 183. || *Secară selbatică*, brome-seigle, 184.

Secera (a), *vn.* moissonner.

Secerat, *s. n.* moisson.

Secerător, *s. m.* moissonneur, 56.

Secere, *s. f.* faucille, 38, 62.

Secerea, *s. f.* cerfeuil musqué, 186.

Seceriș, *s. n.* moisson.

Secetă, *s. f.* sécheresse.

Secure, *s. f.* hache, cognée, 38, 86, 111.
Plur. securi.

Ședea (a), *vn.* rester en place, se tenir tranquille, 31.

Sein, *adj.* = *săin*.

Șelar, *s. m.* bourrellier.
Plur. șelari.

Semăna (a), *va.* ensemencher, semer, emblaver.

Semănare, *s. f.* ensemencher, semaille, emblavure. || *Semănare pe picole*, ensemencher sur le sol non labouré, 61.

Semănat, *s. n.* ensemencher, 55.

Semănătură, *s. f.* semaille, semis, champ ensemenché.
Plur. semănături.

Seminceră, *s. m. pl.* grains choisis pour l'ensemencement, 62.

Semință, *s. f.* graine, semence. || *Porumbul de semință*, maïs pour l'ensemencement, 62. || *Rămas de semință*, conservé pour la reproduction, 68.
Plur. semințe.

Senin, *adj.* serein.
fém. s. senină; — *m. pl.* senini; — *f. pl.* senine.

Semn, *s. n.* marque, 29.
Plur. semne.

Septămână, *s. f.* semaine.
Plur. septămâni.

Sêrbesc, *adj.* serbe. || *Lână sêrbescă*, laine fine et rougeâtre, 67.
fém. s. sêrbescă; — *m. et f. pl.* sêrbesci.

Șerpar, *s. n.* [*Prak.*] ceinture.

Șerpăriță et șerperiță *s. f.* vermiculaire, poivre des murailles, herbe à la coupure, 188.

Serpun, et serpunel, *s. m.* serpolet, 187.

Șes, *s. n.* plaine, rase campagne.
Plur. șesuri.

Sete, *s. f.* soif.

Sěu, *s. n.* suif.

Șeuăș, *s. n.* reins, 49.

Sfeclă, *s. f.* betterave, 188.
Plur. sfecele.

Sfirc, *s. n.* bout. || traversin, 89.
Plur. sfircuri.

Sfleder, *s. n.* 112 = *sfredel*.
Plur. sfledere.

Sfoară, *s. f.* ficelle. || *Sfoară de întins*, corde, 86.

Sfredel, *s. n.* vville, 43, 112. || mèche, 113.

Sfredeli (a), *va.* percer.

Sgârciū, *s. n.* plane à queue, 87.

Sgardă, *s. f.* collier, 30, 31.

Sgârieciū, *s. n.* instrument de charpentier, 115.

Șghiab, *s. n.* = *jghiab*.

Sglavoc, *s. m.* bleuet, ou bluet, 186.

Sgrăbunțică, *s. f.* lampsane, 187.

Sgreceņi, *s. pl.* déchets de chanvre, de lin ou de laine.

Sgrumeală, *s. f.* cardamine, 186.

Șifan, *s. n.* perche, 126.

Signi (a), *va.* marquer un animal au fer rouge.

Silnic, *s. m.* 185 = *rătunjoară*.

Simcea, *s. f.* pointe.

Siminoc, *s. n.* immortelle, 186.

Simzenică, *s. f.* caille-lait jaune, 184.

Șină, *s. f.* bandage, cercle de roue.
Plur. șine.

Șindrilă, *s. f.* aisseau, bardeau, échandole, 62, 93.
Plur. șindrile.

Sinie, *s. f.* [*Mun.*] plateau rond, disque. || table ronde et basse.

Sinuit, *s. n.* ambattage, *passim*.

Șipcă, *s. f.* latte.

Șipot, *s. n.* petit tuyau d'écoulement, 82.

Șiră, *s. f.* *Șiră de grâu, de paie*, barge, 56.
Plur. șire.

Șîrbesc, *adj.* = *sêrb*.

Șirmă, *s. f.* fil de fer, 80. || *Șirmă cu două canafurî*, scie du potier, 73.

Șișlet, *s. n.* 11. = *chilnă*.

Șiștar, *s. n.* 85 = *șitar*.

Sită, *s. f.* tamis. || couloir, 31.
Plur. site.

Șitar, *s. n.* 30, 85 = *găleată*.
Plur. șitare.

Sitișcă, *s. f.* couloir, 31.

Slab, *adj.* faible. || maigre.
fém. s. slabă; — *m. pl. slabi*; — *f. pl. slabe*.

Slăbănog, *s. m.* herbe n'y touchez pas.

Slăbi (a), *vn.* faiblir. || maigrir.

Slaiū, *s. n.* traverse qui relie les patins d'un traîneau, 21. || planche qui forme le bord d'un bateau, 126.
Plur. slaiurî.

Slănină, *s. f.* lard.

Șleaf, *s. n.* 50 = *șleaū*.
Plur. șleafurî.

Șleaū, *s. n.* trait, 13, 50.
Plur. șleafurî.

Slemnă, *s. f.* faitage, 93.

Șleav, *s. n.* 50 = *șleaū*.
Plur. șleavurî.

Slimă, *s. f.* 93 = *slemnă*.

Slobonov, *s. m.* *Slobonov de câmp*, mercuriale, 188.

Slobozitor, *s. n.* levier d'embrayage, 135.

Sloiū, *s. n.* glaçon. || pied de cire, 120.
Plur. sloiurî.

Sluji (a se), *vr.* se servir, *passim*.

Smalț, *s. n.* émail.

Smălțui (a), *va.* émailler, enduire, d'un émail.

Smântână, *s. f.* crème du lait non bouilli, 31.

Smântâni (a se), *vr.* enlever la crème, écrémer, 31.

Smântânos, *adj.* crèmeux.

Smeoaic, *s. f.* persil de cerf, 187.

Smeur, *s. m.* framboisier, 183.
Plur. smeurî.

Smeură, *s. f.* framboise.
Plur. smeure.

Smirdar, *s. m.* abret rouge, 187.

Smoc, *s. n.* [*M.*] touffe.

Smuci (a), *va.* saccader, 51.

Smunci (a), *va.* 51 = *a smuci*.

Snop, *s. m.* gerbe, 37, 56.
Plur. snopi.

Snopi (a), *va.* mettre en gerbes.

Șoaldină, *s. f.* vermiculaire.

Soare, *s. m.* soleil. || *Floarca soarelui*, soleil annuel, 184.

Șoarece et soarice, *s. m.* souris.
Plur. șoareci et șoărici.

Soarte, *s. f.* placenta, 21.

Sobă, *s. f.* poêle.
Plur. sobe.

Soc, *s. m.* sureau, 184.
Plur. soci.

Socoteală, *s. f.* compte.
Plur. socotelî.

Sofeiū, *s. n.* baquet, 82.
Plur. sofeie.

Soiū, *s. n.* espèce, race, *passim*.

Șofronei, *s. n.* safran bâtard, 186.

Șold, *s. n.* hanche, *passim*.
Plur. șoldurî.

Șoldar, *s. n.* partie du harnais, 50.

Șoldire, *s. f.* fourbure, 52.

Soldit, *part. pas.* fourbu, 29.

Solniță, *s. f.* salière.
Plur. solnițe.

Șolovîrf, *s. n.* 187 = *șovîrv*.

Solz, *s. m.* écaille de poisson, 127.
Plur. solzi.

1. **Somn**, *s. n.* sommeil.

2. **Somn**, *s. m.* silure, 123, 127.

Somnoroasă, *s. f.* grand mellinet, 187.

Șopîrlă, *s. f.* lézard.
Plur. șopîrle.

Șopîrlăiță, *s. f.* maladie du bœuf, 30.

Șopîrliță, *s. f.* brumelle, 188.

Șopron, *s. n.* hangar, remise, chartil.
Plur. șoproane.

Șopru, *s. n.* = *șopron*.

Sor cu frate, *s. comp.* rougeole des bois, 185.

Soră, *s. f.* sœur. || talle, 63. || *A scoate surorî*, taller, 63.

Plur. surorî.

Sorean, *s. m.* soreață, *s. f.* ablette, 127.

Șoricîu, *adj.* gris souris, gris argenté, 48.
fém. s. șoricie; — *m. et f. pl.* șoricîi.

Șovar, *ș. m.* massette, masse d'eau, 187.

Sovîrv, *s. m.* origan, 187.

Spaimă, *s. f.* peur. || *A'șî face spaimă*, prendre peur, 51.

Spăimos, *adj.* ombrageux, 51.

fém. s. spăimoasă; — *m. pl.* spăimoși; — *f. pl.* spăimoase.

Spăla (a), *va.* laver.

Spălăcit, *adj.* pâle, 48.

fém. s. spălăcită; — *m. pl.* spălăciți; — *f. pl.* spălăcite.

Spălăcioasă, *s. f.* seneçon, 187.

Spălat, *s. n.* lavage, 120.

Spân, *adj.* sans barbe.

Spanac, *s. m.* épinard. || *Spanac porcesc*, bon Henri, toute bonne, épinard sauvage, 187.

Spânz, *s. m.* élébore vert, 177.

Sparanghel, *s. m.* asperge.

Plur. sparanghelî.

Sparturî, *s. pl.* débris, 75.

Spas, *s. n.* partie tissée qui n'est pas encore enroulé sur l'ensouple, 132. || *Spasul dracului*, fougère mâle, 188.

Spată, *s. f.* jambe, cuissot, 49. || peigne ou ros, 135. || *Spata dracului*, fougère mâle, 187.

Plur. spete.

Spatar, *s. n.* bricole, 50.

Speria (a se), *vr.* s'effrayer.

Sperios, *adj.* peureux, 29.

fém. s. sperioasă; — *m. pl.* sperioși; — *f. pl.* sperioase.

Spetează, *s. f.* traverse, 10, 11, 12, 13 et 104. || bras, montant, 86. || bâton de chaise.

Plur. speteze.

Spetire, *s. f.* fourbure, 52.

Spetit, *adj.* fourbu.

Spic, *s. n.* épi, *passim*.

Plur. spicuri.

Spicui (a), *vn.* glaner.

Spin, *s. m.* ronce.

Plur. spini.

Spinare, *s. f.* reins, 49. || dos, 115. || *Spinarca lupului*, fougère femelle, 187.

Spinos, *adj.* épineux, 127.

fém. s. spinoasă; — *m. pl.* spinoși; — *f. pl.* spinoase.

Spinteca (a), *va.* fendre.

Spintecătură, *s. f.* incision profonde à l'oreille, 29.

Spiong, *adj.* se dit des moutons blancs qui ont le museau blanc, 67.

fém. s. spioangă; — *m. pl.* spiongi; — *f. pl.* spioange.

Spîță, *s. f.* rais, 8, 42.

Plur. spițe.

Spițelnic, *s. n.* tarière, 42, 112.

Splină, *s. f.* traverse, 9, 22. || rate, 30.

Sporic et sporicîu, *s. m.* verveine officinale, 187.

Spicul dracului, *s. comp.* fougère commune, 187.

Spuză, *s. f.* cendre chaude.

Spuzeală, *s. f.* éruption, 30.

Stâlp, *s. m.* = stîlp.

Stâncă, *s. f.* roche, rocher.

Plur. stânci.

Standoală, *s. f.* [M.] endroit où se trouvent plusieurs séchoirs à maïs, 56, 62.

Stâng, *adj.* gauche.

Stângă, *s. f.* gauche.

fém. s. stângă.

Stănog, *s. n.* piquet, 49.

Stărnut, *adj.* 48 = strănut.

Stătătoare, *adj. f.* gisante, 159.

Stative, *s. f. pl.* [M.] métier à tisser, 131 et suiv.

Stavilă, *s. f.* vanne, 147.

Plur. stavile.

Stavilar, *s. n.* écluse, barrage, 147.

Plur. stăvilare.

Stea, *s. f.* étoile. || étoile ou pelote, 48.

Plur. stele.

Ștearpă, *s. f.* bréhaigne.

Plur. șterpe.

Steiû, *adj.* qui a une étoile sur le front, qui a étoile en tête, 48.

Steiû, *s. n.* sommet dénudé d'une montagne.

Stejar, *s. m.* chêne, 36, 183.

Plur. stejari.

Steregoaie, *s. f.* ellébore blanc, 187.
Ștergar, *s. n.* fichu de tête.
 Plur. ștergare.
Șterp, *adj.* stérile.
fém. s. stearpă; — m. pl. sterpî; — f. pl. sterpe.
Șterp, *s. n.* épi de maïs qui a peu de grains, 63. || vacant, 148.
Ștevie, *s. f.* oseille sauvage, 185.
Știciu, *s. n.* perche, 126.
Știclă, *s. f.* verre. || bouteille.
 Plur. sticle.
Ștîlp, *s. m.* pilier. || traversin, 89. || *Ștîlpul aripel*, aisselière, 89. || *Ștîlpul mijlociă*, maîtresse pièce, 89. || *Ștîlp-coltar*, poteau cornier, 95.
 Plur. ștîlpi.
Ștîlpușor, *s. m.* bras, montant, 11. || potelet.
 Plur. ștîlpușori.
Știnghie, *s. f.* tringle. || traverse, 11, 12, 13 et 134. || traversin, 89.
 Plur. știnghi.
Ștînj, *s. m.* mesure de longueur = 1^m.9665 en Valachie et 2^m.23 en Moldavie, 7. || *Un ștînj de lemne*, une corde de bois.
 Plur. ștînji.
Ștînjenei, *s. m. pl.* iris.
Știoldic, *s. n.* bouille, 125.
Știr, *s. m.* amarante vulgaire, 186.
Știrb, *adj.* brèche-dent.
Ștîrciog, *s. n.* 140 = pocîumb.
Știș, *s. n.* 126 = știciu.
Știubei, *s. n.* ruche, 119.
 Plur. știubeie.
Știucă, *s. f.* brochet, 127.
Știulete, *s. m.* épi de maïs, 62.
 Plur. știuleți.
Ștog, *s. n.* meule (de foin, de blé, etc.), 37, 56.
 Plur. ștoguri.
Ștogoman, *adj.* *Lână ștogomană*, laine demi-fine, 67.
Ștogos, *adj.* *Lână ștogoasă*, laine ordinaire, 67.
Ștoler, *s. m.* [M.] menuisier, 109 et suiv.
 Plur. ștoleri.

Ștolerie, *s. f.* menuiserie.
Ștors, *s. n.* pressage.
Ștrachină, *s. f.* écuelle, terrine, 74. || écuellée, terrinée.
 Plur. strachine.
Ștragalie, *s. f.* flotte, 8. || girelle, 73.
Ștraiu, *s. n.* [M.] = haină.
 Plur. straie.
Ștrănut, *adj.* qui a le naseau blanc, 48.
Ștrapazan, *s. n.* clou qui retient la rame, 126.
Ștrașină, *s. f.* égoût du toit, 93, 95, 97, 98.
 Plur. strașine.
Ștrat, *s. n.* 82. || fût, 134. || caisse ou máchoire inférieure, 139.
 Plur. straturi.
Ștreang, *s. n.* longe, 49. || trait (en corde), 50.
 Plur. streanguri.
Ștrechie, *s. f.* taon, 30.
 Plur. ștrechi.
Ștrecătoare, *s. f.* 31 = ștrecurătoare.
Ștrebate (a), *va.* passer, 120.
Ștrecurătoare, *s. f.* passoire, 31, 69, 80.
Ștrepezeu, *s. n.* 126 = ștrapazan.
Ștreșnă, *s. f.* 93, 97, 95, 98 = strașină.
Ștricat, *adj.* *Vacă ștricată*: 1. vache estropiée. || 2. vache qui a perdu son lait, 31.
Ștricnea, *s. f.* flamme, 30.
Ștricni (a), *va.* saigner des animaux.
Ștrigăt, *s. n.* cri.
 Plur. ștrigăte.
Ștrîjnec, *s. m.* poulain de deux ans, 47.
Ștrimt, *adj.* étroit.
fém. s. ștrîmtă; — m. pl. ștrimți; — f. pl. ștrimte.
Ștrimțuri, *s. m. pl.* pantalons étroits, 169.
Ștrimtaș, *s. n.* partie du harnais de tête, 50.
Ștrînge (a), *va.* serrer.
Ștrîns, *s. n.* récolte.
Ștruci, *s. pl.* planchettes, 22.
Ștrujean, *s. m.* tige de maïs, 62.
 Plur. ștrujeni.
Ștrug, *s. n.* [M.] 41 = ștrung.

Strugure, *s. m.* raisin, 80. || [M.] grappe.
Plur. struguri.

Struj, *s. n.* maladie du sabot chez le cheval, 52.

Strujan, *s. m.* 38 = cocean.

Struji (a), *vn.* [M.] = a strungări.

Strujit, *s. n.* [M.] = strungărit.

Strujniță, *s. f.* 41 = strung.

Strună, *s. f.* corde, 13, 86.
Plur. strune.

Struneală, *s. f.* garrot, 86.

Strung, *s. n.* tour, 41.

Strungă, *s. f.* passage étroit, 69.

Strungar, *s. m.* tourneur. || aide berger, 69.
Plur. strungari.

Strungăreață, *s. f.* seau (contenant environ 10 litres), 69.

Strungări (a), *vn.* tourner, travailler au tour, 41.

Struni (a), *va.* serrer avec un garrot, 13, 22.

Strup, *s. n.* croupière, batcul, 50.

Stuf, *s. m.* roseau, 62, 93, 95, 187.

Stuh, *s. n.* [M.] = stuf.

Stup, *s. m.* ruche, 75, 119, 120.
Plur. stupi.

Stupar, *s. m.* [M.] 120 = prisăcar.
Plur. stupari.

Stupărie, *s. f.* rucher.

Stupărit, *s. n.* élevage des abeilles, 117
et suiv.

Stupină, *s. f.* [Dămb.] rucher d'été, 120.

Sturz, *s. m.* grive.
Plur. sturzi.

Șubă, *s. f.* 169 = giubea.

Subțire, *adj.* menu.

Sucală, *s. f.* vilebrequin, 113. || devoird, 140.

Suci (a), *va.* tordre.

Sucit, *adj.* tordu. || qui a une corne recourbée dans un sens et l'autre recourbée dans un autre sens, 28.

Sucitor, *s. n.* garrot, 86.

Șuerătură, *s. f.* incision à l'oreille, en long, 68.

Sugar, *s. m.* animal qui tête. || 94 = țăpoi.

Plur. sugari.

Suge (a), *vn.* têter, *passim.*

Sul, *s. n.* *Sul dinainte*, ensoupleau, 135.
|| *Sul dinapoi*, ensouple, 135. || *Sulul jugului*, traverse supérieure du joug, 13.
Plur. suluri.

Sulă, *s. f.* alène, poinçon, 30. || sorte de poisson, 128.
Plur. sule.

Sulac, *s. n.* membre, 32, 49.

Sulaciū, *s. n.* 32, 49 = sulac.

Sulatic, *s. n.* 32, 49 = sulac.

Sulcină, *s. f.* [M.] mélilot officinale, 184.

Sulete, *s. n.* limon de rancher, 10.

Sulfină, *s. n.* mélilot officinal, 184.

Sulinar, *s. n.* épi de faite, 93.

Sunătoare, *s. f.* millepertuis, herbe de la Saint Jean, 184.

Supune (a se), *vr.* s'agenouiller pour têter, 30.

Sur, *adj.* gris, 48. || beige, 67.
fém. s. sură; — *m. pl.* suri; — *f. pl.* sure.

Șură, *s. f.* [M.] 56. = șiră. || 62 = patul.
Plur. șure.

Surcel, *s. m.* bâtonnet, 126.

Surd, *adj.* sourd.
fém. s. surdă; — *m. pl.* surzi; — *f. pl.* surde.

Suriū, *adj.* gris clair, 48.
fém. s. surie; — *m. et f. pl.* surii.

Surlă, *s. f.* hutte dans laquelle les bergers font le fromage, 69.

Suluri, *s. f. pl.* V. sobă.

Sulup, *s. n.* [M.] = șurup.

Șurupelniță, *s. f.* 108, 113 = surupelniță.

Surup, *s. n.* vis, 82.

Surupelniță, *s. f.* tournevis. || taraud, 108.

Susaiū, *s. m.* laiteron, 185. || *Susaiū de munte*, laitue des murs, 187.

Șușlete, *s. n.* corne, 11.

Șut, *adj.* = ciut.

Suveică, *s. f.* navette, 126, 136.

Suvelcă, *s. f.* tablier du costume paysan.

Suvelniță, *s. f.* 136 = suveică.

Svinta (a), *va.* aérer.

Svirli (a), *vn.* ruer, 51.

Svirlugă, *s. f.* 172 = virlugă.

T

Tabac, *s. m.* tanneur.

Plur. tabaci.

Tăbăci (a), *va.* tanner.

Tăbăcit, *s. n.* tannage.

Țărălie, *s. f.* 8 = stragalie.

Tăciune, *s. f.* charbon, 58, 63.

Taeă, *s. n.* 74 = taler.

Tăgîrță, *s. f.* besace, pannetière.

Plur. tăgîrțe.

Tăiș, *s. n.* coupant, tranchant, *passim*.

Plur. tăișuri.

Țală! *int.* 30 = ceală.

Talan, *s. n.* 51 = talaŭ.

Talaer, *s. n.* 99. = bașlic.

Talăŭ, *s. n.* maladie du cheval et du bœuf, 30, 51.

Talchig, *s. n.* 88, 135 = talpig.

Taler, *s. n.* assiette, 74.

Plur. talere.

Tager, *s. n.* [M.] 74 = taler.

Tălhărea, *s. f.* laitue des murs, 187.

Talpă, *s. f.* patin, 21. || *Talpa casei*, semelle, base de la maison, 95.

Plur. tălpi.

Talpagărsei, *s. f.* épinard sauvage, bon Henri, toute bonne, 187.

Tălpeți, *s. pl.* patins, 21.

Tălpice, *s. pl.* patins, 21.

Tălpig, *s. n.* pédale, 135. || palonnier, 88.

Tălpigă, *s. f.* 88, 135 = tălpig.

Tălpiță, *s. f.* pédale, 135.

Tălpoiŭ, *s. n.* semelle.

Tămăioară, *s. f.* violette, 184.

Plur. tămăioare.

Tamazlic, *s. n.* troupeau de grand bétail.

Plur. tamazlicuri.

Țândări, *s. f.* éclat de bois, esquille, 126.

Plur. țândări.

Tânjală, *s. f.* deuxième flèche que l'on ajoute quand on attelle quatre bœufs, 13. || bielle 176.

Tînjeală, *s. f.* 13 = tânjală.

Tînjaloiŭ, *s. n.* 13 = tânjală.

Țap, *s. m.* bouc, 68.

Plur. țapi.

Tăpălug, *s. n.* rouleau.

Tapî, *s. m. pl.* 22. V. țep.

Tăponiși, *s. m. pl.* pied d'alouette des champs, bec d'oiseau, éperon de chevalier, 186.

Țăpos, *adj.* 28. = țepos.

Țăpoiŭ, *s. n.* grande fourche. || la plus petite des trois fourches qui soutiennent une meule de foin, 37. || chevron du milieu du toit, 94.

Plur. țăpoaie.

Tărăboanță, *s. f.* [M.] brouette, 104.

Plur. tărăboanțe.

Tărăbuc, *s. n.* carré et carrelet, 124.

Țară, *s. f.* pays.

Plur. țări.

Țăran, *s. m.* paysan.

Plur. țărani.

Țărăncă, *s. f.* paysanne.

Plur. țărance.

Țărănesc, *adj.* paysan, 93.

fém. s. țărănească; — *m. et f. pl.* țărănesci

Taraș, *s. m.* 95.

Plur. tarași.

Tarcov, *s. n.* = tircov.

Tărcof, *s. n.* épuisette, 124.

Țarc, *s. n.* clôture, 37. || bercail, parc. || caisse du pressoir, 82.

Plur. țareuri.

Tarcat, *adj.* tacheté (la robe étant noire), 29. || pie, 48.

fém. s. tarcată; — *m. pl.* tarcați; — *f. pl.* tarcate.

Tare, *adj.* fort. || *Tare în gură*, qui a la bouche dure, 51.

fém. s. tare; — *m. et f. pl.* tari.

Targă, *s. f.* civière, 104.

Plur. targe et țârgi.

Tarhon, *s. m.* estragon.

Tări (a), *vn.* avoir la bouche dure, 51.

Tărinç, *s. m.* lien, 11.

Plur. țârinç.

Tărlă, *s. f.* parc, 69.

Tărniță, *s. f.* bât ou bâti (de la selle), 50.

Plur. țărnițe.

Tarnă, *s. f.* ruche, 119.

Târșit, *s. n.* buttage, 62.
 Tartacață, *s. f.* turban, 188.
 Tașcă, *s. f.* bourse longue.
 Tâșculiță ou tascuță, *s. f.* bourse. ||
Tâșculiță, ou tășcuța ciobanului, bourse à
 pasteur.
 Tatană, *s. f.* 186 = turtea.
 Tătănescu, *s. f.* grande consoude, 187.
 Tanjeriū, *s. n.* bâton avec lequel on re-
 mue le petit-lait quand on le fait chauf-
 fer, 69.
 Taulă, *s. f.* 188 = crețuscă.
 Taur, *s. m.* taureau, 29.
 Plur. tauri.
 Tavă, *s. f.* plateau.
 Plur. tăvi.
 Tavă, *s. f.* tube, 80 || canette, sépoule, 136.
 Tăvălug, *s. m.* rouleau, 153.
 Teacă, *s. f.* gaîne. || fourreau, 32.
 Plur. tecl.
 Teasc, *s. n.* pressoir, 81, 82. || presse,
 114.
 Plur. teascuři.
 Tecav, *s. f.* 136 = țavă.
 Tecnefes, *s. n.* = ticnafes.
 Teft, *s. n.* poteau qui se trouve aux
 milieu de l'aire.
 Tegliciū, *s. n.* 12 = ciocalteū.
 Teică, *s. f.* [M.] auge. || auget, sabot,
 152, 159, 162.
 Plur. teici.
 Teșor, *s. m.* spirée filipendule, 185.
 Teiū, *s. m.* tilleul, 183.
 Plur. tei.
 Tejghea, *s. f.* établi, 114.
 Plur. tejghele.
 Țelină, *s. f.* champ qui n'a jamais été
 cultivé, friche, 61. || céleris, 188. || *Țe-
 lină selbatică*, ache.
 Telișcă, *s. f.* herbe aux sorcières, herbe
 aux magiciennes, herbe de Saint-Etienne,
 187.
 Temél, *s. n.* 95 = temelie.
 Temelie, *s. f.* semelle, base, 95.
 Temnic, *s. n.* rucher d'hiver, 120.
 Tencui (a), *va.* crépir, ravalier.
 Tencuială, *s. f.* crépi, ravalement, 103.
 Tenenuș, *s. f.* taille, 70.

Țep, *s. m.* montant, 22. || barbe, 57. || épi
 de faite, 93.
 Plur. țepi.
 Țepoiū, *s. n.* = țăpoiū.
 Țepos, *adj.* pointu, 28.
fém. s. țepoasă; — *m. pl.* țepoși; — *f. pl.*
 țepoase.
 Țepoșind, *s. f.* nard raide, 187.
 Țepuș, *s. m.* montants, 22.
 Plur. țepuși.
 Țepușă, *s. f.* barbe, 57.
 Plur. țepușe.
 Țepușel, *s. m.* 22 = țepuș.
 Plur. țepușel.
 Tertelerea, *s. n.* 153 = titirez.
 Terteleciū, *s. n.* levier, 174.
 Țeruș, *s. m.* 12. || piquet, 49.
 Teș, *adj.* couché en arrière, 28.
fém. s. țeșă; — *m. pl.* țeși; — *f. pl.* țeșe.
 Țesătură, *s. f.* tissu.
 Țesală, *s. f.* étrille.
 Tescovină, *s. f.* marc de raisin, 81, 82.
 Tescui (a), *va.* écraser, prenure.
 Tese (a), *va.* tisser, 133.
 Țeselă, *s. f.* = țesală.
 Țesela (a), *va.* étriller.
 Țeselat, *s. n.*
 Teșghea, *s. f.* 114 = tejghea.
 Teșit, *part. pas.* en dos d'âne, biseauté.
 Teșitură, *s. f.* biseau. || incision au som-
 met de l'oreille, 20. || *Teșitura doagăi*:
 1. *d'alungul*: clain ou clan; 2 (*sus și
 jos*) biseau, chanfrein ou pas d'asse, 8.
 Teslă et tezlă, *s. f.* herminette, aisceau,
 aissette, asse, assette ou essette, 43, 86.
 Plur. tesle et tezle.
 Teslar et tezlar, *s. m.* charpentier.
 Plur. teslari et tezlari.
 Țest, *s. f.* four de campagne, 75.
 Țesut, *s. n.* tissage, 70, 131.
 Teucă, *s. f.* auge, 179.
 Țevie, *s. f.* 136 = țeavă.
 Tevnic, *s. n.* 120 = temnic.
 Tezlă, *s. f.* = teslă.
 Ticnafes, *s. n.* pousse, 52.
 Tigaie, *s. f.* poëlon de terre, 75. || crapau-
 dine, 73, 162.
 Plur. tigăi.
 Țigaie, *adj. f.* Lână țigăie, laine prime, 67.

Țiglă, *s. f.* tuile, 75.
 Plur. țigle.
 Tignăfes, *s. n.* 52 = tiănafes.
 Tigăiță, *s. f.* petit poëlon de terre, 75.
 Plur. tigăițe.
 Tigvă, *s. f.* 188 = tivgă.
 Timoftivă, *s. f.* phléole des blés, 185.
 Timplar, *s. m.* menuisier, 109 *et suiv.*
 Plur. timplari.
 Timplărie, *s. f.* menuiserie.
 Tindă, *s. f.* antichambre de la maison paysanne, 93.
 Plur. tinde.
 Tindeche, *s. m.* temple *ou* templet, 136.
 Tinichea, *s. f.* fer-blanc. || ais, planche mince 176.
 Țintar, *s. n.* filière, 108.
 Țintărel, *s. n.* chanfrein.
 Țintaură, *s. m.* 186 = cintaură.
 Țintat, *adj.* qui a une étoile au milieu du front, qui porte étoile en tête, 48.
 Tinzător, *s. n.* lien, 10, 11.
 Plur. tinzători.
 Țioc, *s. n.* fourreau, 32, 49. || 37 = toc.
 Țipar, *s. n.* gabarit, 104. || forme, moule, 120.
 Plur. țipare.
 Țipar, *s. m.* loche piquante, 127, 128.
 Plur. țipari.
 Țîr, *s. n.* sorte de compas de charron, 42.
 Țîrboc, *s. n.* bouille, 125.
 Țîrcavă, *adj. f.* *Oaie țîrcavă*, brebis dont la laine est courte, 67.
 Țîrcoală, *s. n.* roulette à gorge, 195.
 Plur. țîrcoale.
 Țîrnat, *s. m.* 98 = prispă.
 Țîrg, *s. n.* marché. || bourg.
 Plur. țîrguri.
 Țîrn, *s. n.* balai de bouleau, ramon.
 Plur. țîrnuri.
 Țîrnăcop, *s. n.* pic, 38.
 Țiță, *s. f.* tétine, trayon, 32. || 74. || *Țița oaiiei*, digitale, 187.
 Plur. țițe.
 Țițeiū, *s. n.* deuxième petit-lait, 69.
 Țițină, *s. f.* gond, 96.
 Plur. țiține.
 Țitirez, *s. n.* babillard, battant, claquet, frayon, 153.

Tivdă, *s. f.* = tivgă.
 Tivgă, *s. f.* courge, calebasse, 188.
 Țivlitoare, *s. f.* appeau.
 Toaipă, *s. f.* [*M.*] aissette, asse, assette, *ou* essette, 36.
 Plur. toaipe.
 Toamnă, *s. f.* automne.
 Toană, *s. f.* = coapcă, 126.
 Plur. toane.
 Toarce (a), *va.* filer.
 Toartă, *s. f.* anse, 74, 79, 85.
 Plur. toarte.
 Tobă, *s. f.* roue, 140.
 Toc, *s. n.* gaine, étui, 37. || fourreau, 32. || huiserie, 98. || tige (de la sauterelle), 113.
 Plur. tocuri.
 Tocalie, *s. f.* pièce d'arrêt, 136.
 Tocilă, *s. f.* meule de remouleur, meule à affûter, 108.
 Plur. tocile.
 Toiag, *s. n.* perche, 126.
 Plur. tolege.
 Țol, *s. n.* tapis paysan, 97.
 Plur. țoale *et* țoluri.
 Țolincă, *s. f.* tapis commun, 97.
 Plur. țolince.
 Tomnatec *et* tomnatic, *adj.* printanier.
fém. s. tomnatecă *et* tomnatică; — *m. pl.* tomnateci *et* tomnatici; — *f. pl.* tomnatece *et* tomnatici.
 Topi (a), *va.* fondre, 120. || rouir.
 Topire, *s. f.* rouissage.
 Topit, *part. pas.* roui.
 Topliță, *s. f.* terrain dont la surface est sèche *et* le danus huruide.
 Topor, *s. n.* hache, cognée, 38, 86, 111.
 Plur. topoare.
 Toporaș, *s. m.* violette, 184.
 Toporiște, *s. f.* manche, 86, 111.
 Toporuș, *s. n. dim. de* topor.
 Tort, *s. f.* fil, 140.
 Totirlă, *s. f.* roulette à gorge, 135.
 Plur. totirle.
 Trăcăneală, *s. f.* trot, 47.
 Trăgaciū, *adj.* vigoureux pour tirer, 29.
fém. s. trăgace; — *m. et pl.* trăgaçi; — *f. pl.* trăgace.
 Tragan, *s. n.* angine, 30, 51.
 Trăgător, *s. m.* tirant, manche, 88.

- Traglă**, *s. f.* traînoir, 36.
Tragnă, *s. f.* 52 = sagnă.
Trasită, *s. f.* musette, 50. || *Traista cîo-
banului*, bourse à pasteur, bourse de
capucin, 184
Plur. traiste.
Trâncălău (în-), *loc. adv.* au trot.
Trandafir, *s. m.* rosier, 184. || rose.
Plur. trandafiri.
Trânjî, *s. m. pl.* hémorroïdes, 52.
Trânti (a), *va.* renverser son cavalier,
51.
Trântor, *s. m.* faux bourdon, abeille mâle,
120.
Plur. trântori.
Trântori (a), *va.* exterminer les faux
bourdons.
Trântorit, *s. n.* extermination des faux
bondours, 120.
Trap, *s. n.* trot, 47.
Tras, *adj.* traîné. || *Tras de boi*, traîné
par des bœufs, 13.
fem. s. trasă: — *m. pl.* trași; — *f. pl.* trase.
Treapăd, *s. n.* diarrhée, 30, 51.
Treapăt, *s. n.* 47 = trap.
Treaptă, *s. f.* marche, 99.
Plur. trepte.
Treera (a), *va.* battre le blé, 56. || *A tree-
ra cu cai*, dépiquer.
Treerat, *s. n.* battage, 56. || *Treerat cu
mașina*, battage à la mécanique. || *Tre-
erat cu cai*, dépiquage.
Trei rei, *s. comp.* hépatique, 87.
Tremurătoare, *s. f.* amourette, 186.
Trepădătoare, *s. f.* mercuriale, 188.
Trestie, *s. f.* roseau, 124.
Plur. trestii.
Tretin, *s. m.* cheval de trois ans, 47.
Trifoiu, *s. n.* trèfle, 185.
Trișcă, *s. f.* chalumeau des bergers, 69.
Troacă, *s. f.* auge, 103.
Tron, *s. n.* bahut.
Troancate (în-), *loc. adv.* au trot, 47.
Troscot, *s. m.* renouée des petits oiseaux,
185.
- Trunchiû**, *s. m.* tronc. || billot, 41.
Trup, *s. n.* corps. || fût, 86, 134. || *caisse
ou mâchoire inférieure*, 139.
Plur. trupuri.
Trupiță, *s. f.* corps, 36.
Trușie, *s. f.* 85 = putină.
Plur. trușii.
Țucal, *s. n.* pot de chambre, 74.
Plur. țucale et țucaluri.
Tuciû, *s. n.* fonte.
Tufă, *s. f.* buisson de coudrier.
Plur. tufe.
Tufan, *s. m.* chêne vert, yeuse, 183.
Plur. tufani.
Tufănică, *s. f.* chrysanthème, 186.
Tufiș, *s. n.* coudrette, buisson.
Plur. tufișe.
Țuhal, *s. m.* [M.] sac, 62.
Plur. țuhalii.
Tujlean, *s. m.* 63 = cocean al firului.
Plur. tujleni.
Tulean, *s. m.* rape de maïs, 63.
Plur. tuleni.
Tulichioară, *s. f.* 183 = lemn cănesc.
Tulpină, *s. f.* *Tulpina cornului*, naissance
de la corne, 32.
Tunde (a), *va.* tondre, 68.
Tuns, *adj.* tondu, 68.
fem. s. tunsă; — *m. pl.* tunși; — *f. pl.* tunse.
Tuns, *s. n.* tonte.
Turbă, *s. f.* 30 = turbare.
Turbare, *s. f.* rage, 30. || *datura strammo-
nium*, pomme épineuse, 184.
Turiță, *s. f.* aigremoine, 186.
Țurloiû, *s. n.* tibia, 32.
Plur. țurloaie.
Turmă, *s. f.* troupeau.
Plur. turme.
Turtă, *s. f.* tourteau. || *Turtă de ceară*,
pain de cire.
Plur. turte.
Turtea, *s. f.* carline acante, 186.
Tutun, *s. n.* tabac, 184.

U

Ubor, *s. n.* 124 = obor.
 Uda (a), *va.* mouiller. || *A se uda*, se mouiller, 108.
 Uger, *s. n.* pis.
 Plur. ugere.
 Ujbă, *s. f.* 126 = opac.
 Plur. ujbe.
 Ulcea, *s. f.* bouilloire, 74.
 Plur. ulcele.
 Ulceluță, *s. f. dim. de ulcea.*
 Ulciică, *s. f. dim. de ulcea.*
 Ulcior, *s. n.* cruche, 74.
 Plur. ulcioare.
 1. Uleiü, *s. n.* huile de lin.
 Plur. uleiuri.
 2. Uleiü, *s. n.* ruche, 119.
 Plur. uleie.
 Ulger, *s. n.* [M.] 32 = uger.
 Ulm, *s. m.* orme, 36, 183.
 Plur. ulmi.
 Ulubă, *s. f.* brancard.
 Plur. ulube.
 Uluc, *s. n.* rigole en bois, 81. || abée, 148, 148.
 Uluce, *s. f.* planche.
 Plur. uluci.
 Ulucaș, *s. n.* anche, 163.
 Umblet, *s. m.* allures. || [M.] anble, 47.
 Umbră, *s. f.* ombre. || *Umbră noptii*, mordre, bonbon noir, 187. || *Umbră iepurelui*, asperge sauvage, 188.
 Umbreluță, *s. f.* *Umbreluță de baliă*, écuelle d'eau, 186.
 Umër, *s. m.* mentonnet, épaulement, 11. || tête, 86.
 Plur. umeri.
 Umflată et umflătură, *s. f.* enflure, 30, 51.
 Uncrap, *s. n.* eau bouillante, 31.
 Undiță, *s. f.* ligne, 123.
 Plur. undiște.
 Undrea, *s. f.* bâti qui soutient le coussinet sur lequel pivote l'arbre de couche de la roue du moulin, 150.
 Plur. undrele.
 Unealtă, *s. f.* outil, *passim.*
 Plur. unelte.
 Unge (a), *va.* oindre, enduire, 13.

Ungher, *s. n.* [M.] 97 = colț.
 Unghie, *s. f.* ongle. || sabot, 32. || corne, 108.
 Plur. unghii.
 Unghișoară, *s. f.* psoriasis, 62.
 Unguraș, *s. m.* marrube vulgaire, 196.
 Ungureancă, *s. f.* marcet, gouet, pied-de-veau, 188.
 Unie, *s. f.* entonnoir, 81.
 Plur. unii.
 Unt, *s. n.* beurre, 31, 70. || *Unt de lemn*, huile.
 Untură, *s. f.* graisse fondue, 30.
 Urcior, *s. n.* = ulcior.
 Urdă, *s. f.* sorte de fromage, 31, 69. || *Urda vacii*, nasitort, 187.
 Urdiniș, *s. n.* trou de vol, 119.
 Urmă, *s. f. pl.* abbatures (*t. de venerie*).
 Urechelniță, *s. f.* grande joubarbe, 187.
 Urechie, *s. f.* oreille *passim.* || œillet. || ouïe, 127. || 12. || nœud coulant, 50. || main, anse, corne, *passim.* || *Urechia goarecelului*, piloselle. || *Urechia iepurelui*, percefeuille, 185.
 Plur. urechi.
 Urechiușă, *s. f.* 187 = urechelniță. || *Urechiușa babel*, pezize orangée, 188.
 Urs, *s. m.* ours. || étai, 108.
 Plur. urși.
 Ursiü, *adj.* fauve, 27.
fém. s. ursie; — *m. et f. pl.* ursii.
 Ursoaică, *s. f.* ourse. || beffroi, 151.
 Ursoaie, *s. f.* lucarne, trou de fumée, 98.
 Uruială, *s. f.* grain concassé en grosse farine.
 Urzeală, *s. f.* chaîne, 135.
 Urzi (a), *va.* monter la chaîne, 135.
 Urzică, *s. f.* ortie, 184. || *Urzica neagră*, grande scrofulaire, 188. || *Urzica crăiească*, ortie grièche, 184.
 Plur. urzici.
 Urzicută, *s. f.* bugle, 184.
 Urzitoare, *s. f.* 141 = urzitor.
 Ūrzitor, *s. n.* ourdissoir, 141.
 Ușă, *s. f.* porte, *passim.* || traversin, 84.
 Plur. uși.
 Usciori, *s. pl.* 93 = ușori.

Usnă, *s. f.* bord (d'un bateau), 126.

Plur. usne.

Ușori, *s. pl.* poteaux d'huiserie, 93, 97.

Usturoiū, *s. n.* ail, 187.

Usuc, *s. n.* suint et laine en suint, 68. ||

A spăla de usuc, désuinter.

V

Vacă, *s. f.* vache, 25 et suiv. || *Vacă mănoasă*, *vacă de domiță*, vache bonne laitière.

Plur. vaci.

Văcălie, *s. f.* archure, serche, 159.

Văcar, *s. m.* bouvier, vacher.

Plur. văcari.

Vad, *s. n.* gué, 148.

Plur. vaduri.

Vadră, *s. f.* mesure de capacité = en Valachie 15 litres, et en Moldavie 13 litres, 85. || tinette à anses.

Plur. vedre.

Văduviță, *s. f.* sorte de poisson, 127.

Val, *s. n.* *Val de pânză*, pièce de toile, 97. || *Valul streangului*, nœud coulant, 50.

Plur. valuri.

Vălătuc, *s. m.* rouleau, brise-mottes, 36.

Plur. vâlătuți.

Vălătuci, *s. m. pl.* torchis, pisé, 95.

Vâlcea, *s. f.* vallon, combe.

Plur. vâlcele.

Vale, *s. f.* val, vallée, vallon.

Plur. văi.

Valeraș, *s. n.* 85 = balercuță.

Plur. valerașe.

Vălug, *s. n.* 162 = vălug.

Vălos, *s. m.* bélier châtré, 68.

Plur. văloși.

Vălug, *s. n.* torche, 126. || lanterne, 169.

Văpăiț, *s. n.* torche, 126.

Var, *s. n.* chaux.

Vară, *s. f.* été, *passim*. || *La vara cailor*, la semaine des quatre jeudis, 47.

Plur. veri.

Varcă, *s. f.* barque, 126.

Vargă, *s. f.* raie, strie. || *Varga ciobanului*, bain de Vénus, lavoir de Vénus, cabaret des oiseaux, 186.

Plur. vergi.

Vărgat, *adj.* rayé, strié, 68.

fém. s. vârgată; — *m. pl. vârgaț*; — *f. pl. vârgate*.

Varză, *s. f.* chou, 188.

Plur. verzi.

Vas, *s. n.* vaisseau, vase.

Plur. vase.

Văscălie, *s. f.* 153 = văcălie.

Vatală, *s. f.* battant du métier, 135. || montant du cadre, 176.

Plur. vatale.

Vatră, *s. f.* foyer, 82, 93.

Plur. vetri.

Vătraiu, *s. n.* tige de fer qui relie la tête de l'essieu à la traverse des fourches d'armons, 9, 10. || cure-feu, fourgon, tisonnier.

Plur. vătrafe.

Vătui (a), doubler.

Vătuie, *s. f.* chevrette, 68.

Vătuit, *adj.* doublé, 169.

fém. s. vătuită; — *m. pl. vătuiți*; — *f. pl. vătuite*.

Vătuiū, *s. m.* chevreau, 68.

Plur. vătui.

Văninăriță, *s. f.* gratiole, herbe à pauvre homme, 188.

Vechime (în-), *loc. adv.* anciennement, 55.

Vênt, *s. n.* = vînt.

Verbină, *s. f.* verveine, 185.

Verde, *adj.* verde.

fém. s. verde; — *m. et f. pl. verzi*.

Vărgat, *adj.* = vârgat.

Vergea, *s. f.* baguette, 135.

Plur. vergele.

Verigă, *s. f.* anneau. || virole, 79, 113.

Plur. verige.

Verigat, *s. m.* orobanche du Gaillet, 188.

Vărsat, *s. n.* petite vérole, 168. || variole du cheval, horsepox, 52.

Verzișoară, *s. f.* clavaire botryoïde, 188.

Vescă, *s. f.* archure, serche, 162.

Vierme, *s. m.* ver, cestre, 30.

Plur. viermi.

Viespe, *s. f.* guêpe.

Plur. viespi.

Vie, *s. f.* vigne.

Plur. vii.

Vin, *s. n.* vin, 78, 79.

Plur. vinuri.

Vinar, *s. n.* avaloire, 50.

Vinat, *s. n.* chasse.

Vina (a), *va.* chasser. || *A vina pesce*, pêcher, 123.

Vinăt, *adj.* gris foncé, 48. || *Vinăt rotat*, gris pommelé, 48.

fem. s. vinătă; — *m. pl.* vineți; — *f. pl.* vinete.

Vindecătoare, *s. f.* sisymbre, tortelle, herbe aux chantres, 188.

Vindecea, *s. f.* bétoine, 186.

Vinet, *adj.* 48 = vinăt.

Vinetele, *s. f. pl.* bleuet, 186.

Vinețiu, *adj.* gris clair, 48.

fem. s. vineție; — *m. et f. pl.* vineții.

Vint, *s. n.* vent. || *A lua vint*, s'emporter, s'emballer, prendre le morsaux dents, 51.

Plur. vinturi.

Vintilă, *s. f.* sorte de nasse, 124.

Vintura (a), *va.* vanner, 56.

Vinturat, *s. n.* vannage, 36.

Viorea, *s. f.* scille à deux feuilles, 184.

Plur. viorele.

Viorică, *s. f.* = viorea.

Virf, *s. n.* sommet. || tête, 111.

Virghie, *s. f.* poutre, 99.

Plur. virghii.

Virlan, *s. m.* loche d'étang, 127.

Vislug, *s. m.* loche de rivière, 127.

Virșă, *s. f.* nasse, 124.

Plur. virșe.

Virșie, *s. f.* 124 = virșă.

Virșog, *s. n.* partie intérieure de la nasse qui est en entonnoir, 124.

Virstă, *s. f.* âge, *passim*.

Virtej, *s. n.* pièce mobile de l'avant-train, 9, 10. || coupure de l'oreille pour en arrondir le bout, 29, 68. || moulinet de la presse, 174. || cric, 147. || manivelle, 163, 173. || *Virtej de strins doage*, bâtissoir, 89.

Virtelniță, *s. f.* devoidor, 140.

Plur. virtelnițe.

Vișin, *s. m.* griottier, 184.

Plur. vișini.

Vișină, *s. f.* griotte.

Plur. vișine.

Vișlă, *s. f.* rame.

Plur. vișle.

Vită, *s. f.* tête de bétail, 29. || (*plur.*) bestiaux.

Plur. vite.

1. **Viță**, *s. f.* *Viță de vie*, vigne, 184. || *Viță albă*, 187 = luminoasă.

2. **Viță**, *s. f.* brin, mèche.

Plur. vițe.

Vițel, *s. m.* veau, 29.

Plur. vițeli.

Vițelariu, *s. m.* flouve odorante, 188.

Vițos, *adj.* à longs poils. || *Oaie vițoasă*, brebis dont la laine est longue et peu frisée.

fem. s. vițoasă; — *m. pl.* vițoși; — *f. pl.* vițoase.

Vlăioagă, *s. f.* lien, 22.

Volbură, *s. f.* grand liseron, chemise de Notre-Dame, 184.

Plur. volbure.

Voloc, *s. n.* filet de pêche, 123.

Plur. voloace.

Vrană, *s. f.* bonde et trou de bonde, 85. || anche, 163.

Vuietoare, *s. f.* raisin de corneilles, 184.

Vulpă, *s. f.* renard.

Plur. vulpi.

Vultoacă, *s. f.* canal de fuite, 148.

Vulturică, *s. f.* piloselle, 188.

Z

Zăbală, *s. f.* mors.

Plur. zăbale.

Zăbrele, *s. f. pl.* barreaux d'une grille, d'une balustrade, 99.

Zăcătoare, *adj. f.* gisante, 153.

Zale, *s. f. pl.* chaînette, 13, 50.

Zambilă, *s. f.* jacinthe, 184.

Plur. zambile.

- Zanarcadală**, *s. f. pl.* narcisses des bois, 187.
- Zamos**, *s. m. [M.]* melon, 188.
- Zapadă**, *s. f.* neige.
- Zapcă**, *s. f.* bâton avec lequel on fait tourner l'ensouple, 136.
- Zaplas**, *s. n.* clôture en planches.
- Zaplat**, *s. n.* traversin, 89.
- Zară**, *s. f. [M.]* lait de beurre, 31.
- Zarzavat**, *s. n.* légume, 12.
Plur. zarzavaturî.
- Zăurdit**, *adj.* Lait *zăurdit*, lait tourné.
- Zăvor**, *s. n.* verrou, 5, 136.
Plur. zăvoare.
- Zămnic**, *s. n. [M.]*.
- Zer**, *s. n.* petit lait, 31.
- Zestre**, *s. f.* dot, 97.
Plur. zestrî.
- Zetcă**, *s. f.* 136 = zapcă.
- Zgrimți**, *s. m. pl.* dents, 139.
- Zi et Ziuă**, *s. f.* jour, journée, *passim*.
Plur. zile.
- Zid**, *s. n.* mur.
Plur. ziduri.
- Zidar**, *s. m.* maçon, 101 *et suiv.*
Plur. zidari.
- Zimbră**, *s. pl.* avives, 52.
- Zimțar**, *s. n.* rainette, 115.
- Zimțat**, *adj.* denté.
fém. s. zimțată; — *m. pl.* zimțatî; — *f. pl.* zimțate.
- Zimți**, *s. m. pl.* dents (d'un roue). || dents (d'une scie), 86.
- Zîrnă**, *s. f.* douce-amère, 184.
- Ziuă**, *s. f.* = zi.
- Zoană**, *s. f.* déchets de grange, balayures, criblure, 62.
- Zopor**, *s. n.* *A fi cu zopor la luătură*, démarrer difficilement, 51.
- Zorele**, *s. f. pl.* volubilis, 184.

LEXIQUE

FRANÇAIS-ROUMAIN

DE LA

TERMINOLOGIE PAYSANNE

A

- Aba**, *s. m.* aba, 167.
- Abattures**, *s. f. pl.* urme.
- Abée**, *s. f.* scoc, lăptoc, lătoc, uluc, 148.
- Abeille**, *s. f.* albină, 120. || *Abeille mère*, matcă, 120. || *Abeille mâle*, trântor, 120. || *Elevage des abeilles*, albinărit, 117 et suiv.
- Ablais**, *s. m. pl.* bucate secerate ce stău poloage pe câmp.
- Ablette**, *s. f.* albișor, 127.
- Ableret**, *s. m.* cărsnic, crâsnic, posfat, difan, alaiū, 124.
- Aboiement**, *s. m.* lătrat, lătrătură.
- About**, *s. m.* căpătaiū.
- Aboyer**, *vn.* a lătra.
- Abret**, *s. m.* *Abret rouge*, coacăzar, 187.
- Abreuver**, *va.* a adăpa.
- Abrevoir**, *s. m.* adăpătoare.
- Abri**, *s. m.* adăpost. || perdea, 69.
- Abricot**, *s. m.* caisă.
- Abricotier**, *s. m.* cais, 183.
- Absinthe**, *s. f.* pelin, 184.
- Acacia**, *s. m.* salcâm.
- Acier**, *s. m.* oțel.
- Adjacent**, *adj.* invecinat.
- Adonide**, *s. m.* *Adonide printanier*, corei, 185.
- Aérer**, *va.* a svinta.
- Affener**, *va.* a da nutreț la vite.
- Affermage**, *s. m.* arendat, arendare.
- Affermer**, *va.* a arenda.
- Affiloir**, *s. m.* cute, piatră de ascuțit, 37.
- Affûter**, *va.* a ascuți, a da la tocilă.
- Age**, *s. f.* grindeiū, 36.
- Agneau**, *s. m.* miel, 68. || *Agneau sevré*, cărlan, 68, 69. || *Agneau qui tête*, miel, 68.
- Agnelage**, *s. m.* fătat.
- Agneler**, *vn.* a fâta miei.
- Agnelet**, *s. m.* mial, 68.
- Agnelle**, *s. f.* mială, 68. || *Agnelle qui tête*, mială, 68. || *Agnelle sevrée*, cărlană, 68, 69.
- Agriculture**, *s. f.* plugărie.
- Aigrir**, *vn.* a acri, 69.
- Aigremoine**, *s. f.* turită, 186.
- Aiguille**, *s. f.* ac.
- Aiguillon**, *s. m.* ac, bold, 120.
- Aiguiser**, *va.* a ascuți.
- Ail**, *s. m.* usturoiū.
- Aile**, *s. f.* aripă 159.
- Air**, *s. m.* aer.
- Aire**, *s. f.* arie, 36, 56; arman, 56.
- Airelle**, *s. f.* afină, 184. || *Baie d'airielle*, afină, 184.

Ais, *s. m.* blană, 11; tinichea.
Aisceau, *s. m.* tezlă, 43, 86.
Aisseau, *s. m.* şindrila, şinjid, draniţă, 93.
Aisselette, *s. f.* doagă din aripă, 89.
Aisselière, *s. f.* = **aisselette**.
Aissette, *s. f.* teslă, toipă, 43, 86.
Albanais, *adj.* arnăut, 57.
Alchimille, *s. f.* *Alchimille commune*, creţişoară, 186.
Alcool, *s. m.* spirt.
Alêne, *s. f.* sulă.
Alezan, *adj.* roib, 48. || *Alezan doré*, roib deschis, 48. || *Alezan brûlé*, roib închis, 48. || *Roib inspiciat*, rubican, 48.
Alkekenge, *s. f.* băşicuţă, cireaşă ovreului, 186.
Allaitement, *s. m.* alăptat, alăptare. || *a-plecare*.
Allaiter, *va.* a alăpta. || a apleca, 68.
Alléluia, *s. m.* măcriş iepuresc, 187.
Aller, *vn.* a merge.
Alluchon, *s. m.* dent d'une roue, 151, 152.
Allure, *s. f.* mers, umblet.
Alouette, *s. f.* ciocărlie.
Alpe, *s. f.* munte.
Alpiste, *adj.* *Alpiste roseau*, cerbăluţă, 187.
Alun, *s. m.* piatră acră.
Alvéole, *s. f.* botcă, 120.
Alysson, *s. m.* *Alysson calicinal*, albiţă, 185.
Amandou, *s. m.* iască.
Amande, *s. f.* migdală.
Amandier, *s. m.* migdal, 183.
Ambattage, *s. m.* şinuit, şinuire.
Amble, *s. m.* buestru, 47.
Ambler, *vn.* a merge în buestru.
Ambleur, *adj.* care merge în buestru.
Amender, *va.* a îmbunătăţi.
Ameublir, *va.* a afina.
Amodiateur, *s. m.* arendaş.
Amodiation, *s. f.* arendare.
Amodier, *va.* a arenda.
Amont, *s. m.* susul apeî.
Amourette, *s. f.* tremurătoare, iarba iepurelui, 186.
Ampoule, *s. f.* băşică.

An, *s. m.* an.
Anche, *s. f.* guriţă, piscoaie, piscoiū, vrană, 162.
Anciennement, *adv.* în vechime, 55.
Ancolie, *s. f.* căldăruşă, 184.
Andain, *s. m.* pală.
Âne, *s. m.* măgar.
Ânesse, *s. f.* măgăriţă.
Aneth, *s. m.* *Aneth odorant*, mărar, 187.
Angle, *s. m.* colţ, ungher [*M.J.*].
Anguille, *s. f.* hel, ogor.
Anille, *s. f.* = **nille**.
Anneau, *s. m.* belciug, verigă. || *Anneau d'osier*, gânj, 11, 36. || *Anneaux des lisses*, cocleţi, jirghiute, ostreţi, 135.
Année, *s. f.* an.
Annelet, *s. m.* *dim. d'anneau*.
Ânon, *s. m.* măgăruş.
Anoure, *adj.* berc.
Anse, *s. f.* mănuşă, toartă, urechie, 79, 85.
Antenais, *s. m.* cârlan, noatin, 68.
Antenaie, *s. f.* cârlană, noatină.
Août, *s. m.* August.
Aoûté, *adj.* copt.
Apiculture, *s. f.* arbinărit, stupărit, 117.
Appeau, *s. m.* ţivlitoare.
Appentis, *s. m.* şatră, şopru.
Apprêt, *s. m.* lustru.
Apprêter, *va.* a da lustru.
Aquilon, *s. m.* criveţ.
Argousier, *s. m.* cătină albă, 185.
Araignée, *s. f.* păiajen. || *chică (bot.)*, 186.
Araire, *s. m.* plug, 33 *et suiv.*
Aratoire, *adj.* de arat.
Arbre, *s. m.* copac, 12. || *fus*, 136. || *Arbre fruitier*, pom.
Arbrisseau, *s. m.* copăcel.
Arc-boutant, *s. m.* proptea.
Arcbouter, *va.* a propti.
Arceau, *s. m.* boltă.
Archet, *s. m.* arcuş.
Archûre, *s. f.* văcălie, 159. || *vescă*, 162.
Arçon, *s. m.* ciocchină, ciochinar, oblânc, 50.
Ardillon, *s. m.* limburuş.
Arène, *s. f.* nisip.
Aréneux, *adj.* nisipos.

Arête, *s. f.* os (de pesce).
Arêtier, *s. m.* culme, sapă, sapa casei, 94.
Argile, *s. f.* lut, 73.
Argousier, *s. m.* cătină albă, 185.
Aride, *adj.* sterp.
Armoise, *s. f.* peliniță, 186.
Armon, *s. m.* pisc, chisc, furcă, gruiu, 9.
Arnica, *s. f.* podbeal de munte.
Arpent, *s. m.* pogon.
Arrachage, *s. m.* scos.
Arracher, *va.* a scoate.
Arrêter, *va.* a opri.
Arrhes, *s. f. pl.* arvună.
Arroche, *s. f.* lobodă, 184. || *Arroche fraise*, fragă tătarească, 185.
Arrondir, *va.* a rotunji.
Ars, *s. m. pl.* arm, 33, 49.
Artichaut, *s. m.* anghinare, 188.
Artisan, *s. m.* meseriaș.
Artison, *s. m.* molie.
Artisonné, *adj.* mâncat de molii.
Asperge, *s. f.* sparanghel. || *Asperge sauvage*, umbra iepurelui, 88.
Assaret, *s. m.* pipăruș, popilnic, 186.
Asse, *s. f.* = aissette.
Assette, *s. f.* = aissette.
Assiette, *s. f.* fărfurie, 74.
Assiettée, *s. f.* fărfurie.
Assise, *s. f.* pat, strat.
Âtre, *s. m.* vatră.
Attache, *s. f.* baieră, 50.
Atteler, *va.* a inhăma, 7, 13. || *Atteler des bœufs*, a înjuga.
Attisoir, *et attisonnoir*, *s. m.* vătraiu.
 1. **Aube**, *s. f.* aripă.
 2. **Aube**, *s. f.* zori, crăpatul zilei. || *A l'aube*, când se crapă de ziuă, când resare luceafărul de ziuă, 69.

Aubépine, *s. f.* păducel, 183.
Aubère, *adj.* dereș *et* deriș, 48.
Auberge, *s. f.* han.
Aubergine, *s. f.* pătlăgea vinată, 188.
Aubergiste, *s. m.* hangiū.
Aubergiste, *s. f.* hangiōaică.
Auge, *s. f.* albie, 82; adăpătoare. || aripă. || teică, troacă, 108.
Augée, *s. f.* albie.
Auget, *s. m.* albioară. || ciutură, 179. || blid, cauș, 150. || postavă, moldă, 80. || cupă, blid, 150. || copăiță, 151. || covățică, postăviță, scuturătoare, teică, 152. || sghiab, 179.
Aujourd'hui, *adv.* astăzi.
Aumailles, *adj. f. pl.* *Bêtes aumailles*, vite cornute.
Aunaie, *s. f.* aniniș.
Aune, *s. m.* anin, arin [*M.*], 183. || *Aune nain*, anin olog. || *Aune noir*, mălin negru.
Aunée, *s. f.* oman, ȳarbă mare, 186.
Aurore, *s. f.* zori, crăpatul zilei.
Auster, *s. m.* austru.
Automnol, *adj.* tomnatic.
Automne, *s. m. et f.* toamnă.
Aval, *s. m.* josul apei.
Avaloire, *s. f.* curar, 50. || gurură, hamut, 50.
Avant-toit, *s. m.* strășină, 95.
Avant-train, *s. m.* cotigă, cotiugă, 36.
Aveugle, *adj. et s.* orb.
Aviron, *s. m.* lopată, vîslă, opăcină, 126.
Avives, *s. f. pl.* zîmbre.
Avoine, *s. f.* ověz.
Avril, *s. m.* Aprilie.
Avrillé, *adj.* semănat în Aprilie.
Avrillet, *s. m.* grîu semănat în Aprilie.
Axe, *s. m.* fus.

B

Babeurre, *s. m.* lapte bătut.
Babillard, *s. m.* țitirez, 153.
Bâche, *s. f.* coviltir.
Bachot, *s. m.* luntrișoare.
Badigeon, *s. m.* spoială.
Badigeonner, *va.* a spoi.
Bague, *s. f.* inel.

Baguette, *s. f.* băț, bețișor, nuța, nuțelușă, vergea, 135.
Bahut, *s. m.* tron.
Bai, *adj.* roib. || *Bai clair*, *bai lavé*, *bai cerise*, roib deschis, 48. || *Bai marron*, *bai brun*, roib închis, 48.
Baie, *s. f.* deschizătură. || boabă.

- Bain**, *s. m.* baie. || *Bain de Vénus*, varga ciobanului, 186.
- Balai**, *s. m.* mătură, felezeu, 56. || *Balai de bouleau*, tîrn.
- Balance**, *s. f.* *Balance roumaine*, cântare.
- Balayage**, *s. m.* măturat.
- Balayure**, *s. f.* măturătură.
- Balayures**, *s. f. pl.* coadă, codină, goază, 56, 62.
- Balcon**, *s. m.* privdor.
- Balize**, *s. f.* mașag.
- Balle**, *s. f.* pleavă, 56, 57.
- Balsamine**, *s. f.* calapăr *et* calonfir, 186.
- Balustrade**, *s. f.* pălimar.
- Balzan**, *adj.* pintenog, 48.
- Banc**, *s. m.* laviță, laiță [M.].
- Bande**, *s. f.* cîrd. || dungă.
- Banne**, *s. f.* coș. || leșoiu, 62.
- Banneau**, *s. m.* coșuleț.
- Bannette**, *s. f.* coșuleț.
- Baquet**, *s. m.* hârcau, ciubăr, hârdăiaș, ciubăraș, dejă, digeriu, cădulitșă, curătoare, 80, 82, 85. || *Baquet pour la mise en présure*, budacă, 69; chiagornitșă.
- Baratte**, *s. f.* putineiu, 31; budacă [M.], budaiu, 85.
- Baratter**, *va.* a bate smântâna în putineiu.
- Barbe**, *s. f.* mustață, țep, țepuș, 56. || *Barbe de bouc*, barba caprei, 185. || *Barbe de capucin*, chica voinicului, 186.
- Barbeau**, *s. m.* mrean, 127. || cintaură, 186.
- Barbillon**, *s. n. dim de barbeau*.
- Barbu**, *adj.* țepos, cu mustăți, 56.
- Bardane**, *s. f.* lipan, brusture, țarba pěrului, 186.
- Bardeau**, *s. m.* drăniță, șindrilă, șindilă, 93.
- Barge**, *s. f.* giră, gireadă [M.], 56.
- Baril**, *s. m.* butoiaș.
- Barillet**, *s. m.* botă, fuciu, 85.
- Barillon**, *s. m.* fedeleș.
- Barque**, *s. f.* luntre, cin, ciobacă, dubas, liotcă, varcă, 126.
- Barrage**, *s. m.* stăvilar.
- Barre**, *s. f.* drug, întăritoare, 168. || spe-tează, *passim*.
- Barreau**, *s. m.* spetează.
- Bas**, *s. m.* ciorap, călțun [M.].
- Basané**, *adj.* arămiu.
- Base**, *s. f.* pat, strat, temelie. || rădăcină, 32.
- Basilic**, *s. m.* busuioc, 185.
- Bât**, *s. m.* samar, tarniță, 50.
- Batardeau**, *s. m.* abătătoare.
- Bat-beurre**, *s. m.* brighidau, 69.
- Bateau**, *s. m.* luntre.
- Batcul**, *s. m.* crucea hamutului *et* cureaou vinărei, 50.
- Batelet**, *s. m.* luntrișoare.
- Batelier**, *s. m.* luntraș, vislaș.
- Bâtir**, *va.* a zidi.
- Bâton**, *s. m.* băț.
- Bâtonnet**, *s. m.* bățuleț, 13; surcel, 117.
- Battage**, *s. m.* treerat, 56.
- Battant**, *s. m.* vătală, briglă, 135. || *Battant d'une porte*, canat, 98.
- Battoir**, *s. m.* măiaș.
- Battre**, *va.* a bate. || *Battre le blé*, a treera, 56.
- Battu**, *part. pas.* bătut.
- Baudet**, *s. m.* măgar.
- Bave**, *s. f.* bală.
- Baver**, *vn.* a băli, a se îmbăla.
- Bec**, *s. m.* cioc, clonț. || *Bec d'oiseau*, nemțisorii de câmp, taponiși, 186.
- Bécabunga**, *s. f.* bobilnic *et* bobornic, 186.
- Bec-d'âne**, *s. m.* V. bédane.
- Bêche**, *s. f.* casma, hârleț [M.], 38.
- Bédane**, *s. m.* răzuș, 113.
1. **Bée**, *s. f.* putină, 70, 85.
2. **Bée**, *s. f.* scoc.
- Beffroi**, *s. m.* ursoaică, 151.
- Beige**, *adj. f.* seină.
- Bélier**, *s. m.* berbec. || *Bélier châtré*, berbec bătut, bătal, hazman, vălos, 68.
- Béliner**, *va.* = lutter.
- Belladone**, *s. f.* mătrăgună, 184.
- Belette**, *s. f.* nevăstuică.
- Belvédère**, *s. m.* foișor.
- Benoîte**, *s. m.* cerențel, rădichioară [M.], 188.
- Bercail**, *s. m.* stână.

Berce, *s. f.* brânca ursului, crucea pă-mîntului, 186.
Berge, *s. f.* mal.
Berger, *s. m.* cioban. || *Chef berger*, scutar, 69. || *Aide berger*, prohar, 69. || *Berger qui conduit les agneaux*, cârlănar, 69. || *Berger qui traît les brebis*, mulgător, 60.
Bergère, *s. f.* ciobancă.
Bergerette, *s. f.* ciobăncuță.
Bergerie, *s. f.* stână.
Besace, *s. f.* traistă, tăgîrță.
Bestiaux, *s. m. pl.* vite.
Bétail, *s. m.* vită. || *Le gros bétail*, vitele mari. || *Le petit, le menu bétail*, vitele mărunte.
Bétoine, *s. f.* vindecătoare, iarbă de rană, 186.
Betterave, *s. f.* sfeclă.
Beurre, *s. m.* unt, 31, 70.
Bicoque, *s. f.* cocîobă.
Bident, *s. m.* *Bident penché*, iarbă roșie, 185.
Bief, *s. m.* izețatură, 147.
Bielle, *s. f.* iapă, tanjală, 176.
Biez, *s. m.* = bief.
Bigorne, *s. f.* nicovala (avînd cele două capete ascuțite).
Bigorneau, *s. m. dim. de bigorne*.
Bigue, *s. f.* macara.
Bile, *s. f.* fiere, venin.
Bille, *s. f.* butuc, gros, 113.
Billot, *s. n.* bedreag, trunchiū, 41. || butuc, 41, 89.
Binage, *s. m.* burfuială, prășit, prășitură, 161. || *Binage à la main*, plivit.
Biner, *vn.* a burfui, a prăși, 61. || *Biner à la main*, a plivi.
Bique, *s. f.* capră, 65.
Biquet, *s. m.* ied.
Birloir, *s. m.* cârlig de la fereastră.
Bisé, *adj.* mălurit.
Biseau, *s. m.* teșitură.
Biseauté, *adj.* teșit.
Biser, *vn.* a măluri.
Biscutelle, *s. f.* chilărel, ochelăriță, 186.
Bistourné, *adj. m.* întors.
Bistourner, *va.* a întoarce, 29.

Bissac, *s. m.* traistă.
Blanc, *adj.* alb. || albișor, 29. || coliliū.
Blanc, *s. m.* albuș.
Blanchâtre, *adj.* albiū, albineț.
Blatier, *s. m.* grînar, orzar.
Blé, *s. m.* grîu. || *Blé d'Albanie*, grîu arnăut. || *Blé barbu*, grîu cu țepi, grîu cu mustăți. || *Blé de printemps*, erită, nagară, 56. || *Blé de vache*, ciomoiaș, 187. || *Blé de Turquie*, porumb, 59—94.
Blèche, *adj.* căplăug.
Blessure, *s. f.* rană.
Bleu, *adj.* albastru.
Blond, *adj.* plăvan, 27.
Bluet, *s. m.* albăstrea, cîntaură, corobățică albastră, 186.
Blutage, *s. m.* cernut.
Bluter, *va.* a cerne.
Bobine, *s. f.* mosor.
Bobinoir, *s. m.* letcă, 141.
Bocal, *s. m.* borcan.
Bœuf, *s. m.* boū. || *Bœuf faible*, mărțoa-gă, 28. || *Bœuf de labour*, boū de muncă.
Boire, *vn.* a bea. || *Donner à boire*, a adăpa.
Bois, *s. m.* lemn. || pădure. || *Bois-gentil*, lemn cănesc, 183. || *Bois sanguin*, sânger, 183.
Boisé, *adj.* împădurit.
Boisserie, *s. f.* lemnărie.
Boisseau, *s. m.* baniță, oboroc, obroc.
Boissellerie, *s. f.* dogărie, butnărie, 83 *et suiv.*
Boisselier, *s. m.* dogar, butnar, 83 *et suiv.*
Boisson, *s. m.* bîntură.
Boitard, *s. m.* cînjaū.
Boîte, *s. f.* cutie, 152. || bucea, 8.
Boîtement, *s. m.* schîopătare.
Boîter, *vn.* a schîopăta.
Boîterie, *s. f.* schîopătat.
Boîteux, *adj.* schîop.
Boitillon, *s. m.* cînjaū.
Bol, ceanac, 74.
Bolet, *s. m.* *Bolet comestible*, mănătîrcă, 188.
Bon, *adj.* bun.
Bonde, *s. f.* vrană, preduf, 35. || *Entrée de bonde*, buză, 81.

Bondon, *s. m.* vrană.
Bonnet, *s. m.* cîur, 32. || *Bonnet de four-rure*, căciulă, cușmă [M.]. || *Bonnet tri-coté*, comanac. || *Bonnet de prêtre*, salbă moale, 183.
Bord, *s. f.* margine, buză.
Bordigue, *s. f.* lesuri, mreață, coteț de păstrat pește, 124.
Borgne, *adj.* chîor. || *Rendre borgne*, a chîori.
Bosse, *s. f.* cocoașă.
Bossu, *adj.* cocoșat, ghebos, grebănos, 29.
Botte, *s. f.* legătură. || legătură de nuiele. || cismă, ciobotă [M.].
Botteler, *va.* a lega.
Bottier, *s. m.* cizmar.
Bouc, *s. m.* țap, 68.
Boucage, *s. m.* pătrungel de câmp, 186.
Boucaner, *va.* a afuma.
Bouchage, *s. m.* astupare, astupat.
Bouche, *s. f.* gură. || *Bouche de lièvre*, ghebe, 188.
Boucher, *va.* a astupa.
Bouchoir, *s. m.* astupătoare, astupuș.
Bouchon, *s. m.* astupuș, dop. || șomolțog.
Boucle, *s. f.* cataramă.
Boue, *s. f.* noroiu, glod [M.].
Bouge, *s. f.* burta butoiului. || cadă.
Bouillant, *adj.* fierbinte.
Bouille, *s. f.* stioldic, tîrboc, 125.
Bouilli, *adj.* fiert.
Bouillir, *vn.* a fierbe.
Bouilloire, *s. f.* ibric, ulcea, 74.
Bouillon, *s. m.* *Bouillon blanc*, coada vacii, luminărică, 187.
Bouillotte, *s. f.* ibric.
Boulaie, *s. f.* mestecanet.
Boulangier, *s. m.* brutar, pitar [M.].
Boulangier, *va.* a frămînta și a coace pâinea.
Boulangerie, *s. f.* brutărie, pitărie [M.].
Boule, *s. f.* *Boule de neige*, călin.
Bouleau, *s. m.* mestecăn, 183.
Boulet, *s. m.* chișiță, 39.
Bouloir, *s. m.* stioldic, tîrboc.
Bouquet, *s. m.* mănunchiu. || pecingine (la or).
Bouquetin, *s. m.* pârciu.

Bourbe, *s. f.* nomol.
Bourbier, *s. m.* mociulă.
Bourdaine, *s. f.* = **bourgène**.
Bourdigue, *s. f.* coteț de prins pește.
Bourdillon, *s. m.* lemn de stejar spin-tecat.
Bourdon, *s. m.* trântor, bondar [M.].
Bourgène, *s. f.* crușeiu, picior, 186.
Bourgeon, *s. m.* mugur.
Bourg-épine, *s. m.* perul ciutei, 186.
Bourre, *s. f.* călți, cănură, 68.
Bourreau, *s. m.* *Bourreau du lin*, bo-rangic, iniță, 185.
Bourrée, *s. f.* legătură de găteje.
Bourrelier, *s. m.* șelar, hamurar.
Bourriche, *s. f.* coș lungueț de trimis pește.
Bourriquet, *s. m.* măgăruș. || samar (unealtă de zidar).
Bourse, *s. f.* pungă, tașcă. || *Bourse à pasteur*, trăista ciobanului, 184.
Bousagé, *s. m.* lipit.
Bouse, *s. f.* baligă de vacă.
Bouser, *va.* a lipi.
Boussillage, *s. m.* vălătuci.
Bout, *s. m.* cap. || capăt, 8, 9, 86. || că-pătăiū, 8.
Bouteille, *s. f.* sticlă.
Boutoir, *s. m.* cuțitoaie (de potcovar), 108.
Bouton, *s. m.* boboc.
Boutonnière, *s. f.* chîtoare, cheutoare.
Bouturage, *s. m.* butășit.
Bouture, *s. f.* butaș. || copileț, puiū, frate.
Bouturer, *va.* a butăși. || a da pi.ă.
Bouvét, *s. m.* lambar, 115.
Bouvier, *s. m.* boar.
Bouvillon, *s. m.* boulean, bouț.
Bovine, *adj.* *Peste bovine*, ciurma vitelor.
Boyau, *s. m.* maț.
Bractée, *s. f.* pană, pănușă, 62.
Braise, *s. f.* tăciune.
Brancard, *s. m.* hulubă. || targă.
Branche, *s. f.* cracă, 87, 113. || crac, 86. || coardă, 113. || picior, 113. || *Branche des armons*, falcă, 9.
Branchu, *adj.* crăcănat.
Brandon, *s. m.* fachie, opăiț, vâlug, vâ-păiț, 126.

Bras, *s. m.* mână, braț. || braț, condac, coțoiu, crac, falcea, pervaz, 86. || cotoc, 11, || fofează, 13.

Brassée, *s. f.* braț.

Braye, *s. f.* = broie.

Brayette, *s. f.* ciubotica-cucului, 184.

Brebis, *s. f.* oaie, 64 *et suiv.* || *Brebis primipare*, mioară, 68. || *Brebis de quatre ans*, oaie de un miel, 68. || *Brebis nourrice*, aplecătoare, 68. || *Brebis qui n'a plus de dents*, babână, boancă, 68. || *Brebis à laine frisée*, cărcioară, 67.

Brèche-dent, *adj.* știrb.

Bréhaigne, *adj. f.* sterpă.

Brelle, *s. f.* plută.

Brème, *s. f.* cosac, murgoiu, plătică, 127.

Bretau, *adj.* ciul.

Breuil, *s. m.* crâng.

Breuvage, *s. m.* băutură.

Brirole, *s. f.* căpăstru. || *carmaciū*, 123. || gatar, grebănar, 50.

Bride, *s. f.* căpătea, căpăteală, 30.

Brimbale, *s. f.* cumpănă, 179.

Brin, *s. m.* fir, 50. || miță, 67. || *Brin d'osier*, lozie, mlajă, 124. || mladă, răchitică, 12. || nuțelușă.

Brindilles, *s. f. pl.* găteje.

Bringuebale, *s. f.* = brimbale.

Brique, *s. f.* cărămidă. || *Couleur de la brique*, cărămiziu.

Briquet, *s. m.* amnar.

Briqueterie, *s. f.* cărămidărie.

Briquetier, *s. m.* cărămidar.

Brise-mottes, *s. m.* vâlătuc, 36.

Brisoir, *s. m.* meliță, melițoiu, 139.

Broc, *s. m.* cană, bardacă, 74; garafă [M.]

Brochage, *s. m.* alesătură.

Broche, *s. f.* frigare. || băț, vergea, 141. || cep (la butoiu). || colț (la mistreț).

Broché, *adj.* cu alesături.

Brocher, *va.* a alege (țesând).

Brochet, *s. m.* știucă, 127.

Brocheton, *s. m. dim. de brochet.*

Brochoir, *s. m.* ciocan pentru potcovit.

Broder, *va.* a coase.

Broderie, *s. f.* cusătură.

Broie, *s. f.* meliță, melițoiu, 139.

Brome, *s. m.* *Brome-seigle*, secară selbatică, 184.

Broncher, *vn.* a se poticni, a scăpăta din genuchi, 51.

Brosse, *s. f.* perie. || *Brosse à badigeonner*, bidinea.

Brosser, *va.* a peria.

Brou, *s. m.* coajă verde a nucii.

Brouette, *s. f.* roabă, tărăboanță [M.], 104.

Brouillard, *s. m.* ceață.

Brouillasser, *vn.* a bura.

Broui, *adj.* brumat.

Brouter, *va.* a pasce.

Broutilles, *s. f. pl.* găteje.

Broyer, *va.* a melița.

Bruine, *s. f.* bură.

Bruiner, *vn.* a bura.

Brûler, *va.* a arde.

Brûlerie, *s. f.* povarnă.

Brûlure, *s. f.* arsură.

Brume, *s. f.* ceață.

Brunelle, *s. f.* busuioc de câmp, 188.

Bruquet, *s. m.* opintic, 188.

Bryon, *s. m.* mușchiu de copac.

Bryone, *s. f.* *Bryone couleuvrée*, mutătoare, 186.

Bûche, *s. f.* buștean.

Bûcheron, *s. m.* pădurar.

Buchoir, *s. m.* butuc, 41, 89.

Bucolique, *adj.* ciobănesc.

Buée, *s. f.* aburi.

Buffle, *s. m.* bivoli. || *s. f.* bivoliță.

Buffletin, *s. m.* malac.

Bufflone, *s. f.* bivoliță.

Bugle, *s. m.* urzicuță, 184.

Buis, *s. m.* merișor turcesc, cimșir, 186.

Buisson, *s. m.* tușiș.

Bulbe, *s. f.* ceapă.

Burat, *s. m.* = bure.

Bure, *s. f.* aba.

Burette, *s. f.* pomostină.

Burin, *s. m.* daltuță.

Buse, *s. f.* lăptoc, lătoc, scoc, uluc, 149.

But, *s. m.* țintă.

Bute, *s. f.* cuțitoaie de potcovar, 108.

Buttage, *s. m.* moșoroit, copăit, tărșit, 62; îngropat, 61.

Butte, *s. f.* moșoroii.

Butter, *vz.* a moșoroi, a îngropa, 61.

Buttoir, *s. m.* raliță, rariță, 37.

C

Caban, *s. m.* cortel, 109. || ipingea, 169.

Cabane, *s. f.* bordei.

Cabaret, *s. m.* cârciumă, crișmă [M.]. || *Cabaret des oiseaux*, varga cîohanului, 186.

Cabaret, *s. m.* cârciumar, crișmar [M.].

Câble, *s. m.* funie, otgon, halat, 126.

Cabri, *s. m.* ied, 68.

Cabus, *adj.* îndesat. || *Chou cabus*, varză îndesată.

Cache-nez, *s. m.* botar, botniță, 50. || baïdir, 169.

Cadenas, *s. m.* lacăt.

Cadole, *s. f.* clampă.

Cadre, *s. m.* cercevea, giurgiueva, 98.

Cage, *s. f.* colivie.

Cagneux, *adj.* haïtiș, 29.

Caille, *s. f.* prepeliță.

Caillé, *s. m.* covăseală.

Caillé, *adj.* închîegat, covăsit, 69.

Caillebotte, *s. f.* lapte covăsit.

Caille-lait, *s. n.* *Caille-lait blanc*, drăgaică, 186. || *Caille-lait jaune*, simzenică, 184.

Cailler (se), *vr.* a se covăsi, a se corăslî [M.], 31. || a se face brânză, 31.

Caillette, *s. f.* chîag, 32.

Caillou, *s. m.* pietricică.

Caisse, *s. f.* casă, drop, coș, 82. || *Caisse du pressoir*, cutie, ladă, durbacă, tarc, 82.

Cal, *s. m.* bătătură.

Calamenthe, *s. f.* izmuzișoare, 186.

Calandre, *s. f.* gârgăriță, 58.

Cale, *s. f.* pană.

Calebasse, *s. f.* tivgă, 188.

Caler, *va.* a înțepeni cu o pană.

Calleux, *s. f.* plin de bătături.

Calus, *s. m.* bătătură.

Calvitie, *s. f.* chelie.

Cambouis, *s. m.* dohot, 13. || *Boîte, à cambouis*, pacornită, 13.

Came, *s. f.* labă, cîocan, 168, 169.

Cameline, *s. f.* lubiț, oul inului, 186.

Camomille, *s. f.* *Camomille commune*, mușătel, 185.

Campagne, *s. f.* câmp. || câmpie. || țară.

Camus, *adj.* cărn.

Canal, *s. m.* *Canal d'amener*, scoc, 148. || *Canal de fuite*, bolboacă, 148.

Canard, *s. m.* rățoi.

Canche, *s. m.* *Canche flexueuse*, oschigă, 184.

Cane, *s. f.* rață.

Canesson, *s. m.* ochiul boulu, romaniță, 184.

Caneton, *s. m.* boboc de rață.

Canette, *s. f.* tavă, 136.

Canif, *s. m.* briceag.

Canon, *s. m.* fluer, 32, 49.

Canot, *s. m.* luntre.

Cape, *s. f.* chepeneag.

Capot, *s. m.* căptar, căptalan, 75, 119.

Caprenotier, *s. m.* salbă moale, 183.

Capron, *s. m.* căpșună.

Capronier, *s. m.* căpșun.

Capuchon, *s. m.* glugă, 169; chepeneag, gugi, 169.

Capucine, *s. f.* călțunaș, hobidrag, 185. || *Grande capucine*, condurul Doamnei, 184.

Cardamine, *s. f.* pascele calului, 186.

Carde, *s. f.* piepteni.

Carder, *va.* a pieptăna.

Carême, *s. m.* post. || *Carême prenant*, lăsatul de sec.

Caret, *s. m.* depănătoare de fringhie.

Carline, *s. f.* *Carline acante*, turtea, pun-ga babei, 186.

Carotte, *s. f.* morcov, 187.

Carpe, *s. f.* crap.

Carpeau, *s. m.* crăpușor.

Carpillon, *s. m.* *dim. de carpe*.

Carrassin, *s. m.* caras, cărucudă [M.] 127.

- Carré**, *s. m.* alaă, halaă, cârstnic, cârsnic, difan, posfat, tărăbuc, 123.
- Carreau**, *s. m.* 1. geam. || 2. = carré.
- Carrelet**, *s. m.* = 1. carré. || 2. acoiă.
- Carouche**, *s. f.* *Carouche noire* = carrasin.
- Carriole**, *s. f.* căruță.
- Casse**, *s. f.* căuș, 81.
- Casse-lunettes**, *s. m.* cîntaură, 186.
- Castration**, *s. f.* scopire, jugănire.
- Castrer**, *va.* a scopi, a jugăni.
- Catir**, *va.* a da lustru.
- Cave**, *s. f.* pivniță.
- Caveau**, *s. f.* beciă, hrubă [M.].
- Ceinture**, *s. f.* briă, 37. || chimir. || *Ceinture de cuir étroite*, curea.
- Cellier**, *s. n.* chelar, chiler, beciă. || crama, 80. || *Cellier en apprentis*, chiler, polată, 97.
- Cellule**, *s. f.* chilie. || matcă.
- Cendre**, *s. f.* cenușă.
- Cenelle**, *s. f.* gherghină.
- Centauree**, *s. f.* cîntaură, 186.
- Cep**, *s. n.* buturug de vie.
- Cèpe**, *s. m.* *Cèpe franc*, opintic, 188.
- Cérat**, *s. m.* alifie.
- Cerceau**, *s. m.* cerc.
- Cerclage**, *s. m.* cercuire, circuit.
- Cercle**, *s. m.* cercle. || *Petit cercle*, cerculeț.
- Cercler**, *va.* a cercui.
- Céréales**, *s. f. pl.* bucate, grâne, pâine [M.].
- Cerf**, *s. m.* cerb. || *Cerf-volant*, *s. m.* ra-dașcă, 28.
- Cerfeuil**, *s. m.* hațmațuchiu, 187. || *Cerfeuil sauvage*, baraboiă, 186.
- Cerise**, *s. f.* cireașă. || *adj.* cerișiu.
- Cerisier**, *s. m.* cireș, 183.
- Cerris**, *s. m.* cer, 183.
- Cervelle**, *s. f.* creeri.
- Chaîne**, *s. f.* lanț, 9, 10, 11. || urzeală, 135. || *Monter la chaîne*, a urzi, 135.
- Chaînette**, *s. f.* lanțuș, 9, 10, 11.
- Chaînon**, *s. m.* za.
- Chair**, *s. f.* carne, 69.
- Chaise**, *s. f.* scaun.
- Chaleur**, *s. f.* căldură.
- Chalon**, *s. m.* năvod.
- Chalumeau**, *s. m.* fluer, trișcă, 69.
- Chambre**, *s. f.* cameră. || camară, 99.
- Chambrière**, *s. f.* răscol, ispol, cauș, 126.
- Chamois**, *s. m.* capră neagră.
- Champ**, *s. m.* *Champ labouré à l'automne*, întorsură, 61.
- Champignon**, *s. m.* ciupercă, burete [M.]. || *Champignon de couche*, ciupercă bună, 188. || *Champignon vénéneux*, burete de boală, 188.
- Champlure**, *s. f.* brumă.
- Chancir**, *vn.* a mucezi.
- Chandelle**, *s. f.* luminare de seă.
- Chanterelle**, *s. f.* ghebe, 188.
- Chanfrein**, *s. m.* țintărel. || muchie.
- Chanfreiner**, *va.* a lua muchia.
- Chanteau**, *s. m.* aripă, doagă mica, 84.
- Chanvre**, *s. m.* cânepă, 187. || *Chanvre d'été*, aldan, cânepă de vară, 62. || *Chanvre cru*, cânepă netopită. || *Chanvre sauvage*, cânepa codrului, 186. || *Chanvre d'eau*, doi dinți, 186. || *Couleur du chanvre*, cânepiă.
- Chapeau**, *s. m.* pălărie.
- Chapiteau**, *s. m.* bașic, calup, măgăriță, căciulă, broască, talaer, 99.
- Chapon**, *s. m.* clapon.
- Chapoter**, *va.* a cîopli cu cuțitoaia.
- Char**, *s. m.* car, 6 *et suiv.*
- Charançon**, *s. m.* gărgăriță, 58.
- Charbon**, *s. m.* cărbune. || tăciune, mălură. || *Charbon de terre*, cărbune de pîatră.
- Charbonné**, *adj.* mălurit.
- Charbouillé**, *adj.* măluros.
- Charbouiller (se)**, *vr.* a se măluri.
- Chardon**, *s. m.* scaiă. || *Chardon à foulon*, scaiă voinicesc, 184. || *Chardon acanthe*, scaiă măgăresc, 186. || *Chardon Roland*, scaiul dracului, 186.
- Charger**, *va.* a încărca, 62.
- Chariot**, *s. m.* car.
- Charme**, *s. m.* carpen, 183.
- Charmes**, *s. m. pl.* fermece.
- Charmoie**, *s. f.* carpinet.
- Charnière**, *s. f.* balama.
- Charnu**, *adj.* cărnos.
- Charpente**, *s. f.* cherestea, lemnărie.

- Charpenterie**, *s. f.* dulgherie.
Charpentier, *s. m.* dulgher, tezlar, 109
et suiv.
Charpi, *s. m.* butuc, 41, 89.
Charretée, *s. f.* căruță.
Charretier, *s. m.* căruțaș.
Charretière, *adj. f.* *Porte charretière*,
 poartă.
Charrette, *s. f.* căruță, 21.
Charrier, *va.* a căra.
Charroi, *s. m.* cărat, cărătură.
Charron, *s. m.* rotar, 39 *et suiv.*
Charronnage, *s. m.* rotărie.
Charroyer, *va.* a căra.
Charrue, *s. f.* plug, 33 *et suiv.*
Chartil, *s. m.* șopron, șopru.
Chas, *s. m.* gaura acului. || cean, 104.
Chasse, *s. f.* = chassoir.
Chasse-bosse, *s. m.* gălbenele, larbă de
 lungoare, 186.
Châsis, *s. m.* cercevea, gărgiuvea, 98.
Chassoir, *s. m.* bățic, clefetea, ciochie,
 87.
Chat, *s. m. et chatte*, *s. f.* pisică.
Châtaigne, *s. f.* castană. || *Châtaigne d'eau*,
 ciulină, 105.
Châtaigneraie, *s. f.* castanet.
Châtaignier, *s. m.* castan.
Châtain, *adj.* castaniu.
Chaton, *s. m.* rânză [M.].
Châtrage, *s. m.* jugănit. || curățit.
Châtré, *adj.* bătut, scopit, jugănit.
Châtrer, *va.* a bate, a scopi, a jugăni. || a
 curăți, 120.
Chaud, *adj.* cald.
Chaudière, *s. f.* cazan.
Chaudron, *s. m.* *Chaudron de cuivre*,
 cean, 104. || *Chaudron de fonte*, căldare.
Chaudronier, *s. m.* arămar.
Chaume, *s. m.* paiu, 36, 57. || miriște.
Chaumière, *s. f.* colibă, 69.
Chaussé, *adj.* pintenog, 48.
Chausses, *s. f. pl.* nădragi, 169.
Chauve, *adj.* chel.
Chauve-souris, *s. f.* liliac.
Chauvir, *vn.* a cheli. || *Chauvir de l'o-*
reille, a ciuli, 51.
Chaux, *s. f.* var.
- Chemin**, *s. m.* drum.
Chemise, *s. f.* cămașă.
Chêne, *s. m.* *Chêne cerris*, cer, 183. ||
Chêne à grappes, gorun, 183. || *Chêne*
vert, ceroaică, 183.
Chênevière, *s. f.* cânepiște.
Chênevis, *s. m.* semință de cânepă. ||
Huile de chenevis, uleiū.
Chênevotte, *s. f.* puzderie.
Chenille, *s. f.* omidă.
Cheval, *s. m.* cal. || *Cheval entier*, armă-
 sar. || *Cheval de trois ans*, tretim, 47. ||
Cheval de quatre ans, pătrar. || *Cheval*
de cinq ans, cincar. || *Cheval zébré*, cos-
 triș ou costruș, 127.
Chevalet, *s. m.* cal, capră.
Chevêtre, *s. m.* căpăstru.
Cheveu, *s. m.* păr. || *Cheveux du diab'le*,
 borangic, iniță, 185. || *Cheveux de Vénus*,
 chica voinicului, 186.
Cheville, *s. f.* cuiu, huludeț, 9. || masea, 22.
Chevillette, *s. f.* huludeț, 136.
Chèvre, *s. f.* capră, 55 *et suiv.*
Chevreau, *s. m.* ied, vatuū, 68.
Chevrette, *s. f.* iadă, vatuie, 68.
Chevreuil, *s. m.* căprioară.
Chevron, *s. m.* căprior, 93.
Chicorée, *s. f.* *Chicorée sauvage*, cicoare,
 185.
Chicot, *s. m.* ciot.
Chien, *s. m.* câine. || *Petit chien*, cățel. ||
Chien courant, copoiu. || *Entre chien et*
loup, într'amurg.
Chiendent, *s. m.* pir, 185.
Chienne, *s. f.* cățea.
Chiffon, *s. m.* cărpă, 13.
Chignon, *s. m.* chic.
Choisir, *va.* a alege.
Chondrille, *s. f.* *Chondrille eff'ée*, răs-
 fug, 186.
Chou, *s. m.* varză.
Chouette, *s. f.* cucuvaie.
Chou-rave, *s. m.* gulie, 187.
Chrysanthème, *s. m.* tufanică, 186.
Chute, *s. f.* cădere, 47, 152. || *Chute d'eau*,
 cădere, 147.
Ciel, *s. m.* cer.
Cigogne, *s. f.* barză.

Ciguë, *s. f.* *Ciguë officinale*, cucută, 184.

|| *Ciguë tachetée*, buciniș, 186. || *Petite ciguë*, pătrungelul căinelui, 186.

Cil, *s. m.* geană.

Cime, *s. f.* vîrf.

Cincenelle, *s. f.* edec, otgon, 126.

Cire, *s. f.* ceară, 120.

Cirse, *s. m.* *Cirse des marais*, crăpușnic, crăstăval, 186. || *Cirse des champs*, palamidă, 184.

Ciseau, *s. m.* daltă, 43, 87, 108, 113.

Ciseaux, *s. m. pl.* foarfece.

Ciselet, *s. m.* dăltuță.

Citron, *s. m.* lămâie, alămâie [*M.*].

Citronier, *s. m.* lămâiu, alămâiu [*M.*].

Citrouille, *s. f.* dovleac, bostan [*M.*], 62, 128.

Civière, *s. f.* targă, 104.

Claie, *s. f.* lojniță; leasă, ostrețe, 12; grătar de nuiele, 62.

Clairière, *s. f.* poiană.

Clanche, *s. f.* clampă, 96.

Claquet, *s. m.* bătăias, titirez, hadarag, hadarg, 159.

Clavaire, *s. f.* *Clavaire botryoïde*, verzișoară, 188.

Claveau, *s. m.* gălbează.

Clavelée, *s. f.* = claveau.

Clayon, *s. m.* hîrzob. || lează.

Clé et clef, *s. f.* cheie.

Clématite, *s. f.* clocotel, 187.

Clenche et clenchette, *s. f.* = clanche.

Clinche, *s. f.* = clanche.

Cliquet, *s. m.* opritoare.

Clisse, *s. f.* hîrzob, comarnic, 69, 70.

Cloison, *s. f.* perete, despărțitură.

Clos, *adj.* închis.

Clôture, *s. f.* gard, 37. || țarc, 37.

Clou, *s. m.* cuiu. || *Clou de fer à cheval*, caie. || *Gros clou*, piron.

Coagulé, *adj.* închegat, 69.

Coagulum, *s. m.* chiag.

Coaille, *s. f.* codină.

Coasser, *vn.* a crotocăi.

Coche, *s. f.* = encoche.

Cochelet et cochet, *s. m.* cocoșel.

Cocher, *va.* a cresta.

Cochère, *adj. f.* *Porte cochère*, poartă.

Cochoire, *s. f.* dogăr, 89.

Cochon, *s. m.* porc. || *Cochon de lait*, purcel.

Cochonner, *vn.* a fâta purcei.

Cocon, *s. m.* gogoasă.

Cœur, *s. m.* inimă.

Coffre, *s. m.* ladă, 97.

Cognassier, *s. m.* gutuiu, 183.

Cognée, *s. f.* topor, secure.

Coin, *s. m.* colț, 47. || (*pl.*) mărginași, 47. || pană, 87.

Coing, *s. m.* gutuie.

Colastrum, *s. m.* colastră, coraslă, 31.

Colchique, *s. f.* *Colchique d'automne*, brândușă de toamnă.

Coliques, *s. f. pl.* mătrice, 30.

Colimaçon, *s. m.* melc.

Colle, *s. f.* mânjeală, 135.

Collet, *s. m.* brățară, 87.

Collier, *s. m.* șgardă. || jug, 56. || *Coup de collier*, opinteală.

Colline, *s. f.* deal.

Colombe, *s. f.* câine, masă de doage, 87.

Colombier, *s. m.* porumbar.

Colza, *s. m.* rapiță.

Combe, *s. f.* vâlcea.

Comble, *s. m.* acoperiș.

Compas, *s. m.* capră, 87; pas, pasnic, 87, 115.

Compte, *s. m.* socoteală.

Conduit, *s. m.* uluc.

Confiture, *s. f.* duceață, 74.

Constipation, *s. f.* încuiere, încuietură, 30.

Construire, *va.* a clădi.

Contagion, *s. f.* molimă.

Contre-fiche, *s. f.* proptea.

Coq, *s. m.* cocoș. || *Jeune coq*, cocoșel.

Coque, *s. f.* coajă, ghioacă.

Coquelicot, *s. m.* mac roșiū, mac selbatic.

Coquelourde, *s. f.* cocoșei, deditei, 188.

Coqueluchon, *s. m.* ciuboțica-cucului, 184.

Coqueret, *s. m.* bășicuță, cireașa ovreului, 184.

Coquille, *s. f.* găoace, coajă (de ou).

Cor, *s. m.* bătătură (la picior).

Corbeau, *s. m.* corb.

Corbeille, *s. f.* coș.

Corbeillée, *s. f.* coș.
Corbillat, *s. m.* corbușor.
Corbillon, *s. m.* coșuleț.
Cordage, *s. m.* funie.
Corde, *s. f.* fringhie, 13; funie, otgon. || ceatlău, 69. || coardă, 86. || palimar [*Dolj*]. || cârmaciū, 123. || *Coarda țielelor*, petite pervenche, 185.
Cordeau, *s. m.* ață.
Cordelle, *s. f.* edec, otgon.
Corder, *va.* a răsuci.
Corderie, *s. f.* fringhierie.
Cordier, *s. m.* fringhier, funier.
Cordon, *s. m.* briū.
Cordonnerie, *s. f.* cizmărie.
Cordonnier, *s. m.* cizmar.
Corme, *s. f.* scorușă.
Cormier, *s. m.* scoruș de munte, 184.
1 Corne, *s. f.* corn. || unghie, 108. || *Qui a de longues cornes*, cornaciū, 27.
2. Corné, *s. f.* = **cornouille**.
3. Corne, *s. f.* chelnă, șușlete, 11.
Corneille, *s. f.* cîoară.
Cornemuse, *s. f.* cimpoiū.
Corner, *va.* a impunge.
Cornet, *s. m.* buctum.
Cornette, *s. f.* căldărușă, clopoței, 184.
Cornichon, *s. m.* castravete.
Cornier, *adj.* *Poteau cornier*, stilp-coltar.
Cornouille, *s. f.* coarnă.
Cornouiller, *s. m.* corn, 183. || *Cornouiller femelle*, 183.
Corps, *s. m.* trup. || trupiță, 36.
Corroyer, *va.* a spăla (lemnul) cu rin deaia. || a frământa.
Corvéable, *s. m.* clăcaș.
Corvée, *s. f.* clacă.
Corydale, *s. f.* *Corydale creuse*, brebenei, 187.
Cosse, *s. f.* păstaie.
Côte, *s. f.* coastă. || plăsea, 79.
Cotillon, *s. m.* fustă.
Coton, *s. m.* bumbac.
Cotte, *s. f.* fustă.
Cou, *s. m.* gât, grumaz, 32.
Couchant, *s. m.* apus.
Coucou, *s. m.* cuc. || (*botanique*) ciuboțica cucului, 184.

Coude, *s. m.* cot.
Coudre, *va.* a coase.
Coudrier, *s. m.* alun, 183.
Couenne, *s. f.* șoric.
Couler, *vn.* a curge. || a nu lega bine, 55. || a hulpi, a hulchi, 58.
Couleur, *s. f.* față.
Couleuvre, *s. f.* șarpe, 30.
Couleuvrée, *s. f.* curpen de pădure.
Couloir, *s. m.* sită, sitișcă, 31.
Coup, *s. m.* lovitură. || *Coup de corn*, impungere, 30.
Coupant, *s. m.* tăiș, 86, 111, 112.
Coupe, *s. f.* cosit, 37.
Couper, *va.* a tăia. || *Se couper*, *vr.* a se cosi, 51.
Couperet, *s. m.* satir.
Couple, *s. m.* perechie.
Cour, *s. f.* bătătură.
Courant, *adj.* *Meule courante*, piatră alergătoare, 159.
Courante, *s. f.* treapăd.
Courbatu, *adj.* spetit.
Courbature, *s. f.* spetire.
Courbure, *s. f.* întorsătură, 28.
Course, *s. f.* tivgă, 188.
Courgelle, *s. f.* coarnă.
Courgellier, *s. m.* corn, 183.
Courrir, *vn.* a alerga.
Courroie, *s. f.* curea.
Course, *s. f.* fugă.
Court, *adj.* scurt.
Courtaud, *adj.* cotonog.
Courtillière, *s. f.* coropișniță.
Cousin, *s. m.* țințar.
Coussin, *s. m.* pernă, perină [*M*]. || *Coussin de la selle*, pocladă, 50.
Coussinet, *s. m.* perniță.
Couteau, *s. m.* cuțit, 77, 139. || bătător, 139. || limbă, 139. || *Couteau de tonnelier*, bulat, 88.
Couture, *s. f.* cusătură. || *Couture rabattue*, refec.
Coutre, *s. m.* fier lung, cuțit.
Couver, *va.* a cloci.
Couvercle, *s. m.* capac, pocriș, 31, 75. || pleapă, 85.
Couvi, *adj.* *Oeufs couvis*, ouă clocite.

- Couvre-pieds**, *s. m.* plapomă, 169.
Couveuse, *s. f.* cloșcă.
Crampes, *s. f. pl.* cărcei.
Crampon, *s. m.* scoabă, 115.
Crapaud, *s. m.* broască țestoasă.
Crapaudine, *s. f.* piuă, tigaie.
Crêche, *s. f.* iesle.
Crémaillère, *s. f.* mâțele mari, 175.
Crème, *s. f.* smântână. || *Crème du lait bouilli*, caimac.
Crèmeux, *adj.* smântănos.
Crépi, *s. m.* tencuială.
Crépine, *s. f.* papură.
Crépir, *va.* a bruftui, a tencui.
Crépuscule, *s. m.* amurg.
Cresson, *s. m.* *Cresson de cheval*, bobornic, 186. || *Cresson de fontaine*, frunza voinicului, nasturel, hreniță, 187. || *Cresson des prés*, pascele calului, 186.
Crête, *s. f.* creastă.
Creuser, *va.* a săpa. || *Creuser un sillon*, a brăzdui.
Creux, *s. m.* găvan.
Creux, *adj.* adînc. || *Assiette creuse*, făr-furie adîncă.
Crevasse, *s. f.* crăpătură.
Criblage, *s. m.* cîruiț.
Crible, *s. m.* cîr, dirmon.
Cribler, *va.* a cîrui, a dirmoni.
Criblure, *s. f.* codină, 56, 62; coadă, 56; goz, goază.
Cric, *s. m.* crivea.
Crin, *s. m.* pîr de cal.
Crinière, *s. f.* coamă, 49.
Croasser, *vn.* a croncăni.
Croc, *s. m.* colț. || cîrlig.
Crochet, *s. m.* cîrlig, 37, 88. || colț, 47. || limbă, 88. || marginaș, 47. || *Crochet d'attache*, scoabă, 115.
Croisée, *s. f.* fereastră. || *Croisée de ruche*, preată, 120.
Croissance, *s. f.* crescut, 47.
Croissillon, *s. m.* rescruce, 98.
Croître, *vn.* a crește.
- Croix**, *s. f.* cruce. || *En croix*, cruciș.
Croquette, *s. f.* clocotici, 185.
Crotte, *s. f.* căcat. || noroiu, glod [*M.*].
Crottin, *s. m.* baligă de cal.
Croupe, *s. f.* crucea șalelor.
Croupière, *s. f.* crucea hamutului, curea vinăreii, 50.
Croupion, *s. m.* noadă.
Croûte, *s. f.* coajă.
Cruche, *s. f.* ulcior, 74.
Cruchée, *s. f.* ulcior.
Cruchon, *s. m.* ulcioraș.
Cueillage, *s. m.* cules.
Cueillaillon, *s. m.* vremea culesului poamelor.
Cueille et cueillette, *s. f.* cules (al poamelor).
Cueillir, *va.* a culege (poame).
Cuiller et cuillère, *s. f.* lingură, 31. || *Petite cuillère*, linguriță. || *Grande cuillère*, polonic, 70.
Cuillerée, *s. f.* lingură.
Cuilleron, *s. m.* găvanul lingureii.
Cuir, *s. m.* piele. || *Cuir cru*, piele neargăsită.
Cuire, *va.* a fierbe. || *Faire cuire*, a fierbe. || *Cuire au four*, a coace.
Cuisse, *s. f.* coapsă, pulpă.
Cuisson, *s. f.* coacere.
Cuissot, *s. m.* but.
Cuit, *part. pas.* copt.
Cuivre, *s. m.* *Cuivre jaune*, alamă. || *Cuivre rouge*, aramă.
Cul et cu, *s. m.* cur, 48.
Culeron, *s. m.* poșl, 51.
Culière, *s. f.* curar, 51.
Cuscute, *s. f.* *Grande cuscute*, borangie, iniță, 185.
Cuve, *s. f.* lin.
Cuveau, *s. m.* cadă, pritoacă, 80. || cetăr-nă. || *Petit cuveau*, pritoacă.
Cuvelage, *s. m.* ghizduire.
Cuveler, *va.* a ghizdui.
Cuverie, *s. f.* cramă, 80.

D

- Dahlia, *s. f.* dalie, 186.
 Dalle, *s. f.* lespede.
 Décharger, *va.* a descărca.
 Déchaumage, *s. m.* arătura antéiă.
 Défoncer, *va.* a desfunda.
 Dent, *s. f.* dinte.
 Digérer, *va.* a mistui.
 Dimanche, *s. m.* duminică. || *Né le di manche*, duman, 29.
 Dime, *s. f.* dijmă.
 Dimer, *va.* a dijmui.
 Dinanderie, *s. f.* alămărie.
 Dinandier, *s. m.* alămar.
 Dinde, *s. f.* curcă.
 Dindon, *s. m.* curcan.
 Dindonneau, *s. m.* curcănaș.
 Disette, *s. f.* lipsă.
 Disque, *s. m.* cerculeț, sinie.
 Dogue, *s. m.* dulău.
 Doigt, *s. m.* deget.
 Doler, *va.* a bărdui.
 Doloire, *s. f.* bardă.
- Domaine, *s. m.* moșie, 35.
 Dompte-venin, *s. m.* iarba fiarelor, 187.
 Doré, *adj.* auriu.
 Dormir, *vn.* a dormi.
 Dos, *s. m.* spate. || muchie, 111, 86.
 Dot, *s. f.* zestre.
 Doublé, *adj.* căptușit, 169.
 Douce-amère, *s. f.* lesnicioasă, 187.
 Douelle, *s. f.* doagă.
 Douille, *s. f.* brățară.
 Douve, *s. f.* doagă.
 Drageon, *s. m.* odraslă, vlăstar.
 Drap, *s. m.* postav, 169.
 Drège, *s. f.* ehel, heihel, ragilă, raghilă, 136.
 Dreige, *s. f.* năvod, 123.
 Droite, *s. f.* dreaptă. || *A droite*, la dreapta. || *De droite*, din brazdă, 7.
 Dru, *adj.* des.
 Druite, *s. f.* firul de bătaie, 136.
 Dur, *adj.* tare.
 Duvet, *s. m.* puf. || tulei. || fulg.

E

- Eau, *s. f.* apă. || *Eau crue*, apă sălcie.
 Eborgner, *va.* a chîori.
 Ebuard, *s. m.* pană.
 Ecaille, *s. f.* solz. || *Ecaille de bourgeon*, căpușă.
 Ecale, *s. f.* coajă, ghioacă.
 Ecaler, *va.* a descoji.
 Ecangue, *s. f.* meliță, 139.
 Ecatir, *va.* a da lustru (postavului).
 Echalas, *s. m.* arac, harac, prăjină.
 Echalassement, *s. m.* arăcit et harăcit.
 Echalasser, *va.* a arăci et a harăci.
 Echalier, *s. m.* pîrlează.
 Echarde, *s. f.* țep, șteap.
 Echandole, *s. f.* draniță; 93, șindrillă, șindilă.
 Echauboulure, *s. f.* blândă, spuzeală.
 Echauder, *va.* a opări.
 Echaudure, *s. f.* opăreală.
 Echelette, *s. f.* codirlă.
- Echelle, *s. f.* scară, 162.
 Echelon, *s. m.* spetează (de la scară), treaptă.
 Echeveau, *s. m.* juribiță. || *Petit écheveau*, ghîerbă.
 Echine, *s. f.* șira spinării.
 Echinér, *va.* a speti.
 Echinops, *s. m.* *Echinops à grosse tête*, măciuca ciobanului, rostopol, 188.
 Echome, *s. m.* opac, strapazan, strepezeu, 126.
 Eclair, *s. m.* fulger.
 Eclairer, *s. f.* *Grande éclairer*, rostopască, 186.
 Eclanche, *s. f.* spată (de berbec).
 Eclat, *s. m.* sburătură, așchie, țandără.
 Eclisse, *s. f.* 1. despicătură (de lemn). || 2. clintă.
 Ecope, *s. f.* cîorpac, ispol, 126.
 Ecorce, *s. f.* coajă, scoarță.

Ecorcher, *va.* a jupui.
Ecosser, *va.* a desghioca.
Ecourter, *va.* a cotonogi.
Ecouvette, *s. f.* praftoriță, praftură, plectură, 108.
Ecouvillon, *s. m.* pământuf (de brutar).
Ecrémage, *s. m.* smântănire.
Ecrémer, *va.* a se smântăni, 31.
Ecrevisse, *s. f.* rac.
Ecrou, *s. m.* mütelcă, piuliță.
Ecru, *adj.* neînălbit.
Ecuelle, *s. f.* strachină, blid, covățea. || *Ecuelle d'eau*, buricul apeî, 186.
Ecuellée, *s. f.* strachină, blid.
Ecurie, *s. f.* grajd.
Effort, *s. m.* opinteală.
Eglantier, *s. m.* măcieș, rujă, 184.
Eglantine, *s. f.* măcieșă.
Egout, *s. m.* strașină.
Egrapper, *va.* a strugi.
Egrener, *va.* a desface boabele.
Egre noir, *s. m.* băț, 162.
Egruger, *va.* a pisa. || *Egruger du chouvre*, a melița cânepă.
Ehanché, *adj.* șoldit.
Elancement, *s. m.* săgetătură.
Email, *s. n.* smălț.
Emailé, *adj.* smălțuit.
Emailer, *va.* a smălțui.
Emasculer, *va.* a scopi, a jugăni.
Embatage, *s. m.* șinuire, șinuit.
Embatre, *va.* a șinui.
Embatu, *part. pas.* șinuit.
Embauchoir et embouchoir, *s. m.* calapod.
Emblaver, *va.* a sëmăna.
Emblavure, *s. f.* ogor, sëmănătură, loc sëmănat.
Emboitement, *s. m.* îmăbucare.
Emboîter, *va.* a îmăbucă. || **S'emboîter**, *vr.* a se îmăbucă.
Embotteler, *va.* a face snopi.
Embouchure, *s. f.* gură.
Embouer, *va.* a lipi (cu humul).
Emoudre, *va.* a da la tocilă.
Emouleur, *s. m.* tocilar.
Empan, *s. m.* palmă, palmac.
Empeigne, *s. f.* căpută.

Emporte-pièce, *s. f.* potricală, 129.
Employer, *va.* a întrebuița.
Enclos, *s. m.* îngrăditură.
Enclume, *s. m.* nicovală, nicovea, ilaū, [M.], ghilaū [M.], 87, 107.
Enclumette, *s. f.* batcă, 37.
Encoche, *s. f.* creștătură.
Encocher, *va.* a creșta.
Encolure, *s. f.* grumaz, 49.
Endenté, *adj.* *Roue endentée*, roată cu măsele.
Endiguer, *va.* a țezi.
Endroit, *s. m.* loc. || *Endroit d'une étoffe*, față.
Enduit, *s. m.* tencuială. || smălț.
Enfant, *s. m.* copil. || copilă.
Enflure, *s. f.* umflătură.
Enfoncer, *va.* a se înfișe, 37.
Engelure, *s. f.* degerătură.
Engerai, *s. m.* coasă cu crivea.
Engerber, *va.* a face snopi.
Engin, *s. m.* crivea.
Engranger, *va.* a stringe în hambar.
Engraisser, *vn.* a se îngrășă, a se încăla, 52.
Engraver, *vn.* a înnisipa.
Engrener, *va.* a pune grăunțe în coș.
Enrayer, *va.* a înșpița. || a brăzda.
Ensoupleau, *s. m.* sul dinainte.
Ensouple, *s. f.* sul dinapoi.
Entaille, *s. f.* creștătură.
Entailler, *va.* a creșta.
Ente, *s. f.* altoiū.
Enter, *va.* a altoi.
Enterrer, *va.* a îngropa.
Entier, *adj.* întreg. || *Cheval entier*, cal nejugănit.
Entonnoir, *s. m.* pâlnie, hunie, leică, 81, 85.
Entorse, *s. f.* scrinteală, scrintitură.
Entortillé, *adj.* învălătucit, 13.
Entortiller, *va.* a învălătuci [M.].
Entrailles, *s. f. pl.* mărunțai, mațe.
Entraves, *s. f. pl.* piedică.
Entrée, *s. f.* *Entrée de bonde*, buză, 80.
Entretoise, *s. f.* perinocul dinapoi, 9.
Enverger, *va.* a năvădi.
Envers, *s. m.* dos.

- Epais**, *adj.* des. || gros.
Eparvin, *s. m.* tumeur au jarret du cheval, tumoare la glezna calului.
Epaule, *s. f.* spată.
Epaulé, *adj.* spetit.
Epaulée, *s. f.* opinteală.
Epauler, *va.* a speti. || *S'épauler*, *vr.* a se speti.
Epaulette, *s. f.* alțiță.
Epave, *s. f.* *Cheval épave*, cal de pripas.
Epeautre, *s. m.* alac. || (*adj.*) bălan.
Eperon, *s. m.* pinten. || *Eperon de chevalier*, nemțșori de câmp, taponiși, 186
Epervier, *s. m.* prostovol, 125.
Epi, *s. m.* spic. || *Epi de maïs*, glod, 63.
 || *Gros épi de maïs*, drugă, 63.
Epiaire, *s. f.* *Grande épiaire*, balbisă, 187.
Epidémie, *s. f.* molimă.
Epier, *va.* a da în spic.
Epinard, *s. m.* spânac.
Epine, *s. f.* spin, ghimpe. || *Epine de bœuf*, pērul ciutei, 186. || *Epine dorsale*, șira spinăreii.
Epineux, *adj.* spinos, ghimpos.
Epine-vinette, *s. f.* dracilă, 187.
Epingle, *s. f.* ac cu gămălie, bold [M].
Epinoche, *s. f.* nisipărită, sborș [M].
Eplucher, *va.* a curăți.
Epointé, *adj.* *Cheval épointé*, cal șoldit.
Eponge, *s. f.* burete.
Epouvantail, *s. n.* momăie.
Epuisette, *s. f.* 1. = *écope*. || 2. ciorpac, meredeu, mincioc, 124.
Epurge, *s. f.* brie.
Equerre, *s. f.* colțar, 104, 112; dreptar, 112. || *Fausse équerre*, colțar cu limbă, 113. || *Equerre à chapeau*, ghiunie, 112.
Erable, *s. m.* *Erable faux sycamore*, paltin, 183. || *Erable champêtre*, jugastru, 183.
Ereinté, *adj.* deșelat.
Ergot, *s. m.* pintenul cocoșului.
Erminette, *s. f.* v. herminette.
Erosion, *s. f.* rosătură, 47.
Escabeau, *s. m.* scăunaș.
Escabelle, *s. f.* = escabeau.
Escalier, *s. m.* scară.
Escargot, *s. m.* melc.
- Escarpé**, *adj.* măluros.
Escumelle, *s. f.* opintic, 188.
Esquipot, *s. m.* pușculiță.
Essaim, *s. m.* roiū.
Essaimage, *s. m.* roit.
Essaimement, *s. m.* roire.
Essaimer, *vn.* a roi.
Essart, *s. m.* laz.
Essarter, *va.* a lăzui.
Esse, *s. f.* cocoșel, 8.
Essieu, *s. m.* osie, 8, 9, 42.
Essorer, *va.* a svînta.
Essoriller, *va.* a ciuli.
Essuie-main, *s. m.* ștergar.
Est, *s. m.* răsărit.
Estragon, *s. m.* tarhon.
Esturgeon, *s. m.* nisetru, 128.
Etable, *s. m.* staul.
Etabli, *s. m.* cal, masă de dulgher, de timplar, 114.
Etai, *s. m.* proptea.
Etaim, *s. m.* cositor.
Etalon, *s. m.* armăsar, 47.
Etançon, *s. m.* proptea.
Etançonner, *va.* a propti.
Etang, *s. m.* baltă, 125, 127; lac.
Etau, *s. m.* urs, 108.
Été, *s. m.* vară.
Eteule, *s. f.* miriște. || *Eteule de maïs*, porumbiște, ciocăliaște.
Etincelle, *s. f.* scânteie.
Etique, *adj.* ofticos.
Etoffe, *s. f.* materie.
Etoile, *s. f.* stea. || *Etoile en tête*, țintă în frunte.
Etoupe, *s. f.* călți, canură.
Étourneau, *empl. adj.* *Cheval étourneau*, cal pătat.
Etranguillon, *s. m.* tragăn, tălău, 30, 51.
Etrape, *s. f.* secere mică.
Etrésillon, *s. m.* pop.
Etrier, *s. m.* scară.
Etrille, *s. f.* țesală.
Etriller, *va.* a țesăla.
Etrivière, *s. f.* trăgătoare.
Etroit, *adj.* strimt.
Etui, *s. m.* toc.
Eunule, *s. f.* oman, iarbă mare, 186.

Eustache, *s. m.* cuțitaș.

Evider, *va.* a scobi.

Extrémité, *s. f.* capăt, căpătaiu, *passim.*

F

Fagot, *s. m.* legătură de găteje, de nuiele, de surcele.

Faim, *s. f.* foame.

Faine, *s. f.* jir, 183.

Fainée, *s. f.* strinsul jirului.

Faisselle, *s. f.* crintă, hîrzob [M.].

Faitage, *s. f.* culme, coamă, comană, cumpănă, samară, 93.

Faîte, *s. f.* virf, culme.

Fane, *s. f.* frunză uscată.

Fanon, *s. m.* iie, gușă, salbă, 32.

Farcin, *s. m.* malic.

Farine, *s. f.* făină, 159. || *Farine de maïs*, mălaiu.

Farineux, *adj.* făinos, mălăieț.

Fauchage, *s. m.* cosit.

Fauchaison, *s. f.* cosit, 37.

Fauche, *s. f.* cosit.

Faucher, *va.* a cosi.

Fauchet, *s. m.* greblă, 36, 37.

Faucille, *s. f.* secere, 38, 62.

Faucillon, *s. m.* cosor.

Fausser (a se), *vr.* a se îndoi, 37.

Fausset, *s. m.* cep.

Faux, *s. f.* coasă. || *Faux armée*, coasă cu crivea (cu hreapcă).

Fécule, *s. f.* făină.

Femme, *s. f.* femeie. || *Vieille femme*, *bonne femme*, babă.

Fenaison, *s. f.* cosit.

Fendoir, *s. m.* crumpeiu, 89.

Fendre, *va.* a spinteca.

Fenêtre, *s. f.* fereastră.

Fenouil, *s. m.* *Fenouil bâtard*, mărar, 187.

Fente, *s. f.* crăpătură.

Fer, *s. m.* fier. || *custură*, 87. || *Fer de scie*, pânză, 86. || *Fer de cheval*, potcoavă. || *Fer (d'un rabot)*, *custură*, 114. || *Gros fer*, fus de fier, fusul prîsnelului, 162.

Fer-blanc, *s. m.* tinichea.

Fermage, *s. m.* arendare.

Ferme, *s. f.* arendă. || *capră (t. de charp)*.

Fermé, *adj.* închis.

Fermenter, *va.* a fierbe.

Fermier, *s. m.* arendaș.

Fermeir, *s. m.* daltă de dulgher.

Ferrage, *s. m.* potcovit. || *șinuit*.

Ferrant, *adj.* *Maréchal-ferrant*, potcovar.

Ferré, *adj.* ferecat.

Ferrer, *va.* a fereca. || a potcovi. || a șinui.

Ferronnerie, *s. f.* fierarie.

Ferronnier, *s. m.* fierar, 105 *et suiv.*

Ferrure, *s. f.* potcovire.

Fesse, *s. f.* bucă, 49. || *sapă*, 49.

Fessier, *s. m.* cur.

Fétu, *s. m.* fir.

Fétuque, *s. f.* *Fétuque des blés*, orzișor, 184.

Feu, *s. n.* foc.

Feuille, *s. f.* frunză, foaie, 63.

Feuillet, *s. m.* ghiem, 32. || *tinichea*, *blănuță*.

Feuillette, *s. f.* buriu, butoiaș, 85.

Feuilleure, *s. f.* lambă.

Feutre, *s. m.* păslă.

Fêve, *s. f.* bob, 188.

Février, *s. m.* Februarie, Faur.

Ficelle, *s. f.* sfoară, șfară [M.].

Fichu, *s. m.* basma, broboadă.

Fichûre, *s. f.* ostie, 126.

Fiel, *s. m.* fiere, venin. || *Fiel de terre*, *intură*.

Fiente, *s. f.* găinaț. || *baligă*.

Fienter, *vn.* a se băliga.

Fièvre, *s. f.* friguri.

Fil, *s. m.* ață. || *Gros fil*, îndrugătură, 140. || *Fil à plomb*, cumpănă, 104, 113.

Filage, *s. m.* tors.

Filago, *s. m.* lănarită, 186.

Filament, *s. m.* fir.

Filamentaux, *adj.* firos.

Filandière, *s. f.* țesătoare.

Filasse, *s. f.* fuior.
File, *s. f.* șir.
Filer, *va.* a toarce.
Filet, *s. m.* plasă.
Filière, *s. f.* țintar, 108.
Filon, *s. m.* vînă.
Fin, *adj.* subțire.
Fissure, *s. f.* crăpătură.
Flacon, *s. m.* sticlă.
Flame, *s. f.* stricnea.
Flanc, *s. m.* deșert, 92. || coastă, 30.
Flanelle, *s. f.* *Flanelle d'eau*, lăna apei, 186.
Fléau, *s. m.* îmblaciū.
Flèche, *s. f.* săgeată. || inimă, 9.
Fleur, *s. f.* floare. || *Fleur de pêcher*, de-
res et deriș, 48.
Fleuraison, *s. f.* înflorire.
Fleurir, *vn.* a înflori, 55.
Flocon, *s. m.* fulg.
Flot, *s. m.* talaz.
Flottable, *adj.* plutăreț.
Flotte, *s. f.* plută, 123.
Flotter, *va.* a pluti.
Flouve, *s. f.* *Flouve odorante*, parangină, 188.
Flûteau, *s. m.* fluer. || limba broascei,
limbăriță, podbeal de apă, 188.
Foie, *s. m.* ficat.
Foin, *s. m.* fin.
Foire, *s. f.* bălciū, iarmaroc [*M.*]. || trea-
păd, urdinare.
Fonçaille, *s. f.* fund, 85.
Fonçage, *s. m.* infundare.
Foncé, *adj.* închis. || infundat, 85.
Foncer, *va.* a infunda.
Fond, *s. m.* fund, 85.
Fonderie, *s. f.* turnătorie.
Fondre, *va.* a topi. || a turna.
Fonte, *s. f.* tuciū, schișă [*M.*].
Force, *s. f.* putere.
Forer, *va.* a găuri, a borteli [*M.*].
Foret, *s. m.* sfredel. || cep.
Forêt, *s. m.* codru, pădure.
Forge, *s. f.* coșniță, 108.
Forger, *va.* a se cosi, 51.
Forgeron, *s. m.* fierar, 105 *et suiv.*
Forme, *s. f.* calapod. || pocladă, 50.

Fort, *adj.* puternic.
Fosse, *s. f.* groapă.
Fossé, *s. m.* șanț.
Foudre, *s. f.* trăsnet.
Fouet, *s. m.* biciū. || șfichiū, 32.
Fougère, *s. f.* *Fougère mâle*, năvalnic,
iarba șarpelui, 187.
Fouine, *s. f.* helgea, 30.
Foulage, *s. m.* călcare, călcat, 80.
Fouler, *va.* a călca, 80.
Foulon, *s. m.* *Moulin à foulon*, piuă,
pivă, 167.
Four, *s. m.* cuptor. || *Four de campagne*,
țest.
Fourche, *s. f.* furcă, 37. || ostie, 125.
Fourché, *adj.* crăcănat.
Fourchée, *s. f.* furcă.
Fourchette, *s. f.* furculiță.
Fourchon, *s. m.* crac, cracană.
Fourgon, *s. m.* vătraiū.
Fourmi, *s. f.* furnică.
Fourmillement, *s. m.* furnicătură.
Fourmilière, *s. f.* furnicar.
Fournée, *s. f.* cuptor.
Fourrage, *s. m.* nutreț, 62.
Fourré, *adj.* căptușit, 167.
Fourreau, *s. m.* toc, tioc, 52.
Fourrer, *va.* a îmblăni, a căptuși.
Fourrure, *s. f.* blană.
Fouteau, *s. m.* fag, 183.
Foutelaie, *s. f.* faget.
Foyer, *s. m.* vatra.
1. **Fraise**, *s. f.* fragă.
2. **Fraise**, *s. f.* mură, 32.
Fraisier, *s. m.* frag, 188.
Framboise, *s. f.* smeură.
Framboisier, *s. m.* smeur, rug de munte,
187.
Frange, *s. f.* ciucure.
Frapper, *va.* a păli, 51.
Frein, *s. m.* zabală. || friū.
Frelon, *s. m.* trântor.
Frênaie, *s. f.* frasinet.
Frêne, *s. m.* frasin, 183. || *Frêne à fleurs*,
mejdrean, 187.
Frénial, *s. m.* meredeū, 69.
Frère, *s. m.* frate.
Fressure, *s. f.* măruntaie.

Frette, *s. f.* bleaŭ, bleah, bleav, 8.
Fretté, *adj.* ferecat.
Fretter, *va.* a fereca.
Friche, *s. f.* țelină.
Frisé, *adj.* creț, 67.
Frisson, *s. m.* fior.
Froid, *s. m.* frig. || *Froid glacial*, ger.
Froid, *adj.* rece.
Froidure, *s. f.* frig.
Fromage, *s. m.* brânză. || *Fromage frais*, caș, 69, 70.
Fromager, *s. m.* brânzar, baciŭ, 69.
Fromagerie, *s. m.* brânzărie, cașărie, căslărie, 31.
Fromageron, *s. m.* nalbă mică, cașul popei, 187.
Froment, *s. m.* grîu. || *Froment dur*, grîu arnăut.
Fromental, *s. m.* ovescior.
Front, *s. m.* frunte.

Frontal, *s. m.* || *fronteau*.
Fronteau, *s. m.* fruntar, 50.
Frouer, *vn.* a suna din frunză.
Fruit, *s. m.* rod. || poamă, fruct.
Fruitier, *adj.* *Arbre fruitier*, pom.
Fuite, *s. f.* fugă. || *Canol de fuite*, scoc.
Fumée, *s. f.* fum.
Fumer, *va.* a afuma.
Fumeterre, *s. m.* iarba de curcă. || *Fumeterre musqué*, fraguliță, 187.
Fumier, *s. m.* baligar, gunoiŭ.
Fumigation, *s. f.* afumătură.
Fumiger, *va.* a afuma.
Fusain, *s. m.* salbă moale, mălin roșiu, 183.
Fuseau, *s. m.* fus, 140.
Fût, *s. m.* pat, trup, 87, 134.
Futaie, *s. f.* pădure.
Futaille, *s. f.* butoiŭ.

G

Gabarit, *s. m.* tipar.
Gaffe, *s. f.* cânge.
Gagée, *s. f.* *Gagée des champs*, scân-teiuță, 184.
Gaine, *s. f.* toc.
Gale, *s. f.* răie, 52, 69.
Galége, *s. f.* iarba cîumei.
Galeux, *adj.* răios.
Galop, *s. m.* fugă, 47. || *Au galop*, în fugă, lupte, 47.
Ganache, *s. f.* falcă de jos a calului.
Ganse, *s. f.* șiret.
Gant, *s. m.* mânășă. || *Gants de Notre-Dame*, căldărușă, clopoței, 184.
Garance, *s. f.* brociŭ, roibă, 186.
Garçon, *s. m.* copil, băiat.
Garde-crotte, *s. m.* aripă.
Garde-fou, *s. m.* parmaclie.
Garder, *va.* a păzi. || *Garder les moutons* a cîobăni.
Gardeuse, *s. f.* *Gardeuse de vaches*, boarească, vâcăreasă.
Garou, *s. m.* lemn căinesc, 183.
Garrot, *s. m.* struneală, întinzător,

löpățică, cordar, încordător, lemnus, limbă, 86.
Garrot, *s. m.* greabăn et grebăn, 32, 49.
Gauche, *s. f.* stângă. || *A gauche*, de către om. || *A gauche!* la stânga!
Gaude, *s. f.* mămăligă.
Gaufre, *s. f.* fagur et fagure.
Gaule, *s. f.* prăjină, beldie.
Gelée, *s. f.* ger. || *Gelée blanche*, brumă.
Gélif, *adj.* crăpat de ger.
Gelinotte, *s. f.* iruncă et ieruncă.
Gencive, *s. f.* gingie.
Genestrolle, *s. f.* dobrușor, 187.
Genièvre, *s. m.* ienupere.
Génisse, *s. f.* vițea.
Genou, *s. m.* genuchiŭ, genuchiŭ [*M.*].
Gentiane, *s. f.* *Grande gentiane*, fierea pămîntului, 185.
Gerbe, *s. f.* snop, măldur, 62.
Gerber, *va.* a face snopi.
Gerle, *s. f.* berbință, 69.
Germe, *s. m.* *Germe de fève*, mișină, mursală, 47.
Gésier, *s. m.* pipctă.

Gesse, *s. f.* *Gisse hérissée*, măzeriche, 85, 185.
Gigot, *s. m.* but.
Girarde, *s. f.* *Girarde jaune*, crusătea, 185.
Girolée, *s. f.* micsandră, 186.
Girole, *s. f.* ghebe, 188.
Giron, *s. m.* poală.
Glace, *s. f.* ghiață.
Glaçon, *s. m.* sloiū de ghiață.
Glaise, *s. f.* lut, 73.
Glaieul, *s. m.* *Glaieul commun*, săbiuță, 187.
Gland, *s. m.* ghindă.
Glane, *s. f.* spicuțală.
Glaner, *va.* a spicui.
Glouteron, *s. m.* lipan, iarba pěrului, 186.
Glume, *s. f.* pleavă.
Glumelle, *s. f.* ghioacă, 56, 57.
Goitre, *s. m.* gușă.
Goitreux, *adj.* gușat.
Gond, *s. m.* balama, 96.
Goret, *s. m.* purcel.
Gouet, *s. m.* rodul pămîntului (*bot.*).
Gouje, *s. f.* daltă.
Goujon, *s. m.* porcușor, 127. || piș, piș-leag, 8.
Goulot, *s. m.* găt (al unui vas).
Goupillon, *s. m.* prăftură, pleftură, 108.
Gourde, *s. f.* ploscă.
Gourme, *s. f.* bubă mănzuului.
Gousse, *s. f.* păstaie.
Gouvernail, *s. m.* cârmă.
Grain, *s. m.* bob, grăunte, 38, 55.
Graine, *s. f.* semință.
Graisse, *s. f.* grăsime. || *Graisse de bœuf fondu*, cereviș.
Grange, *s. f.* hambar.
Grappe, *s. f.* aricit, ariciū, 51.
Gratiolle, *s. f.* milostivă, 188.
Gravier, *s. m.* nisip gros.

Greffe, *s. f.* altoiū.
Greffer, *va.* a altoi.
Grêle, *s. f.* piatră.
Grenier, *s. m.* pod. || hambar, 56.
Grémil, *s. m.* *Grémil des champs*, meiu păseresc, 185.
Grenouille, *s. f.* broască.
Grenouillet, *s. m.* plisc păseresc, 186.
Grève, *s. f.* prund.
Griffe, *s. f.* ghîară.
Grillage, *s. m.* gratie, 96. || parmaclie.
Grille, *s. f.* grătar.
Grillon, *s. m.* greer.
Griotte, *s. f.* vișin.
Griottier, *s. m.* vișin.
Gris, *adj.* sur, porumb, 27. || în doi perî, 48. || *Gris clair*, suriū, vinețiu. || *Gris de fer*, cenușiū. || *Gris fumée*, afumat, brumăriu. || *Gris gorge de pigeon*, hulub, 28. || *Gris sale*, muced, 48.
Grivelé, *adj.* griveiū.
Groin, *s. m.* rit.
Groseille, *s. f.* *Groseille à grappes*, cocăcăză, pomușoară [*M.*], 188. || *Groseille à maquereau*, agrișă.
Groseiller, *s. m.* *Groseiller à grappes*, coacăz. || *Groseiller à maquereau*, agriș.
Grue, *s. f.* cocor.
Grume, *s. f.* *Bois en grume*, lemn nedescojit.
Gué, *s. m.* vad.
Guêpe, *s. f.* viespe.
Guéret, *s. m.* ogor; loc arat, dar nese-mănat; arătură.
Guérir, *va.* a vindeca, a îndrepta, 30.
Guérisseuse, *s. f.* babă meșteră.
Gueule, *s. f.* gură. || *Gueule de loup*, guralupului, 184. || *Gueule d'un tonneau*, gură, 85.
Guillaume, *s. m.* lambar.
Guimbarde, *s. f.* drimb.
Guillaume, *s. f.* ualbă mare.

H

Habit, *s. m.* haină, strai [*M.*].
Habitant, *s. m.* locuitor. || *Habitant de la plaine*, câmpean.

Hache, *s. f.* secure, topor.
Hachereau et hachette, *s. m.* toporaș.
Haie, *s. f.* gard. || *Haie sèche*, gard de

spini, gard de nuiele. || *Haie vive*, gard viū.

2. **Haie**, *s. f.* grindeiū.

Halle, *s. f.* cramă, 80.

Hallier, *s. m.* crâng.

Hameau, *s. m.* cătun, cotun [*M.*].

Hameçon, *s. m.* cârlig.

Hanche, *s. f.* șold.

Hangar, *s. m.* șopron, șopru.

Hanneton, *s. m.* gândac de maiū, 61.

Happe, *s. f.* scoabă.

Haras, *s. m.* herghelie.

Haricot, *s. m.* fasole, 62, 188.

Haridelle, *s. f.* mărțogaș.

Harnais, *s. m.* ham.

Harpon, *s. m.* pânză, 112. || *beschie ou bestie*, 89.

Hart, *s. m.* gânj.

Hase, *s. f.* iepuroaică.

Hâter, *va.* a grăbi, a pripi.

Hâtif, *adj.* pripit, 55.

Helvelle, *s. f.* *Helvelle alimentaire*, drele, 188.

Hématurie, *s. f.* pișare de sânge.

Hennir, *vn.* a nechieza.

Herbe, *s. f.* iarbă. || *Mauvaises herbes*, buruiene, buruiene [*M.*]. || *Herbe de Sainte Barbe*, crusașea, 186. || *Herbe aux chantres*, brâncuță, 185. || *Herbe aux charpentiers*, coada șoricelului. || *Herbe aux chats*, cătușnică, 184. || *Herbe des chevaux*, măsălăriță, 184. || *Herbe aux femmes battues*, fluerătoare, 186. || *Herbes aux gueux*, călin, curpen de pădure, luminoasă, 187. || *Herbe aux lunettes*, lopoțea, 187. || *Herbe aux magiciennes*, *herbe du Diable*, laur, 181. || *Herbe à la massue*, mană de apă, 185. || *Herbe aux poumons*, mîerea ursului, 184. || *Herbe de la Saint-Jean*, iarba lui Sf. Ioan, 185.

Herminette, *s. f.* bardă.

Herniole, *s. f.* feciorică, iarba surpăturei, iarbă de surpătură, 187.

Hersage, *s. m.* grăpat, boronit [*M.*], 61.

Herse, *s. f.* grapă, boroană [*M.*], 36, 61.

Herser, *va.* a grăpa, a boroni [*M.*].

Hêtraie, *s. f.* faget.

Hêtre, *s. m.* fag, 183.

Hibernal, *adj.* iernatec.

Hibou, *s. m.* bufă.

Hiëble, *s. f.* bozie.

Hier, *adv.* ieri.

Hirondelle, *s. f.* rândunică, 30.

Hiver, *s. m.* iarnă.

Hivernage, *s. m.* iernat.

Hiverner, *vn.* a ierna.

Ho! *interj.* ho! 30.

Hoche, *s. f.* creștătură pe răboj.

Holà! *interj.* ho! 30.

Holostée, *s. f.* *Holostée en ombelle*, cuișorită, 186.

Hongre, *adj.* *Cal hongre*, cal jugănit.

Hongrer, *va.* a jugăni.

Hotte, *s. f.* cotlon, 69.

Houblon, *s. m.* hameiū, hemeiū [*M.*], 185.

Houe, *s. f.* sapă. || chiscă, 55.

Houer, *va.* a săpa.

Houette, *s. f.* *dim. de houe*.

Houque, *s. f.* *Houque laineuse*, iarba calilor, 188.

Houpe, *s. f.* moț.

Huche, *s. f.* capistere, hambar.

Hue! *et huhau!* *interj.* hais!

Huile, *s. f.* unt de lemn. || *Huile de che-nevis*, uleiū.

Huis, *s. m.* ușă.

Huiserie, *s. f.* toc de ușă.

Hulote, *s. f.* cucuvaie.

Huppe, *s. f.* 1. moț. || 2. pupază.

Hure, *s. f.* cap de mistreț.

Huson, *s. m.* morun, 128.

Hutte, *s. f.* bordeiū.

Hutter (se), *vr.* a'și face bordeiū.

I

Immortelle, *s. f.* *Immortelle annuelle*, pleviță, plevniță.

Impair, *adj.* fără soț.

Incandescent, *adj.* aprins.

Incantation, *s. f.* descântec, 30.
Incision, *s. f.* creștătură, 68. || *Incision oblique*, șitură, 29.
Incisive, *s. f.* colț, 47. || *Incisives miloyennes*, lăturași, 47.
Indemne, *adj.* teafăr, nevătămat.
Insecte, *s. m.* gândac.

Intestin, *s. m.* maț.
Inule, *s. f.* *Inule pulicaire*, puricăriță, iarba puricelului, 186.
Iris, *s. m.* stinjenei.
Isabelle, *adj. inv.* auriu, șarg, 48.
Issue, *s. f.* eșire.
Ivraie, *s. f.* neghină, 55, 185.

J

Jable, *s. m.* garden, gârdin, șanțul doagei, 88.
Jabler, *va.* a gardini.
Jablière et jabloire, *s. f.* gardinar, 88.
Jabot, *s. m.* gușă.
Jachère, *s. f.* prosie, 61.
Jacinthe, *s. f.* zambilă.
Jalon, *s. m.* prăjină, maiag.
Jambe, *s. f.* picior. || coapsă, 49.
Jante, *s. f.* obadă, năplăț, cîolan, 8, 11. || colac, 150.
Janter, *va.* a obăda, 47.
Jantille, *s. f.* coapcă.
Janvier, *s. m.* Ianuarie, (*pop.*) Gerar.
Jardin, *s. m.* grădină.
Jarre, *s. f.* chiup, 74.
Jarret, *s. m.* gleznă, 32.
Jars, *s. m.* găscan.
Jasmin, *s. m.* iasomie.
Jatte, *s. f.* strachină.
Jattée, *s. f.* strachină.
Jaunâtre, *adj.* gălbiniu.
Jaune, *adj.* galben.

Javelle, *s. f.* mănuchiū, mănunchiū, polog, 56.
Jet, *s. m.* copileț, 62, 63.
Jetée, *s. f.* paroiū.
Jeter, *va.* a arunca. || *Jeter le mauvais œil*, a deochia.
Jeudi, *s. m.* Joī. || *Né le jeudi*, jocan, 29.
Jonc, *s. m.* *Jonc fleuri*, rosătea, crin de baltă, micșuneaoa apei, 188.
Joubarde, *s. f.* *Grande joubarde*, iarbă de urechi, 187.
Joue, *s. f.* falcă.
Joug, *s. m.* jug.
Jour, *s. m.* ziuă.
Journée, *s. f.* ziuă.
Juillet, *s. m.* Iulie, (*pop.*) Cuptor.
Juin, *s. m.* Junie, (*pop.*) Cireșar, Cireșel.
Jument, *s. f.* îapă.
Jupon, *s. m.* fustă.
Jus, *s. m.* zeamă.
Jusquiamе, *s. f.* *Jusquiamе noire*, măsălăriță, 184.

L

Labour, *s. m.* munca câmpului, arat, arătură.
Labourage, *s. f.* arat, plugărit.
Labourer, *va.* a ara, a plugări.
Laboureur, *s. m.* plugar.
Lac, *s. m.* lac.
Laceret, *s. m.* pretcar, 112.
Lacet, *s. m.* baieră. || nojiță. || *Lacet de cuir*, hîrzob.
Laiche, *s. f.* rogoz, 95, 184.
Laie, *s. f.* potecă (într'o pădure).
Laine, *s. f.* lână. || *Laine prime*, lână țig-

gaie. || *Laine seconde*, lână bărsană, 17.
 || *Richе en laine*, lănos, bogat în lână.
Laineux, *adj.* lănos, bogat în lână.
Lait, *s. m.* lapte. || *Lait de beurre*, lapte bătut, 34. || *Lait caillé*, *lait crémeux*, lapte gros, iaurt, chișleag, 31. || *Qui donne peu de lait*, puțină de lapte, 29. *laptele câinelui*, *tithymal commun*, 188.
Laitance, *s. f.* lăpti.
Laitier, *adj.* *Bonne laitière*, lăptoasă, 29; bună ca lapte, 27. || *Mauvaise laitière*, puțină de lapte, rea de lapte, 29.

- Laiton**, *s. m.* alamă.
Laitue, *s. f.* lăptucă, 188. || *Laitue des murs*, crusața, suraui de munte, 185.
 || *Laitue oireuse*, clococior, lăptucul oaei, lăpuș, 187.
Lame, *s. f.* tăiș. || *Lame de scie*, pânză, 86.
Lambourde, *s. f.* urs.
Lambruche et lambrusque, *s. f.* agurizar, laurușcă, 184.
Lame, *s. f.* custură, 37. || taiș. || limbă, 79. || *Lame d'une scie*, pânză, 86.
Lampsane, *s. f.* iarba sgaibeii.
Langue, *s. f.* limbă.
Languette, *s. f.* limburuș.
Lanière, *s. f.* curea.
Lanterne, *s. f.* prinsel, crâng, 151, 152, 162; fanar, fener, 162.
Lard, *s. m.* slănină.
Larmier, *s. m.* timplă (la cal).
Latex, *s. m.* lapte.
Lathrée, *s. f.* *Lathrée écailleuse*, muma pădureii, 186.
Latte, *s. f.* șipcă.
Laurier, *s. m.* *Laurier commun*, *laurier sauce*, *laurier noble*, dafin. || *Laurier rose*, *laurier cerise*, leandru. || *Laurier de Saint-Antoine*, răskoage, sburătoare, 187.
Légume, *s. m.* zarzavat.
Lentille, *s. f.* linte, 188.
Levant, *s. m.* răsărit.
Levier, *s. m.* pârghie. || cărmă, 112. || proțap, oiște ou drugul moreii, 162. || *Levier d'embrayage*, vîrtej, 162, 173.
Levraut, *s. m.* iepuraș.
Lèvre, *s. f.* buză.
Levrier, *s. m.* ogar.
Lézard, *s. m.* șopîrlă.
Liais, *s. m.* fusccl, 135.
Lice, *s. f.* iță.
Licou, *s. m.* capăstru.
Lie, *s. f.* drojdie.
Lieu, *s. f.* legătură, legătoare, 93. || *Lieu d'osier*, gânj, peteucă, petiocă, 11; potâng, 36.
Lierre, *s. m.* iedere, 184. || *Lierre terrestre*, rotunjioară, iederea zinelor, 185.
Lièvre, *s. m.* iepure.
Ligne, *s. f.* ață.
Lilas, *s. m.* liliac.
Limaçon, *s. m.* melc.
Lime, *s. f.* pilă, 41, 104, 112.
Limer, *va.* a pili.
Limier, *s. m.* copoiu.
Limon, *s. m.* *Limon de raucher*, carimb, caring, drăghinar, loitret, 7, 10, 11, 13.
Limure, *s. f.* pilitură.
Lin, *s. m.* in, 187.
Lingerie, *s. f.* pânzeturii, 133.
Linière, *s. f.* inște.
Lis, *s. m.* crin.
Liseron, *s. m.* holbură, volbură, rochița rândunelei, rochița pasăricei, 184. || *Grand liseron des haies*, cupa vacei, 186.
Liset, *s. m.* *Petit liset*, rochița păsericeii, rochița rândunelei, 184.
Lisière, *s. f.* bată.
Lisse, *s. f.* = lice.
Liste, *s. f.* *Liste en tête*, breaz, 48.
Lit, *s. m.* pat, crivat [M.], 98.
Liteau, *s. m.* vîrgătură, chenar.
Litière, *s. f.* culcuș, așternut, 62.
Liure, *s. f.* carbos, cărjă, cochirlă, chingă, crivac, 126.
Loche, *s. f.* *Loche de rivière*, nisipăriță, 127.
Locher, *vn.* a se clatina.
Long, *adj.* lung.
Longe, *s. f.* pripon. || inimă, 9.
Loque, *s. f.* cărpă, 13.
Loquet, *s. m.* clampă, 96; ivăr.
Louche, *adj.* șașiū.
Loup, *s. m.* lup.
Lourd, *adj.* greū.
Louve, *s. f.* lupoaică.
Louvet, *adj.* lupan, 27.
Loyer, *s. m.* chirie.
Lucarne, *s. f.* ochiul podului, bagea, bageacă, campadură, cubea, cucumea, cucuvaie, fumar, marchioță, 98. || rudașcă, 28.
Lumière, *s. f.* lumină.
Lundi, *s. m.* luni. || *Né le lundi*, luna.
Lune, *s. f.* lună.
Lustre, *s. m.* față.

Lutte, s. f. mărlit.

Lutter, va. a se mărlî, 68.

Lycopode, s. m. *Lycopode à massue*,
bunciag.

M

Mâche, s. f. fetică, salata mielului, 188.

Mâcher, va. a mesteca.

Mâchoire, s. f. apucătoare, cap, cioc,
gură, falcă, 113.

Maçon, s. m. zidar, pîetrar 101 [M], et suiv.

Maçonnerie, s. f. zidărie.

Macque, s. f. meliță, melițoiu, 139.

Madrier, s. m. dulap.

Mai, s. m. Maiu, (pop.) Florar, Prătar.

Maie, s. f. masă, 82.

Maigre, adj. slab.

Maigre, s. m. post.

Maille, s. f. ochiū. || *Mailles des lices*,
jirghiute, ostrete, 135.

Maille, adj. impestrițat.

Maillet, s. m. maiu, 41, 47, 115.

Main, s. m. mână.

Maïs, s. m. porumb, popușoiu [M].

Maison, s. f. casă. °

Mal, s. m. boală. || *Mal de nuque*, *mal*
de garrot, sagnă, 52.

Malade, adj. bolnav.

Maladie, s. f. boală.

Maléfice, s. m. deochiū.

Maléficié, adj. deochiat.

Malheur, s. m. *Qui porte malheur*, a-
braș, 48.

Malin (le-), s. m. Necuratul, 96.

Manche, s. f. mânecă.

Manche, s. m. mâner, coadă, 79, 86,
111. || coporie, 37. || codoriște. || găiță,
gheran, 88.

Mancherons, s. m. pl. coarnele plugu-
lui, 35.

Mandrin, s. m. priboiū, duslog, 87.

Mangeoire, s. f. iesle.

Manger, va. a mânca.

Manier, va. a frămîntă.

Manivelle, s. f. mâner, 140. || coarbă,
curbină, colătaū, 113, 140.

Manne, s. f. coș, 62. || cușcă, 62. || leasă, 62.

Mannette, s. f. coșuleț.

Manteau, s. m. manta. || *Manteau fourré*,
blană.

Maquignon, s. m. giambaș.

Marais, s. m. baltă.

Marc, s. m. boștină, boșcă, 81.

Marcet, s. m. rodul pămîntului.

Marche, s. f. călcător, 41.

Marché, s. m. tirg.

Marcottage, s. m. butașit.

Marcotte, s. f. butaș.

Marcotter, va. a butăși.

Mardi, s. m. marți. || *Né le mardi*, mar-
țolea.

Maréchal, s. m. *Maréchal ferrant*, pot-
covar.

Marguêrite, s. f. *Grande marguêrite*,
romaniță, 184.

Marjolaine, s. f. maghieran, 185.

Marmite, s. f. caldare.

Maroule, s. f. mornoriță, 188.

Marron, s. m. castan.

Marron, adj. castaniū.

Marronnier, s. m. castan.

Marque, s. f. semn.

Marquette, s. f. turtă de ceară.

Marrube, s. f. *Marrube aquatique*, cer-
vană. || *Marrubbe vulgaire*, cătușnică sel-
batică, iarba vîntului.

Mars, s. m. Martie.

Marteau, s. m. ciocan. || *Marteau de for-
geron*, baros, 107.

Martelet, s. m. ciocănaș.

Masse, s. f. baros, 107.

Matin, s. m. dimineață.

Mâtin, s. m. dulău.

Mâtiné, adj. curcit.

Matinée, s. f. dimineață.

Matou, s. m. cotoiū.

Maturité, s. f. copt.

Mauve, s. f. nalbă, 185.

- Mèche**, *s. f.* fitil. || miță, 67. || *Mèche de fouet*, șfichiū. || floare, 112.
- Ménilot**, *s. m.* sulfină, sulcină [*M.*], molotru, 184.
- Mélique**, *s. f.* mărgică, 187.
- Mélinet**, *s. m.* *Grand mélinet*, pidosnic, 187.
- Mélisce**, *s. f.* iarba stupului, 187. || *Mé-lisse des bois*, dumbraunic, 188. || *Mé-lisse officinale*, mătăciune, roiniță, 186.
- Melon**, *s. m.* pepene galben, zămos [*M.*]. || *Melon d'eau*, pepene verde, harbuz [*M.*], lubeniță [*Ott.*], 188.
- Menthe**, *s. f.* izmă. || *Menthe poivrée*, izmă neagră, 184. || *Menthe pouliot*, busuiocul cerbilor, 188.
- Menton**, *s. m.* bărbie.
- Mentonnet**, *s. m.* bărbie, 86. || clem-puş, 96.
- Menuiserie**, *s. f.* tâmplărie, stolerie [*M.*].
- Menuisier**, tâmplar, stoler [*M.*].
- Mercredi**, *s. m.* miercuri.
- Merle**, *s. m.* mîerlă.
- Merrain**, *s. m.* lemn de doage.
- Mésange**, *s. f.* *Mésange noire*, pițigoii.
- Mésentère**, *s. f.* mură, 32.
- Météorisation**, *s. f.* bolohanală, 30.
- Métier**, *s. m.* meserie. || *Métier à broder*, gherghel. || *Métier à tisser*, rězboiū, sta-tive [*M.*], 131 *et suiv.*
- Mets**, *s. n. pl.* bucate, mîncare.
- Meuble**, *s. m.* mobilă.
1. **Meule**, *s. f.* točilă, 108. || piatră (de moară), 151, 159. || rășnitoare, 153. || *Meule cou-rante*, piatră alergătoare, 153. || *Meule gi-sante* ou *dormante*, piatră zăcătoare, 153.
2. **Meule**, *s. f.* șiră.
- Meulette**, *s. f.* ou *meulon*, *s. m.* căpiță.
- Meugler**, *vn.* a rage.
- Meunerie**, *s. f.* morărie.
- Meunier**, *s. m.* morar.
- Midi**, *s. m.* amiază, 69.
- Miel**, *s. m.* mîere, 120. || *Miel vierge*, răvac.
- Mil**, *s. m.* 183 = millet.
- Milieu**, *s. m.* mijloc.
- Millepertuis**, *s. m.* pojarniță, sunătoare, 184.
- Millet**, *s. m.* meiū, 183. || *Millet étalé*, 184. || *Millet des oiseaux*, mohor, meiū păsă-resc, 185.
- Milliase**, *s. f.* mămăligă.
- Mite**, *s. f.* molie.
- Moëlle**, *s. f.* măduvă.
- Moha**, *s. m.* *Moha de Hongrie*, costreiū, 187.
- Moisi**, *adj.* muced.
- Moisissure**, *s. f.* mucezeală.
- Moisson**, *s. m.* seceriș.
- Moissonner**, *va.* a secera.
- Moissonneur**, *s. m.* secerător.
- Moldave**, *adj.* moldovenesc.
- Moldavie**, *s. f.* Moldova.
- Monaut**, *adj.* ciul de o urechie.
- Mont**, *s. m. et montagne*, *s. f.* munte.
- Montant**, *s. m.* braț, condac, crac, co-toiū, 86. || cotoc, 11. || fofează, per-vaz, 86.
- Monte**, *s. f.* goană.
- Montée**, *s. f.* suiș.
- Morailles**, *s. f. pl.* iabașa.
- Morceau**, *s. m.* bucată.
- Mordre**, *va.* a mușca, 51.
- Moreau**, *adj.* negru, corb, 48.
- Morelle**, *s. f.* măcriș iepuresc, 187.
- Morille**, *s. f.* sbirciog, 185.
- Morillon**, *s. m.* lemn căinesc, 183.
- Mors**, *s. m.* zabală.
- Morsure**, *s. f.* mușcătură, 30.
- Mort**, *s. f.* moarte.
- Mortaise**, *s. f.* crestuș, 91; cuib, 93; gaură, scobitură, dăltuitură, 9, 12.
- Mortier**, *s. m.* piună.
- Morve**, *s. f.* răpciugă, 51.
- Morveux**, *adj.* răpciugos.
- Moscatteline**, *s. f.* fraguliță, 187.
- Motte**, *s. f.* 1. bulgare. || 2. legătură de nuiele.
- Mouche**, *s. f.* muscă. || *Mouche à miel*, albină, 120.
- Moucheron**, *s. m.* musculiță.
- Moucheture**, *s. f.* împestritătură.
- Mouchoir**, *s. m.* basma, naframă.
- Moudre**, *va.* a măcina.
- Moufle**, *s. m.* macara.
- Mouillage**, *s. m.* măcinat.

Moule, *s. m.* tipar.
Moulin, *s. m.* moară, 145 *et suiv.* || *Moulin à bras*, morișcă. || *Moulin à foulon*, piuă, pivă, 155 *et suiv.* || *Moulin à vent*, moară de vint, 157 *et suiv.*
Moulinage, *s. m.* tors.
Moulinet, *s. m.* crivea, 87.
Moulure, *s. f.* cîubuc, 104.
Mourir, *vn.* a muri.
Mouron, *s. m.* rocoțel, rocoină, rocovină, coadă de găină, 187. || *Mouron des champs*, inuță, 184.
Mousse, *s. f.* mușchiu. || spume.
Moustache, *s. f.* mustață.
Moustique, *s. m.* țințar.
Moût, *s. m.* must.
Moutarde, *s. f.* muștar, 184.
Mouton, *s. m.* berbec bătut. || (*plur.*) oi. || *Mouton de trois ans*, mîor, 63.
Moyeu, *s. m.* buciom, buștean, bute, butuc, căpățină, 8, 14, 42.
Mue, *s. f.* năpârleală.
Muer, *vn.* a năpârli.
Mufle, *s. m.* bot.

Muguet, *s. m.* mărgăritarele, lăcrimioare [M.], 186. || *Petit muguet*, sanziană de pădure, 187.
Mugir, *vn.* a muge.
Muid, *s. m.* holoboc, 80, 85.
Mulet, *s. m.* catîr.
Mur, *s. m.* zid.
Mûr, *adj.* copt.
Mûre, *s. f.* dudă, agudă [M.]. || *Mûre sauvage*, *mûre des bois*, mură.
Mûrier, *s. m.* dud, agud [M.], 183. || *Mûrier des bois*, mur, 184.
Mûrir, *vn.* a coace. || a se coace. || *Commencer à mûrir*, a da în copt.
Mûron, *s. m.* mură.
Muscle, *s. m.* mușchiu.
Museau, *s. m.* bot.
Muselière, *s. f.* botniță.
Muserolle, *s. f.* botar, botniță, 50.
Musette, *s. f.* traistă.
Myosotis, *s. m.* ochiul șarpelui, 187.
Myriophylle, *s. f.* prîsnel, 187.
Myrtille, *s. m.* afin, 181.

N

Nageoire, *s. f.* aripă (de pește).
Nageotte, *s. f.* plută, 123.
Naître, *vn.* a se naște.
Narcisse, *s. m.* ghiocei albi de grădină, 184.
Nard, *s. m.* *Nard raid*, pîrul porcului, 184.
Naseau, *s. m.* nară, 48.
Nasse, *s. f.* virșă, virșie.
Natte, *s. f.* rogojină.
Navet, *s. m.* broajbă, 187.
Navette, *s. f.* suveică, suvelniță. || igliță *et* ingliță, 126. || mutătoare, 186. || *Navette d'été*, rapiță sîlbatică, 187.
Navigable, *adj.* plutăreț.
Néfle, *s. f.* moșmoală.
Néflier, *s. m.* moșmol, 183.
Neige, *s. f.* zăpadă, omăt.
Neiger, *vn.* a ninge.
Nénuphar, *s. m.* nufăr, 184.
Nerprun, *s. m.* pîrul cîutei, 186.

Nerprun, *s. m.* crușeiu, 186.
Nettoyer, *va.* a curăți.
Nez, *s. m.* nas. || botniță, 126. || bot, 126, pisc, 126.
Nicher, *vn.* a cuibări.
Nichet, *s. m.* cuibar.
Nid, *s. m.* cuib.
 1. **Nielle**, *s. f.* *Nielle des blés*, neghină, 55. || *Nielle des prés*, barba împăratului, 185.
 2. **Nielle**, *s. f.* malură.
Niellé, *adj.* maluros.
Nille, *s. f.* pîrpăriță, pîrpăliță, gînjeiu, 153.
Nivelé, *adj.* *Bien nivelé*, bine bătut.
Nivéole, *s. f.* ghiocei bogăți, 184.
Noël, *s. m.* Crăciun.
Nœud, *s. m.* nod. || *Nœud coulant*, juvăț, orcicar, laț, ochiu, 50.
Noir, *adj.* negru. || *Devenir noir*, a se în-negri.

Noirâtre, *adj.* laiū, negriū.
Noircir, *va.* a innegri.
Noiseraie, *s. f.* nucet.
Noisetier, *s. m.* alun, 183.
Noisette, *s. f.* alună. || *Couleur noisette.*
 aluniū.
Noix, *s. f.* nucă.
Nombril, *s. m.* buric.
Nouer, *vn.* a lega, 55.
Neveux, *adj.* cioturos, noduros.

Nourrir, *va.* a hrăni. || a da țită, a alăpta.
Nourriture, *s. f.* hrană.
Novale, *s. f.* loc dețelinat.
Noyau, *s. m.* simbură.
Noyer, *s. m.* nuc, 183.
Nuage, *s. m.* nor.
Nuageux, *adj.* noros.
Nuit, *s. f.* noapte.
Nuque, *s. f.* ceafă, cerbice [M.]

Occident, *s. m.* Apus.
Oeil, *s. m.* ochiū. || *Mauvais œil*, deochiū. ||
Jeter le mauvais œil, a deochia. || *Etre*
frappé par le mauvais œil, a se de-
 ochia. || *Oeil de perdrix*, ochiul șarpelui,
 187. || *Oeil de bœuf*, ochiul bouluī.
Oeillard, *s. m.* gârliciū, 153.
Oeillère, *s. f.* ochelarī, 50.
 1. **Oeillet**, *s. m.* ochiū. || peleş, 169.
 2. **Oeillet**, *s. m.* garoafă, 185. || *Oeillet*
des chartreux, cuișoare sëlbatice, 184.
Oeilleton, *s. m.* ochiū.
Oestre, *s. m.* vierme, 30.
Oeuf, *s. m.* ou.
Oie, *s. f.* gâscă.
Oignon, *s. m.* ceapă, 187.
Oindre, *va.* a unge.
Oiseau, *s. m.* pasere.
Oison, *s. m.* boboc de gâscă.
Ombrageux, *adj.* năzuros, 5; spăimos, 52.
Ombre, *s. m.* lipan, 127.
Onagre, *s. m.* luminiță, 185.
Ongle, *s. m.* unghie.
Onguent, *s. m.* alifie.
Or, *s. m.* aur.
Orchis, *s. m.* *Orchis mâle*, gemenăriță,
 poroinic, 187.
Orage, *s. m.* furtună.
Ordure, *s. f.* gunoiū.
Oreille, *s. f.* urechie, 32, 48, 85. || *Oreille du*
versoir, cormană, 35, 36, 37. || *Oreille*
d'homme, pipăruș, 186.
Oreiller, *s. m.* pernă, perină [M.].
Orge, *s. f.* orz, 38, 55, 183. || *Orge carrée*, orz
 mucher, 183. || *Orge barbue*, oizoaică, 183.

Orient, *s. m.* răsărit.
Orillon, *s. m.* toartă.
Ormaie et ormoie, *s. f.* ulmet.
Orme, *s. m.* ulm, 183.
Ornière, *s. f.* făgaș.
Ornithogalon, *s. m.* plisc păsăresc, 186.
Orobanche, *s. f.* *Orobanche du Gaillet*,
 verigel, crăliciū, iarba untului, 188.
Orteil, *s. m.* degetul piciorului.
Ortie, *s. f.* urzică.
Os, *s. m.* os.
Oseille, *s. f.* măcriș, 188.
Osier, *s. m.* richită, răchită [M.]. || *Jet*
d'osier, mlajă.
Osseux, *adj.* osos.
Ouaté, *adj.* bumbăcit, 160.
Ouest, *s. m.* apus.
Ouies, *s. f. pl.* urechi de pesce.
Ouragan, *s. m.* vijelie.
Ourdir, *va.* a urzi.
Ourdissage, *s. m.* urzit.
Ourdissoire, *s. f.* lergătoare.
Ourdisure, *s. f.* urzeală.
Ourler, *s. m.* a tivi.
Ourler, *va.* tivi.
Ours, *s. m.* urs.
Ourse, *s. f.* ursoaică.
Ourson, *s. m.* puiū de urs.
Outarde, *s. f.* dropie.
Outil, *s. m.* unealtă, sculă.
Outre, *s. f.* burduf.
Ouvert, *adj.* deschis.
Ouverture, *s. f.* deschizătură, gură.
Ouvrir, *va.* a deschide.
Ouvrier, *s. m.* lucrător.

P

- Pacager**, *vn.* a da oî în griû.
Paille, *s. f.* paiû. || paie.
Paillette, *s. f.* fluture.
Pain, *s. m.* pâine, pită [*M.*] || *Pain de coucou*, măcriş iepuresc, 187.
Paire, *s. f.* perechie.
Paisseau, *s. m.* arac et harac.
Paisselage, *s. m.* aracit et haracit.
Paisseler, *va.* a araci et a haraci.
Paitre, *vn.* a pasce.
Palançon, *s. m.* paîantă, 95.
Palier, *s. m.* broască, brotac, 150.
Palis, *s. m.* par.
Palissade, *s. f.* uluci.
Palonnier, *s. m.* rescruce, 13, orcic [*M.*].
 || călcător, 88.
Pampe, *s. f.* frunză (de griû, de secară, etc.).
Pan, *s. m.* *Pan d'habit*, poală.
Panais, *s. m.* păstârnac, 187.
Panicaut, *s. m.* scaiul dracului, 186.
Panier, *s. m.* coş.
 1. **Panne**, *s. f.* osânză.
 2. **Panne**, *s. f.* virful ciocanului.
Panse, *s. f.* burtă. || buhă, bârdau, borhan, 32. || îerbar, 32.
Paon, *s. m.* păun.
Paonne, *s. f.* păună.
Paonneau, *s. n.* păunaş.
Papillon, *s. m.* fluture.
Pâques, *s. f.* Pasce.
Paquerette, *s. f.* bănuţă, bănuţi, părăluţe, 185.
Parc, *s. m.* ţarc. || ocol de vite.
Paresseux, *adj.* leneş, 22.
Pariétaire, *s. f.* paracherniţă, griul potirnicheî, 188.
Pas, *s. m.* pas. || *Au pas relevé*, în copce, 47. || *Pas d'âne*, podbeal, 186.
Passe-partout, *s. m.* ferestreû de mână.
Passe-pierre, *s. m.* osul iepurelui, 184.
Passer, *vn. et va.* *Passer à l'eau bouillante*, a opări, 31.
Pastèque, *s. f.* pepene verde, harbuz [*M.*], lubeniţă [*Olt.*].
Patin, *s. m.* falcea, 21. || plasă, 21.
Pâtis, *s. m.* islaz.
- Pâtre**, *s. m.* cioban.
Patte, *s. f.* labă.
Pâturage, *s. m.* islaz, păşune, păscut.
Paturin, *s. m.* hiruşor [*M.*], 188.
Paume, *s. f.* palmă.
Paupière, *s. f.* pleoapă.
Pavot, *s. m.* păpăroană, păpărună, 187.
Pays, *s. m.* ţară.
Paysan, *s. m.* ţăran, opincar. || *Paysan pauvre*, pâlmaş.
Paysanne, *s. f.* ţărancă.
Peau, *s. f.* piele.
 1. **Pêche**, *s. f.* piersică.
 2. **Pêche**, *s. f.* pescuit, 121 et suiv.
Pêcher, *s. m.* piersic.
Pêcher, *va.* a pescui, a vina pesce.
Pêcherie, *s. f.* pescărie.
Pêcheur, *s. m.* pescar, 125.
Pédales, *s. f.* potnogî, schimbătorî, 135.
Peignage, *s. m.* pieptenat.
Peigne, *s. m.* pieptene, fuşalaû, 139.
Peigner, *va.* a pieptena.
Pelage, *s. m.* pěr, faţa pěrului.
Pelle, *s. f.* lopată, hărleţ [*M.*], 36, 104.
Pelote, *s. f.* ghîem. || steiû. || *Pelote prolongée*, breaz, 48.
Pellicule, *s. f.* poşghiţă.
Penture, *s. f.* balama, 96.
Pépin, *s. m.* seminţă.
Perce, *s. f.* cep.
Perce-neige, *s. m.* ghiocel, coconeî, 184.
Percer, *va.* a găuri. || a da cep.
 1. **Perche**, *s. f.* prăjină, beldie, dirjă, 125. || opintitor, 126. || *Perche pour conduire un bateau*, ceclie.
 2. **Perche**, *s. m.* biban, şifan, 126.
Perdreau, *s. m.* puiû de potirnicie.
Perdrix, *s. f.* potirnicie.
Persil, *s. m.* pătrunjel. || *Persil d'âne*, bărăboiû, 186. || *Persil des marais*, bolonică, 187.
Pervenche, *s. f.* *Petite pervenche*, cunună, coarda ielelor, 185.
Pertuis, *s. m.* gaură, bortă [*M.*].
Peste, *s. f.* ciună. || *Peste bovină*, ciuna vitelor, 30.

- Petit**, *adj.* mic.
Petit, *s. m.* puiū.
Pétrir, *va.* a frământa.
Pic, *s. m.* tirnacop, ghionoiū, casma [*M.*]; 38, 104.
Picotte, *s. f.* gălbează, 68.
Picride, *s. f.* *Picride fausse épervière*, amăruță.
Pie, *s. f.* coțofană.
Pie, *adj.* bălțat, 41. || *Robe pie*, pěr bălțat, 48.
Pied, *s. m.* picior. || *Pied bot*, bontorog. || *Pied de griffon*, barba ursului, 186. || *Pied de poule*, ghisdeiū, 184. || *Pied d'alouette des champs*, taponiși, nemțșori de câmp, 186.
Piège, *s. m.* căpcană, cursă.
Pierre, *s. f.* piatră. || *Pierre à fusil*, cremene.
Piétin, *s. m.* cotonogeață, 68.
Pieu, *s. m.* par.
Pigeon, *s. f.* porumbel, hulub [*M.*].
Pigeonnier, *s. m.* porumbar.
Pignon, *s. m.* călcan. || *Pignon doux*, coconară.
Piler, *va.* a pisa.
Pilon, *s. m.* maiū, 168.
Piloselle, *s. f.* culcușul vacei, 188.
Pilot, *s. m.* par.
Pin, *s. m.* brad. || *Pin de montagne rampant*, jneapăn, 184.
Pince, *s. f.* clește, 88. || raz, 113.
Pinceau, *s. m.* *Pinceau pour oindre les roues d'un chariot*, feleștioc, 13.
Pintade, *s. f.* bibilică.
Pioche, *s. f.* sapă.
Piocher, *va.* a săpa.
Pipe, *s. f.* boloboc.
Piqué, *adj.* îndilat [*M.*], înșeilat, 169. || ferecat.
Piquer, *va. et. vn.* a pișca. || a fereca.
Piquet, *s. m.* teruș, pripon, 49.
Pis, *s. m.* uger, ulger [*M.*].
Pissat, *s. m.* pișat.
Pissement, *s. m.* pișare. || *Pissement de sang*, pișare de sânge.
Pissenlit, *s. m.* păpădie, părăsita găinelor, 188.
Pisser, *vn.* a se pișa.
Pivoine, *s. f.* bujor, 187.
Plaie, *s. f.* rană.
Plaine, *s. f.* câmpie. || câmp, șes.
Planche, *s. f.* scândură, blană.
Planchette, *s. f.* scândurică.
Plane, *s. f.* cuțitoaie, 43, 112. || *Plane à queue*, scoabă, 87.
Planer, *va.* a cuțitui.
Plant, *s. m.* sad.
Plantain, *s. m.* plătăgină, 184. || *Plantain d'eau*, limba broascei, limbărită, podbeal de apă, 188.
Planter, *va.* a sădi.
Plantoir, *s. m.* cotozoagă, 61.
Plat, *s. m.* blid.
Plat, *adj.* lătăreț, 127.
Platane, *s. m.* *Faux platane*, paltin, 183.
Plâtre, *s. m.* ipsos.
Pleuvoir, *vn.* a ploua.
Pleyon, *s. m.* gânj.
Pli, *s. m.* cută. || încrețitură, 47.
Plinthe, *s. f.* pervaz.
Plomb, *s. m.* plumb.
Pluie, *s. f.* ploaie.
Plume, *s. f.* pană.
Pluvieux, *adj.* ploios, 55.
Poche, *s. f.* buzunar.
Poêle, *s. f.* tigaie.
Poëlon, *s. m.* tigăiță, crătiță.
Poids, *s. m.* greutate.
Poignée, *s. f.* pumn. || mână, mâner.
Poignet, *s. m.* încheiatura mânei.
Poil, *s. m.* pěr.
Poing, *s. m.* pumn.
Pointe, *s. f.* bold. || sfirc, virf. || cuișor, țintă.
Poire, *s. f.* pară.
Poireau, *s. m.* praz, praj [*M.*], 188.
Poirier, *s. m.* păr.
Pois, *s. m.* mazăre. || *Pois chiche*, năut, 188.
Poison, *s. m.* otravă.
Poisson, *s. m.* pesce.
Poissonnerie, *s. f.* pèche.
Poitrail, *s. m.* piept, pept [*M.*], 148. || pieptar, 50.
Poitrine, *s. f.* piept, pept [*M.*].
Poivre, *s. m.* piper. || *Poivre rouge*, ardeiū. || *Poivre de muraille*, șerpărită, 188.

Polenta, *s. f.* mămăligă.
 Pomme, *s. f.* măr. || mâner, mănunchiū,
 113. || *Pommes de terre*, cartofi, crum-
 peiū, crumpi, 188. || *Pomme épineuse*, laur,
 184. || *Pomme d'amour*, pătlăgea roșie,
 188.
 Pommeau, *s. m.* măciulie.
 Pommier, *s. m.* măr.
 Pommelé, *adj.* rotat.
 Ponceau, *s. m.* mac roșiū.
 Ponction, *s. f.* împunsătură, 30.
 Pondoir, *s. m.* cuibar.
 Pondre, *va.* a se oua.
 Pont, *s. m.* pod.
 Porc, *s. m.* porc.
 Porcher, *s. m.* porcar.
 Porreau, *s. m.* = poireau.
 Porte, *s. f.* ușă. || *Porte charretière*, *porte*
cochère, *grande porte*, poartă.
 Porte-manteau, *s. m.* culme, 97.
 Portière, *adj. f.* fătătoare, vaca care a
 fătat.
 Pot, *s. m.* oală, 31, 74. || *Pot de chambre*,
 țucal, cumar [M.], 74. || *Pot à confiture*,
 borcan, găvănos, 74. || *Pot de fleur*, ghi-
 veciū, 75.
 Potamot, *s. m.* *Potamot nageant*, broscăriță.
 Poteau, *s. m.* stîlp, atirnat, 95. || palimar,
 99. || *Poteau de cloison*, chîfotoare, 99. ||
Poteau cornier, stîlp colțar, amnar, 95.
 Potelet, *s. n.* stîlpușor.
 Poterie, *s. f.* olărie, 71 *et suiv.*
 Potier, *s. m.* olar, 73. || *Art du potier*, olă-
 rie, 71 *et suiv.*
 Potiron, *s. m.* dovleac, 62, 188.
 Pou, *s. m.* păduche.
 Pouget, *s. m.* linguroiū.
 Poulain, *s. m.* mînz, cărlan, 47. || *Pou*
lain de deux ans, noatin.
 Poule, *s. f.* găină.
 Poulet, *s. f.* puiū de găină.
 Poulette, *s. f.* puicuță.
 Pouliche, *s. f.* mînză.
 Poulie, *s. f.* scripete, script, 135.
 Poulpe, *s. f.* caracatiță.

Poumon, *s. m.* plămâni.
 Poupée, *s. f.* căer.
 Pourpier, *s. m.* iarbă grasă.
 1. Pousse, *s. f.* tecnafes.
 2. Pousse, *s. f.* crescut, 47.
 3. Pousse, *s. f.* copileț, puiū.
 Pousser, *vn.* *Pousser de la racine*, a o-
 drăslî, 63.
 Poussière, *s. f.* praf.
 Poussif, *adj.* care are tecnafes.
 Poussin, *s. m.* puiū al găinei.
 Poutre, *s. f.* birnă.
 Prairie, *s. f.* finăț.
 Pré, *s. m.* finăț.
 Prendre, *vn.* aprinde. || *Se prendre*, *vr.* a
 se prinde.
 Presse, *s. f.* crivală [M.], crighele, teasc,
 114.
 Presser, *va.* a călca.
 Pressoir, *s. m.* lin, 811. || tească.
 Présure, *s. f.* covăsea, chîag, maia, 31. ||
Mettre en présure, a da la chîag.
 Primipare, *adj. fém.* fătătoreea anteiū.
 Primevère, *s. f.* agliciū. || *Primevère com-*
mune, cioboțica cucului.
 Printanier, *adj.* primăvăratic.
 Printemps, *s. m.* primăvară.
 Pris, *adj.* închegat, 69.
 Propolis, *s. m.* păstrar, 120.
 Propriété, *s. f.* moșie, 35. || *Petite pro-*
priété, moșioară, 35.
 Proue, *s. f.* bour, botniță, nas, pisc, 126.
 Provignage, *s. m.* butășit.
 Provigner, *va.* a butăși.
 Provin, *s. m.* butaș.
 Prune, *s. f.* prună, perjă [M.].
 Prunier, *s. m.* prun, perj [M.].
 Puce, *s. f.* purice.
 Puceron, *s. m.* purice.
 Puissance, *s. f.* putere.
 Puissant, *adj.* puternic.
 Puits, *s. m.* puț, fontână, 179.
 Pulmonaire, *s. f.* mîierea ursului, 184.
 Pus, *s. m.* puroiū.

Q

Quenouille, *s. f.* furcă, 149.
 Quenouillée, *s. f.* caer, 149.
 Queue, *s. f.* coadă, 49. || *Queue de rat*, coa-

da mînzului, 187. || *Queue de renard*
 bătriniș, 187.
 Queux, *s. f.* cute, gresie, 37.

R

Rabattre, *va. Rabattre: une couture*, a re-
 feca.

1. Râble, *s. m.* vătraie.
 2. Râble, *s. m.* carboș, crivac, cîrjă, co-
 cirlă, 126.
 Rabot, *s. m.* rîndea, gealaș [M.], 43, 87.
 Raboté, *part. pas. dat* la rîndea, 95.
 Race, *s. f.* soiș.
 Racine, *s. f.* rădăcină, 37.
 Racloir, *s. m.* gripcă, 88.
 Radeau, *s. m.* plută.
 Radis, *s. m.* ridiche, rădiche [M.], 188.
 Rafale, *s. f.* vijelie.
 Raffe ou rafle, *s. f.* 1. cîorchin. || 2. co-
 cean al știulețului, 62.
 Rage, *s. f.* turbare.
 Raie, *s. f.* brazdă. || dungă.
 Raifort, *s. m.* hrean, 187.
 Rainette, *s. f.* călcător, ceapraz, ciapraz,
 dințar, 115.
 Rainure, *s. f.* șanț, 88.
 Rais, *s. m.* spiță.
 Raisin, *s. m.* strugure, poamă [M.].
 Rame, *s. f.* lopată, vîslă, opăcină, bă-
 băică, 126.
 Rameau, *s. m.* crac.
 Ramittes, *s. f. pl.* gâteje.
 Ranche, *s. f.* spetează.
 Rancher, *s. m.* prepeleac.
 1. Râpe, *s. f.* hrașpă, rașpă, 108, 112.
 2. Râpe, *s. f.* = raffe.
 Raper, *va.* a răspălui, 112.
 Rapette, *s. f.* *Rapette couchée*, lipicioasă,
 185.
 Rasé, *adj.* ros, 47.
 Rasement, *s. m.* rosătură, 47.
 Rasoir, *s. m.* briciu.
 Rat, *s. m.* șobolan. || *Rat des champs*,
 chițoran, 63.

Rate, *s. f.* splină.
 Rateau, *s. m.* greblă, 36, 37.
 Rateler, *va.* a aduna cu grebla.
 Ravalement, *s. m.* bruftuială.
 Ravaler, *va.* a bruftui.
 Rayon, *s. m.* rază (de lumină). || fagur,
 120.
 Rèche, *adj.* aspru.
 Récolte, *s. f.* cules.
 Récolter, *va.* a culege.
 Reculer, *vn.* a da îndărat, a da înapoi,
 53.
 Redresser, *va.* a îndrepta, 37.
 Regain, *s. m.* otavă.
 Réglette, *s. f.* fuscel, 135.
 Régliste, *s. m.* rădăcină dulce, 186.
 Rein, *s. m.* rinichiș.
 Reine, *s. f.* matcă, 120. || *Reine margué-*
rite, rușă de toamnă, 186. || *Reine des*
bois, sauzimă de pădure, 187. || *Reine*
des près, crețușcă, 188.
 Reins, *s. m. pl.* șale, șeava calului, 49.
 Rejet, *s. m.* odraslă.
 Réjeton, *s. m.* copileț, 62, 63, odraslă, 93.
 Relier, *va.* a cercui, a lega.
 Reliure, *s. f.* cercuit, legătură.
 Remettre, *va. Remettre sur pied*, a in-
 drepta, 30.
 Remuer, *va.* a amesteca.
 Remède, *s. m.* leac, 3.
 Renaclement, *s. m.* fornăit.
 Renacler, *vn.* a fornăi, 51.
 Renard, *s. m.* vulpe.
 Rênes, *s. f. pl.* dirlogi.
 Rénette, *s. f.* = rainette.
 Repiquer, *va.* a presădi.
 Réseau, *s. m.* rețea. || ciur, 32.
 Résine, *s. f.* rășină.
 Rhabillage, *s. m.* ferecat.

Rhabillé, *adj.* ferecat, 153.
 Rhabiller, *va.* a fereca, 153.
 Ribot, *s. m.* brighidaș, 69.
 Riche, *adj.* bogat.
 Ricin, *s. m.* iarba boșerului, 185.
 Ridelle, *s. f.* loitră, draghină, 7, 10, 11, 12.
 Rides, *s. f. pl.* increștături, 47.
 Rigole, *s. f.* jghiab, uluc, șanțuleș.
 River, *va.* a nitui, 87.
 Rivet, *s. m.* nit, 87.
 Rivière, *s. f.* apă, riș, gârlă.
 Robe, *s. f.* pěr.
 Robinet, *s. m.* cana, slăvină.
 Roche, *s. f. et rocher, s. m.* stâncă.
 Rogne, *s. f.* rapăn, 52.
 Rogneux, *adj.* răpănos.
 Rognon, *s. m.* rinichiș.
 Ronce, *s. f.* mărăcine, mur, 184.
 Ronceraie, *s. f.* mărăciniș, spiniș.
 Rond, *adj.* rotund.
 Rondeau, *s. m.* cărpător.
 Rondelle, *s. f.* rotogol.
 Rose, *s. f.* trandafir. || *Rose trémière,*
 nalbă de grădină, 184.
 Roseau, *s. m.* papură.
 Rosée, *s. f.* rouă.
 Rosier, *s. m.* trandafir.
 Rosse, *s. f.* mărțoașă.
 Rossignol, *s. m.* privighetoare.
 Rôt, *s. m.* spătă, 135.
 Rôtir, *va.* a frige.
 Rouan, *adj.* murg, 148. || *Rouan clair,*
 murg deschis, porumbac, 48. || *Rouan*
foncé, murg închis, 48.
 Roue, *s. f.* roată.
 Rouet, *s. m.* rotan. || *Rouet à divider,*
 cicăric, rodan, 140.

Rouge, *adj.* roșiu.
 Rougeâtre, *adj.* roșiatic, roșietic [*M.*].
 Rougeole, *s. f.* pojar, coriș [*M.*]. || *Rougeole des bois,* scrab, 185.
 Rougette, *s. f.* *Rougette blanche,* clocotici, 185.
 Rougir, *va.* a roși, a înroși. || *vn.* a se roși.
 Rouille, *s. f.* rugină.
 Rouir, *va.* a topi.
 Rouissage, *s. m.* topire, topit.
 Rouissoir, *s. m.* = routoir.
 Rouleau, *s. m.* vălătuc, fâfălug, 153.
 Roulette, *s. f.* *Roulette à gorge,* dură, duriță, gălie, gurișă, 135.
 Roulier, *s. m.* chirigiș.
 Roussâtre, *adj.* roșcat.
 Rousseau, *adj.* roșcovan, 27.
 Route, *s. f.* drum, cale.
 Routoir, *s. m.* topitoare, topilă.
 Rouvieux, *adj.* răpănos.
 Roux, *adj.* roșcat, roșiu, rujan, cazan, 27, 28.
 Ruade, *s. f.* svirlitură.
 Ruban, *s. m.* panglică, cordea [*M.*].
 Rubanier, *s. m.* buzdugan, 186.
 Rubican, *adj.* înspicat, 48.
 Ruche, *s. f.* stup, știubeiș, uleiș.
 Rucher, *s. m.* *Rucher d'été,* prisacă, 120.
 Rue, *s. f.* *Rue de chèvre,* ciumărea, 85.
 Ruer, *vn.* a svirli.
 Ruisseau, *s. m.* apă, apșoară, riușeș. || *Ruisseau de montagne,* pârăș, șiroiș.
 Rumen, *s. m.* ierbar, 32.
 Ruminant, *s. m.* rumegător.
 Ruminer, *va.* a rumega.

S

Sable, *s. m.* nisip.
 Sablière, *s. f.* cosoroabă, costoroabă [*M.*], 94.
 Sabot, *s. m.* copită, 49. || copăișă, covășică, postăvișă, scuturătoare, teică, 152. || *Sabot de Vénus,* cercelul Doamnei, 184.
 Sac, *s. m.* sac. || *Sac scrotal,* săculeș, 29.

Saccade, *s. f.* smuncașă.
 Saccader, *vn.* a smunci.
 Safran, *s. m.* șofran. || *Safran bâtarș,* șofronel, 186.
 Saigner, 1. *vn.* a sângera. || 2. *va.* a lua sânge, a lăsa sânge. || 3. *va.* a tăia, a junghia.

Saillie, *s. f.* eşitură. || goană.
Saillir, *va.* a goni.
Sain, *adj.* sănătos.
Salade, *s. f.* salată.
Salicaire, *s. f.* răchitan, 185.
Salicot, *s. m.* osul iepurelui, 184.
Salière, *s. f.* solniță.
Salsifis, *s. m.* *Salsifis sauvage*, barba caprei, 185.
Samedi, *s. m.* Sâmbătă. || *Né le samedi*, Sâmbotică, 29.
Sandale, *s. f.* opincă.
Sandre, *s. m.* șalău, 127.
Sang, *s. m.* sânge.
Sangle, *s. f.* chingă.
Sangsue, *s. f.* lipitoare.
Sapin, *s. m.* brad, 183.
Sarche, *s. f.* vescă.
Sarclage, *s. m.* plivire, plivit, pliveală.
Sarcler, *va.* a plivi.
Sarment, *s. m.* curpen, 187.
Sarmenteux, *adj.* curpenos.
Sas, *s. m.* sită.
Sassage, *s. m.* cernut.
Sasse, *s. f.* = *écope*.
Sasser, *va.* a cerne.
Sauge, *s. f.* cinstet, cocean căpresc, 188.
Saule, *s. m.* salcie.
Saur, *adj.* afumat.
Saurer, *va.* a afuma.
1. **Sauterelle**, *s. f.* locustă.
2. **Sauterelle**, *s. f.* colțar cu limbă, 113.
Sauvage, *adj.* pădureț.
Sauvageon, *s. m.* pădureț.
Sceau, *s. m.* *Sceau de Salomon*, coada cocoșului, 187. || *Sceau de la Vierge*, fluerătoare, 186.
Scie, *s. f.* ferestrău, cirezeu, 86. || *Scie à main et scie à guichet*, ferestrău de mână, corzar, chilimioară, firiz, 86.
Scier, *va.* a ferestru, a tăia cu ferestru.
Scierie, *s. f.* *Scierie mécanique*, joagăr, ferestrău de munte, 171 *et suiv.*
Sciure, *s. f.* rumeșătură.
Scrofulaire, *s. f.* *Grande scrofulaire*, frunză de bubă rea, brânca porcului, iarbă neagră, 188.

Seau, *s. f.* galeată, ciutură, 179. || *Seau à traire*, doniță, 30. || *Seau à anse*, doniță, 79, 81, 85.
Sec, *adj.* uscat.
Sécher, *va.* a usca.
Sécheresse, *s. f.* secetă.
Séchoir, *s. m.* *Séchoir à mais*, coșar.
Secret, *s. m.* chichiță.
Seigle, *s. m.* seară.
Seille, *s. f.* doniță, cofă; 79, 81, 85.
Sel, *s. m.* tare.
Selle, *s. f.* șea. || scăunoaie, scaun de cuțitoit, scaun de doage, 43, 88.
Sellier, *s. m.* șelar.
Semaille, *s. f.* semănătură.
Semaine, *s. f.* săptămână.
Semaison, *s. f.* semănat.
Semelle, *s. f.* talpă, balvan, 98.
Semence, *s. f.* semință.
Semer, *va.* a semăna. || *Semer à la volée*, a semăna prin împrăștiere, 36.
Semeur, *s. m.* semănător.
Senelle, *s. f.* = *cenelle*.
Sent-bon, *s. m.* iarba raiului, 187.
Sente, *s. f.* potecută, cărăruță.
Sentier, *s. f.* potecă, cărare. || *Sentier dans la neige*, parte.
Sep, *s. m.* plaz, 35, 36.
Séparer, *va.* a se alege, 31.
Septembre, *s. m.* Septembrie, (*pop.*) Răpciuni.
Sérancer, *va.* a dărăci.
Sérans, *s. m.* darac, cheptenei, fusălău, 139.
Serein, *adj.* senin.
Serpe, *s. f.* cosor, 58, 79.
Serpent, *s. m.* șarpe, 30.
Serpentaire, *s. f.* *Serpentaire commune*, coada smeului, 186.
Serpette, *s. f.* cosoraș.
Serpillon, *s. m.* cosoraș.
Serpolet, *s. m.* cimbrușor, cimbru de câmp, serpun, serpunel, 187.
Serrure, *s. f.* broască.
Serrurier, *s. m.* lăcătuș.
Serrurerie, *s. f.* lăcătușărie.
Séton, *s. m.* spânz, fitil.
Seuil, *s. m.* prag.

Sève, *s. f.* mazăgă.
 Sevrage, *s. m.* înțercat.
 Sevrer, *va.* a înțerca.
 Siège, *s. m.* (*de voiture*) capră.
 Siffler, *va.* a fluera.
 Sifflet, *s. m.* fluier.
 Silex, *s. m.* cremene.
 Sillon, *s. m.* brazdă. || *Tracer un sillon*, a brazda.
 Silure, *s. m.* somn, 123, 127.
 Simples, *s. f. pl.* buriene, buruiene [*M.*] de leac.
 Sitymbre, *s. m.* iarbă de toate boalele, 188.
 Soc, *s. m.* brăzdar, fier lat, fier mare, 35.
 Sœur, *s. f.* soră.
 Soif, *s. f.* sete.
 Soir, *s. m.* seară.
 Sol, *s. m.* pământ.
 Soleil, *s. m.* soare. || *Soleil annuel*, floarea soarelui, ruja soarelui, iarba omului, 184.
 Solive, *s. f.* grindă.
 Soliveau, *s. m.* grindișoară
 Sommier, *s. m.* cal de povară. || chingă, curmeziș, puntea ferăstreului, rězboiū, 86.
 Son, *s. m.* tărîțe.
 Sonaille, *s. f.* balangă, talancă [*M.*], talangă [*M.*].
 Sorbe, *s. f.* soarbă.
 Sorbier, *s. m.* sorb.
 Sortir, *vn.* a eși. || *Sortir de terre*, a răsări.
 Sorts et Sortilèges, *s. m. pl.* făcut, fermece.
 Soubassement, *s. m.* talpă, harca, 99.

Souche, *s. f.* buturug, 38, 179.
 Souchet, *s. m.* oblijeană, 185.
 Soucoupe, *s. f.* fărfulioară, 74.
 Soue, *s. f.* cocină.
 Soufflet, *s. m.* foiū, 107.
 Soufre, *s. m.* puclioasă.
 Soupière, *s. f.* castron, 75.
 Source, *s. f.* izvor.
 Sourcil, *s. m.* sprinceană.
 Sourd, *adj.* surd.
 Souris, *s. f.* șoarece.
 Sous-sol, *s. m.* beciū.
 Sous-ventrière, *s. f.* chingă.
 Soutache, *s. f.* găitan.
 Soutirer, *va.* a pritoci.
 Soyeux, *adj.* mătăsos.
 Spécifique, *s. m.* leac, 30.
 Stérile, *adj.* sterp.
 Sterlet, *s. m.* cegă, 123.
 Stipe, *s. m.* *Stipe pennée* ou *plumeuse*, colilie, 187.
 Strie, *s. f.* vargă, dungă.
 Strié, *adj.* vărgat.
 Striure, *s. f.* vărgătură.
 Suie, *s. f.* funingine.
 Suif, *s. m.* seū.
 Suint, *s. m.* usuc.
 Support, *s. m.* cal.
 Sur, *adj.* acru.
 Sureau, *s. m.* soc.
 Surge, *s. f.* lână nespălată de muc.
 Surgeon, *s. m.* odraslă.
 Surget, *s. m.* cusătură pe muchie.
 Surir, *vn.* a acri.
 Suspension, *s. f.* cepluit, 69.
 Sycomore, *s. m.* *Faux sycomore*, paltin.

T

Tabac, *s. m.* tutun.
 Table, *s. f.* masă, 114. || blană, față, 114. || punte, 88.
 Tablette, *s. f.* poliță.
 Tablier, *s. m.* șort, pestelcă [*M.*], cătrință, 87.
 Tabouret, *s. m.* = Bourse à pasteur.
 Tac, *s. m.* rapăn.

Tache, *s. f.* pată. || *Tache de la robe*, bălțatură.
 Tacheté, *adj.* pătat, 48. || balțat, 28, 67. || percet, 67.
 Taillanderie, *s. f.* fierărie.
 Taillandier, *s. n.* fierar, 105 et suiv.
 Taille, *s. f.* răboj, 70. || *Taille des ruches*, retezat, 120.

- Taillis**, *s. m.* crâng.
Talle, *s. f.* copileț, puiș, 62, 63; frate, 61.
Tallement, *s. m.* puit, 62.
Taller, *vn.* a înfrăți, a scoate frați, 61; a pui.
Taloche, *s. f.* mala, mahala, netezitoare, 103.
Talon, *s. m.* călcăiș. || *Talon de l'essieu*, opor, 8.
Talus, *s. m.* teșitură.
Tamis, *s. m.* sită, sitișcă, 31.
Tamisage, *s. m.* cernut.
Tamiser, *va.* a trece prin sită, a cerne.
Tanaisie, *s. f.* iarba raiului, 187.
Tanche, *s. f.* lin, 127.
Tanière, *s. f.* vizuină, vizunie [M.].
Taon, *s. n.* taun, strechie [M.].
Tapis, *s. n.* covor; scoartă, 133; chilim.
Taraud, *s. m.* șurupelniță, 108.
Tarauder, *va.* a ghintui.
Targette, *s. f.* zăvoraș.
Tarière, *s. f.* lingură, spițelnic, 112.
Tas, *s. m.* 1. grămadă. || 2. nicovală mică.
Tasse, *s. f.* cească, 75. || *Tasse sans anse*, feligean, 75.
Taupe, *s. f.* cărțiță, sobol. || sagnă, 52.
Taupe-grillon, *s. f.* = *courtillière*.
Taupinée et taupinière, *s. f.* moșoroiș, mușunoiș [M.].
Taure, *s. f.* juncă.
Taureau, *s. m.* taur, buhaiș. || *Taureau de monte*, gonitor. || *Jeune taureau*, juncan.
Teigne, *s. f.* lipică, chelbe [M.].
Teillage, *s. m.* melițat.
Teiller, *va.* a melița.
Teindre, *va.* a boi.
Teint, *adj.* boit.
Teinture, *s. f.* boia. || boială.
Teinturier, *s. m.* boiangiș.
Tempête, *s. f.* furtună.
Temple, *s. f.* timpplă.
Templet, *s. m.* tindeche.
Temps, *s. m.* vreme. || *Temps mou*, moină.
Tenailles, *s. f. pl.* clește, 108.
Tendoir, *s. m. et tendoire*, *s. f.* 1. întinzător. || 2. culme [M.].
Tenir (se), *vr.* a merge.
Tenon, *s. m.* pij, piș, 8, 95.
- Tente**, *s. f.* cort.
Terre, *s. f.* pământ. || moșie, 35. || *Petite terre*, moșioară, 35. || *Terre glaise*, humă.
Terrine, *s. f.* strachină.
Terrinée, *s. f.* strachină.
Tertre, *s. m.* dilm, movilă.
Tesson, *s. m.* ciob, hirb [M.], 75.
Testicule, *s. f.* râncă.
Têt, *s. m.* = *tesson*.
Tête, *s. f.* cap. || cîocă, 86; cîochie, 9, 88; măr, 86. || broască, 87; capăt, 8, 9, 86; căpătină, 88. || *Tête du moyen*, burete, 8.
Téter, *va.* a suge.
Têtière, *s. f.* ceafă, somar, 50.
Tétin, *s. m.* sfirc.
Tétine, *s. f.* uger, ulger.
Tette, *s. f.* = *tétin*.
Thym, *s. m.* cimbru.
Tibia, *s. m.* fluer, 32, 49.
Tiède, *adj.* căldicel.
Tiers-point, *s. m.* pilă în trei colțuri.
Tige, *s. f.* capră, 113. || *Tige de maïs*, hluj, lujer, 63. || *Tige de botte*, carimb. || *Tige de la sauterelle*, locaș, 113.
Tillage, *s. m.* = *teillage*.
Tille, *s. f.* coajă de teiș.
Tiller, *va.* = *teiller*.
Tilleul, *s. m.* teiș.
Timon, *s. m.* oiște. || proțap, țanjală, 9, 12, 13.
Tine, *s. f.* cadă, puțină, 70, 85.
Tinette, *s. f.* hărdău, ciubăr, 80, 85; putinică.
Tique, *s. f.* căpușă, cărcel.
Tirelire, *s. f.* pușculiță, 75.
Tire-pied, *s. m.* curea de cizmar.
Tiroir, *s. m.* cutie (de masă).
Tison, *s. m.* tăciune.
Tisonnier, *s. m.* vătraiș.
Tissage, *s. m.* țesut.
Tisser, *va.* a țese.
Tisseuse, *s. f.* țesătoare.
Tissu, *s. m.* țesătură.
Tissure, *s. f.* țesătură.
Toile, *s. f.* pânză.
Toison, *s. f.* lână, blană, 67.
Toit, *s. m.* acoperiș, acoperimânt, cope-riș, 98. || *Toit en apprentis*, comarnic, 70.

Toiture, *s. f.* acoperiș, acoperiment.
Tomate, *s. f.* pătlăgea roșie, 188.
Tombée, *s. f.* *Tombée du jour*, chindie, 64.
Tombereau, *s. m.* căruță.
Tondaison, *s. f.* tuns, mițuit.
Tondre, *va.* a tunde, a mițui.
Tondu, *adj.* tuns.
Tonne, *s. f.* butoiu, 85.
Tonneau, *s. m.* butoiu, 85.
Tonnelet, *s. m.* buriu, butoiaș, 85.
Tonnelier, *s. m.* dogar, butnar [*M.*],
 83 *et suiv.*
Tonnellerie, *s. f.* dogărie, butnărie, 83
et suiv.
Tonnerre, *s. f.* tunet.
Tonte, *s. f.* tans, tunsoare.
Torche, *s. f.* făchie, opăiț, 126. || legă-
 tură de nuiele.
Torchis, *s. m.* vălătuț.
Tordre (se), *va.* a se îndoi, 37.
Tormentille, sclipet, 185.
Tortis, *s. m.* tort.
Toupet, *s. m.* moț, perciacă, 48.
Toupillon, *s. m.* canaf, șfichiu, 32.
Tour, *s. m.* strug. || întorsătură, 21.
Touret, *s. m.* cicăric.
Tourillon, *s. m.* bold, cep, 150.
Tourneur, *s. m.* strungar.
Tournis, *s. m.* căpială, căpiere.
Tournoiement, *s. m.* || tournis.
Tourteau, *s. m.* turtă.
Traçoir, *s. m.* sgăreciu, 115.
Train, *s. m.* umblet.
Traineau, *s. m.* sanie, 19 *et suiv.*
Trainoir, *s. m.* cobilă, traglă [*M.*], 36, 42.
Traire, *va.* a mulge. || *Se laisser traire*,
 a sta la muls, 30.
Trait, *adj.* muls.
Trait, *s. m.* șleau.
Traite, *s. f.* muls, 31.
Trame, *s. f.* bătătură, băteală, pânză 135.
Tramer, *va.* a bate.
Tranchant, *s. m.* tăiș, 86, 111, 112;
 gură, 79.
Tranche, *s. f.* felie. || muchie, 86, 111.
Tranchées, *s. f. pl.* mătrice, 52.
Transport, *s. m.* cărat, cărătură.
Transporter, *va.* a căra, 81.

Trappe, *s. f.* chepeng.
Traquenard, *s. m.* țacăneală.
Traquenarder, *vn.* a merge în țacăneală.
Traquet, *s. m.* titirez, bătăiaș.
Travail, *s. m.* muncă. || *Travail des*
champs, travaux agricoles, munca câmpu-
 lui, 36 || răsboiul de potcovar.
Travers (en-), *loc. adj.* încurmeziș.
Traverse, *s. f.* chingă, 11, 12, 86, 134.
 || oplean, 21, 22. || blană, 134. || curme-
 ziș, mijlocar, 11, 86. || pop, 89. || pun-
 tea ferestrăului, 86.
Traversin, *s. m.* calafat, 89; chingă, cur-
 meziș, 89. || fund, 85.
Trayon, *s. m.* țîță.
Trêfle, *s. m.* trifoiu.
Treillage, *s. m.* gratie, 96.
Treillis, *s. m.* împletitură.
Tremble, *s. m.* plop de munte, 183.
Trémie, *s. f.* coș, 151, 159.
Trepure, *s. f.* posadă, 151.
Trépan, *s. m.* sfredel.
Trépied, *s. m.* crăcan, pirosti.
Tresser, *va.* a împleti.
Tréteau, *s. m.* masă, scaun.
Treuil, *s. m.* virtej.
Triage, *s. m.* prefăcut, 62.
Tribule, *s. f.* *Tribule terrestre*, păducher-
 niță, 188.
Trident, *s. m.* furcă cu trei craci.
Tringle, *s. f.* vargă, fuscel, 135.
Tripes, *s. f. pl.* mațe.
Troëne, *s. m.* mălin.
Trognon, *s. m.* cotor.
Trompe, *s. f.* *Trompe des bergers*, bu-
 cium, 69.
Tronc, *s. m.* trunchi.
Tronchet, *s. m.* bedreag, butuc, 41, 89.
Tronçon, *s. m.* rădăcină, 49.
Trot, *s. m.* trap, treapă.
Trou, *s. m.* gaură, bortă [*M.*]. || *Trou*
dans la glace, copcă, preduf, 126. || *Trou*
dans les berges, cotlon, 125. || *Trou de*
fumée, V. lucarne.
Trouble, *s. f.* = truble.
Troupeau, *s. m.* *Troupeau de moutons*,
 cârd, turmă. || *Troupeau de grand bétail*,
 cireadă.

Truble, *s. f.* etere, 125.
Truelle, *s. f.* mistrie, măestrie, 103.
Truellée, *s. f.* mistrie.
Truie, *s. f.* scroafă, purcea.
Truite, *s. f.* păstrav, 127.
Tue-chien, *s. m.* brândușă de toamnă.

Tuile, *s. f.* olan.
Tulipe, *s. f.* lalea, 184.
Turbine, *s. f.* făcău, ciutură, 148.
Turbot, *s. m.* calcan.
Tussilage, *s. m.* podbeal, 186.

U

Ulmaire, *s. f.* crețuscă, 188.
Urine, *s. f.* pișat.
Uriner, *vn.* a se pișa.

Utinet, *s. m.* cîochie.
Utriculaire, *s. f.* otrățel de apă, 181.

V

Vacant, *s. m.* sterp, 148.
Vache, *s. f.* vacă. || *Vache laitière*, vacă
 lăptoasă, bună de lapte, mănoasă.
Vacher, *s. m.* boar, văcar.
Vachère, *s. f.* boareasă, văcăreasă.
Vairon, *adj.* ceacîr.
Vaisselle, *s. f.* vase.
Val, *s. m. et vallée*, *s. f.* vale.
Valériane, *s. f.* *Valériane grecque*, scara
 Domnului, 186.
Valet, *s. m.* cărlig, 114.
Vallée, *s. f.* V. val.
Vallon, *s. m.* vâlcea.
Van, *s. m.* coș de vinturat griu.
Vannage, *s. m.* vinturăt.
Vanne, *s. f.* stavilă.
Vanneau, *s. m.* nagăț.
Vanner, *va.* a vintura.
Vannerie, *s. f.* impletitură de nuiele.
Vannure, *s. f.* pleavă.
Vantail, *s. m.* canat, 98.
Vapeur, *s. f.* aburi.
Variole, *s. f.* vërsat, 52.
Varlope, *s. f.* rindea mare, buhaiu [M.].
 1. Vase, *s. f.* nomol.
 2. Vase, *s. m.* ghiveciu.
Veau, *s. m.* vițel. || *Veau d'un an*, mân-
 zat, 29.
Vêler, *vn.* a făta vițel. || *Vêler avant l'âge*,
 a făta de neleapcă, 29.
Vendange, *s. f.* culesul viilor, 77 *et suiv.*
Vendangoire, *s. f.* cramă, 80.
Vendangeur, *s. m.* culegător, 79.

Vendre, *va.* a vinde.
Vendredi, *s. m.* Vineri.
Vénéneux, *adj.* otrăvit.
Vent, *s. m.* vînt.
Ventre, *s. m.* burtă, burduhan, 32. ||
Ventre d'un tonneau, burtă.
Vénus, *s. f.* lucefăr de ziuă, 69.
Ver, *s. m.* vierme. || *Ver de terre*, rimă. ||
Ver à soie, gândac de mătasa. || *Ver lui-*
sant, licuriciu.
Verge, *s. f.* verg-a, nuia.
Verger, *s. m.* pomêt.
Vegerette et Vergerolle, *s. f.* bătriniș,
 187.
Verglas, *s. m.* poleiū.
Vergne et Verne, *s. m.* = aune.
Vérin, *s. m.* macara.
Verjus, *s. m.* aguridă.
Vermiculaire, *s. f.* iarba de șoaldină,
 șerpăriță, 188.
Vernis, *s. m.* iac. || smalt.
Vernissé, *adj.* smălțuit.
Vernisser, *va.* a smălțui.
Verrat, *s. m.* mascur.
Verre, *s. m.* sticlă. || pahar.
Verrou, *s. m.* zăvor, 151.
Verse, *s. f.* polig Neală.
Verser, *vn.* a se poligni.
Versoir, *s. m.* cormană, 35, 36, 37; cu-
 cură, 36.
Vert, *adj.* verde.
Vertigo, *s. m.* căpială, căpiere, 52.
Verveine, *s. f.* verbină.

Verveux, *s. m.* etere, 125.
Vesce, *s. f.* *Vesce sauvage*, bobușor, 185.
Vesceron, *s. m.* bobușor, 185.
Vessie, *s. f.* bēșică.
Vêtement, *s. m.* hăină, straie [*M.*].
Viande, *s. f.* carne, 69.
Viçe, *s. m.* nărav.
Vicieux, *adj.* nărăvos.
Vie, *s. f.* viață.
Viellotte, *s. f.* brândușei de toamnă.
Vigne, *s. f.* viie. || *Vigne blanche*, curpen de pădure, 187. || *Vigne sauvage*, laurușcă, 184. || *Vigne noire*, fluerătoare, 186.
Vigneron, *s. m.* viier.
Vignoble, *s. n.* podgorie, viie.
Vilbrequin, *s. m.* coarbă, curbină, sucală, 113.
Village, *s. m.* sat.
Villageois, *s. m.* sățean.
Ville, *s. f.* oraș.
Vin, *s. m.* vin. || *Vin blanc*, vin alb. || *Vin rouge*, vin negru. || *Vin doux*, must.
Vinaigre, *s. m.* oțet.

Vinée, *s. f.* cramă, 80.
Violette, *s. f.* micșunea, toporași, 184. || *Violette des se pents*, nopticoasă, 185.
Viorne, *s. f.* călin, curpen de pădure, luminoasă, 187. || *Viorne mancienne*, *viorne flexible*, dirmoz, 187.
Vipère, *s. f.* năpărcă.
Vipérine, *s. f.* *Vipérine commune*, floare moale, 184.
Virole, *s. f.* inel, verigă.
Vis, *s. f.* surup, șurub [*M.*].
Visser, *va.* a surupa, a șuruba [*M.*].
Vivre, *vn.* a trăi.
Voie, *s. f.* cale.
Voile, *s. m.* broboadă, marama.
Voix, *s. f.* glas.
Volaille, *s. f.* pasere de curte.
Volige, *s. f.* blănuță, laț, leaț, 93, 133.
Volet, *s. m.* oblon.
Volubilis, *s. m.* bună dimineată, 184.
Voûte, *s. f.* boltă.
Voûter, *va.* a bolti.
Vrille, *s. f.* burghiaș, pretcar, 112.
Vulnéraire, *s. m.* iarbă de leac.

Y

Yèble, *s. f.* = hièble.

| **Yeuse**, *s. f.* ceroaică, 183.

Z

Zain, *adj.* murg neînspicat, roib neînspicat.

| **Zébrure**, *s. f.* coștrușare, 127.